

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 7 öre per kg för linoljefettsyra ävensom andra fettsyror med ett jodtal av minst 160, en tull av 10 % av värdet för fettalkoholer samt tullfrihet för övriga varuslag.

I fråga om gränsdragningen mellan jordbruksvaror och icke-jordbruksvaror under denna rubrik framhåller kommittén att svårigheterna här kan bli ännu större än vid nr 15.08. Det förekommer nämligen i avsevärd utsträckning att fettsyror genom olika förfaranden delas upp i skilda komponenter, varvid man bl. a. får fram produkter som till sina egenskaper står nära linoljefettsyra och har samma användning. Varorna i fråga karakteriseras liksom linoljefettsyran av sitt höga jodtal; enligt kommitténs uppfattning bör produkter med ett jodtal av minst 160 likställas med linoljefettsyra.

Beträffande fettalkoholer anför kommittén till stöd för sitt förslag bl. a. följande.

Produkter av detta slag, vilka främst användes för tillverkning av vissa tvättmedel och andra ytaktiva preparat, drog tidigare tull med 15 % av värdet. Tullen borttogs emellertid för att undvika ett negativt tullskydd för de lågt tullskyddade färdigfabrikaten, varvid även beaktades att någon inhemsk tillverkning av fettalkoholer icke förekom. Anledning torde eljest icke i och för sig föreligga att behandla dessa preparat annorlunda än den organiska kemiska industrins produkter i allmänhet. Då nu inhemsk tillverkning upptagits och tullen på färdigfabrikaten enligt kommitténs förslag (se nr 34.02) omregleras med beaktande av normala tullar på såväl här ifrågasvarande som andra halvfabrikat, finnes enligt kommitténs uppfattning icke anledning lämna dessa produkter utan tull. För organiska kemiska produkter i allmänhet föreslår kommittén en tull av 12 % av värdet (se kap. 29). Då tullen på de av här ifrågasvarande produkter tillverkade färdigfabrikaten med hänsyn bl. a. till föreliggande GATT-bindning föreslås till allenast 10 % av värdet, synes det emellertid lämpligt att stanna vid denna siffra även här.

Yttranden

Förslaget att med linoljefettsyra likställa andra fettsyror med ett jodtal av minst 160 har mött motstånd från *Sveriges färgfabrikanters förening*, som i denna fråga anför bl. a. följande.

I kommitténs motivering anföres att dehydratiserad ricinoljefettsyra bör likställas med vanlig ricinoljefettsyra och således vara fri från tull. Emellertid har så icke blivit fallet i förslaget, emedan där »andra fettsyror med ett jodtal av minst 160» likställes med linoljefettsyra och följaktligen drabbas av tull. Dehydratiserad ricinoljefettsyra har nämligen oftast ett jodtal som överstiger 160, även om vissa partier kan ha lägre jodtal. Redan sistnämnda förhållande gör denna diskriminering betänklig: en viss vara bör icke tulltaxeras olika beroende på viss variation i en sådan egenskap som jodtalet. Detta gäller så mycket mera som jodtalet icke är en rent objektiv egenskap utan i avsevärd grad beroende av den valda bestämningsmetoden. I huvudsak gäller vad ovan sagts även ett antal andra i färgfabrikationen förekommande fettsyror. Något skäl att tullskydda sådana fettsyror har icke anförts och torde knappast heller kunna anföras.

Däremot har *statens jordbruksnämnd* icke funnit anledning till erinran mot att fettsyror med ett jodtal av minst 160 oavsett ursprunget avföres ur jordbruksregleringen.

Departementschefen

I likhet med kommittén förordar jag, att med linoljefettsyra likställes andra fettsyror med högt jodtal. I anslutning härtill får jag, närmast med anledning av yttrandet från Sveriges färgfabrikanters förening, påpeka att vad kommittén anfört om likställande av ricinolja och dehydratiserad ricinolja icke avser denna fråga. För att så långt möjligt undvika de olägenheter i fråga om klassificeringen av den dehydratiserade produkten, som den av kommittén föreslagna gränsdragningen skulle kunna medföra, synes det emellertid lämpligt att gränsen höjes till ett jodtal av 170. Enligt vad jag inhämtat har chefen för jordbruksdepartementet för avsikt att såvitt angår jordbruksregleringen framlägga förslag i överensstämmelse härmed. Frånsett nu berörda jämkning finner jag icke anledning till erinran mot kommitténs förslag.

Övriga icke jordbruksreglerade varuslag

Förutom förut omnämnda varuslag hänföres till detta kapitel följande produkter, vilka icke faller under jordbruksregleringen, nämligen vitamin-koncentrat (ur nr 15.04), ullfett och fettämnen ur ullfett (nr 15.05), garvfett (nr 15.09), glycerol och närstående produkter (nr 15.11), spermaceti (nr 15.14), insektsvaxer och vegetabiliska vaxer (nr 15.15 och 15.16) samt andra återstoder från bearbetning av fetter o. dyl. än raffinationsfettsyror (ur nr 15.17). Enligt gällande taxa är glycerol och insektsvaxer tullbelagda, medan tullfrihet åtnjutes för övriga varor. I enlighet med tulltaxekommitténs förslag, som icke mött någon erinran från remissinstansernas sida, har samtliga varuslag upptagits med tullfrihet i departementsförslaget.

AVDELNING IV

Produkter av livsmedelsindustri; drycker, alkohol och ättika; tobak

Kap. 16. Varor av kött, fläsk, fisk, kräftdjur eller blötdjur

16.01. Korv och liknande varor

16.02. Kött, fläsk och andra djurdelar, beredda eller konserverade

Nuvarande tullförhållanden

För gåsleverpastej utgår tull med 5 kronor per kg; övriga produkter inbegripes under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter och är i tulltaxan upptagna utan tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullfrihet stadgas för rubrikerna i deras helhet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot kommitténs förslag.

16.03. Köttextrakt och köttsaft

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga varuslag är belagda med en tull av 75 öre per kg och icke inbegripna under importavgiftssystemet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet med följande motivering.

Här ifrågavarande produkter användes som tillsats till köttsoopor o. dyl. Någon inhemsk tillverkning av desamma förekommer icke, och det förefaller tveksamt huruvida de konkurrerar med inhemskt kött. I den mån så likväl kan anses vara fallet bör erforderligt gränsskydd enligt kommitténs uppfattning lämnas inom ramen för importavgiftssystemet. Kommittén föreslår därför att denna rubrik upptages med tullfrihet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

16.04. Fisk, beredd eller konserverad**Nuvarande tullförhållanden**

Hithörande varuslag är i allmänhet belagda med viktull av varierande storlek; tullfrihet åtnjutes dock för torskrom och skarpsill i tunnor samt enbart kryddad eller sockersaltad fisk (annan än skarpsill och sardeller) i icke hermetiskt slutna kärl.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att några egentliga ändringar på detta område icke bör vidtagas i avvaktan på resultatet av fiskeriutredningens arbete. Kommittén har därför i tulltaxeförslaget bibehållit nuvarande tullsatser med allenast smärre jämkningar av samma karaktär som föreslagits beträffande kap. 3.

Yttranden

Kommitténs principiella ståndpunkt i tullfrågan har icke föranlett någon erinran från remissinstanserna.

Beträffande avgränsningen av tullfriheten för torskrom och skarpsill har åtskilliga remissinstanser gjort invändningar av enahanda innebörd som de under kap. 3 redovisade.

Vidare har *statens jordbruksnämnd* tagit upp vissa terminologifrågor samt föreslagit en omgruppering av underpositionerna i syfte att ta hänsyn till den senaste tidens utveckling i fråga om konsumentförpackningarna för hithörande produkter. Jordbruksnämnden anför bl. a. följande.

Från den svenska beredningsindustriens sida har hos jordbruksnämnden starka önskemål framställts om att den nya tulltaxan måtte ges sådan utformning, att beteckningen »kaviar» icke förbehålls enbart för störrum och att av beskrivningarna otvetydigt skall framgå, att enligt officiell svensk nomenklatur beteckningarna »sardiner» och »ansjovis» får användas även för inläggningar av de sillarter, vilka i Sverige kommer till användning för dylika inläggningar och sålunda icke förbehålls inläggningar av sardinfisken (*clupea pilchardus*) och av fiskarten ansjovis (*engraulis encrasicolus*). Dessa önskemål som anknyter till en väl inarbetad svensk terminologi av ett sannolikt ganska betydande kommersiellt värde, anser sig nämnden kunna biträda. Något hinder mot att de av industrien önskade formuleringarna används i tulltaxan (och den statistiska varuförteckningen) föreligger, såvitt nämnden har sig bekant, icke på grund av något internationellt åtagande.

I en inom nämndens kansli upprättad sammanställning över varuslag under positionen nr 16.04 har beaktats bl. a. de i det föregående anförda synpunkterna i fråga om beskrivningen av hithörande varuslag. Positionen har i sammanställningen, liksom har skett i kommitténs förslag, indelats med hänsyn tagen till de nuvarande tullförhållandena. Härjämte har emellertid — i överensstämmelse med den indelningssystematik, som under ifrågavarande nummer övervägs för den blivande statistiska varuförteckningen — tillämpats en annan gruppering av underavdelningarna än den

som har föreslagits av tulltaxekommittén. Den föreslagna omgrupperingen är enligt nämndens mening påkallad med hänsyn till den senaste tidens utveckling i fråga om konsumentförpackningarna för hithörande varor.

Sveriges grossistförbund anser att den nuvarande finanstillen på storrör ur fiskala synpunkter är betydelselös och därför bör slopas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om avgränsningen av tullfriheten för torskrom och skarpsill delar jag den uppfattning som kommit till uttryck i de under kap. 3 redovisade remissyttrandena och ansluter mig därvid i vad avser formuleringen till generaltullstyrelsens förslag.

Vad beträffar de av jordbruksnämnden berörda terminologifrågorna har nämndens synpunkter i det väsentliga beaktats vid utformningen av departementsförslaget.

Den av jordbruksnämnden föreslagna omgrupperingen av underpositionerna skulle bl. a. innebära att kryddad eller sockersaltad fisk, som nu är tullbelagd endast om den inkommer i hermetiskt slutna detaljhandelsförpackningar, skulle beläggas med tull i alla slag av konsumentförpackningar. Enligt min uppfattning är detta en fråga av sådan saklig innebörd att den bör upptagas först i samband med den förutsedda allmänna omprövningen av tullförhållandena på detta område. Departementsförslaget har därför i nu berörda hänseende utformats i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag.

Tullen på storrör torde i enlighet med den eljest tillämpade principen för behandling av finanstillar böra lämnas oförändrad.

16.05. Kräftdjur och blötdjur

Nuvarande tullförhållanden

Ostron är belagda med en tull av 1 krona per kg. För övriga hit hänförliga varuslag utgår tullen med 75 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén har beträffande dessa varuslag föreslagit att nuvarande tullar bibehålles oförändrade (i fråga om ostron dock med den skillnaden att tullen liksom för andra konserver bör utgå efter vikten inklusive detaljhandelsemballage och icke såsom för närvarande efter bruttovikten).

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Beträffande ostron har jag under kap. 3 föreslagit en omräkning av tullen till 1 kr. 20 öre per kg i samband med övergång till förtullning efter nettovikten. Enligt min uppfattning bör tullen upptagas till samma belopp vid denna rubrik, dock med den av kommittén här föreslagna beräkningsgrunden. I övrigt har jag icke någon erinran mot kommitténs förslag.

Kap. 17. Socker och sockerkonfektyrer**17.01—17.03. Bet- och rörsocker****Nuvarande tullförhållanden**

Till dessa nummer hänförliga produkter är med undantag av maltsocker och konstgjord honung inbegripna under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter och i enlighet därmed fria från tull; för maltsocker utgår tull med 40 öre per kg och för konstgjord honung med 23,5 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att föreliggande skyddsintressen är tillgodosedda genom importavgiftssystemet. Införandet av tullfrihet för konstgjord honung skulle emellertid, ehuru varan normalt icke är någon artikel av betydelse, öppna möjligheter att kringgå såväl införselavgiften för socker som tullen på naturhonung. Kommittén föreslår därför att konstgjord honung samt blandningar av konstgjord och naturlig honung åsättes samma tull som naturhonung eller 30 öre per kg.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind*, som reserverat sig för en tull av 25 öre per kg för naturlig honung, föreslår samma tull för konstgjord honung.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till annan erinran mot kommitténs förslag än att tullen på konstgjord honung, i överensstämmelse med vad jag under nr 04.06 föreslagit beträffande naturhonung, bör upptagas till 50 öre per kg.

17.04. Sockerkonfektyrer**18.06. Choklad och chokladvaror**

Dessa rubriker äger så nära samband med varandra att de liksom i tulltaxekommitténs betänkande lämpligen behandlas i ett sammanhang.

Nuvarande tullförhållanden

Tullen för choklad, chokladvaror och andra hithörande konfektyrer utgår med resp. kr. 0: 80, 1: 50 och 0: 50 per kg; glass, glasspulver och pud-

dingpulver, av vilka endast de som innehåller choklad här kommer i fråga (de övriga hänföres till nr 21.07), faller dock, om de är beredda av mjölk eller ägg, under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter och är i enlighet därmed tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande samtliga varuslag en tull av 70 öre per kg, beräknad på vikten inkl. detaljhandelsemballage. Härvid har kommittén utgått från att importavgifterna för jordbruksprodukter skulle bli av den storlek som angivits i jordbruksprisutredningens betänkande. Till stöd för sitt förslag anför kommittén i huvudsak följande.

Problemet framför andra på här ifrågavarande område är den av jordbrukspolitiska åtgärder förorsakade fördyringen av råvarorna. Detta problem förenklas vid övergång till importavgiftssystemet enligt 1955 års jordbruksproposition, då man kan beräkna komensationen efter samma metod som vid fördyring av råvarorna genom vanliga tullar. Beräkningarna erbjuder dock stora vanskligheter. Produkternas varierande sammansättning gör att normaltullsatserna, uttryckta i procent av värdet, företer mycket betydande variationer för olika varuslag. Räknas normaltullsatserna ut i öre per kg blir emellertid skillnaden mellan varugrupperna avsevärt mindre, varför en enhetlig viktull i stort sett skulle ge en ganska god avvägning av tullskyddet.

Genomsnittligt sett torde normaltullsatsen ligga något under 70 öre per nettokilogram. Vid jämförelse mellan denna och nuvarande tullsats bör observeras att de senare beräknas på nettovikten inklusive visst emballage, såsom pappersomslag, kartonger, burkar o. dyl. Tages hänsyn härtill torde man kunna konstatera att en tullsats av nyssnämnda storlek skulle innebära en viss höjning för »sockerkonfektyrer», en klar minskning för »choklad» samt en mycket betydande minskning för »chokladkonfektyrer»; därest tullen på kakaoböner i enlighet med kommitténs förslag (se nr 18.01) avskaffas, blir dock minskningen i nettotullskyddet för de två senare grupperna mindre än vad skillnaden mellan tullsatserna anger. Genomsnittligt sett skulle emellertid en tillämpning av normaltullsatsen innebära en avsevärd nedsättning av nuvarande tullskydd. Med hänsyn därtill får det enligt kommitténs uppfattning anses befogat med ett något starkare skydd än normaltullsatsen, och kommittén har funnit en sådan förstärkning lämpligen kunna ske genom att tullsatsen 70 öre per kg appliceras, icke på rena nettovikten utan liksom för närvarande på nettovikten med tillägg av visst emballage; denna beräkningsgrund torde även av praktiska skäl vara att föredraga framför ren nettoviktsförtullning.

Yttranden

Statens jordbruksnämnd erinrar om att glass, glasspulver och puddingpulver, om de är tillverkade av ägg eller mjölk, för närvarande inbegripes under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter och föreslår att de bibehålles under systemet samt att dylika produkter tillverkade av andra råvaror överföres dit (jfr nr 21.07).

Jordbruksnämnden har vidare verkställt vissa beräkningar angående betydelsen ur här ifrågavarande synpunkter av att importavgifterna fastställts

till högre belopp än som förutsatts av tulltaxekommittén, och nämnden har härom anfört bl. a. följande.

Den högre råvarubelastning, som framkommer med tillämpning av de gällande avgiftssatserna, medför att den av kommittén för detta område föreslagna enhetliga tullsatsen, 70 öre per kg, kommer att i större utsträckning än vad fallet var vid kommitténs beräkningar understiga normaltullarna för särskilda, med kalkylerna avsedda varutyper och dessutom kommer att — till ej oväsentliga belopp — understiga medeltalen för normaltullarna på choklad och konfektyrer, innehållande kakao. En reducering av manufaktureringsskyddet uppkommer härvid för choklad till i genomsnitt 11,4 % (lägst 8,1 %) och för konfektyrer, innehållande kakao till i genomsnitt 11,1 % (lägst 0,0 %).

Från chokladindustriens sida har som ett särskilt skäl för en begärd avsevärd höjning av tullskyddet för chokladvarorna åberopats, att i utlandet numera i viss omfattning förekommer en chokladproduktion, vid vilken som fett-råvara i stället för kakaosmör används andra, billigare vegetabiliska fettvaror, varor som vid import till Sverige drabbas av relativt höga införsel- och regleringsavgifter. Med hänsyn till ovissheten om i vad mån en mera väsentlig omläggning av chokladindustriens råvarubas till »regleringsfetter» i framtiden kan komma att påverka prisförhållandena på detta område, har emellertid jordbruksnämnden, åtminstone på detta stadium, för egen del icke kunnat beakta verkningarna av den åberopade speciella omständigheten, när det gäller avvägningen av importskyddet på här ifrågakommande område.

Sveriges grossistförbund yrkar att nuvarande tull av 50 öre per kg för konfektyrer utan choklad (nr 17.04) bibehålles oförändrad och anför bl. a. följande.

Även om en enhetlig tullsats för hela detta varuområde skulle innebära en avsevärd förenkling, medför förslaget emellertid en så kraftig höjning för varor hänförliga till position 17.04, att vi anse att de allvarliga nackdelar, som härigenom uppstå, icke motsvara de fördelar, som vinnas genom tillämpningen av en enhetlig tullsats. Den import, som för närvarande förekommer, avser till övervägande del till position 17.04 hänförliga konfektyrvaror och för dessa uppgår den nuvarande genomsnittliga importincidensen till något mer än 20 %. Den av kommittén föreslagna tullsatsen om 70 öre per kg (inkl. visst emballage) skulle, räknat på importens genomsnittspris för 1955 för position 17.04, komma att motsvara en genomsnittlig importincidens om 29 %, d. v. s. en tullsats, som i jämförelse med kommitténs förslag på övriga varuområden ter sig onormalt hög. (Angivna importincidenser är beräknade på 55 öre respektive 75 öre per kg, varav 5 öre per kg beräknats för tull på visst emballage.) För de billigaste artiklarna, t. ex. vissa slag av lakritskonfekt, vilka dock importeras i kvantiteter överstigande 500 ton per år, innebär den föreslagna tullsatsen en importincidens om 35—50 %. Härvid är att märka, att tullsatsen för position 17.04 är GATT-bunden till 20 % för varuslag hänförliga till nuvarande stat. nr 302 samt till 25 % för nuvarande stat. nr 299:4. Dessa GATT-bindningar skulle alltså enligt kommitténs förslag komma att överskridas högst väsentligt. Vi kunna icke finna, att de argument, som industrien åberopar som skäl för ett ökat skydd, äro av sådan styrka, att ett överskridande av GATT-bindningarna kan anses motiverat. Kommittén har föreslagit tullsatser över GATT-nivån endast i sådana fall, där särskilt starka skäl härför bedömts föreligga. Vi vill vidare framhålla, att såväl konfektyrer som choklad äro belagda med varuskatt,

vilken för närvarande utgår med 65 % av priset till grossist. Den ovan relaterade tullhöjningen kommer därför att öka med ytterligare 13 öre per kg. Till följd härav kan man befara så kraftiga prisstegringar för ett flertal konfektyrvaror, att en fortsatt import kommer att allvarligt försvåras.

Handelskammaren i Göteborg och *Svenska handelsagenters förening* har framfört vissa synpunkter från ett större importföretag, vilka synpunkter i huvudsak överensstämmer med vad som anförts av grossistförbundet men utmynnar i att en lämplig värdetull — ej överstigande GATT-bindningen — ur rättvisesynpunkt vore att föredraga såväl för nr 17.04 som 18.06 framför viktull.

Skånes handelskammare hemställer, att tullsatserna för hit hänförliga produkter göres till föremål för omprövning under beaktande av de förändrade förhållanden i fråga om råvarupriserna, som uppstått till följd av omläggningen av jordbrukspolitiken.

Svenska choklad- och konfektyrfabrikantföreningen u. p. a., till vars yttrande *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening* anslutit sig, påyrkar i första hand en tullsats av kr. 0: 80 per kg vid nr 17.04 och kr. 1: 20 vid nr 18.06, i andra hand en tullsats av kr. 1: — för båda rubrikerna. Föreningen understryker att den svenska chokladindustrin i och för sig torde vara relativt konkurrenskraftig men att man måste påyrka normalt manufaktureringsskydd utöver de tullar, vilka erfordras för att eliminera den råvarufördyring som jordbruksregleringen åsamkar den svenska industrin. Beträffande tullsatsens storlek anför föreningen bl. a. följande.

För att erhålla en förenklad tulltaxering har kommittén föreslagit en enhetlig tull för hela varuområdet och fixerat tullsatsen till 70 öre per kg. Här om säger kommittén att »genomsnittligt sett torde normaltullsatsen ligga något under 70 öre per nettokilo» samt påpekar att ett visst ytterligare tullskydd åstadkommes genom att tullen utgår på vikten inklusive visst emballage. Vikten av det här ifrågavarande emballaget torde emellertid som regel vara så obetydligt, att man kan bortse från denna faktor. Vi vill vidare bestämt bestrida påståendet, att normaltullskyddet i genomsnitt skulle ligga något under 70 öre. Av de till kommittén översända kalkylerna framgår, att normaltullskyddet med hänsynstagande till det sedermera fastställda pris-systemet för jordbruksprodukterna för flertalet av branschens viktigaste produkter överstiger 70 öre per kg. Detta gäller bl. a. choklad, chokladkonfektyrer och kola, vilka sammanlagt svarar för mer än 75 % av branschens försäljningssumma. Härtill kommer det förhållandet att numera en betydande chokladproduktion, baserad på vegetabiliskt fett förekommer i många länder. För dylika produkter ligger den s. k. råvaruincidensen högre än det föreslagna tullskyddet 70 öre per kg och industrin skulle alltså alltjämt få räkna med att bli belastad med ett direkt negativt tullskydd. Normaltullskyddet för dylika produkter kan beräknas till kr. 1: 25 per kg.

Vi hemställer i första hand att tullen differentieras på så sätt, att tulltaxans position 18.06 åsättes en tullsats av kr. 120: — per 100 kg och position 17.04 en tullsats av kr. 80: — per 100 kg. Finner man sig av tekniska skäl icke böra göra en differentiering, anser vi det helt orimligt att åberopa ett sådant begrepp som »det genomsnittliga tullskyddet för hela branschen» för att motivera en tullsats, innebärande ett obefintligt eller rent av negativt tullskydd för vissa varor. De företag, som specialiserat sig på produktion av

just dessa varor kan därigenom bli tvingade att nedlägga sin produktion på grund av det svaga tullskyddet.

Vi har full förståelse för att tulltekniska fördelar vinnes genom att tullen göres enhetlig för hela varugruppen choklad och konfektyrer. Tullsatsen måste dock i så fall fixeras så att icke direkt negativt tullskydd erhålles för någon produkt. För att fylla detta minimikrav erfordras en tullsats av minst kr. 100: — per 100 kg.

I en bilaga till Landsorganisationens i Sverige remissvar framhåller *Svenska livsmedelsarbetareförbundet* bl. a. att den höga varuskatten på chokladvaror medfört en icke oväsentlig nedgång av konsumtionen av dessa varor. Detta har i sin tur lett till att problem uppstått inom chokladindustrin för att kunna upprätthålla en hög och jämn sysselsättning. När det gäller tullen på färdiga chokladvaror anser förbundet det motiverat med ett högre tullskydd än vad som motsvaras av de framräknade normaltullsatserna. Som ett ytterligare understrykande av angelägenheten av ett högre tullskydd framhålls, att till en inte ringa del dessa industrier är så lokaliserade, att de utgör ett komplement till andra tyngre industrier. Genom den inträffade konsumtionsminskningen finns också en produktionsreserv, varför man inte behöver befara, att en på detta sätt begränsad konkurrens från utländska tillverkare kommer att resultera i att den inhemska konkurrensen och rationaliseringsviljan avtar. Främst med tanke på de under nr 18.06 upptagna choklad- och konfektyrvarorna framhåller förbundet att detta tullskydd ytterligare bör förstärkas.

Svenska diabetesförbundet framhåller att vissa diabetikersötsaker såsom choklad, tabletter o. d. som importeras blir fördyrade genom tullavgifter och att varuskatt höjer priset betydligt på de inhemska produkterna. Förbundet hemställer därför att man vid revideringen av tulltaxan måtte ta hänsyn till de sockersjuka och reducera tullsatsen på deras specialvaror samt att vid en eventuell översyn av varuskatterna diabetessötsaker måtte befrias från skatt.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Vid bestämmande av tullen på choklad och konfektyrer måste avgörande vikt fästas vid storleken av de import- och andra avgifter vilka belastar de såsom råvaror använda jordbruksprodukterna. Dessa avgifter har, såsom flera remissinstanser påpekat, i regel blivit högre än i det förslag, från vilket kommittén utgått. Detta innebär en ökad belastning av 5 å 10 öre per kg färdiga konfektyrer, vilket medför att den genomsnittliga normaltullen kommer att ligga mellan 75 och 80 öre per kg. Även om en motsvarande justering uppåt vidtages i den av kommittén föreslagna tullsatsen, skulle denna beträffande chokladvaror innebära en betydande reducering av den nu till 1 kr. 50 öre uppgående tullen. Å andra sidan skulle höjningen beträffande sockerkonfektyrer, vilka nu drager en tull av 50 öre per kg, bli ytterligare accentuerad. Enligt min uppfattning kan man ifrågasätta lämp-

ligheten av så stora omkastningar i tullförhållandena. Dessa skulle reduceras betydligt om man övergår till värdetull, och jag har funnit övervägande skäl tala för att tullen utformas på detta sätt. Jag föreslår sålunda att varorna belägges med en tull av 20 % av värdet, motsvarande den genomsnittliga normaltullen vid nuvarande avgiftsbelastning. Tillämpning av denna tullsats medför även fördelen att man icke behöver bryta gällande GATT-bindningar.

Framhållas må att den skatt på socker, som jag har för avsikt att föreslå, är avsedd att erhålla sådan utformning, att den icke belastar produkter, som enligt gällande bestämmelser är belagda med varuskatt. De enda hithörande varuslag av nämnvärd betydelse, som icke är belagda med varuskatt, torde vara olika slag av mandelmassor. För dessa synes emellertid en tull av nyssnämnda storlek i allmänhet vara tillräcklig för att innefatta jämväl kompensation för den tilltänkta skatten på socker.

Från nämnda tullsats bör under nr 18.06 göras undantag för glass, glasspulver och puddingpulver. I den mån dylika preparat innehåller mjölk eller ägg faller de f. n. under jordbruksregleringen och är i enlighet därmed fria från tull. Denna anordning torde tills vidare böra bibehållas och synes lämpligen böra utsträckas till alla dylika preparat oavsett sammansättningen. Enligt vad jag erfarit har chefen för jordbruksdepartementet för avsikt att, såvitt angår jordbruksregleringen, framlägga förslag till sådan ändring.

Tillräckliga skäl att i tullhänseende behandla diabetessötsaker enligt speciella regler kan enligt min uppfattning icke anses föreligga.

17.05. Socker m. m. försatt med smakämne eller färg

Nuvarande tullförhållanden

Vaniljsocker drager samma tull som vanilin eller 18 % av värdet; flertalet andra hithörande varuslag belägges med tull av 50 öre per kg såsom konfektyrer icke innehållande choklad.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att dessa produkter, vilka icke inbegripes under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter, belägges med samma tull som de i föregående rubrik upptagna varuslagen, d. v. s. enligt kommitténs förslag 70 öre per kg. Genom tillämpning av en specifik tull som torde överstiga varje tänkbar importavgift för socker undgår man även, framhåller kommittén, risken för ett kringgående av nämnda importavgift genom färgning av socker för vanliga konsumtionsändamål.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Till den av kommittén antydda risken för ett kringgående av importavgiften för socker kommer, vid bifall till det förslag om skatt på socker som jag har för avsikt att inom kort framlägga, motsvarande risk i fråga om

nämnda skatt; med hänsyn härtill synes det icke lämpligt att här tillämpa den värdetull som jag förordat under nr 17.04. Jag föreslår därför att varorna liksom enligt kommittéförslaget beläggas med specifik tull. Tullens storlek torde vara av relativt underordnad betydelse, förutsatt att den icke understiger importavgiften för socker (f. n. 33 öre per kg) plus den avsedda skatten (20 öre per kg); jag förordar att tullen upptages till det i kommittéförslaget angivna beloppet 70 öre per kg.

Kap. 18. Kakao och varor därav

18.01. Kakaoböner

Nuvarande tullförhållanden

Kakaoböner är belagda med en tull av 15 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullen avskaffas och anför till stöd härför följande.

Under åren 1951—1953 har den årliga importen av detta varuslag legat mellan 6 000 och 7 000 ton, varför statens inkomst av den på varan lagda finanstullen rör sig omkring 1 mkr per år. Intresset av att utnyttja kakao-produkter såsom skatteobjekt tillgodoses numera till alldeles övervägande del genom varuskatt på de färdiga chokladvarorna. Den nuvarande tullen på kakaoböner har till följd av varuskattens införande icke samma berättigande som tidigare, och statens inkomster av densamma är icke så stora att det fiskala intresset behöver stå hindrande i vägen för ett slopande av tullen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet har inbegripit kakaoböner i den gemensamma marknaden och föreslagit tullfrihet för rubriken.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att här frångå principen att icke i detta sammanhang ompröva gällande finanstullar. Framhållas må att 1952 års kommitté för indirekta skatter framlagt förslag om införande av en särskild råvaruskatt på kakaoböner; även med hänsyn därtill synes det mig lämpligast att icke nu avskaffa tullen på detta varuslag. I enlighet med vad sålunda anförts förordar jag att den nuvarande tullen av 15 öre per kg tills vidare bibehålles.

18.02. Kakaoskal och kakaoavfall

Tullfrihet gäller för närvarande för detta varuslag och har i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets uttalanden bibehållits i förslaget.

18.03. Kakaomassa

Nuvarande tullförhållanden

Kakaomassa är belagd med en tull av 45 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 15 öre per kg; varan anses enligt gällande bestämmelser hänförlig till rubriken för kakaopulver, och kommittén har funnit lämpligt att den i taxan upptages med samma tullsats som detta varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår likaledes en tullsats av 15 öre per kg för detta varuslag.

Departementschefen

Jag delar kommitténs uppfattning att varan bör beläggas med samma tull som kakaopulver; i överensstämmelse med det förslag som jag framlägger under nr 18.05 förordar jag därför en tull av 35 öre per kg.

18.04. Kakaosmör

18.05. Kakaopulver

Nuvarande tullförhållanden

För kakaosmör utgår tullen med 10 öre per kg och för kakaopulver med 45 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 öre per kg för båda varuslagen och har därvid utgått från att tullfrihet införes för kakaoböner (förslaget motsvarar enligt kommitténs beräkningar en ca 20 öre högre tullsats vid bibehållen tull på sistnämnda varuslag).

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tullsats motsvarande i svenskt mynt 15 öre per kg.

Departementschefen

Med hänsyn till att jag förordat bibehållande av nuvarande tull på kakao-böner föreslår jag att tullsatsen för kakaosmör och kakaopulver med ledning av tulltaxekommitténs beräkningar sättes till 35 öre per kg.

18.06. Choklad och chokladvaror

Behandlat i samband med nr 17.04.

Kap. 19. Varor av spannmål, mjöl eller stärkelse; bakverk

19.01. Maltextrakt

Nuvarande tullförhållanden

Varan är belagd med en tull av 40 öre per kg; för maltextrakt avsett utslutande för textilindustriens behov eller för användning inom tvättinrättningar utgår tullen dock med 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 12 % av värdet och anför i huvudsak följande.

Enligt jordbruksprisutredningens förslag skulle den normala importavgiften för korn uppgå till 4 öre per kg, motsvarande i genomsnitt ca 5 öre per kg för malt. Med tillämpning av denna råvarubelastning erhålles för maltextrakt en normaltullsats av ca 11 % eller 17 öre per kg. Emellertid har marknadsförhållandena beträffande korn och malt under långa perioder varit sådana att man ansett varorna i fråga icke böra belastas med någon avgift vid import utan tvärtom suspenderat den enligt tulltaxan utgående tullen. Därest även framdeles dylika förhållanden skulle bli rådande och importavgift på korn och malt följaktligen icke skulle ifrågakomma, är det i princip icke befogat med en tullsats för maltextrakt som innefattar kompensation för dylik avgift. Räknar man med tull- och avgiftsfrihet för råvaran blir normaltullsatsen i genomsnitt 7 à 8 % av värdet eller ca 12 öre per kg. Med hänsyn till den ovisshet som råder i nu berörda hänseende skulle man kunna ifrågasätta att inbegripa maltextrakt under importavgiftssystemet; förhållandet torde dock icke böra tillmätas så stor betydelse att gränsskyddet för maltextrakt icke skulle kunna lämnas i form av tull. Vid bestämmandet av tullsatsen torde böra beaktas att det nuvarande tullskyddet delvis ligger på en hög nivå. Kommittén har med hänsyn bl. a. till detta förhållande funnit den organisk-kemiska industrins standardtullsats 12 % av värdet (se kap. 29) innebära en lämplig avvägning av tullskyddet. Denna tullsats bör anses innefatta kompensation för eventuell importavgift på malt, för så vitt icke denna skulle komma att väsentligt överskrida ovan angivna siffror.

Yttrande

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening hemställer att de nuvarande tullsatserna för maltextrakt bibehålles. Föreningen framhåller att den föreslagna tullsatsen av 12 % av värdet innebär en sänkning, som är särskilt avsevärd i fråga om maltextrakt för näringsändamål, och anför vidare följande.

Såsom tidigare framhållits från industriens sida, är den inbördes fördelningen i olika länder av produktion och förbrukning av de båda slagen maltextrakt mycket olika och dessutom i hög grad varierande. Det skulle därför vålla betydande svårigheter för den inhemska tillverkningen, om genom den föreslagna tullsänkningen den svenska marknaden lämnades praktiskt taget öppen för en av tillfälligheter bestämd konkurrens utifrån. Fråga är, om det i ett sådant läge skulle bli möjligt att i fortsättningen upprätthålla denna tillverkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Med hänsyn bl. a. till att importavgiften för korn och malt bestämts till avsevärt högre belopp än kommittén räknat med har jag funnit 15 % av värdet innebära en lämpligt avvägd tull.

19.02. Näringsmedel (för barn, för dietiskt bruk eller för matlagningsändamål)**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga produkter är i gällande tulltaxa belagda med vikttullar av varierande storlek.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 15 % av värdet och anför bl. a. följande.

Till denna rubrik hänförliga preparat kan ha mycket växlande sammansättning men består till övervägande del av jordbruksprodukter. Värdet av dessa produkter kan uppgå till 50 % eller däröver av den färdiga varans pris. Emellertid rör det sig oftast om flera olika slag av jordbruksprodukter i ett och samma preparat, vilket minskar risken för att ändringar i importavgifterna på dessa produkter skall rubba tullförhållandena alltför mycket.

Beräkningen av tullens storlek erbjuder vissa vanskligheter på grund av varornas växlande sammansättning. Importavgiften för de olika slag av jordbruksprodukter som ingår i dessa preparat rör sig emellertid enligt jordbruksprisutredningens förslag normalt om 15 à 20 % av värdet. Trots att importavgifterna för råvarorna beräknas efter vikten, visar det sig därför lättare att anpassa kompensationen för dessa avgifter genom en värdetull.

Yttranden

Statens jordbruksnämnd har på grundval av tillgängliga kalkyler beräknat råvarubelastning och normaltull med tillämpning av i oktober 1956 gällande införselavgifter samt anför i anslutning härtill följande.

För vissa varuslag inom här ifrågavarande varugrupp föranleder den genomförda jordbruksregleringen, att det föreslagna tullskyddet blir negativt eller endast kommer att motsvara råvarubelastningen. För s. k. kakmix och vissa typer av barnmat blir det negativa tullskyddet särskilt starkt framträdande. I synnerhet »kakmix» i mindre bearbetat skick (bulkvara), utgörande, praktiskt taget helt, blandningar av olika jordbruksregleringsvaror, skulle vid den föreslagna tullen med fördel kunna importeras i konkurrens icke blott med motsvarande svenska tillverkningar (vilka under de senaste åren torde ha undergått en kraftig expansion) utan sannolikt även med de däri ingående jordbruksregleringsvarorna, vilka nu — i form av avgifter — åtnjuter ett betydligt högre importskydd (t. ex. mjöl omkring 30 %, raffinerat socker över 50 %). Om de under nr 19.02 avsedda produkterna skall åtnjuta ett mera »normalt» importskydd bör alltså den föreslagna tullen höjas icke oväsentligt.

Sveriges grossistförbund föreslår en tullsats av 10 % av värdet. Förbundet hävdar att de svenska näringspreparaten dominerar marknaden och ligger ca 30 % under importvaran i pris. Importen avser endast högre kvaliteter än de inom landet tillverkade. På grund av den redan nu betydande prisskillnaden befarar man, att även en obetydlig höjning av tullsatsen skulle medföra väsentliga svårigheter för importen. I detta sammanhang framhålls att kostnaderna för kontroll av vitaminiserade preparat även utgör en avsevärd belastning av importen.

Sveriges kemiska industrikontor föreslår en tullsats av 50 öre per kg. Kontoret framhåller att kommittén för en produkt, kakmix, föreslagit en tullsats av 15 % medan normaltullsatsen vid i oktober 1956 rådande förhållanden ligger så högt som 30 %. Vid den av kommittén föreslagna tullsatsen skulle det enligt kontorets uppfattning ställa sig betydligt gynnsammare att importera produkten i bulk och inskränka den inhemska bearbetningen till paketering av varan. Kontoret anser att det icke kan vara något samhällsintresse att främja en dylik utveckling.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Importavgifterna för råvarorna till här ifrågavarande produkter har bestämts till högre belopp än kommittén förutsatt, och deras storlek företer avsevärt större spridning än i det förslag på vilket kommitténs beräkningar var baserade. Vid bifall till det förslag om skatt på socker, som jag avser att inom kort framlägga, blir belastningen på många produkter ytterligare skärpt. Dessa förhållanden komplicerar avvägningen av tullen och gör det bl. a. svårt att undvika att för vissa artiklar kan uppstå ett negativt tullskydd. Nämnas kan sålunda att den av kemikontoret föreslagna tullsatsen (även utan sockerskatt) genomsnittligt sett torde innebära ett negativt skydd för vällingpulver och liknande produkter. Man bör emellertid icke överdriva betydelsen av att tullskyddet i vissa fall kan bli negativt utan bedöma frågan med beaktande av föreliggande konkurrensförhållanden. Tydligt är dock att en råvarubelastning av den omfattning, som förut angivits, motiverar högre tull än den av kommittén föreslagna, och jag har funnit 20 % av värdet innebära en lämplig avvägning.

19.03. Makaroner

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga varor är belagda med en tull av 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att den nuvarande tullsatsen bibehålles oförändrad men framhåller, att tullsatsens storlek är beroende av införselavgiften för råvaran och att, därest sådan avgift kommer att uttagas för s. k. durumvete, det bör prövas huruvida och i vad mån en höjning av tullen kan vara befogad.

Yttranden

Statens jordbruksnämnd framhåller att råvarubelastningen med den i oktober 1956 gällande införselavgiften på vetemjöl blir väsentligt ökad i förhållande till kommitténs beräkningar. Nämnden föreslår därför att tullen höjes till 25 öre per kg. *Sveriges lantbruksförbund* och *Riksförbundet Landsbygdens folk* yrkar likaledes på en tull av 25 öre per kg.

I en bilaga till statens jordbruksnämnds remissvar framhåller *Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening* att makaroner och liknande produkter bör inordnas under jordbruksregleringen och beläggas med import- och kompensationsavgifter. Föreningen anser ingen anledning finnas att göra någon åtskillnad i fråga om formen för gränsskyddet mellan å ena sidan vetemjöl och mannagryn och å andra sidan makaroner och spagetti.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Frågan om inbegripande av hithörande produkter under jordbruksregleringen torde icke böra prövas i detta sammanhang. Enär införsel- och andra avgifter för vid tillverkningen använda varuslag sammanlagt uppgår till högre belopp än kommittén räknat med, föreslår jag att tullen i enlighet med jordbruksnämndens förslag höjes till 25 öre per kg. Jag förutsätter därvid att råvaran avgiftsbelägges efter de grunder som i allmänhet gäller för varor av ifrågavarande slag.

19.04. Gryn och flingor, framställda av stärkelse

Hit hänförliga produkter inbegripes under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter och har i enlighet med tulltaxekommitténs förslag liksom i gällande tulltaxa upptagits utan tull. Produkterna i fråga omfattas ej av förslaget till gemensam nordisk marknad.

19.05. Majsflingor och liknande varor

Nuvarande tullförhållanden

För hithörande produkter utgår tullen med 15 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall den nuvarande tullsatsen bibehållas oförändrad. En omprövning av tullsatsen anses dock påkallad, därest införselavgift skall utgå för råvaran (majsgryn).

Yttrande

Statens jordbruksnämnd framhåller att råvarubelastningen för majsflingor med den i oktober 1956 gällande införselavgiften på majs blir väsentligt ökad i förhållande till kommitténs beräkningar. Nämnden föreslår därför att tullen höjes till 20 öre per kg. I syfte att utjämna importskyddet mellan majsflingor, som tillverkas av hel majs, och sådana som framställs ur importerad, förarbetad majs (»grits») överväger nämnden att för framtiden fastställa något högre importavgifter på den förarbetade än för den hela majsen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Med hänsyn till vad jordbruksnämnden anfört anser jag en viss höjning av tullen motiverad. Vikttullsatsen är emellertid i GATT bunden vid nuvarande belopp. Vid sådant förhållande finner jag lämpligast att förstärkningen av tullskyddet sker genom övergång till den värdetull om 10 %, varom förbehåll gjorts i GATT. Jag föreslår således att tullen bestämmes till 10 % av värdet.

19.06. Nattvardsbröd, oblatkapslar o. d.**Nuvarande tullförhållanden**

Dessa produkter faller i nuvarande tulltaxa under rubriken för varor, som icke kan hänföras under någon av taxans övriga rubriker, och är i enlighet därmed belagda med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén har funnit övervägande skäl tala för att tullfrihet stadgas för dessa speciella produkter, vilka säges icke vara föremål för inhemsk tillverkning under sådana förhållanden att tullskydd är erforderligt.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag har icke föranlett någon erinran från remissinstansernas sida och kan av mig biträdas.

19.07. Matbröd och andra enklare bakverk**19.08. Andra bakverk****Nuvarande tullförhållanden**

Tulltaxan upptager under rubriken bröd, dessertkåx med tull av 30 öre, andra finare bakverk med tull av 60 öre samt övriga varuslag med tull av 20 öre per kg; bakverk med överdrag eller mellanlägg av socker, fruktgelé o. d. tulltaxeras emellertid som konfektyrer med tull av 1 kr. 50 öre per kg om varan innehåller choklad och 50 öre per kg om detta icke är fallet (wafers innehållande mer än 20 % fett faller dock under jordbruksregleringen och är fria från tull men belagda med införselavgift och fettregleringsavgift).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 % av värdet vid båda rubrikerna och anför till stöd därför i huvudsak följande.

Ingredienserna i dessa varor utgöres praktiskt taget helt av jordbruksprodukter, men olika slag av dylika produkter kan ingå i varierande proportioner, varför kompensationen för importavgiften på råvarorna per kilogram räknat uppgår till mycket växlande belopp. Beträffande flertalet ingredienser gäller emellertid att importavgiften i normalläget beräknas utgöra 15 å 20 % av värdet. Räknat i procent av värdet blir därför kompensationen för råvaravgifterna betydligt enhetligare. Denna omständighet talar för att tullskyddet utformas såsom värdetull, bl. a. därför att man då kan undvika en differentiering av tullsatsen, vilken är förenad med avsevärda tulltekniska olägenheter.

Tillverkningen av bakverk är i allmänhet en typisk hemmamarknadsproduktion, som har ett naturligt skydd mot utländsk konkurrens, främst i närheten till marknaden men ofta även i en viss nationell smakriktning. Den inhemska produktionen har också här i landet en dominerande ställning, och importen torde huvudsakligen bestå av mera exklusiva typer och kvaliteter. Detta gäller givetvis i första hand mjukt matbröd och andra »färskvaror», vilka oavsett tullskyddets storlek knappast kan bli föremål för nämnvärd utländsk konkurrens. Även i fråga om kåx och liknande artiklar, beträffande vilka utländsk konkurrens är mera naturlig, är emellertid importen av relativt ringa omfattning, trots att det rådande tullskyddet är av måttlig storlek.

Normaltullsatsen för hithörande produkter ligger, främst på grund av importavgifter på råvarorna, i regel mellan 20 och 25 % av värdet. I fråga om finare bakverk är det nuvarande tullskyddet avsevärt lägre. Med hänsyn till förut anförda omständigheter bör det enligt kommitténs uppfattning vara möjligt att även i fortsättningen hålla sig betydligt under normaltullsatsen. För det ur konkurrenssynpunkt måhända viktigaste varuslaget, nämligen dessertkåx (smörgåskåx), är tullen genom GATT maximerad till 15 % av värdet. En tullsats av denna storlek skulle visserligen för de flesta artiklar kalkylmässigt innebära ett visst negativt tullskydd, men detta torde på förevarande område vara av mera teoretisk än praktisk betydelse. Genomsnittligt sett torde en tullsats av nämnda storlek snarast innebära en förbättring av det nuvarande tullskyddet. Detta skulle i alla händelser vara fallet med dessertkåx, som för närvarande har en tullincidens av ca 10 % för de importerade och ca 11 % för de inhemska produkterna. Enligt kommitténs uppfattning är en brytning av GATT-bindningen för detta varuslag icke av behovet påkallad. Kommittén anser det icke heller motiverat med högre tullskydd för övriga produkter, beträffande vilka den utländska konkurrensen i stort sett torde vara mindre än när det gäller nämnda dessertkåx. Vad därefter beträffar matbröd motsvarar nuvarande tullsats en tullnivå av 20 å 25 % av värdet, men på detta område är konkurrensförhållandena såsom förut antytts knappast beroende av tullen. Hinder synes därför icke böra möta att genomföra en i praktiken närmast nominell sänkning av tullen på sådant bröd och därmed undvika en gränsdragning mellan detta och finare bakverk. Kommittén föreslår i enlighet härmed att tullen för alla slag av bakverk fastställs till 15 % av värdet.

Yttranden

Statens jordbruksnämnd har på grundval av tillgängliga kalkyler beräknat råvarubelastning och normaltull med tillämpning av i oktober 1956 gällande införselavgifter samt i anslutning därtill anfört bl. a. följande.

För här avsedda typer av kex och småbröd blir det föreslagna tullskyddet, 15 % av värdet, ehuru fortfarande mycket lågt, något förbättrat (på grund av lägre fettregleringsavgift). För mjukt matbröd och knäckebröd blir det föreslagna tullskyddet, vilket redan enligt tulltaxekommitténs beräkningar något understeg råvarubelastningen, starkt negativt. Även om — såsom kommittén framhåller — tullskyddet på ifrågavarande område icke är avgörande för tillverkningens lönsamhet — kan den föreslagna tullen för mjukt matbröd och knäckebröd nu icke anses tillfredsställande. Nämnden vill förorda en uppjustering till belopp, ungefär motsvarande råvarubelastningen (ca 15 resp. ca 22 öre per kg). Nämnden är dock medveten om att positionen 19.07, som bl. a. omfattar hithörande slag av bröd, av tulltekniska skäl helst bör behandlas enhetligt. En lämplig lösning vore måhända, att den nuvarande tullen för matbröd, 20 öre per kg, bibehålls för hela positionen i fråga.

I en bilaga till statens jordbruksnämnds remissvar framhåller *Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening* att föreningen beträffande huvudparten av hithörande varor icke har något att invända emot att de icke ingår i avgiftssystemet. Föreningen har ej heller något emot att tullskyddet får den av kommittén föreslagna schematiska utformningen. Beträffande knäckebröd finner emellertid föreningen att man bör överväga huruvida icke denna produkt bör hänföras till jordbruksregleringssystemet. Ett skäl härför anses vara att råvaran i det närmaste helt utgöres av brödsäd med i stort sett konstant kvantitet.

Skånes handelskammare anför beträffande kax och wafers.

Vid handelskammarens behandling av ärendet har från industriens sida gjorts gällande, att den kompensation, som avsetts att lämnas den inhemska produktionen till följd av den fördyring av råvarorna, som uppstått genom jordbruksregleringen, icke varit tillfyllest, och att industrien med de föreslagna tullsatserna skulle få ett negativt tullskydd. Övergången till det nya importavgiftssystemet enligt senaste årets riksdagsbeslut uppgives icke ha medfört ett förbättrat läge i angivna hänseende. Snarare hade kostnadsbelastningen för chokladindustrien ökat till följd av det gränsskydd, som tillerkänts sockerindustrien. Huru med nu avsedda omständigheter kan förhålla sig, saknar handelskammaren självfallet möjligheter att bedöma. Den växande importen synes emellertid visa, att visst fog finnes för de från industriens sida framförda påpekandena. Att uppmärksamma är, att importavgiften å socker, för närvarande 32 öre per kg, är icke oväsentligt större än den importavgift å 15 å 20 % å värdet, vilken tulltaxekommittén ansett sig böra räkna med. Även för fettvarornas del ligger gränsskyddet något högre än vad kommittén utgått ifrån. Handelskammaren hemställer, att tullsatserna för ifrågavarande produkter göres till föremål för omprövning under beaktande av de förändrade förhållanden i fråga om råvarupriserna, som uppstått till följd av omläggningen av jordbrukspolitiken.

Sveriges grossistförbund anser att den föreslagna tullsatsen om 15 % för flertalet hithörande varuslag innebär en icke obetydlig tullhöjning. Någon motivering för en dylik tullhöjning anser förbundet icke föreligga utan hemställer att tullen fastställes till högst 10 % av värdet.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening framhåller beträffande kax och liknande artiklar att importen visserligen tidigare varit av

ringa omfattning men att detta icke längre är förhållandet. Importen är betydande och utvecklingstendensen beträffande densamma klar. Detta tyder på att käk icke har »ett naturligt skydd mot utländsk konkurrens» på grund av närheten till marknaden och nationell smakriktning. Att importen av käk trots den svenska industrins höga standard erhållit sådan omfattning beror på de höga råvarukostnaderna i Sverige. Dessa är i sin tur en följd av de statliga åtgärderna till skydd för jordbruket. För att belysa detta förhållande har föreningen gjort följande sammanställning av de väsentliga råvarukostnaderna vid tillverkning av olika slag av käk i Sverige respektive Danmark (uppgifterna avser kostnaderna för mjöl, fett, socker och torrmjök och är uttryckta i svenska kronor per kg färdigvara):

	Sverige	Danmark
Hårddeg (Marie och Albert)	0: 91	0: 67
Mjukdeg (käk i sorteringar)	1: 04	0: 77
Crackers	0: 98	0: 72
Sandwiches	1: 23	0: 86
Wafers	1: 40	0: 90

Föreningen anser att liknande resultat — i vissa fall än mer ofördelaktiga för den svenska industrin — torde erhållas vid en jämförelse mellan de svenska råvarukostnaderna och dessa kostnader i andra länder samt inför i anslutning härtill följande.

Mot bakgrund av dessa uppgifter torde det utan vidare framgå, att tulltaxekommitténs förslag är i hög grad otillfredsställande. I vissa fall medför förslaget — såsom även tulltaxekommittén påpekar — ett negativt tullskydd. Detta förhållande, som ingalunda har endast teoretisk betydelse, är desto mer anmärkningsvärt, som tulltaxekommittén principiellt och på enligt vår mening riktiga grunder hävdar, att tullarna å produkter, som tillverkas av tullbelagda respektive importavgiftsbelagda svenska råvaror, skall fastställas med beaktande av belastningen på dessa. Vi hemställer därför, att tulltaxekommitténs förslag omarbetas med beaktande av dels den belastning av råvarorna, som följer av stödåtgärderna för jordbruket, och dels principerna för utformningen av det manufaktureringsskydd, som i övrigt ligger till grund för tulltaxekommitténs förslag. Med hänsyn till att importavgifterna för jordbruksprodukter utgår per vikt, vill vi därjämte hemställa, att tullsatserna å de varuslag, som inrymmes under ovan angivna rubriker, bestämmas efter vikt.

Liknande synpunkter anföres av *Svenska choklad- och konfektyrfabrikantföreningen u. p. a.*, som preciserar sitt yrkande sålunda:

Käk, helt eller delvis överdragna med choklad	kr. 1: 30 per kg
Rån eller s. k. wafers med överdrag eller mellanlägg av choklad, socker, fruktgelé e. d.	kr. 1: 20 per kg
Käk med fyllning av choklad, socker, fruktgelé e. d. eller innehållande kakaopulver	kr. 1: — per kg
Dessertkäk, pepparkakor och andra slag av finare bakverk	kr. 0: 70 per kg
Smörgåskäk, ofyllda rån och käk av crackertyp	kr. 0: 90 per kg

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Frågan om överförande av knäckebröd till jordbruksregleringen torde icke böra prövas i detta sammanhang.

Vid bedömandet av tullfrågan kan man icke underlåta att beakta de ändringar i avgifterna på råvarorna, som föreligger i jämförelse med det förslag på vilket tulltaxekommittén grundat sina beräkningar. I fråga om matbröd har härigenom inträtt en avsevärd ökning av råvarubelastningen, vilket enligt min uppfattning får anses motivera en motsvarande uppräknig av kommitténs förslag.

Beträffande finare bakverk har vidtagna höjningar tidigare gott och väl kompensrats genom sänkning av fettregleringsavgiften, men efter den nyligen genomförda allmänna justeringen av importavgifterna är den totala belastningen av ungefär den höjd som kommittén utgått från. Den av kommittén föreslagna tullsatsen innebär emellertid genomsnittligt sett icke mer än nått och jämnt kompensation för råvarubelastningen, d. v. s. den innefattar icke något skydd för manufaktureringen, vilket förhållande torde förtjäna mera beaktande här än när det gäller exempelvis matbröd. Härtill kommer att råvarubelastningen, vid bifall till det förslag om skatt på socker som jag har för avsikt att framlägga, kommer att undergå en viss ökning. Även beträffande här ifrågavarande bakverk finnes därför enligt min uppfattning skäl för en höjning av tullen i jämförelse med kommittéförslaget.

För undvikande av svårigheter med gränsdragningen såväl mellan nr 19.07 och nr 19.08 som mellan olika varuslag inom dessa nummer är det önskvärt med en enhetlig tullsats, vilket endast kan ernås genom att tullen såsom kommittén föreslagit beräknas efter värdet. Med beaktande av anförda synpunkter förordar jag att tullen för hit hänförliga varor i allmänhet fastställs till 20 % av värdet.

I fråga om dessertkäk (smörgåskäk) är tullen emellertid bunden i GATT vid nuvarande belopp, 30 öre per kg, dock med rätt att övergå till en tull av 15 % av värdet. Tillämpning av sistnämnda tullsats skulle innebära en icke oväsentlig förstärkning av det nuvarande tullskyddet. Jag finner därför icke tillräckliga skäl föreligga att bryta den föreliggande tullbindningen utan anser att tullen för detta varuslag bör begränsas till 15 % av värdet.

Från den tidigare föreslagna tullen bör vidare undantagas s. k. wafers innehållande mer än 20 % fett, vilka f. n. är inbegripna under fettvaruregleringen och i enlighet därmed fria från tull.

I enlighet med vad sålunda anförts förordar jag tullfrihet för wafers innehållande mer än 20 % fett, en tull av 15 % av värdet för dessertkäk (smörgåskäk) och en tull av 20 % av värdet för övriga till förevarande rubriker hänförliga varor.

Kap. 20. Varor av köksväxter och frukter samt av andra växter och växtdelar

Tulltaxekommittén

Kommittén behandlar under detta kapitel inledningsvis vissa frågor av principiell betydelse, som gäller alla eller flertalet hithörande varuslag, däribland frågan om kompensation för tull och andra avgifter på råvarorna, och anför beträffande detta spörsmål bl. a. följande.

Vad först beträffar frågan om kompensation för den av jordbruksregleringen förorsakade fördyringen av råvarorna har denna såvitt angår egentliga jordbruksprodukter i hög grad förenklats genom det framlagda förslaget till importavgifter. För dessa avgifter bör kompensation lämnas vid fastställandet av tullsatserna på samma sätt som kompensation i andra fall lämnas för vanliga råvarutullar. Förhållandena kompliceras dock i viss mån därav, att importavgifterna för socker och druvsocker, vilka är de enda egentliga jordbruksprodukterna av större betydelse i detta sammanhang, är avsedda att successivt nedsättas. Det visar sig emellertid att denna reduktion av råvarubelastningen även beträffande mycket sockerrika produkter medför en relativt obetydlig sänkning av normaltullsatsen, varför det även i sådana fall bör vara möjligt att liksom när det gäller konfektyrer tillämpa en konstant tullsats på färdigfabrikaten. I de uppgifter som lämnas beträffande normaltullsatserna för olika varuslag har av praktiska skäl räknats med de högre avgifter, i huvudsak baserade på nuvarande förhållanden, som enligt jordbruksprisutredningens förslag skulle bilda utgångsläget för den successiva nedsättningen; särskilt när det gäller sockerrika produkter bör hänsyn tagas till detta förhållande vid bedömning av tullsatsernas storlek.

De i allmänhet viktigaste råvarorna för konservindustrin, nämligen färska frukter, bär och köksväxter, faller emellertid utanför den nuvarande jordbruksregleringen, och de skall icke heller inbegripas under det planerade avgiftssystemet. För dessa råvaror har kommittén föreslagit höga tullsatser, ofta motsvarande en incidens av 25 % eller däröver (se kap. 7—8). Detta sammanhänger med de speciella förhållandena på ifrågavarande område och kan icke utan vidare jämföras med ett skydd av siffermässigt samma storlek för industriell produktion. Tullskyddet kan nämligen endast i vissa situationer helt utnyttjas i prishöjande syfte, under andra förhållanden och i synnerhet under högsäsongen kan det endast delvis eller icke alls utnyttjas. Att vid beräkning av normaltullsatser för konservindustrins produkter utan vidare tillämpa de föreslagna tullsatserna för dessa råvaror skulle vara helt verklighetsfrämmande. I själva verket torde det ofta av produktionstekniska skäl vara omöjligt för konservindustrin att använda utländska råvaror, i vilket fall den prisskillnad som kan föreligga mellan inhemska och utländska råvaror icke har något direkt samband med tullen. Emellertid torde det icke kunna förnekas att skillnaden i råvarupriser till en del kan bero på att prisnivån även för här ifrågavarande produkter presats upp genom jordbruksregleringen. Detta förefaller åtminstone högst antagligt när det gäller exempelvis kontraktsodlade bär och grönsaker. Kommittén anser det motiverat att en sådan verkan av jordbruksregleringen återspeglas i normaltullsatserna. Verkställda beräkningar har ansetts ge vid handen att prisnivån för egentliga jordbruksprodukter här i landet ligger ca 20 % över världsmarknadsnivån. Det synes rimligt att antaga att de

jordbrukspolitiska åtgärderna icke höjer prisnivån lika mycket för de produkter varom här är fråga som för de varuslag vilka direkt beröres av nämnda åtgärder. Vidare torde det vara tveksamt huruvida de anordningar av skilda slag, varigenom tillverkare av exportvaror i många länder beredes möjligheter att arbeta med jordbruksråvaror till världsmarknadspris oaktat den inhemska prisnivån ligger högre, är lika utvecklade när det gäller produkter av här ifrågavarande slag. Med hänsyn till nu anförda omständigheter har kommittén funnit det motiverat att vid bestämmandet av normaltullsatserna räkna med en kompensation för här avsedd råvarufördyring motsvarande ett tullskydd av 15 % av värdet. De normaltullsats som anges i det följande är beräknade med användande av denna siffra. Det må redan här framhållas att betydande avvikelser från normaltullsatserna kommer att föreslås beträffande de individuella varuslagen, oftast innebärande jämkningar uppåt på grund av att nuvarande tullskydd ligger på en avsevärt högre nivå.

20.01. Köksväxter inlagda i ättika

Nuvarande tullförhållanden

Tullen utgår i allmänhet beträffande varor i hermetiskt slutna kärl med 75 öre per kg (för tomater och pickels dock med 50 öre per kg) och beträffande övriga produkter med 25 öre per kg (för kapis dock 50 öre per kg).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 25 öre per kg och anför till stöd härför i huvudsak följande.

Viktigast av de hit hänförliga produkterna torde vara ättiksgurka, och tullsatsen för rubriken i dess helhet torde kunna baseras på detta varuslag. För nämnda artikel varierar normaltullsatsen mellan 12 och 21 öre per kg. I och för sig föreligger måhända knappast anledning att överskrida normaltullsatsen. Emellertid får det av praktiska skäl anses vara önskvärt att samma tullsats åsättes köksväxtkonserver vare sig de inlagts med eller utan ättika. För produkter utan ättika, vilka är hänförliga till nr 20.02, föreslås en tullsats av 25 öre per kg. Enligt kommitténs uppfattning bör samma tullsats fastställas även vid här ifrågavarande rubrik.

Yttranden

Sveriges grossistförbund anser att tullen på kapis är helt av fiskal natur och ur denna synpunkt icke längre motiverad.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanternas förening påyrkar en tull av 35 öre per kg för gurkor i förpackningar om minst 5 kg och 75 öre per kg för gurkor i mindre förpackningar. Föreningen konstaterar att råvaran föreslås tullbelagd med 25 öre per kg och att inläggningsindustrin sålunda skulle tillerkännas ett nettotullskydd, motsvarande endast den ökning i tullvikten som varan undergår genom beredning och förpackning. Detta skydd anses icke stå i rimlig proportion till manufakturingskostnaden. Föreningen anser vidare att tulltaxekommitténs uppskattning av den av jordbrukskyddet förorsakade råvarufördyringen till 15 % icke kan tillämpas på ifrågavarande slag av gurkor. Odlingen av sådana gurkor sker huvudsakligen

som fältodlingar enligt kontrakt, i konkurrens med jordbrukets konventionella grödor, varför det kan förutsättas, att dessa kontraktsoodlingar i full utsträckning påverkas av de pris- och kostnadsförhållanden, som skapas av jordbruksskyddet och som medför en prisnivå ca 20 % över världsmarknadsnivån. Beträffande gurkor i mindre förpackningar framhålles bland annat att sockringen och inläggningen omöjligen kan mekaniseras och därför är synnerligen arbetskrävande. Föreningen anser att den av tulltaxekommittén föreslagna tullsänkningen med största sannolikhet måste leda till att tillverkningen av gurkinläggningar i konsumentförpackningar finge nedläggas. Utom de omställningsförluter som detta skulle medföra för industrin anses konsekvensen bli att även odlarna komme i ett mycket svårt läge.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om gurkor innebär kommitténs förslag att nettotullskyddet, även om man räknar med avsevärt större råvarufördyring än som gjorts vid normaltullberäkningarna, icke kommer att understiga vad som tillerkännes svensk industri i allmänhet; jag kan därför icke biträda yrkandet att höja den av kommittén förordade tullen för detta varuslag. Vad beträffar kapris anser jag icke tillräckliga skäl föreligga att avskaffa tullen. Icke heller i övrigt finner jag anledning till erinran mot kommitténs förslag.

20.02. Köksväxter, konserverade på annat sätt än genom inläggning i ättika

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga varor inkommer mestadels i hermetiskt slutna kärl och är då belagda med tull av 75 öre per kg (sparris och tomater dock endast 50 öre per kg); för varor inkommande på annat sätt kan flera olika tullsatsar ifrågakomma (tomatpuré är dock fri från tull).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för tomatpuré samt en tull av 50 öre per kg för svamp, 60 öre per kg för sparris och 25 öre per kg för övriga varuslag. Sistnämnda tullsats är baserad på förhållandena i fråga om ärter och morötter, vilka kommittén ansett böra bli bestämmande för tullen på hit hänförliga varor i allmänhet. Beträffande de högre tullsatserna på svamp och sparris anför kommittén i huvudsak följande.

Inom landet förekommer en icke obetydlig tillverkning av konserver av svamp och sparris. För dessa produkter blir på grund av varans högre pris normaltullsatsen, uttryckt i öre per kg, avsevärt högre än för ärter och morötter och även högre än den nyss föreslagna tullsatsen 25 öre per kg. För konserver av svamp har normaltullsatsen beräknats till 40 öre per kg. Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke i och för sig anledning att stödja

produktionen av detta varuslag med högre tull än normaltullsatsen. Med hänsyn till att den nuvarande tullen är betydligt högre (75 öre per kg) torde dock även här en viss jämkning uppåt vara motiverad. Vad därefter beträffar konserver av sparris har normaltullsatsen beräknats till 59 öre per kg. Eftersom nuvarande tullsats endast uppgår till 50 öre finnes här icke samma anledning att överskrida normaltullsatsen som när det gäller förut behandlade konserver. Tullen är för övrigt bunden i GATT vid nuvarande belopp. Tvekan kan råda huruvida tillräckliga skäl föreligger att bryta denna bindning. Enligt kommitténs uppfattning bör emellertid, med hänsyn bl. a. till att de tullsatsen som eljest i allmänhet föreslås på konservområdet innebär betydande tullnedsättningar, hinder icke möta att på denna grund vidtaga en mindre höjning.

Mot kommittémajoritetens förslag beträffande sparriskonserver har ledamoten *Hansson* anmält följande reservation.

Den svenska sparrisodlingen är i huvudsak koncentrerad till Gotland med en produktion som för närvarande uppgår till ca 150 ton. Ur näringspolitisk synpunkt är det önskvärt med en utvidgning av sparrisodlingarna och tillverkningen av sparriskonserver på Gotland. Möjligheterna att åstadkomma en industrialisering av Gotland synes nämligen av olika anledningar mindre gynnsam, varför man även i framtiden måste räkna med jordbruket som den viktigaste näringsgrenen. En intensifiering av jordbruksdriften genom odling av lämpliga specialgrödor samt anläggande av erforderliga industrier för produkternas tillvaratagande synes här vara den enda framkomliga vägen att skapa ett näringsliv med tillfredsställande sysselsättningsmöjligheter, vilket är nödvändigt för att bromsa den katastrofala utflyttning som nu pågår. Tullen på sparriskonserver är därför av väsentlig betydelse för det gotländska jordbruket och näringslivet över huvud taget. Den av kommittémajoriteten föreslagna höjningen från 50 öre till 60 öre per kg på sparriskonserver är klart otillräcklig för en sparrisodling av önskvärd omfattning på Gotland. Det synes därför motiverat att här något överskrida normaltullsatsen (59 öre per kg) och införa en tullsats av 1:00 per kg för sparriskonserver.

Yttranden

Kommitténs förslag har föranlett erinringar från remissinstansernas sida endast i vad avser konserver av champinjoner, sparris, vissa slag av bönor samt gurkor.

För *ch a m p i n j o n e r* yrkar *Sveriges champinjonodlares förening* under framhållande av enahanda synpunkter som redovisats vid nr 07.01 att tullen fastställes till 1 krona per kg. — *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening* hemställer att tullsatsen för *s v a m p* fastställes till 75 öre per kg.

Beträffande *sparris* har ett flertal remissinstanser påyrkat högre tull under åberopande av i huvudsak enahanda skäl som anförts i den inom tulltaxekommittén avgivna reservationen. *Lantbruksstyrelsen* föreslår sålunda en tull av 80 öre, *Sveriges lantbruksförbund*, *Riksförbundet Landsbygdens folk* och *Fruktodlingens förhandlingsorgan* en tull av av 1 krona per kg. En tullsats av sistnämnda storlek påyrkas även i en av *Gotlands handelskamrars* överlämnad skrift från tre producentföretag i branschen. — *1954 års ö-utredning* hemställer att frågan om tullskyddet måtte tagas under om-

prövning i syfte att ge detsamma sådan storlek att odlingen och konserveringen av sparris på Gotland kan bibehållas och vidareutvecklas. Utredningen framhåller bl. a. att arbetstoppen för sparrisen infaller under månaderna maj och juni och att den därför för småbruket utgör ett utmärkt komplement till andra grödor. Även för konserverfabrikerna säges sparrisen vara betydelsefull därigenom att skörden sker i maj och juni och därför medför förlängd säsong med ökade sysselsättningsmöjligheter.

I fråga om bö n o r har ett flertal remissinstanser påyrkat högre tull (i regel bibehållande av nuvarande tull 75 öre per kg).

Lantbruksstyrelsen framhåller till stöd härför följande.

Produktionen av bönor — haricots verts, brytbönor och vaxbönor — för konserverindustriens behov bedrivs i stor omfattning av mindre jordbrukare i södra Sverige såsom kontraktsodlingar. Odlingen av bönor är mera arbetskrävande än flertalet andra för konserverindustrien avsedda produkter och bönor betinga ett pris per kg som ligger flera hundra procent över kilopriset på andra viktiga konserverväxter såsom ärter och morötter. Kommitténs förslag innebär, att tullen på konserverade bönor, ärter och morötter skall sänkas från 75 öre till 25 öre per kg. Ett tullskydd av 25 öre per kg torde vara tillräckligt för att trygga den inhemska produktionen av ärter och morötter men däremot icke av bönor. *Lantbruksstyrelsen* föreslår att tullen bibehålles vid 75 öre per kg för konserver av haricots verts, brytbönor och vaxbönor.

Sveriges lantbruksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk, Fruktodlingens förhandlingsorgan, Nordvästra Skånes konserverväxtodlareförening samt *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening* anför liknande synpunkter och enahanda yrkande som *lantbruksstyrelsen*. *Skånes handelskammare* föreslår med i huvudsak samma argumentering en tull av 60 öre per kg för berörda varuslag.

Vad slutligen angår g u r k o r har *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening* hemställt att alla slag av gurkinläggningar oberoende av beredningssättet i tullhänseende måtte behandlas lika. Följande tullsatser påyrkas: för gurkor i förpackningar om minst 5 kg 35 öre per kg; för gurkor i andra förpackningar 75 öre per kg. Beträffande motiveringen till detta yrkande hänvisas till nr 20.01.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om svamp synes kommitténs förslag grunda sig på ett mindre representativt varuslag. Förnyade beräkningar på basis av införskaffat material ger vid handen att normaltullen för vanliga champinjonkonserver avsevärt överstiger den av kommittén angivna siffran. Med hänsyn därtill vill jag förorda att tullen för svamp bibehålles vid 75 öre per kg.

För sparris föreslår kommittén höjning av tullen till ett belopp motsvarande normaltullen. Denna är baserad på tillverkningskalkyler för svensk

produktion, som torde vara dubbelt så dyr som den importerade varan. Tullens utformning som viktull innebär under sådana förhållanden i och för sig en högre belastning på importvaran än normalt. Med hänsyn till sparrisodlingens stora betydelse för vissa delar av vårt land, särskilt för Gotland, vill jag likväl, om än med viss tvekan, tillstyrka någon höjning utöver vad kommittén föreslagit; jag föreslår att tullen bestämmes till samma belopp som nyss förordats beträffande svampkonserver, d. v. s. 75 öre per kg. Framhållas må att varje höjning av den nuvarande tullen kräver ändring i GATT-avtalet.

Vad angår i remissyttrandena berörda slag av bönor torde den vanligaste konserverade varan icke i prishänseende förete sådan skiljaktighet från konserverade ärter att en differentiering av tullen kan anses motiverad; enligt min uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att här frånga den av kommittén föreslagna tullsatsen 25 öre per kg.

Beträffande gurkor finner jag av skäl som anförts under nr 20.01 icke anledning frånga kommitténs förslag.

I enlighet härmed föreslår jag tullfrihet för tomatpuré, en tull av 75 öre per kg för svamp och sparris samt en tull av 25 öre per kg för övriga varuslag.

20.03. Frukter, frysta, med tillsats av socker

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår för meloner med 25 öre per kg, för bär med 40 öre per kg och för övriga hit hänförliga produkter med 50 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall hit hänförliga produkter beläggas med tull efter samma grunder som motsvarande osockrade produkter (nr 08.10), dock att tullen av bl. a. praktiska skäl skall beräknas på vikten inkl. kartonger o. d. emballage. Kommittén framhåller att de sålunda föreslagna bestämmelserna i enlighet med vad som anförts under nr 07.02 i viss mån får betraktas som ett provisorium i avvaktan på ytterligare erfarenheter rörande de frysta produkterna.

Yttranden

Beträffande förslaget att här beräkna tullen efter vikten inkl. visst emballage anför *generaltullstyrelsen* följande.

Härmed vinnes givetvis en fördel, därest vikten bestämmes genom direkt vägning. Tullvikten torde emellertid i regel kunna beräknas med ledning av faktura eller andra handlingar. Enär dessa i allmänhet upptaga varornas nettovikt, torde det mestadels vara enklast att lägga denna till grund för tullen. Härtill kommer att enligt kommitténs förslag frysta frukter utan tillsats av socker (nr 08.10) skulle beläggas med tull efter rena nettovikten. Från praktisk tulltaxeringssynpunkt är det önskvärt att samma beräkningsgrund tillämpas för den sockrade och den osockrade varan. På grund av vad sålunda anförts föreslår styrelsen att tullen vid nr 20.03 liksom vid nr 08.10 beräknas efter rena nettovikten.

Sveriges grossistförbund har förklarat sig kunna acceptera förslaget som ett provisorium och i övrigt anfört samma synpunkter som beträffande motsvarande icke sockrade produkter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke annan erinran från min sida än att jag i enlighet med vad generaltullstyrelsen anfört finner tullen böra beräknas efter varans nettovikt; någon ändring av bestämmelserna med hänsyn till den skatt på socker som jag har för avsikt att föreslå torde icke vara erforderlig.

20.04. Kanderade frukter

Nuvarande tullförhållanden

För kanderade fruktskal utgår tullen med 40 öre per kg och för övriga hit hänförliga varor med 50 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Under framhållande av att tullen är av fiskal natur, föreslår kommittén att den tull av 40 öre per kg, som i GATT är bunden för kanderade fruktskal, bibehålles och utsträcker till att gälla den nu ifrågavarande rubriken i dess helhet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

20.05. Sylter, marmelader m. m.

Nuvarande tullförhållanden

För hit hänförliga produkter kan ett flertal olika tullsatser ifrågakomma; de ligger fränsett rena undantagsfall mellan 40 och 75 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 30 öre per kg och anför till stöd härför följande.

Normaltullsatserna för de till här ifrågavarande rubrik hänförliga produkterna uppgår till något högre procentsiffror än motsvarande tullsatser för de i nr 20.01—20.02 upptagna grönsakskonserverna. Anledningen härtill är att socker ingår i stora mängder. Även efter vikten räknat torde normaltullsatserna mestadels bli högre vid denna rubrik. Variationerna i de efter vikten beräknade normaltullsatserna är emellertid ganska avsevärda på

grund av olikheter i varornas prisläge. I stort sett håller sig dock normaltullsatserna mellan 20 och 30 öre per kg. Då nuvarande tullsatser ligger mellan 40 och 75 öre, har kommittén liksom beträffande flertalet grönsaks-konserver ansett det vara befogat att något överskrida den genomsnittliga normaltullsatsen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt vad tidigare anförts har jag för avsikt att föreslå införande av särskild skatt på socker. Vid bifall till detta förslag torde normaltullsatserna för här ifrågakvarande produkter (inkl. kompensation för skatten) komma att i genomsnitt uppgå till närmare 35 öre per kg. Med hänsyn därtill förordar jag att tullen upptages till nämnda belopp.

20.06. Frukt, beredda på annat sätt

Nuvarande tullförhållanden

Tullen för dessa varuslag varierar mellan 30 och 75 öre per kg; förstnämnda tullsats gäller bl. a. för ananas, grapefrukt, aprikoser, persikor, päron och blandad frukt i smärre, hermetiskt slutna kärl. Vid tiden för kommitténs arbete utgick tullen för aprikoser, persikor, päron och blandad frukt med 35 öre per kg; nedsättningen vidtogs i samband med GATT-förhandlingarna år 1955.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att ifrågakvarande produkter uppvisar ungefär samma normaltullsats (efter vikten räknat) som de till föregående rubrik hänförliga. Enligt kommitténs uppfattning bör de åsättas samma tull som dessa. Från handelsns sida framförd argumentering för tullfrihet beträffande varor av tullfri frukt synes förutsätta, dels att någon inhemsk tillverkning av konserver av frukt av ifrågakvarande slag icke förekommer, dels att dylika konserver icke konkurrerar med inom landet tillverkade fruktkonserver. Även om den förstnämnda förutsättningen, så vitt angår förevarande rubrik, kan vara för handen, torde detta icke vara förhållandet med den sistnämnda. Kommittén anser icke tillräckliga skäl föreligga att särbehandla ifrågakvarande artiklar.

Yttranden

Sveriges grossistförbund och *Sveriges köpmannaförbund* föreslår tullfrihet för konserver av ananas och citrusfrukter; den förstnämnda organisationen anför till stöd härför följande.

Produktionen av fruktkonserver inom landet är ytterst obetydlig. Vad beträffar konserver av citrusfrukter och ananas torde någon produktion icke förekomma. De viktigaste slagen av citrusfrukter äro föreslagna tullfria. Förbundet delar helt den av Svenska Importföreningen för Färsk Frukt

u. p. a. framförda åsikten, att samtliga citrusfrukter samt ananas utan men för den svenska fruktodlingen torde kunna göras tullfria. Av denna anledning föreslå vi, att jämväl konserver av citrusfrukter och ananas icke beläggas med tull.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Här ifrågavarande konserver innehåller icke socker i lika hög grad som de till föregående rubrik hänförliga produkterna. Med hänsyn därtill finner jag, även med beaktande av det förslag till skatt på socker, som jag har för avsikt att framlägga, icke anledning frångå den av kommittén föreslagna tullsatsen. Jag delar även kommitténs uppfattning att tillräckliga skäl icke föreligger att särbehandla konserver av ananas och grapefrukt.

20.07. Saft av frukter eller köksväxter

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår med belopp varierande mellan 15 och 40 öre per kg, beroende på saftens art, förekomsten av sockertillsats samt kärlets storlek (i fråga om smärre kärl beräknas tullen på vikten inkl. kärl).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 öre per kg för osockrad citrusaft i kärl över 3 kg bruttovikt, 20 öre per kg för annan osockrad saft i dylika kärl samt 25 öre per kg för övriga varuslag; de två förstnämnda tullsatserna skulle beräknas efter rena nettovikten, den sistnämnda efter vikten inkl. detaljhandelsemballage. Som motivering för sitt förslag anför kommittén följande.

Normaltullsatsen för dessa produkter håller sig vid 15 % av värdet för osockrade och något däröver för sockrade produkter men visar uttryckt i öre per kilogram avsevärda variationer allt efter koncentrationen. Eftersom det skulle erbjuda stora svårigheter att verkställa en differentiering av tullen efter koncentrationen talar nämnda omständighet för att här tillämpa värdetull. Enligt kommitténs uppfattning skulle en enhetlig tull av 15 % av värdet i och för sig innebära ett lämpligt avvägt tullskydd. Tillämpningen av denna tullsats skulle emellertid kräva en omfattande revidering av GATT-bindningarna, och den skulle även innebära en radikal förändring av den nuvarande tullstrukturen. Kommittén har därför funnit övervägande skäl föreligga att liksom beträffande övriga varuslag inom detta kapitel bibehålla systemet med viktullar. Det torde då icke finnas tillräcklig anledning att bryta de i GATT gjorda bindningarna för osockrad saft i kärl över 3 kg vikt (15 öre per kg för citrusaft och 20 öre per kg för annan saft). Dessa ligger visserligen såvitt angår starkt koncentrerad saft under normalnivån, men å andra sidan ligger de över denna nivå när det gäller icke koncentrerad vara. I fråga om övriga produkter har kommittén funnit 25 öre per kg vara en lämplig tull. Den torde i regel ligga över normaltullen men får anses motiverad bl. a. med hänsyn till att de flesta varorna för närvarande är underkastade högre tull.

Ledamoten *Hansson* har reserverat sig mot kommitténs förslag och anför följande.

Under denna tullposition innefattas bl. a. must av äpplen. Den svenska tillverkningen av äppelmust, som för närvarande utgör ca 3 milj. liter, har utökats kraftigt under senare år framför allt genom användning av äppelmust som råvara för tillverkning av kolsyrade läskedrycker. Utvecklingen är synnerligen tillfredsställande med hänsyn till de avsättningssvårigheter som varit rådande speciellt i fråga om de lägre äppelkvaliteterna. Under senare år har man emellertid i allt större utsträckning särskilt i utlandet börjat indunsta fruktsafterna och sålunda leverera koncentrat. Saft av såväl äpplen som citrusfrukter är sålunda ofta indunstad 8 till 10 ggr. Om dylika koncentrat belägges med samma tull som en icke koncentrerad vara blir tullskyddet i hög grad illusoriskt. För äppelmustens vidkommande skulle det reella tullskyddet för normalmust endast bli 2 å 2,5 öre per kg, vilket innebär att det avsättningsutrymme som skapats inom detta område och som kan vidgas betydligt för svensk frukt kommer att ödeläggas. Tullsatserna bör därför sättas i relation till mustens koncentreringsgrad.

Yttranden

Lantbruksstyrelsen föreslår en tullsats av 20 öre per kg för vanlig äppelmust och 1 krona per kg för koncentrerad must under åberopande av i hudsak samma skäl som reservanten i tulltaxekommittén.

Sveriges lantbruksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk och *Fruktodlingens förhandlingsorgan* hemställer att mustkoncentrat av äpplen och bär skiljes från icke koncentrerade must och åsättes en tull av 90 öre per kg. Om olägenheter kan tänkas uppstå med en viktull å ifrågakommande koncentrat, anser de alternativt en värdetull av motsvarande storlek böra ifrågakomma. Till stöd för sitt yrkande anför de bl. a. följande.

I utlandet har man i betydande omfattning börjat indunsta musten och exportera koncentrat. Koncentrationsgraden synes som regel vara konstant och utgöra 5—6 ggr. Kommittéförslaget innebär oförändrad tull eller 20 öre per kg för såväl koncentrerad som icke koncentrerad äppelmust, vilket innebär ett fullkomligt illusoriskt tullskydd i fråga om koncentrat. Den föreslagna tullen innebär för koncentratens vidkommande, om dessa omräknas till icke koncentrerad vara, ett nettotullskydd av 3—4 öre per kg eller ca 8 % av äppelmustkoncentratens importvärden. I syfte att ge fruktodlingen ett effektivare skydd har de s. k. normaltullsatserna för färska äpplen överskridits och i fråga om äppelpulpen (nr 08.11), som ävenledes spelar en viktig roll för avsättningen av enklare äppelkvaliteter, har kommittén uttalat sig för »ett rimligt stöd för den sämre svenska frukten». Mot bakgrunden härav synes det inkonsekvent att lamslå den inhemska musttillverkningen genom en orimligt låg tull å äppelmustkoncentrat. Då koncentrat kan betraktas som ett nytt varuslag i så måtto, att de icke förekommo i någon större omfattning vid tillkomsten av nuvarande tulltaxa och indunstningsgraden konstant utgör 5—6 ggr, synes förutsättningar föreligga att åsätta dessa koncentrat ett särskilt nummer. Koncentrat förekommer i stigande omfattning även av bärsmuster, framställda av svarta och röda vinbär, hallon, jordgubbar, körsbär m. fl. och de synpunkter, som ovan anförts beträffande äppelmustkoncentrat, gälla även dessa bärsmustkoncentrat. Priserna för dessa ligger emellertid som regel avsevärt högre än för äppelmustkoncentrat, varför importincidensen vid en tull av 20 öre endast utgör 1—5 % för

dessa bärmostkoncentrat. Indunstningsgraden uppgår även för dessa bärmoster till 5—6 ggr.

Sveriges köpmanförbund påyrkar tullfrihet för saft av ananas och citrusfrukter under åberopande av att någon inhemsk produktion med behov av tullskydd icke torde förekomma och att tullen därför endast skulle medföra att dessa för folkhälsan önskvärda varor onödigtvis fördryras.

Sveriges grossistförbund påyrkar tullfrihet för ananas- och citrusjuice i kärl med en bruttovikt av högst 3 kg samt vindruvsmust ävensom lägre tull för annan saft genom övergång till nettoviktsförtullning.

Vad de förstnämnda varuslagen beträffar framhåller förbundet att någon produktion av citrus- och ananasjuicer icke förekommer inom landet men medger, att frågan huruvida dessa juicer är substituerbara med inom landet tillverkade safter måste tillmätas viss betydelse. Med hänvisning särskilt till den inom tulltaxekommittén avgivna reservationen framhålles emellertid att äppelmust och citrusjuicer icke är jämförbara ur näringsfysiologiska och medicinska synpunkter, och det anses icke vara möjligt att öka konsumtionen av den svenska äppelmusten genom att tullbelägga citrusjuicer. Förbundet anser åtskilliga vägande skäl kunna angivas för att speciellt citrusjuicerna icke onödigtvis fördryras för konsumenterna och framhåller särskilt att en ökad konsumtion av juicer kan komma att få stor betydelse för nykterheten. Vidare erinras om att de viktigaste slagen av citrusfrukter är föreslagna tullfria samt att vad beträffar övriga citrusfrukter och ananas de föreslagna tullarna icke har ansetts motiverade ur skyddssynpunkt. Vad som anförts beträffande citrus- och ananasjuicer säges i princip gälla även vindruvsmust. Denna vara betingar ett avsevärt högre pris än flertalet andra juicer och safter, varför dess substituerbarhet med safter av denna anledning anses vara av mindre betydelse.

Beträffande andra slag av saft än de nyss behandlade anför grossistförbundet följande.

Den föreslagna differentieringen efter förpackningsstorlek av tullsatserna för saft innebär ett alltför högt tullskydd för de mindre förpackningarna, emedan tullvikten för dessa beräknas på nettovikten inklusive förefintligt emballage, t. ex. flaskor, burkar och liknande. Detta medför, att exempelvis saft, som importerats i glasemballage om 3 kg brutto och där glasemballagets vikt i allmänhet uppgår till omkring 50 % av varans bruttovikt, erhåller ett tullskydd, som är två och en halv gånger större än vad beträffar motsvarande saft i andra kärl. Visserligen kan med fog hävdas, att en inhemsk industri, som ompackar saft i konsumtionsförpackningar, icke borde lämnas helt utan tullskydd, men vi kunna icke finna den föreslagna differentieringen stå i rimlig proportion till manufakturingskostnaderna för sådan ompackning. Vi yrka därför, att tullvikten för all saft beräknas på rena nettovikten. Vad gäller sockrad saft enligt position 20.07 B föreslås en tull, beräknad efter tullsatsen på osockrad saft i kärl över 3 kg brutto med tillägg av kompensation för sockerinförselavgift och rimligt skydd för ompackningsindustrin.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag har föranlett erinringar dels beträffande koncentrerad äppelmust, dels beträffande saft av ananas, citrusfrukter och vindruvor, dels ock beträffande beräkningen av den tullpliktiga vikten.

Vad beträffar äppelmust är det givetvis icke helt tillfredsställande med samma tullsats för koncentrerad och icke koncentrerad vara, ett förhållande som f. ö. gäller icke blott äppelmust utan även saft av annan art. I princip vore uppenbarligen en differentiering motiverad, så att den koncentrerade varan åsattes högre, den icke koncentrerade varan lägre tull än enligt kommittéförslaget. Importen av koncentrerad must torde emellertid hittills icke ha varit av nämnvärd betydelse för avsättningsmöjligheterna för den svenska frukten, och kommitténs förslag innebär icke någon ändring av den nu gällande tullsatsen. Av skäl som kommittén anfört och med hänsyn jämväl till nyss angivna omständigheter finner jag övervägande skäl tala för att tills vidare godtaga kommitténs förslag. Därest det skulle visa sig att importen av koncentrerad äppelmust blir av sådan omfattning att den i nämnvärd grad påverkar avsättningen av svensk frukt, torde frågan om en differentiering av tullen få upptagas till ny prövning.

Vad angår saft av ananas, citrusfrukter och vindruvor anser jag icke tillräckliga skäl föreligga att avskaffa tullen.

Frågan huruvida tullen skall beräknas efter nettovikten eller efter vikten inkl. visst emballage är närmast av praktisk natur, då det får förutsättas att tullsatsen anpassas med hänsyn till de regler som fastställs för bestämmande av vikten. Tullen är för närvarande bestämd utifrån förutsättningen att flaskor, burkar o. d. emballage skall inräknas i vikten, och den av kommittén föreslagna tullsatsen (för annan än osockrad saft i kärl över 3 kg) är baserad på samma förutsättning. Att en tullberäkning efter denna metod här som på andra områden kan förorsaka vissa ojämnheter i avvägningen av tullskyddet är en olägenhet som i förevarande fall torde väl uppvägas av den förenklade tullbehandlingen.

I fråga om sockrad saft bör beaktas det förslag till skatt på socker, som jag enligt vad förut anförts har för avsikt att framlägga. Den ökning av råvarubelastningen, som uppkommer vid bifall till detta förslag, varierar inom ganska vida gränser. Emellertid torde normaltullsatsen i allmänhet icke komma att överstiga 30 öre per kg (beräknat på vikten inkl. vanliga glasflaskor). Med hänsyn därtill förordar jag att tullen för sockrad saft bestämmas till nämnda belopp.

Vad den osockrade saften beträffar ansluter jag mig under hänvisning till vad förut anförts till tulltaxekommitténs förslag.

Kap. 21. Diverse näringsmedel**21.01. Kaffesurrogat****Nuvarande tullförhållanden**

Kaffesurrogat är belagt med en tull av 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för här ifrågavarande position under framhållande av att dessa produkter under normala förhållanden utgör mycket obetydliga artiklar här i landet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

21.02. Extrakter och essenser av kaffe, te eller matte

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga produkter är alltefter förpackningens storlek belagda med tull av kr. 4: — eller 5: — per kg; förutsatt att varan icke innehåller sprit är tullen dock maximerad till 10 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att den nu utgående tullen får anses ha karaktär av ren finanstull. Då varan betingar sådant pris att tullen f. n. utgår med 10 % av värdet, har kommittén funnit det lämpligt att här upptaga en tullsats av denna storlek.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

21.03. Senapspulver och beredd senap

Nuvarande tullförhållanden

För beredd senap utgår tullen med 80 öre per kg och för senapspulver med 60 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 15 % av värdet för båda varuslagen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs förslag, vilket av remissinstanserna lämnats utan erinran.

21.04. Såser och andra för smaksättning avsedda preparat

21.05. Soppor och buljonger

Nuvarande tullförhållanden

Såser innehållande mer än 20 % fett inbegripes under fettvaruregleringen och är fria från tull men belagda med såväl införsel- som regleringsavgift. I övrigt utgår tull för såser med 50 öre, för soja med 40 öre samt för soppor med 50 eller 75 öre per kg, beroende på om varan inkommer i hermetiskt slutna förpackningar eller ej (för koncentrerad hönsbuljong dock 40 öre per kg resp. tullfrihet).

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit en tull av 15 % av värdet vid båda rubrikerna. Härvid har kommittén förutsatt att för varor, som innehåller mer än 20 % fett, fettregleringsavgift uttages jämsides med tullen.

Yttranden

Frågan om behandlingen av varor med mer än 20 % fett beröres av *generaltullstyrelsen*, som därom anför följande.

Rubrikerna 21.04 och 21.05 äro i kommitténs förslag båda upptagna med en tull av 15 % av värdet, och kommittén har ansett dem böra jämnas även i fråga om de jordbrukspolitiska avgifterna. Enligt de nya importavgiftsbestämmelserna ha såser (nr 21.04) med en fetthalt av mer än 20 % inbegripits under detta system och i samband därmed gjorts tullfria, under det att soppor (nr 21.05) med motsvarande fetthalt falla utanför nämnda system och fortfarande äro belagda med tull i vanlig ordning. Gränsdragningen mellan å ena sidan såser och andra preparat, hänförliga till nr 21.04, samt å andra sidan soppor med flera produkter, hänförliga till nr 21.05, har emellertid visat sig i många fall erbjuda stora svårigheter. Styrelsen vill därför understryka det välmotiverade i kommitténs förslag att likställa dessa rubriker och föreslår att båda i tulltaxan uppdelas sålunda, att produkter med en fetthalt av mer än 20 % göras tullfria och övriga produkter beläggas med den av kommittén föreslagna tullen 15 % av värdet; i samband därmed bör även soppor med en fetthalt av mer än 20 % inbegripas under avgiftssystemet.

Statens jordbruksnämnd instämmer i generaltullstyrelsens förslag att soppor innehållande mer än 20 % fett överflyttas till jordbruksregleringen, och även *Sveriges kemiska industrikontor* anser det sannolikt bli nödvändigt att uttaga fettregleringsavgift för sådana soppor om statsmakterna skulle fastställa den av kommittén föreslagna tullsatsen.

Beträffande tullskyddets storlek framhåller *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening* att hithörande produkter har en mycket växlande sammansättning, varför de i likaledes mycket växlande grad påverkas av jordbruksskyddet, vilket av helt naturliga skäl bestämmer priserna på de inhemska råvarorna. Härvid är det icke endast fråga om fettregleringsavgiften utan även om andra stödåtgärder. Föreningen hemställer att tullarna bestämmas så att dels full kompensation uppnås för de av jordbruksskyddet

föranledda råvaruprishöjningarna och dels ett rimligt nettotullskydd upprätthålles. Till belysning av förhållandena anför föreningen följande.

För en i detta sammanhang så förhållandevis betydelsefull produkt som fabriksstillverkad köttsoffa, skulle tullen enligt tulltaxekommitténs förslag komma att uppgå till ca 30 öre per kg. Det har beräknats, att denna tull, som är väsentligt lägre än den nu gällande viktullen, icke ens lämnar ett skydd, motsvarande den av jordbruksskyddet föranledda höjningen av råvarupriserna. Denna förhöjning kan nämligen uppskattas till 45 öre per kg.

Liknande synpunkter anföres av *Sveriges kemiska industrikontor, Sveriges lantbruksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk och statens jordbruksnämnd*.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Till nr 21.05 hör bl. a. vissa soppreparat i fast form, vilka regelmässigt innehåller mer än 20 % fett. Dessa produkter är helt jämförliga med motsvarande såspreparat i nr 21.04, vilka är inbegripna i jordbruksregleringen. Enligt vad jag erfarit kommer chefen för jordbruksdepartementet att framlägga förslag om överförande av ifrågavarande soppreparat till jordbruksregleringen. I överensstämmelse härmed bör varor med mer än 20 % fett upptagas med tullfrihet under båda rubrikerna.

I övrigt föranleder kommitténs förslag ingen annan erinran än att jag finner en höjning av tullen på köttsoffor motiverad och därför föreslår att soppor innehållande kött upptages med en tull av 20 % av värdet; med kött torde därvid böra förstås alla till kap. 2 hänförliga varor (även beredda till sådan form som avses i kap. 16).

21.06. Jäst och bakpulver

Nuvarande tullförhållanden

Jäst är belagd med en tull av 20 öre per kg och bakpulver med en tull av 30 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 % av värdet för båda varuslagen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs förslag.

21.07. Beredda näringsmedel, ej hänförliga till annat nummer**Nuvarande tullförhållanden**

Till detta nummer hänföres bl. a. alkoholfria extrakt för tillverkning av drycker ävensom fettemulsioner, bakhjälpmedel samt glass och glasspulver. Nyssnämnda extrakt är belagda med en tull av kr. 4: — eller 5: — per kg, vilken tullsats dock maximerats till 10 % av värdet. Fettemulsioner, bakhjälpmedel innehållande mer än 10 % fett samt glass och glasspulver beredda av mjölk eller ägg är inbegripna under fettvaruregleringen och i enlighet därmed fria från tull (gräddliknande fettemulsioner är dock belagda med en mot den inhemska accisen svarande tull varierande mellan 30 öre och 2 kronor per kg beroende på fetthalten). Glass och glasspulver beredda av andra produkter än mjölk och ägg drager en tull av 50 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall den nu i praktiken för alkoholfria extrakt gällande tullsatsen 10 % av värdet bibehållas oförändrad och tullfrihet stadgas för rubriken i övrigt. Kommittén framhåller att jordbruksnämnden bör få möjlighet att vid behov belägga även andra än de nu under jordbruksregleringen hörande produkterna med importavgift.

Yttrande

Statens jordbruksnämnd instämmer i tulltaxekommitténs förslag, att alla hithörande varor med undantag för alkoholfria extrakt bör kunna inbegripas i jordbruksregleringen. Nämnden framhåller att inom landet förekommer en ganska betydande tillverkning av glass och glasspulver med användande av annat fett än mjölkfett. Dessa varor bör lämpligen åtnjuta samma importskydd som glass och glasspulver, beredda av mjölk eller ägg (20 eller 25 % av värdet). Beträffande avgiftsbeläggningen av andra varor, som kan komma att hänföras till nr 21.07, vill nämnden återkomma när fråga härom blir aktuell. Nämnden föreslår att i varje fall glass och glasspulver, oberoende av råvarans beskaffenhet, föres över till jordbruksregleringen och avgiftsbelägges i enlighet med vad nyss har sagts.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke någon erinran från min sida. Den av jordbruksnämnden väckta frågan om ändrad omfattning av jordbruksregleringen torde icke böra prövas i detta sammanhang.

Kap. 22. Drycker, alkohol och ättika

22.01. Mineralvatten m. m.

22.02. Lemonader m. m.

Nuvarande tullförhållanden

Frånsett vanligt vatten, is och snö, vilka är inbegripna i nr 22.01, är hithörande varor i allmänhet belagda med en tull av 21 öre per liter, motsvarande skatt på inhemsk tillverkning av sådana produkter.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullsatsen 21 öre per liter bibehålles och får gälla samtliga varuslag med förut angivna undantag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt de förut berörda förslag till höjd indirekt beskattning, som jag har för avsikt att framlägga, skall skatten på läskedrycker utgöra 33 öre per liter. Med hänsyn härtill ävensom till den skatt på socker, som jag likaledes ämnar föreslå, förordar jag, under förutsättning att skatteförslagen bifalles, att tullsatsen bestämmes till 35 öre per liter.

22.03. Maltdrycker

Nuvarande tullförhållanden

Tullen för maltdrycker utgår med följande belopp per liter: klass I 32 öre, klass II 78 öre och klass III 186 öre. Av dessa belopp utgör 42 öre för klass II och 135 öre för klass III kompensation för den inhemska maltdrycksbeskattningen. Tullskyddet utgör således för klass I 32 öre, för klass II 36 öre och för klass III 51 öre per liter.

Tulltaxekommittén

Kommittén anför efter att ha lämnat en redogörelse för utvecklingen av tull- och skatteförhållandena bl. a. följande.

Av den lämnade redogörelsen torde framgå att tullsatserna på maltdrycker bestämts efter föga rationella grunder, och bevillningsutskottet framhöll år 1954 att de är att betrakta som provisoriska och att frågan om deras avvägning innefattas i tulltaxekommitténs uppdrag. Tydligt är att tullen genom de ändringar som gjorts under årens lopp bragts upp till en i jämförelse med vad som gäller för andra näringsgrenar mycket hög nivå. Normaltullen för maltdrycker av klass II uppgår till 6 öre per liter, under det att nu gällande tullskydd för samma vara utgör 36 öre per liter. För drycker av klass III torde normaltullsatsen ligga omkring 9 öre per liter, medan det fr. o. m. den 1 oktober 1955 gällande tullskyddet utgör 51 öre per liter. Förutom genom tullen har den inhemska produktionen ett visst skydd genom de från handelns sida åberopade förhållandena, men betydelsen av dessa torde dock när det gäller maltdrycker och i synnerhet sådana drycker av klass III vara avsevärt mindre än när fråga är om läske-

drycker. Enligt kommitténs uppfattning kan dessa förhållanden icke motivera att tillverkningen lämnas utan tullskydd. Innebörden i praktiken av en nedsättning till exempelvis normalnivån är svår att bedöma, då man saknar erfarenhet av i vad mån det skydd kan anses ha utnyttjats, som industrin såväl genom den höga tullen som genom andra omständigheter hittills otvivelaktigt åtnjutit, liksom även av den förskjutning i konsumtionen, som den friare försäljningen av maltdrycker av klass III efter den 1 oktober 1955 kan komma att medföra. Kommittén har i fall av liknande natur ansett det motiverat att icke sänka tullen ända till normalnivån. Från de synpunkter kommittén eljest pläгат anlägga synes en tullsats av 12 öre per liter innebära en lämpligt avvägd tull för maltdrycker av klass II. Med tillämpning av den prisindex som användes vid bestämmandet av tullsatserna år 1954 blir motsvarande siffra 10 öre per liter för klass I och 18 öre per liter för klass III.

Med tillägg beträffande klasserna II och III av ett belopp motsvarande skatten skulle tullsatserna således bli, för klass I 10 öre, för klass II 54 öre och för klass III 1 kr. 53 öre per liter. Kommittén upptager i sitt förslag dessa tullsatser men uttalar att den med hänsyn till ovissheten om utvecklingen efter den 1 oktober 1955 finner det lämpligt att med ett slutligt ställningstagande får anstå till dess någon tids erfarenhet vunnits i detta hänseende.

Yttranden

Nya systemaktiebolaget framhåller att de inhemska bryggerierna åtnjuter en förmånsställning dels med hänsyn till att de — med undantag för vissa danska bryggerier — har lägre fraktkostnader än de utländska fabrikanterna och dels emedan deras kostnader för glas blir avsevärt mycket lägre än de utländska fabrikanternas. Bolaget finner därför att något tullskydd för maltdrycker icke är erforderligt och anser att tullen i fortsättningen endast bör utgå med ett belopp som direkt motsvarar den inhemska maltdrycksbeskattningen. Emellertid har bolaget intet att erinra mot att starköl under en kortare övergångstid (förslagsvis fram till den 1 januari 1958) erhåller ett visst tullskydd och föreslår att tullen under övergångstiden sättes till ett belopp som ej överstiger den av kommittén beräknade normaltullen av 9 öre per liter. Motsvarande borttagning respektive sänkning av tullskyddet anses även böra ske för övriga maltdrycker.

Enligt bolagets uppfattning bör vidare en övergång till värdetull ske. Bolaget säger sig vara medvetet om att en sådan övergång icke kan ske utan en samtidig förändring av maltdrycksbeskattningen och hemställer att denna fråga tages upp till övervägande i detta sammanhang. Nuvarande system för uttagande av maltdrycksskatt innebär nämligen, att priskonkurrensen emellan fabrikanterna motverkas. Skulle en fabrikant överväga att vidtaga en sänkning av sitt partipris på starköl, kommer en sådan sänkning med nuvarande konstruktion av maltdrycksbeskattningen och maltdryckstullen att medföra en procentuell sänkning av utförsäljningspriset till allmänheten med endast ungefär fjärdedelen av den procentuella partipris-sänkningen. Förhållandet blir helt annorlunda, därest i stället värdeskatt

och värdetull, baserad på fabrikantens partipris inklusive skatt införes. Bolaget är för sin del övertygat om, att fabrikanterna vid en sådan konstruktion av skatten i långt större utsträckning än vad som hittills varit fallet skulle komma att genom prissänkningar konkurrera om marknaden.

Svenska bryggareföreningen uttalar att de till tulltaxekommittén framförda farhågorna för stark konkurrens från Danmark efter den 1 oktober 1955 besannats. Vidare betonar man att export av svenskt starköl till Danmark omöjliggjorts dels genom de danska myndigheternas avvisande inställning till import av maltdrycker till Danmark dels ock genom att den danska marknaden skyddas av hög tull på maltdrycker; för närvarande är tullen 1:20 danska kronor per liter motsvarande cirka 90 öre omräknat i svenskt mynt. Föreningen understryker det av bryggeriindustrin till kommittén framförda kravet att de nuvarande tullsatserna bibehålles oförändrade och ifrågasätter även om icke lämpligen tullsatsen för maltdrycker av klass III borde höjas till 90 öre per liter.

I ett särskilt yttrande bemöter föreningen de av Nya systemaktiebolaget framförda synpunkterna. Föreningen anser det helt naturligt att en inhemsk producent i fråga om med varudistributionen sammanhängande avbräck intar en viss förmånsställning i förhållande till en utländsk konkurrent, men denna fördel för den inhemske producenten anser föreningen icke alltid innebära en så stor nackdel för den utländske konkurrenten att denne blir missgynnad. För bryggeriindustrin, som arbetar med dyrbara produktionsanläggningar och sålunda har stora fasta kostnader, kan en ny marknad i ett annat land representera så stora marginaler att en tillverkare helt kan eliminera nackdelarna av de dyrbara distributionskostnaderna på den nya marknaden och med god vinst i pris konkurrera med importlandets egen industri. Föreningen anför vidare bl. a. att importen av maltdrycker icke torde vara betydelslös ur valutasynpunkt. Avslutningsvis avråder föreningen från den av systembolaget föreslagna övergången till värdetull för maltdrycker och den i samband därmed likaledes föreslagna ändringen av maltdrycksbeskattningen på inhemska produkter. Genom införandet av värdeskatt och värdetull måste varje av kostnadsutvecklingen förorsakad höjning av producentpriset medföra ökad beskattning och ökad tullbelastning till konsumenternas nackdel.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening hemställer med liknande argumentering att de nuvarande tullsatserna på maltdrycker bibehålles. Föreningen framhåller bl. a. att resonemanget om de inhemska bryggeriernas förmånsställning beträffande frakt- och emballagekostnader icke är tillämpligt i förhållande till de danska bryggerierna, vilka svarar för mer än hälften av den svenska importen av maltdrycker av klass III och har i geografiskt hänseende goda konkurrensmöjligheter inom de södra delarna av vårt land. Denna mycket stora marknad kan på ett effektivt sätt bearbetas av de danska bryggerierna, medan exempelvis Skåne-bryggerierna icke har möjlighet att på samma sätt bearbeta den danska marknaden.

Sveriges grossistförbund anser det överflödigt med skyddstull för malt-

dryckstillverkningen och föreslår att tullsatsen fastställs till samma belopp som gäller för den inhemska beskattningen. Det framhålls att utländska maltdrycker av klasserna I och II efter den 1 oktober 1955 praktiskt taget försvunnit från den svenska marknaden medan öl av klass III i stället importerats. Vad beträffar öl av klass III utgjordes under juli månad 1956 icke mindre än 20 % av hela försäljningskvantiteten av utländska ölsorter, detta trots att utförsäljningspriset på det billigaste utländska ölet var kr. 1:36 mot kr. 0:81 för det inhemska ölet (båda priserna är beräknade utan flaskemballage och med i det närmaste lika handelsmarginaler). Det anses härav klart framgå att andra faktorer än i första hand priset är avgörande för konsumentens val av öl.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Av kommittén föreslagna tullsatser innebär en betydande reduktion i jämförelse med nuvarande belopp men ligger likväl avsevärt över vad kommittén föreslår för industriprodukter i allmänhet. Med hänsyn till de erfarenheter som numera föreligger rörande konkurrensen såväl mellan maltdrycker av klass II och klass III som mellan svenska och importerade maltdrycker inom vardera klassen finner jag producenternas farhågor för konsekvenserna av en tullnedsättning överdrivna. Tillräckliga skäl att nu helt avskaffa tullen finner jag å andra sidan icke föreligga. Jag anser icke heller anledning föreligga att i detta sammanhang överväga någon ändring i fråga om beräkningsgrunden för tull och skatt på maltdrycker. Enligt min uppfattning innebär kommitténs förslag en lämplig avvägning av tullskyddet. Jag har emellertid, såsom tidigare nämnts, för avsikt att framlägga förslag till viss utvidgning och höjning av maltdrycksbeskattningen; förslaget avser införande av skatt på lättöl, klass I, med 12 öre samt höjning av skatten på öl, klass II, till 48 öre och på starköl, klass III, till 1 kr. 41 öre allt per liter. Med biträdande av kommitténs förslag beträffande tullskyddets storlek förordar jag därför, under förutsättning av bifall till skatteförslaget, att tullsatserna upptages till resp. 22 öre, 60 öre och 1 krona 59 öre per liter.

22.04—22.07, 22.09. Vin och spritdrycker; vissa extrakt

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår efter olika specifika tullsatser, för vin och spritdrycker varierande mellan 20 öre per kg (lätta viner på fat) och 2 kronor per liter (musserande viner); för hit hänförliga extrakt utgör tullen 4 eller 5 kronor per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén har ansett att man i praktiken kan behandla tullarna på vin och spritdrycker uteslutande som finanstullar. Med hänsyn härtill har kom-

mittén icke gått in på någon prövning av tullsatsernas storlek utan upptagit nuvarande tullsatser med allenast sådana smärre jämkningar som påkallas av den ändrade nomenklaturen eller eljest befunnits lämpliga av praktiska skäl. Ändringarna i nomenklaturen innebär bl. a. att någon gränsdragning efter alkoholhalt mellan de olika baspositionerna icke längre skall förekomma, varigenom vissa nu föreliggande skiljaktigheter i detta hänseende mellan tulltaxa och spritlagstiftning elimineras. Nämnas må vidare att tullen för vin på fat enligt förslaget skall beräknas efter literalet och icke som nu är fallet efter vikten; det har ansetts att en sådan övergång kan ske utan ändring av tullsatsens belopp.

Beträffande till nr 22.09 hänförliga extrakt har kommittén föreslagit en tull av 10 % av värdet men framhållit att detta förutsätter genomförande av kommitténs i annat sammanhang (jfr kap. 33) framlagda förslag att avskaffa skatten för sprit som användes för tekniska ändamål (vartill tillverkningen av likörextrakt anses höra). Skulle detta förslag icke vinna bifall, bör i fråga om de alkoholhaltiga preparaten lämnas kompensation för spritskatten på sätt föreslås beträffande parfym, toalettmedel och kosmetiska preparat (nr 33.06), nämligen genom att värdetullen kombineras med en vikt-tull av kr. 2: — per nettokilogram.

Yttranden

AB Vin- & spritcentralen tillstyrker tulltaxekommitténs förslag till uppdelning av vin och spritdrycker varvid de nu i tullhänseende gällande alkoholgränserna skulle slopas. Därjämte finner bolaget det tillfredsställande att kommittén beaktat bolagets önskemål att tullen för vin på fat beräknas efter literalet och tillstyrker kommitténs förslag att tullen per liter fastställs till samma belopp som nu utgår per kilogram. Bolaget erinrar vidare om att mynt- och justeringsverket erhållit i uppdrag att inkomma med förnyat förslag till areometerförordning; i den mån därvid spørsmålet om en övergång från volym- till viktprocent skulle komma att aktualiseras, torde frågan om en samordning av hithörande bestämmelser böra ägnas uppmärksamhet.

Nya systemaktiebolaget framhåller beträffande importen av vin och sprit för konsumtionsändamål att den tull som uttages är av förhållandevis ringa betydelse i jämförelse med de skatter som belastar varan. På grund av denna omständighet och då därtill såväl parti- som detaljhandeln utövas av statliga monopolbolag anser bolaget icke samma skäl föreligga för övergång till värdetull beträffande dessa varor som i fråga om maltdrycker. Dock anses det otvivelaktigt vara så att en övergång till värdetull skulle utgöra en värdefull stimulans till ökad konkurrens mellan de olika utländska leverantörerna.

Svenska handelsagenters förening hemställer att gränsen för alkoholhalten vad beträffar vermt måtte utsträckas från 14 till 16 %. Vidare hemställs att tullsatsen för vermt med högre alkoholhalt fastställs till 80 öre per liter när varan importeras på andra kärl än fat. Föreningen på-

pekar att spritcentralen importerar vermt med en alkoholhalt understigande 14 % på fat för att komma i åtnjutande av en tull om 20 öre per kg i stället för 1 krona per kg och sedan inom landet tillsätter sprit. Vidare framhålls att vermt i många andra länder tulltaxeras som lättvin och även i Sverige jämföras med detta i utskänkningshänseende.

Kontrollstyrelsen har endast yttrat sig beträffande hit hänförliga extrakt och har intet att erinra mot kommitténs förslag att tullsatsen 10 % av värdet kombineras med en viktullkomponent av kr. 2: — per nettokilogram därest den nu gällande omsättningsskatten på sprit för tekniskt ändamål skall bibehållas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med principen att icke ingå på någon allmän omprövning av finanstullarna delar jag kommitténs uppfattning att nuvarande tullsatser bör bibehållas med allenast sådana smärre jämkningar som påkallas av den ändrade nomenklaturen eller eljest befinnes lämpliga av praktiska skäl. Vad kommittén i sådant hänseende föreslagit ger icke anledning till erinran från min sida. I fråga om extrakt under nr 22.09 föreslår jag med hänsyn till mitt ställningstagande beträffande frågan om beskattningen av sprit för tekniska ändamål (jfr kap. 33) att värdetullsatsen på sätt kommittén för dylikt fall förutsatt kompletteras med en viktull om 2 kronor per kg. Med denna komplettering samt vissa tekniska justeringar bidrader jag således tulltaxekommitténs förslag.

22.08. Alkohol (etanol, etylalkohol)

Nuvarande tullförhållanden

För denaturerad sprit utgår tull med 10 öre per kg, under det att icke denaturerad sprit är belagd med en tull av kr. 0: 35 eller 1: 35 per kg, beroende på om varan inkommer på fat eller på andra kärl; tullen på denaturerad sprit har fastställts som ett provisorium vid den prövning av sulfitspritindustrins framtida produktions- och avsättningsförhållanden som företogs år 1955.

Tulltaxekommittén

Kommittén konstaterar att denna rubrik närmast avser etylalkohol för tekniska ändamål men att även högprocentig alkohol för tillverkning av spritdrycker faller under detta nummer samt framhåller i anslutning därtill följande.

Avsättningen av alkohol för sistnämnda ändamål är till följd av beslut av riksdagen år 1934 praktiskt taget förbehållen inhemsk sprit av jordbruksprodukter. I enlighet med detta beslut stadgas i gällande avtal mellan staten

och AB Vin- & spritcentralen, att spritcentralen icke må utan Kungl. Maj:ts tillstånd till förtäringssändamål försälja annan inom riket tillverkad sprit än sådan, som framställts ur potatis och spannmål, med mindre under samma år i stort sett motsvarande mängd sprit av sistnämnda slag använts för tekniska ändamål. Någon formell skyldighet för spritcentralen att använda inhemsk sprit av ifrågavarande slag innebär detta icke, men det har förutsatts att dess behov av råsprit skall tillgodoses genom inköp från de inhemska brännerierna; detta sker också enligt årliga avtal i vilka bl. a. tillverkningskvantiteter och priser för råspriten fixeras. Råsprit är vidare underkastad samma tullbestämmelser som färdiga spritdrycker, vilket med hänsyn till produktens värde innebär en mycket hög tullsats. Kommittén förutsätter att den inhemska produktionen av förtäringssprit, oavsett tullens storlek, även i fortsättningen beredes skydd genom spritcentralens inköp och att, om så erfordras, avtal härom kan träffas mellan staten och spritcentralen.

Fastställandet av tullsatsen blir under nyss angiven förutsättning enligt kommitténs uppfattning närmast en fråga om tullskyddet för sulfitspritindustrin, och kommittén erinrar om den provisoriska lösning som detta spörsmål erhållit vid prövningen av sagda industris produktions- och avsättningsförhållanden.

Kommittén föreslår att tullen fastställs till 12 % av värdet och anför till stöd härför följande.

För organiska kemiska produkter i allmänhet föreslår kommittén en tull av 12 % av värdet (se kap. 29). I fråga om den här avsedda spriten skulle en tillämpning av denna tullsats innebära en avsevärd nedsättning, särskilt i jämförelse med den till helt nyligen gällande tullen av 40 öre per kg, eftersom varan för närvarande kan importeras till sådana priser att nämnda värdetull motsvarar endast 4 å 5 öre per kg. Innebörden av denna nedsättning kan dock icke bedömas enbart genom dessa siffror, då den tidigare höga tullen i allmänhet icke på långt när kan ha utnyttjats. Behovet av tullskydd synes i själva verket närmast hänföra sig till konkurrens med utländsk sprit, som utbudits till onormalt låga priser, och sulfitspritutredningen har för övrigt ansett en rationaliserad svensk tillverkning kunna komma ned även till dessa priser. Några omständigheter av beskaffenhet att på längre sikt motivera en högre tullsats än 12 % kan enligt kommitténs uppfattning icke anses föreligga. Med hänsyn till spritens betydelse såsom råvara för ett stort antal kemiska och kemisk-tekniska produkter får det också anses synnerligen angeläget att tullen reduceras till denna nivå.

Därest en viss övergångstid skulle befinnas påkallad, anser kommittén det vara lämpligt att tullen bestäms till 12 % men kombineras med en efter vikt beräknad minimitull, vilken successivt reduceras för att slutligen helt bortfalla.

Kommittén har beräknat tullsatserna för produkter som på ett eller annat sätt tillverkas av etylalkohol under förutsättning av en tull av 12 % av värdet på sistnämnda varuslag. Tillämpningen under en övergångstid av annan tullsats skulle, frambåller kommittén, medföra rubbning av den åsyftade balansen mellan tullsatserna. Många gånger spelar dock tullen på alkohol icke större roll än att det, i varje fall under en övergångstid, bör vara möjligt att avstå från att tillgripa några särskilda tillrättaläggande åtgärder. När det gäller produkter av den egentliga kemiska industrin är förhållan-

det ett annat, eftersom alkoholpriset och därmed alkoholtullen här i regel spelar en mera avgörande roll. Kommittén anser det möjligt att undgå olägenheterna för denna industri genom att redan från början sätta 12 % tullen i kraft beträffande alkohol som användes såsom råvara i denna industri. Anordningen skulle icke innebära någon mera avsevärd försämring för sulfitspritindustrin, eftersom dess försäljningar för ifrågavarande ändamål endast utgör en obetydlig del av produktionen. Nedsättningen till 12 % av värdet bör avse alkohol som kommer till användning för tillverkning av andra produkter genom kemisk omvandling av alkoholen. Med dylik användning torde ur vissa synpunkter kunna likställas användning för tillverkning av sprängämnen eller fuktning av nitrocellulosa, varför skäl synes föreligga att låta den lägre tullen gälla även vid sådan användning.

Tullsatsen vid här ifrågavarande rubrik bör enligt kommitténs uppfattning i princip vara oberoende av huruvida spriten är denaturerad eller icke denaturerad. I allmänhet kan man räkna med att de ur skatte- och nykterhetssynpunkt påkallade kontrollföreskrifterna kräver denaturering av varan, men i den mån detta krav skulle kunna ur nämnda synpunkter eftergivnas har man icke anledning att vidhålla det för tullens del. Från tullsynpunkt bör det icke möta något hinder att den denaturering, som likväl i allmänhet torde komma att fordras, verkställs först i samband med varans tullbehandling.

Yttranden

Statens jordbruksnämnd har med ledning av införskaffade kalkyler beräknat normaltullsatsen för brännvin med 50 volymprocent alkohol till 30 öre per liter, med 80 procent alkohol till 48 öre per liter och med 93 procent alkohol till 56 öre per liter. Nämnden konstaterar att det föreslagna tullskyddet vad beträffar till nr 22.09 hänförligt brännvin med en alkoholhalt av mindre än 80 procent väl täcker råvarubelastning och normalt manufaktureringsskydd men att det under nr 22.08 föreslagna tullskyddet för brännvin med en alkoholhalt av minst 80 procent endast kommer att motsvara omkring en tiondel av normaltullen. Jordbruksnämnden utgår i likhet med tulltaxekommittén från att den inhemska förtäringsspriten (potatisbrännvinet) alltjämt kommer att vinna avsättning genom spritcentralen. Det måste emellertid enligt nämndens mening anses ur ekonomisk synpunkt mera tillfredsställande, att den inhemska brännvinstillverkningen liksom hittills skyddas mot priskonkurrens från utlandet genom ett tullskydd, som inrymmer kompensation för råvarubelastningen och ett skäligt manufaktureringsskydd.

Nya systemaktiebolaget har intet att erinra mot kommitténs förslag till tullsats vid detta nummer.

AB Vin- & spritcentralen förordar en generell tull på hithörande varor av 12 % av värdet och framhåller att en högre tull torde kunna förväntas påverka prissättningen på sulfitsprit inom landet och därmed verka kostnadsfördrande.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I proposition till 1955 års riksdag angående sulfitspritindustrins framtida produktions- och avsättningsförhållanden föreslogs att tullen skulle bestämmas till 10 öre per kg. Föredragande departementschefen förordade därvid att denna tullsats skulle tillämpas under fem år från och med den 1 juli 1955. Hur tullskyddet skulle utformas för framtiden finge övervägas senare, eventuellt i anslutning till prövningen av tulltaxekommitténs blivande förslag. Bevillningsutskottet tillstyrkte den föreslagna tullsatsen och framhöll särskilt att en slutgiltig prövning av tullfrågan förutsattes skola såvitt möjligt ske i anslutning till att statsmakterna tog ställning till kommittéförslaget. Utskottets betänkande godkändes av riksdagen.

Enligt min uppfattning föreligger icke hinder för att nu upptaga denna tullfråga till slutgiltigt avgörande, och jag kan förorda den av tulltaxekommittén föreslagna tullsatsen, mot vilken någon erinran icke framställts från remissinstansernas sida. Med hänsyn till det uttalande som år 1955 gjordes angående giltighetstiden för den nuvarande provisoriska tullen torde emellertid den nya tullsatsen icke böra träda i kraft förrän den 1 juli 1960; intill dess torde tullen liksom för närvarande böra utgå med 10 öre per kg.

Någon ytterligare övergångsanordning med hänsyn till tullskyddet för sprittillverkningen torde icke vara påkallad. I betraktande av att den definitiva tullsatsen skulle komma att sättas i kraft inom relativt kort tid torde det icke heller vara påkallat med någon dylik anordning med hänsyn till den kemiska industrins intressen.

Vad beträffar stödet åt den inhemska tillverkningen av sprit av potatis och andra jordbruksprodukter torde anledning saknas att i detta sammanhang överväga någon ändring i den nuvarande anordningen, som innebär att spritcentralen uppköper denna produktion; vid sådant förhållande torde behov av särskilda tullbestämmelser beträffande hit hänförlig sprit för förtäringssändamål icke föreligga, utan de förut nämnda tullsatserna torde kunna gälla för rubriken i dess helhet.

22.10. Ättika**Nuvarande tullförhållanden**

För ättika inkommande på fat utgår tullen med 10 öre per kg. Annan ättika är belagd med en tull av 50 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullen fastställs till 12 % av värdet eller samma tull som föreslagits för den till nr 29.14 hänförliga ättiksyran.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

**Kap. 23. Återstoder och avfall från livsmedelsindustrin;
beredda fodermedel**

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga produkter är tullfria med undantag av hundbröd som drager en tull av 20 öre per kg. Åtskilliga varor är dock inbegripna under importavgiftssystemet för jordbruksprodukter och belagda med införselavgift.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för här ifrågavarande rubriker under framhållande av att de jordbrukspolitiska intressena tillgodoses genom importavgiftssystemet. Vad beträffar det för närvarande tullbelagda hundbrödet anses detta vara en så obetydlig artikel att kommittén icke funnit något tullskydd påkallat.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet vid nr 23.01, 23.05 och 23.06; övriga rubriker omfattas icke av förslaget till gemensam marknad.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

Kap. 24. Tobak

Nuvarande tullförhållanden

Tobak och tobaksvaror är tullfria, men denna tullfrihet avser icke den import, som är medgiven bl. a. resande för eget bruk. För sådan import gäller följande tullsatser:

cigarrer	1 st.	0: 50
cigarrcigarretter	1 st.	0: 25
cigarretter utan fast pappersmunstycke	1 st.	0: 10
cigarretter med fast pappersmunstycke	1 st.	0: 05
andra slag av färdiga tobaksvaror	1 kg	50: —

Tulltaxekommittén

Kommittén erinrar om att tillverkningen av tobaksvaror tidigare åtnjöt skydd genom tullar. Dessa avskaffades emellertid efter införandet av tobaksmonopol och ersattes med en anordning innebärande att tobaksskatten utgår med högre belopp för importerade varor än för svensktillverkade. Kommittén har ansett sig icke böra gå in på någon prövning av tobaksbeskattningen men framhåller önskvärldheten av att allmänt näringspolitiska synpunkter icke lämnas ur räkningen vid skattens avvägning mellan importerade och inhemska produkter. Tullsatserna för sådana tobaksvaror som medföres av resande har av kommittén utan prövning upptagits oförändrade i taxeförslaget.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag att bibehålla oförändrade tullförhållanden på detta område torde icke ge anledning till erinran.

AVDELNING V

Mineraliska produkter

**Kap. 25. Salt; svavel; jord- och stenarter (andra än malmer);
gips, kalk och cement**

Hithörande varuslag med undantag av vissa i det följande särskilt behandlade produkter är enligt gällande taxa fria från tull och har i överensstämmelse med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag (vilket senare dock icke omfattar rubrikerna 25.16 och 25.17) upptagits med tullfrihet även i det nu framlagda taxeförslaget.

Ur 25.08. Krita, malen eller slammad

Nuvarande tullförhållanden

Malen eller slammad krita drager en tull av 1 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet och anför till stöd därför följande.

Den krita som tillverkas av inhemsk råvara synes i regel vara av så överlägsen kvalitet att tillverkningen icke är beroende av något tullskydd; detta torde å andra sidan innebära att en tullsänkning knappast kommer att inverka på priset för denna kvalitet. Behovet av tull hänför sig främst till den verksamhet som består i bearbetning av importerad råkrita. Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att avskaffa tullskyddet för denna industri, men kommittén har ansett det tillräckligt med en tullsats av 10 % av värdet.

Mot kommitténs förslag har ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverat sig. De framhåller att den krita som tillverkas av inhemsk råvara icke torde ha något egentligt behov av tullskydd. Några starkare skäl att ge stöd från det allmänna i form av tullskydd åt den verksamhet som består i bearbetning av importerad råkrita anser de icke föreligga. Enligt deras uppfattning bör tullen på malen eller slammad krita avskaffas.

Yttranden

Sveriges grossistförbund påyrkar tullfrihet under åberopande i huvudsak av samma skäl som reservanterna.

Sveriges kemiska industrikontor innefattar detta varuslag i ett allmänt bemötande av föreliggande reservationer, vilket redovisas i samband med den följande behandlingen av oorganiska kemiska produkter (kap. 28).

Generallullstyrelsen påpekar att vissa svårigheter kan föreligga att skilja malen eller slammad krita från pulveriserad kalksten, som är hänförlig till nr 25.17 eller 25.21 och där upptagits med tullfrihet, varför det av tulltekniska skäl vore önskvärt att dessa varuslag behandlades på samma sätt.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag skall varan inbegripas under den gemensamma marknaden och åsättas en tull av 5 % av värdet.

Departementschefen

Med hänsyn bl. a. till det föreliggande nordiska förslaget förordar jag att tullsatsen för detta varuslag upptages till 5 % av värdet.

25.23. Cement

Nuvarande tullförhållanden

Cement är belagd med en tull av 60 öre per 100 kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att den nuvarande tullsatsen bibehålles oförändrad. Tullen anses i vissa lägen kunna ha en uppgift att fylla som skydd mot störningar från utlandet, och ett avskaffande av densamma skulle knappast medföra någon sänkning av den inhemska prisnivån.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar i avgiven reservation tullfrihet under åberopande bl. a. av att de finner det principiellt felaktigt att fota en tull på diffusa antaganden om risker för en framtida skärpning av konkurrensläget.

Yttranden

Statens priskontrollnämnd anser att det aktuella konkurrensförhållandet icke motiverar något tullskydd och föreslår likaså införande av tullfrihet; samma uppfattning uttalas av *Sveriges grossistförbund*.

Sveriges kemiska industrikontor innefattar denna rubrik i sitt förut berörda allmänna bemötande av föreliggande reservationer.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet har i sitt förslag till gemensam marknad upptagit detta varuslag med den av tulltaxekommittén föreslagna tullsatsen.

Departementschefen

I enlighet med de allmänna principerna för samordningen med det nordiska tulltaxeförslaget föreslår jag, att tullen upptages till 60 öre per 100 kg.

Kap. 26. Malm, slagg och aska

Hithörande varuslag är enligt gällande taxa fria från tull och har i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag upptagits med tullfrihet även i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

Kap. 27. Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter därav; bituminösa ämnen; mineralvaxer

Flertalet till detta kapitel hänförliga varuslag är för närvarande fria från tull och har i enlighet med vad som föreslagits av tulltaxekommittén och nordiska ekonomiska samarbetsutskottet upptagits med tullfrihet även i det nya tulltaxeförslaget; varuslag för vilka detta icke gäller behandlas särskilt i det följande.

27.06. Stenkols-, brunkols- och torvtjära**Nuvarande tullförhållanden**

För råttjära (även separerad) utgår icke någon tull, under det att beredd tjära drager en tull av 2 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att det med hänsyn bl. a. till möjligheten att utnyttja råttjäran genom vidare förädling inom landet kan vara befogat med tull på beredd tjära och föreslår en tull av 7 % av värdet för detta varuslag.

Yttrande

Statens väginstitut framhåller i sin av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen överlämnade promemoria, att den mest tunnflytande sorten vägtjära till sin sammansättning liknar separerad eller centrifugerad råttjära och ibland t. o. m. består av separerad råttjära, som icke ytterligare förädlats; att i dylika fall avgöra huruvida en dylik produkt är tullfri eller tullbelagd anses bli mycket svårt.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hela rubriken har upptagits med tullfrihet i förslaget till gemensam marknad, varvid för Sveriges del förutsetts en övergångstid av 5 år för avveckling av nuvarande tull.

Departementschefen

Även om vissa skäl kunde tala för tullfrihet jämväl för den nu tullbelagda varan, är jag icke beredd att i detta sammanhang föreslå ett borttagande av tullen; jag finner övervägande skäl tala för att tills vidare bibehålla den nuvarande tullsatsen.

27.10. Oljor, erhållna ur råpetroleum**Nuvarande tullförhållanden**

Tull utgår för bensin med 0,1 öre per liter och för vissa smörjmedel med 2 öre per kg; övriga varor är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår oförändrad tull av 2 öre per kg för smörjfetter samt tullfrihet för övriga varuslag.

I fråga om bensin framhåller kommittén att tullsatsens ringa storlek gör att den kan betraktas som rent nominell. Emellertid finner kommittén, att det medför vissa praktiska olägenheter att varan belägges med såväl tull som skatt; på grund härav och då syftet med tullen lika väl kan tillgodoses på annat sätt föreslår kommittén att tullen avskaffas.

Vad angår tullen för vissa smörjmedel torde få hänvisas till vad som anföres i det följande under nr 34.03.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad upptager hithörande varuslag med en tull av 3 öre per kg för smörjfetter och ljusa smörjoljor samt tullfrihet för övriga produkter.

Departementschefen

Jag biträder kommitténs förslag och hänvisar i fråga om de tullbelagda smörjmedlen till vad jag i det följande anför under nr 34.03.

Avskaffandet av tullen för bensin påkallar vissa ändringar i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.

27.11. Petroleumgaser och andra gasformiga kolväten**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för dessa produkter utgår med 5 öre per kg bruttovikt.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle tullsatsen 5 öre per kg bibehållas men tullen beräknas efter varornas nettovikt. Kommittén framhåller att den av vissa importörer framförda synpunkten att varan såsom utgörande bränsle icke bör vara tullbelagd självfallet kan förtjäna beaktande, men å andra sidan kan varan ännu så länge knappast likställas med traditionella bränslen. Enligt kommitténs uppfattning bör det med hänsyn bl. a. till den betydelse som varan torde ha för den svenska skifferoljeindustrins ekonomi icke ifrågakomma att nu avskaffa tullen. Kommittén har dock icke funnit det befogat att sätta tullen högre än för den organisk-kemiska industrin i allmänhet utan föreslår att tullen genom ändring av tullviktsberäkningen ned-sättes till en nivå som i stort sett torde motsvara standardtullsatsen på detta område (se kap. 29).

Yttrande

Caltex Oil AB framhåller i en skrivelse i anledning av tulltaxekommitténs betänkande att stadsgas kan framställas från petroleumgas till för konsumenterna fördelaktiga priser, att ett stort intresse finnes speciellt bland gasverken för dessa nya framställningsmöjligheter, samt att transportfrågan för petroleumgas redan nu kan lösas såväl tekniskt som ekonomiskt. Bolaget föreslår under åberopande härav att till detta nummer hänförliga produkter befrias från tull, då desamma importeras i bulk och skall användas för framställning av gas avsedd för distribution inom städer och samhällen (stadsgas) eller för industriuppvärmning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Rubriken är medtagen i förslaget till gemensam marknad och där upptagen med tullfrihet, varvid för Sveriges del förutsetts en successiv nedsättning av tullen under loppet av 10 år.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av förslaget till gemensam nordisk marknad förordar jag att varorna i enlighet med kommitténs förslag belägges med en efter nettovikten beräknad tull av 5 öre per kg.

27.12. Vaseline

Vaseline är för närvarande belagt med en tull av 2 öre per kg men har i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag upptagits med tullfrihet i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

27.16. Bituminösa blandningar**Nuvarande tullförhållanden**

Flytande beck- och asfaltpreparat drager en tull av 2 öre per kg; övriga produkter är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle flytande och med vatten direkt emulgerbara produkter beläggas med samma tull som beredd stenkolstjära eller 7 % av värdet (jfr nr 27.06) under det att övriga hithörande produkter liksom f. n. skulle lämnas tullfria. Kommittén framhåller bl. a. att flytande preparat av här ifrågakommande slag enligt gällande taxa drager samma tull som beredd stenkolstjära och att detta får anses naturligt i betraktande av att varuslagen i fråga med avseende på egenskaper och användning står varandra mycket nära.

Yttranden

I den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen överlämnade promemorian från *statens väginstitut* påpekas bl. a. vissa svårigheter vid gränsdragningen

mellan vissa till förevarande rubrik och till nr 27.14 hänförliga produkter. Vägintitutet tar vidare upp frågan om tulltaxeringen av s. k. vägolja (för behandling av grusvägar). Enligt institutets uppfattning motiverar oljornas sammansättning knappast att de betraktas som flytande asfaltlösningar; om så likväl skulle bli fallet kunde detta få ett mycket skadligt inflytande på vägtekni­kens utveckling. För att vara ekonomiskt användbara måste oljorna ha mycket lågt pris och tål därför icke att beläggas med tull. Samtidigt är det sannolikt, att deras lämplighet som vägmateri­al är starkt beroende av den kemiska sammansättningen, sålunda bl. a. av den råolja­källa, från vilken de härstammar. Om oljorna tullbelägges kan detta, anser institutet, leda till att det svenska vägväsendet blir hänvisat till produkter av svensk tillverkning, vare sig dessa är vägtek­niskt lämpliga eller ej.

Smörjoljecentralen framhåller att förslaget beträffande stabila emulsi­oner för industriellt bruk innebär en fördyring för konsumenten av upp till 2 öre per kg och förordar ett bibehållande av nuvarande tullsats för nämnda produkter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hela rubriken har upptagits med tullfrihet i förslaget till gemensam marknad, varvid för Sveriges del förutsetts en övergångstid av 5 år.

Departementschefen

I överensstämmelse med vad som anförts under nr 27.06 förordar jag att tullsatsen för de tullbelagda varorna tills vidare upptages till oförändrat belopp eller 2 öre per kg. Vad beträffar de av vägintitutet berörda s. k. vägolja­na torde dessa i regel vara av beskaffenhet att falla under nr 27.10 och sålunda bli fria från tull.

A V D E L N I N G V I

Produkter av kemiska och närstående industrier

**Kap. 28. Kemiska grundämnen; oorganiska kemiska föreningar;
oorganiska och organiska föreningar av ädla metaller, av
radioaktiva grundämnen, av sällsynta jordartsmetaller
och av isotoper**

Allmänna synpunkter

Nuvarande tullförhållanden

Avsnittet om oorganiska kemikalier i kommitténs betänkande inledes med följande allmänna orientering rörande nuvarande tullförhållanden.

I nuvarande tulltaxa är ett betydande antal oorganiska kemiska föreningar särskilt nämnda, några med tullfrihet men de flesta med vikt-tullsatser av olika höjd. Taxan innehåller vidare en omfattande tullfri samlingsrubrik, avseende huvudsakligen oorganiska produkter av vissa särskilt angivna klasser. Övriga varuslag blir hänförliga till slumprubriken för kemiska preparat med tull av 15 % av värdet. De oorganiska produkter som hänföres till denna rubrik är dock i stort sett av mindre vikt.

Förefintligheten av nyssnämnda tullfria samlingsrubrik medför att den oorganiska kemiska industrin ofta saknar tullskydd såväl för redan befintlig produktion som för potentiell tillverkning. I detta hänseende skiljer sig förhållandena avsevärt från vad som gäller för den organiska kemiska industrin (jfr kap. 29). Tullens höjd varierar synnerligen starkt för olika tullbelagda varuslag. Någon genomsnittssiffra för tullnivån kan knappast angivas.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att många av de faktorer som kan inverka på tullfrågans bedömande självfallet är gemensamma för stora delar av den kemiska industrins område. Förhållandena är dock så skiftande med avseende på olika varuslag, att kommittén icke funnit det möjligt att uppdraga någon generell riktlinje beträffande tullsättningen för oorganiska kemikalier. De olika varuslagen måste därför behandlas var för sig.

I fråga om förslagets innebörd beträffande olika varuslag torde få hänvisas till det följande.

Yttranden

Vissa remissinstanser har anfört generella synpunkter på den oorganiska kemiska industrins tullskydd, vilka synpunkter torde böra redovisas i detta sammanhang.

Sveriges kemiska industrikontor erinrar om att tulltaxekommittén gör ett särskilt för den oorganiska kemiska industrin mycket väsentligt avsteg från normaltullprincipen genom att utgå från att f. n. tullfria varuslag som regel skall förbli tullfria även i fortsättningen. Kommittén har föreslagit införande av tull på sådana produkter endast om särskilda skäl ansetts föreligga, vilket på det kemiska området endast skett i ett fåtal fall i motsats till vad som varit fallet på andra områden. Omkring 40 % av produktionen år 1953 skulle enligt kommitténs förslag förbli utan något som helst skydd i form av tullar. Kontoret finner kommitténs förslag och än mer de av ledamöterna Gustafsson och Westerlind reservationsvis framförda yrkandena anmärkningsvärda med hänsyn icke minst till de uttalanden om önskvärdheten av ett betryggande skydd för den kemiska industrin som reservanterna gjort i sin principiella reservation.

Kemikontoret understryker särskilt behovet av tullar som skydd mot dumping och anför därom bl. a. följande.

Det viktigaste motivet för införande av tullar å vissa nu tullfria produkter, liksom för bibehållandet av eventuellt nu förefintligt tullskydd, är i regel behovet av skydd mot dumping. Den kemiska industrin är ju i allmänhet synnerligen kapitalkrävande, vilket medför att tendenser till dumpingexport från ett visst land mycket ofta framträda så snart produktionsöverskott föreligger. Kemiska produkter äro särskilt utsatta för sådan dumping även av det skälet, att de äro helt standardiserade och därför lätt kunna vinna insteg på en ny marknad, om blott de priser till vilka produkterna erbjudas konsumenterna på denna marknad äro tillräckligt låga: den producent, som håller de lägsta priserna, kommer automatiskt att få åtminstone större delen av marknaden. På många andra varuområden är det i allmänhet icke möjligt att annat än successivt tränga in på en ny marknad genom en längre tids intensiv bearbetning av denna.

Det är självklart att tullar av den storleksordning, som kan ifrågakomma i vårt land, icke utgöra ett tillräckligt skydd mot dumping av det kraftigare slaget. (Det är dock ostridigt att även sådana till sin storlek begränsade tullar verksamt bidra till att minska den ekonomiska förlusten för en svensk tillverkare, som blir utsatt för svårartad dumping.) Härför erfordras speciella antidumpingåtgärder. Erfarenheten visar emellertid att det är otänkbart att tillgripa en speciell antidumpinglagstiftning för att förhindra en måttlig dumping av storleksordningen 10—15 %. De normala tullarnas uppgift i fråga om flertalet kemikalier är just att utgöra ett skydd mot en sådan dumping, som är begränsad till sin storlek men nästan automatiskt uppträder på det kemiska varuområdet, så snart ett produktionsöverskott förefinns inom något land.

Kontoret bemöter därefter vissa av förut nämnda reservanter gjorda uttalanden av innebörd att ett permanent dumpingskydd av ovannämnda slag kan medföra att industrin rationaliseras långsammare än eljest samt möjliggöra monopolistiska höjningar av priserna. Det framhålles sålunda att rationalisering av produktionen i särskilt hög grad genomföres av företag som haft gynnsam vinstmarginal. Vad risken för monopolistisk prissättning beträffar hänvisas bl. a. till konsumentkooperationens ansevärd del av produktionen inom flera viktiga branscher tillhörande kontorets verksamhets-

område och hävdas att även i övrigt enskilda företag i allmänhet visat att ett förefintligt dumpingskydd icke oskäligt utnyttjas. Kontoret framhåller i detta sammanhang att det just i fråga om kapitalkrävande kemiska industrier även är ett samhällsekonomiskt intresse att tillverkningen av en vara bedrivs endast vid en eller ett fåtal fabriker inom landet.

Kemikontoret konstaterar slutligen att kommitténs förslag i fråga om kap. 28 innebär en mycket kraftig nedskärning av det genomsnittliga tullskyddet i jämförelse med normaltullnivån och än mer i förhållande till nuvarande tullnivå. I fråga om en mängd varuslag utgör de föreslagna tullsatserna ingalunda »ett betryggande skydd, som främjar en fortsatt utbyggnad» av den oorganiska kemiska industrin. Under förutsättning dock att möjlighet hålles öppen att i framtiden tullbelägga vissa nu tullfria oorganiska kemikalier — härvid syftas bl. a. på fosfor och högvärdiga fosforsyragödselmedel samt kalciumklorid och natriumsulfat — begränsar sig kemikontoret till att yrka på en ändring av kommitténs förslag endast beträffande ett fåtal varuslag.

I särskild skrivelse har Sveriges kemiska industrikontor behandlat vissa problem, som aktualiserats dels genom det nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag till gemensam tulltaxa, dels genom planerna på ett västeuropeiskt frihandelsområde. Vad beträffar samarbetsutskottets förslag anser kemikontoret att man vid framläggandet av ett svenskt tulltaxeförslag ej bör taga hänsyn till detsamma på grund av den allmänna osäkerhet som råder angående tillkomsten av en nordisk tullunion och de särskilda omständigheter som spelat in vid kompromisserna om de yttre tullarna. Ett svenskt tulltaxeförslag bör i första hand baseras på svenska förhållanden och ej på de förutsättningar, vilka kan gälla i en eventuell nordisk tullunion. Det kan med vida större berättigande argumenteras att hänsyn bör tagas till sådana omständigheter, som påverka vårt deltagande i ett europeiskt frihandelsområde. Kemikontoret anser det troligt att särskilda svårigheter kommer att uppstå för svensk industri under den tidigare delen av avvecklingsperioden. Det är därför av största betydelse att svårigheterna under övergångstiden icke ytterligare förvärras genom onödiga tullsänkningar i den nya tulltaxa, som skall bilda utgångspunkt för tullavtrappningen i frihandelsområdet.

Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare framhåller att en stark och väl utvecklad kemisk industri är av stor betydelse för landets näringsliv. Emellertid kommer tullnivån för de oorganiska kemiska produkterna enligt förslaget att ligga betydligt lägre än för praktiskt taget alla andra varugrupper. Orsaken härtill är bl. a. att söka i det förhållandet att en stor del av de oorganiska kemiska produkter, som tillverkas inom landet och vilka f. n. ej har något tullskydd fortfarande skall vara tullfria enligt kommitténs förslag. Kammaren anser att hänsyn icke tagits till de genomgripande förändringar, som skett på det kemiska området och som i många fall redan tidigare skulle ha väckt krav på en tulltaxerevision, därest icke industrin ansett det lämpligare att avvakta den nu pågående revisionen.

Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Stockholms högskola fäst uppmarksamheten på att vetenskapliga institutioner f. n. ofta har betydande utgifter för tull å vissa dyrbara specialkemikalier för vetenskapliga ändamål. Någon tillverkning inom riket av de åsyftade kemikalierna förekommer ej, och ämnena saknar all betydelse utom för den vetenskapliga forskningen. Enligt fakultetens uppfattning kan det ej vara rimligt, att de vetenskapliga institutionerna skall genom erläggande av tull å dylika varor tvingas avstå avsevärda delar av sina anslag för forskning, statliga och andra, och därigenom hindras i sitt arbete. Fakulteten för fram tanken, att tullfrihet generellt skulle kunna beviljas för kemikalier i mängder under viss maximigräns, exempelvis 5 g.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam marknad omfattar hela förevarande kapitel; av utskottet föreslagna tullsatser, vilka redovisas i det följande under de olika rubrikerna, sammanfaller i stor utsträckning med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Liksom tulltaxekommittén finner jag det icke möjligt att föreslå generella regler för tullsättningen på detta område. Frågan om tullsatsernas storlek torde i stället lämpligen böra behandlas vid de olika rubrikerna. Framställningen torde dock kunna begränsas såtillvida att det icke torde vara erforderligt att särskilt beröra rubriker, beträffande vilka tulltaxekommitténs förslag innebär bibehållande eller införande av tullfrihet, förutsatt att avvikande uppfattning icke kommit till uttryck under remissbehandlingen eller i det förslag som framlagts av nordiska ekonomiska samarbetsutskottet. Vad beträffar den av matematisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Stockholms högskola väckta frågan om tullfrihet för vissa kemikalier för vetenskapligt bruk synes de av fakulteten åberopade skälen icke böra inverka på tullsättningen för varuslagen som sådana. Frågan torde i stället böra upptagas i samband med revision av tulltaxeförordningen, vilken innehåller bestämmelser om tullfrihet för materiel för undervisnings-, vetenskapliga eller kulturella ändamål.

28.01. Halogener

Nuvarande tullförhållanden

Klor och fluor (i form av förtätade gaser) är belagda med en tull av 5 öre per bruttokg; brom och jod är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 7 % av värdet för klor och tullfrihet för övriga produkter; den föreslagna tullsatsen för klor innebär en mycket betydande nedsättning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer på denna punkt med vad som föreslagits av tulltaxekommittén.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag.

28.03. Kol (kimrök, carbon black m. m.)**Nuvarande tullförhållanden**

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete utgick tull med 5 öre per kg. Efter förhandlingar inom GATT har tullen fr. o. m. den 1 januari 1957 avskaffats.

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit tullfrihet under motivering att tillverkningen inom landet är obetydlig och avser kvaliteter som icke torde konkurrera med de importerade produkterna.

Yttrande

Osby kimröksfabriks AB framhåller i en skrivelse att manufaktureringsskostnaderna är mycket höga och att industrin arbetar under ganska knappa förhållanden. Bolaget önskar därför behålla tullen i vad den avser kimrök, som är en förmalningsprodukt av antracit eller träkol medan tullfrihet kan införas för carbon black, antracensvart och liknande förbränningsprodukter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet för hela rubriken.

Departementschefen

Enligt min uppfattning finnes icke anledning frångå kommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

28.04. Hydrogen (väte), ädelgaser och andra ickemetaller**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga gasformiga ämnen, t. ex. syre, väte och kväve, inkommer vanligen i komprimerad form och drager då en tull av 5 öre per kg; kisel är belagd med en tull av 7 öre per kg, under det att övriga varor är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande syre en tull av 10 % av värdet, beträffande kisel en tull av 7 öre per kg och beträffande övriga varor tullfrihet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag skulle tullen bestämmas till 10 % av värdet för syre samt tullfrihet stadgas för övriga varuslag, därvid för Sveriges vidkommande förutsetts att tullen på kisel skulle få behållas under en övergångstid av 5 år.

Departementschefen

Tulltaxan synes i avvaktan på prövningen av det nordiska förslaget böra utformas i enlighet med tulltaxekommitténs förslag.

28.06—28.08. Saltsyra, klorsulfonsyra, svaveldioxid och svavelsyra

Nuvarande tullförhållanden

Saltsyra och svavelsyra drager en tull av 0,6 öre per kg, svaveldioxid (i form av förtätad gas) en tull av 5 öre per bruttokg samt klorsulfonsyra en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för samtliga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår en tull av 5 % av värdet.

Departementschefen

Anledning synes icke föreligga att frångå den av tulltaxekommittén och nordiska utskottet föreslagna tullsatsen.

28.09. Salpetersyra

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår med 2,2 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen utgå med 10 % av värdet. Kommittén framhåller att till skillnad från vad fallet är med saltsyra och svavelsyra förekommer normalt viss import av salpetersyra. Tullen spelar därför här en mera påtaglig roll än när det gäller syror av förstnämnda slag.

Yttrande

Sveriges grossistförbund påpekar att importen kommer praktiskt taget enbart från Norge och att den totalt endast uppgår till ca 10 % av konsumtionen. Den nuvarande viktullen motsvarar på importen räknat endast 7 %, och med hänsyn till importens omfattning synes en tullhöjning icke motiverad, varför tullsatsen bör sättas till 7 eller högst 8 %.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 10 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som föreslagits av tulltaxekommittén.

Departementschefen

Enligt min uppfattning finnes icke anledning frångå tulltaxekommitténs med nordiska utskottets sammanfallande förslag.

28.10. Fosforpentoxid och fosforsyra**Nuvarande tullförhållanden**

Fosforpentoxid är belagd med en värdetull av 15 % och fosforsyra med en vikttull av 1,5 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för hela rubriken.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 5 % av värdet vid denna rubrik.

Departementschefen

Tullen torde i enlighet med kommitténs och utskottets förslag böra upptagas till 5 % av värdet.

28.13. Andra oorganiska syror och andra oxider**Nuvarande tullförhållanden**

Fluorväte och cyanväte är fria från tull; koldioxid liksom andra gaser i förtätad form drager en tull av 5 öre per bruttokg, svaveltrioxid en tull av 0,6 öre per kg och övriga produkter en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för svaveltrioxid, en tull av 12 % av värdet för koldioxid och perklorosyra samt tullfrihet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer beträffande denna rubrik med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Jag ansluter mig till vad kommittén och utskottet föreslagit.

28.14. Halogenider och oxidhalogenider

Nuvarande tullförhållanden

Klorsvavel samt arsenikhalogenider är fria från tull; övriga föreningar drager tull, i form av förtätade gaser efter 5 öre per bruttokg och i andra fall efter 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % för fosforklorider och fosforylchlorid samt tullfrihet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 7 % för fosforklorider och fosforylchlorid samt tullfrihet för övriga produkter.

Departementschefen

Tullen synes i avvaktan på prövning av frågan om den nordiska marknaden böra upptagas i enlighet med tulltaxekommitténs förslag.

28.15. Sulfider av ickemetaller

Nuvarande tullförhållanden

Koldisulfid, fosforseskvisulfid och arseniksulfider är fria från tull, medan övriga produkter drager en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén har funnit visst tullskydd befogat för koldisulfid (kolsvavla) men i betraktande av att det här rör sig om en förut tullfri vara icke ansett sig kunna förorda högre tull än 5 % av värdet; övriga produkter skall enligt kommitténs förslag vara tullfria.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* har reserverat sig mot kommitténs förslag beträffande koldisulfid. De framhåller att den i förhållande till produktionen utomordentligt ringa importen icke synes ge någon grund för ett antagande, att det skulle föreligga potentiella risker för en sådan stark konkurrens som motiverar införande av tullskydd för det nu tullfria varuslaget. Över huvud taget måste det krävas synnerligen starka skäl om man vill vidta åtgärden att införa tull på en förut tullfri vara.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontors förut berörda allmänna bemötande av föreliggande reservationer avser bl. a. koldisulfid.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap framhåller att koldisulfiden till övervägande del användes för framställning av rayon och den ur beredskapssynpunkt synnerligen viktiga rayoncorden samt till flotationsmedel. Koldisulfid är svårlagrad; den årliga lagerkostnaden för ett beredskapslager, intill dess en produktion som nedlagts åter skulle hinna komma i gång, skulle därför med all sannolikhet bli större än den extra belastning förbrukaren kan åsamkas genom den föreslagna tullen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén en tull av 5 % av värdet för koldisulfid och tullfrihet för övriga varuslag.

Departementschefen

Ehuru viss tvekan synes kunna råda angående behovet av att införa tull på koldisulfid, anser jag mig med hänsyn till det nordiska utskottets ståndpunkt kunna biträda förslaget om en tull av 5 % av värdet.

28.16. Ammoniak**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för ammoniak utgår med 5 öre per kg (för kaustik ammoniak beräknad på nettovikten och för förtätad ammoniak efter bruttovikten).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 12 % av värdet.

Yttrande

Smörjoljecentralen förordar ett bibehållande av den nuvarande viktull-satsen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet har liksom tulltaxekommittén föreslagit en tull av 12 % av värdet.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke anledning frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

28.17. Natrium- och kaliumhydroxid, natrium- och kaliumperoxid**Nuvarande tullförhållanden**

För natriumhydroxid samt för kaliumhydroxid i lösning utgör tullen 2,5 öre per kg, för kaliumhydroxid i fast form 4,5 öre per kg; peroxiderna är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet och anför till stöd härför följande.

Tillverkningen av natrium- och kaliumhydroxid har mångdubblats sedan före kriget, under det att importen gått tillbaka och på senare år varit mycket obetydlig. Något aktuellt hot mot den inhemska produktionens dominerande ställning på den svenska marknaden synes icke föreligga. Industrin har dock uttryckt farhågor för en stötvis insättande konkurrens, sammanhängande bl. a. med att man vid framställningen erhåller bestämda proportioner klor och alkali, vilket lätt medför avsättningssvårigheter för endera produkten med åtföljande risk för dumping. Enligt kommitténs uppfattning

föreligger dock icke tillräckliga skäl att vidtaga en så stor höjning av tullen på ifrågavarande produkter i fast form som en tillämpning av normaltullsatsen (9 à 10 %) skulle innebära. För lösningar skulle denna tullsats visserligen i regel innebära en betydande sänkning, men denna torde i huvudsak vara av nominell karaktär; en vara av detta slag åtnjuter självfallet redan i fraktkostnaderna ett avsevärt skydd. Kommittén har funnit 8 % av värdet innebära en lämpligt avvägd tullsats. Vad beträffar de till denna rubrik hänförliga peroxiderna, vilka f. n. är tullfria, har kommittén funnit en tullbeläggning motiverad med hänsyn bl. a. till deras samband med den numera tullbelagda väteperoxiden (nr 28.54); den för hydroxiderna föreslagna tullen 8 % har ansetts kunna tillämpas även här.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* har avgivit följande reservation mot kommittéförslaget.

Såsom majoriteten konstaterar, har importen av ifrågavarande varuslag gått tillbaka och på senare år varit mycket obetydlig, medan produktionen mångdubblats. De faktorer som ligger bakom denna utveckling skulle i och för sig kunna motivera krav på tullsänkning. I varje fall kan vi icke finna det befogat att för dessa artiklar fastställa högre tullsats än 5 %. Beträffande de till denna rubrik hänförliga peroxiderna, vilka för närvarande är tullfria, har vi med hänsyn till sambandet med väteperoxiden (position 28.54) ansett en tullsats av 5 % vara lämplig även för de här ingående peroxiderna.

Yttranden

Sveriges grossistförbund uttalar sig endast om natriumhydroxid beträffande vilken vara förbundet ansluter sig till reservanternas yrkande. Kommitténs föreslagna tullsats har motiverats, säger förbundet, med risken för dumping, vilken emellertid bör mötas med särskilda antidumpingtullar.

Sveriges kemiska industrikontor uttalar att det endast är med tvekan man kan acceptera kommitténs förslag om en tull av 8 %. Man har nämligen all anledning räkna med att den internationella konkurrensen i fråga om natriumhydroxid i framtiden kommer att bli mycket hård. Därest statsmakterna likväl i enlighet med vissa reservanternas förslag skulle anse en nedsättning av denna industrigräns tullskydd befogat, bör en sådan hellre taga sig uttryck i en sänkning av tullen å klor (vid elektrolys av koksalt erhålles natriumhydroxid och klor i ungefär lika stora kvantiteter).

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Rubriken har upptagits med en tull av 5 % av värdet i utskottets förslag till gemensam nordisk tulltaxa.

Departementschefen

Enär nuvarande tullsats för natrium- och kaliumhydroxid i fast form, vilka är de produkter som här främst är av intresse, ungefär motsvarar den av reservanternas och nordiska utskottet föreslagna tullen 5 % av värdet, har tullsatsen i det nu framlagda förslaget upptagits till detta belopp.

28.19. Zinkoxid och zinkperoxid**Nuvarande tullförhållanden**

Varorna är enligt gällande taxa tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet med följande motivering.

Produktion av zinkoxid (zinkvitt) i större skala har tagits upp under kriget och täcker numera närmare hälften av behovet. Industrin har till stöd för yrkandet om tullskydd åberopat att de utländska konkurrenterna, som har en säker tullskyddad marknad, kan dumpa förefintliga produktionsöverskott utan att detta i praktiken kan mötas med antidumpingtull; en viss ordinär tull anses därför nödvändig och principiellt riktig. Några aktuella avsättningssvårigheter synes dock icke föreligga, utan yrkandet torde ha gjorts med tanke på ett skärpt konkurrensläge i framtiden.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor vidhåller sitt tidigare till tulltaxekommittén framförda önskemål om en tull av 3 % av värdet för zinkvitt och framhåller att konkurrensen på världsmarknaden i fråga om zinkvitt i hög grad har skärpts under de snart tre år, som förflutit sedan kommitténs »hearing». Orsaken härtill är framför allt att söka i utbud från Polen till mycket låga priser. Den inhemska tillverkarens andel av den svenska marknaden har successivt sjunkit, och marginalen mellan försäljningspriset å zinkvitt och råvarukostnaden har i hög grad försämrats. Den av priskontrollnämnden år 1950 för viss kvalitet godkända marginalen av 280 kronor per ton zinkvitt, avsedd att täcka tillverkningskostnader och skälig vinst, har sålunda successivt sjunkit till 150 kronor för första halvåret 1956, vilken marginal ingalunda ger täckning för tillverkningskostnaderna, varför situationen för den svenska tillverkaren nu bedömes som utomordentligt allvarlig.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap uttalar att därest ett nedläggande av produktionen av zinkoxid skulle bli aktuellt, bör ur beredskaps-synpunkt en avvägning göras mellan stöd åt produktionen i form av tull eller i annan form resp. kostnad för lagring.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet har upptagit rubriken med en tull av 5 % av värdet.

Departementschefen

Tillgängliga siffror stöder knappast uppgiften att den inhemska produktionens andel av marknaden sjunkit. Importen har under senare år huvudsakligen kommit från Västtyskland och Nederländerna; den relativt obetydliga importen från Polen har betingat ungefär samma pris som leveranserna från andra länder. Zinkpriset har under föregående år sjunkit avsevärt, vilket i och för sig bör innebära, att eventuella nackdelar i fråga om råvarupriset minskat i betydelse. Enligt min uppfattning föreligger icke till-

räckliga skäl att nu frångå kommitténs ståndpunkt att bibehålla gällande tullfrihet för zinkvitt.

28.27. Blyoxider

Nuvarande tullförhållanden

Blyoxider är enligt nuvarande taxa fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet.

Yttrande

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap framför beträffande blyoxider enahanda synpunkter som beträffande zinkoxid (nr 28.19)

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår liksom tulltaxekommittén tullfrihet för blyoxider.

Departementschefen

I enlighet med kommitténs och utskottets förslag förordar jag att gällande tullfrihet bibehålles.

28.28. Andra oxider, hydroxider och peroxider m. m.

Nuvarande tullförhållanden

För hydrazin, hydroxylamin samt oorganiska salter därav utgår tull med 15 % av värdet; övriga varor är tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullen för hydrazin och oorganiska salter därav nedsättes till 10 % samt att tullfrihet stadgas för övriga här avsedda varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam tulltaxa avviker från tulltaxekommitténs förslag endast däri att kopparoxidul upptagits med en tull av 5 % av värdet i stället för tullfrihet.

Departementschefen

Jag finner icke skäl att i detta sammanhang avvika från det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

28.30. Klorider och oxidklorider

Nuvarande tullförhållanden

Samtliga hit hänförliga varor är upptagna med tullfrihet i den nuvarande tulltaxan.

Tulltaxekommittén

Kommittén har övervägt fråga om införande av tull på kalciumklorid (vägsalt) men vid rådande förhållanden ansett övervägande skäl tala för att tullfriheten bibehålles; för övriga hit hänförliga varuslag har icke ifrågasatts någon ändring av den nu gällande tullfriheten.

Yttrande

Vad Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap anfört beträffande zinkoxid (nr 28.19) avser även kalciumklorid.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet för hela rubriken.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frånga kommitténs och utskottets samstämmiga förslag.

28.31. Kloriter och hypokloriter**Nuvarande tullförhållanden**

Kalciumhypoklorit och klorkalk är tullfria, medan övriga varor är belagda med 15 % värdetull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet för kalciumhypoklorit och klorkalk samt nedsättning av tullen till 10 % av värdet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en enhetlig tull av 7 % för hela rubriken.

Departementschefen

Med hänsyn bl. a. till att tullfriheten för kalciumhypoklorit och klorkalk är bunden i GATT förordar jag t. v. tulltaxekommitténs förslag.

28.32. Klorater och perklorater**Nuvarande tullförhållanden**

För klorater åtnjutes tullfrihet, medan perklorater är belagda med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår införande av en tull av 5 % av värdet för natriumklorat, bibehållen tullfrihet för andra klorater samt nedsättning av tullen till 12 % av värdet för perklorater.

Ledamöterna *Gustafsson*, *Westerlind* och *Hansson* reserverar sig mot kommitténs förslag att införa tull på natriumklorat.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor anför beträffande natriumklorat bl. a. att det enligt tillverkarnas mening föreligger mycket stor risk för dumping och att en påtaglig dumping för övrigt redan förekommit. Industrin yrkar därför på att tullsatsen i varje fall icke sättes lägre än 8 %.

Sveriges grossistförbund ansluter sig till reservanternas mening och framhåller att därest dumping skulle föreligga möjlighet finnes att införa särskild antidumpingtull.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för samtliga klorater och 12 % värdetull för perklorater.

Departementschefen

Med hänsyn bl. a. till den nordiska samordningen och i enlighet med reservationen inom kommittén föreslår jag att natriumklorat upptages med tullfrihet; i övrigt finner jag icke anledning till erinran mot kommitténs förslag.

28.36. Ditioniter (hydrosulfit)**Nuvarande tullförhållanden**

Samtliga varor är enligt gällande taxa tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande natriumformaldehydsulfoxylat en tull av 5 % av värdet, i huvudsak motsvarande tullbelastningen på de vid tillverkningen använda råvarorna; beträffande övriga varor ifrågasättes icke någon ändring av gällande tullfrihet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer i fråga om denna rubrik med det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

Departementschefen

Kommitténs och utskottets samstämmiga förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

28.38. Sulfater; peroxisulfater**Nuvarande tullförhållanden**

För närvarande är aluminiumsulfat (inkl. kaliumaluminiumsulfat), ferrosulfat och kopparsulfat belagda med vikttullar om respektive 1 öre, 0,5 öre och 5 öre per kg; metallperoxisulfater drager 15 % värdetull under det att övriga produkter är tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för aluminiumsulfat (inkl. kaliumaluminiumsulfat), ferrosulfat och kopparsulfat samt tullfrihet för övriga varuslag.

Yttrande

Th. Sack AB hemställer i den av Stockholms handelskammare överlämnade skrivelsen om tullfrihet för kopparsulfat.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet upptager i sitt förslag aluminiumsulfat (inkl. kaliumaluminiumsulfat) med 5 % tull och övriga varor med tullfrihet.

Departementschefen

Kommitténs förslag innebär någon höjning av tullen för ferrosulfat och kopparsulfat, vilka produkter i det nordiska förslaget upptagits med tullfrihet. Önskvärdheten av samordning med sistnämnda förslag skulle i och för sig närmast föranleda till att nuvarande tullsatser tills vidare bibehålles i den svenska taxan. Då det här är fråga om relativt obetydliga artiklar, finner jag emellertid övervägande skäl tala för att icke på dessa punkter bryta sönder kommitténs förslag utan föreslår att detta tills vidare genomföres även i vad avser nu berörda produkter.

28.39. Nitriter och nitrater

Här skall endast fästas uppmärksamheten på att ammoniumnitrat, som enligt den av tulltaxekommittén använda versionen av Brysselnomenklaturen under vissa förutsättningar hänfördes till denna rubrik, enligt nomenklaturens slutliga utformning alltid hänföres till nr 31.02.

28.40. Fosfiter, hypofosfiter och fosfater**Nuvarande tullförhållanden**

För benprecipitat och annat dikalciumfosfat åtnjutes tullfrihet; natrium-, kalium- och ammoniumfosfater är belagda med en tull av 1,5 öre per kg och övriga till detta nr hänförliga artiklar med 15 % värdetull. Dinatriumfosfat, avsett för framställning av kreatursfoder eller för användning som fodermedel, är dock tullfritt.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för natrium-, kalium- och ammoniumfosfater (utan något undantag beträffande dinatriumfosfat med viss användning), samma tullsats 5 % av värdet för kalciumfosfater (med undantag av benprecipitat) samt tullfrihet för övriga varuslag. Motiveringen för förslaget är i huvudsak följande. Beträffande de tre förstnämnda fosfaterna har kommittén med hänsyn bl. a. till de ojämna utländska

utbuden funnit en viss förbättring av tullskyddet motiverad men icke ansett det påkallat med en höjning ända till normaltullnivån (ca 10 %) utan funnit en tullsats av 5 % av värdet innebära en rimlig avvägning mellan de skilda intressen som kan göra sig gällande. Kommittén har funnit denna tullsats böra tillämpas jämväl för kalciumfosfater, vilka därigenom skulle bli belagda med en enhetlig tull, i stället för nuvarande tullfrihet eller 15 % av värdet; undantag har dock med hänsyn till föreliggande GATT-bindning ansetts böra göras för den speciella form av dikalciumfosfat som benämnes benprecipitat. Vad beträffar dinatriumfosfat, avsett uteslutande för framställning av kreatursfoder eller användning som fodermedel, har kommittén framhållit bl. a. att förutsättningarna för tullfrihet får anses ha i väsentlig mån förändrats i och med att inhemsk produktion av dylik vara upptagits.

Yttrande

Sveriges grossistförbund framhåller att nuvarande vikttullar för fosfater i allmänhet motsvarar en importincidens om 1—2 %. Importen uppgår till endast ca 1/3 av produktionen och avser till övervägande del högvärdiga fosfater, vilka icke är föremål för tillverkning inom landet. Dylika fosfater användes huvudsakligen inom tvättmedelsindustrin. Då någon direkt konkurrens mellan importen och den svenska produktionen icke föreligger och då dessutom knapphet för närvarande råder på fosfater, anser förbundet det angeläget, att importen icke ytterligare fördyras. En tullsats om 5 % måste därför anses vara väl hög.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa avviker från tulltaxekommitténs förslag endast däri att tullfrihet skulle åtnjutas för alla slag av kalciumfosfater.

Departementschefen

Jag finner icke anledning frångå tulltaxekommitténs förslag i vidare mån än att alla slag av dikalciumfosfat med hänsyn till det nordiska förslaget torde böra lämnas utan tull.

28.42. Karbonater

Nuvarande tullförhållanden

Ammoniumkarbonat är belagt med en vikttull av 7 öre per kg, peroxikarbonater med en värdetull av 15 %; övriga artiklar är tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår nedsättning av tullen på ammoniumkarbonat till 10 % av värdet, borttagande av tullen på peroxikarbonater samt bibehållande av tullfriheten för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för rubriken i dess helhet.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag tulltaxekommitténs förslag.

28.45. Silikater**Nuvarande tullförhållanden**

Natrium- och kaliumsilikater (vattenglas) är belagda med en tull av 1 öre per kg, andra silikater i regel med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för natrium- och kaliumsilikat samt tullfrihet för andra silikater.

Yttrande

Sveriges grossistförbund framhåller att en tull om 5 % skulle på grund av den hårda priskonkurrensen komma att innebära ett monopol för den svenska tillverkaren av metasilikat och anser att tullen bör kunna slopas för både metasilikat och vattenglas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet upptager i sitt förslag natriummetasilikat med 5 % tull och övriga produkter med tullfrihet.

Departementschefen

I fråga om natriummetasilikat finner jag icke anledning frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag om en tull av 5 % av värdet. Vad beträffar andra natrium- och kaliumsilikater är jag icke beredd att i detta sammanhang förordna ett borttagande av tullen utan föreslår att även dessa i enlighet med kommitténs förslag belägges med en tull av nyssnämnda storlek. För övriga hithörande varuslag torde i enlighet med vad såväl kommittén som utskottet föreslagit böra föreskrivas tullfrihet.

28.46. Borater och perborater**Nuvarande tullförhållanden**

Samtliga hithörande varor är f. n. tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för natriumperborat.

Yttrande

Förslaget att införa tull på natriumperborat avstyrkes av *Sveriges grossistförbund*, som ifrågasätter lämpligheten av att genom tullskydd uppmuntra en ökad inhemsk produktion, då det synes som om den europeiska perboratindustrin vore överdimensionerad.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén en tull av 5 % av värdet för natriumperborat och tullfrihet i övrigt.

Departementschefen

I likhet med tulltaxekommittén och nordiska utskottet finner jag ett tullskydd för natriumperborat befogat och har ingen erinran mot den föreslagna tullsatsen.

28.47. Salter av metalloxidsyror

Nuvarande tullförhållanden

Till denna rubrik hänföres ett stort antal produkter, som nu drager en tull av 15 % av värdet; vissa viktiga grupper, däribland kromater, är emellertid enligt gällande taxa fria från tull.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle tullfrihet stadgas för rubriken i dess helhet.

Yttrande

Skånes handelskammare framför en till kammaren gjord hemställan om 15 % tull för analysrent natriumkromat. Produkten i fråga uppgives finna användning bl. a. som korrosionsskydd inom krigsindustrin och anses därför spela en viss roll ur beredskapssynpunkt. Som skäl för hemställan anföres en tilltagande utländsk konkurrens.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager 10 % tull för zink- och blykromater och tullfrihet för övriga produkter.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av förslaget om en nordisk marknad biträder jag tulltaxekommitténs förslag.

28.49. Vissa produkter av ädla metaller

Nuvarande tullförhållanden

För silverniträt utgår en tull av kr. 2:50 per kg; av övriga hithörande produkter är en del tullbelagda efter olika tullsatser, medan en del är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 3 % av värdet för silverniträt och tullfrihet för övriga produkter.

Yttrande

AB Ceaverken påyrkar i sin av Östergötlands och Södermanlands handelskammare överlämnade skrivelse tullfrihet för silverniträt. Bolaget använder sådan vara för tillverkning av röntgenfilm, som är tullfri såväl enligt gällande taxa som enligt tulltaxekommitténs förslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för såväl silverniträt som övriga varuslag.

Departementschefen

Även om vissa skäl kan anföras för avskaffande av tullen på silverniträt, är jag icke beredd att i detta sammanhang förordna en sådan åtgärd. Jag biträder kommitténs förslag, som vid rådande prisläge i stort sett torde motsvara den nuvarande tullen.

28.54. Hydrogenperoxid (väteperoxid, vätesuperoxid)**Nuvarande tullförhållanden**

Väteperoxid är belagd med en värdetull om 8 %; dessutom utgår f. n. under vissa förutsättningar antidumpingtull enligt särskilda bestämmelser.

Tulltaxekommittén

Kommittén har i enlighet med samstämmiga yrkanden från industrins och handelns sida funnit tullen böra fastställas till den mot normaltullsatsen svarande nivån 10 % av värdet.

I en reservation uttalar ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* att tullen på detta varuslag fastställdes så sent som år 1952 och att de med hänsyn till att producenten torde sakna inhemsk konkurrens icke finner något skäl att biträda den föreslagna tullhöjningen.

Yttranden

Sveriges grossistförbund hemställer att antidumpingtullen slopas i samband med den föreslagna tullhöjningen.

Flygförvaltningen framhåller att väteperoxid användes inom flygvapnet som bränsle i raketmotorer. Tullkostnaderna enligt nuvarande tullsats för importbehovet under år 1957 kan beräknas till omkring 35 000 kronor, och importen för detta ändamål kommer att öka avsevärt under de närmaste åren. Flygförvaltningen anser det därför önskvärt att tullrestitution kunde i särskild ordning beredas för väteperoxid, som använts som bränsle i raketmotorer. Om restitution icke anses böra ifrågakomma föreslår förvaltningen att tullen sänkes i lämplig mån eller i varje fall icke höjes.

Sveriges kemiska industrikontors förut berörda allmänna bemötande av föreliggande reservationer avser bl. a. väteperoxid.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén en tull av 10 % av värdet.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag. Frågan om antidumpingtullens slopande synes icke böra prövas i detta sammanhang.

28.56. Karbider**Nuvarande tullförhållanden**

Kalcium- och bariumkarbid är belagda med en tull av 2,5 öre per kg; andra metallkarbider är tullfria, och övriga karbider drager en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet för kalciumkarbid och tullfrihet för övriga varuslag. Beträffande kalciumkarbid anför kommittén att den inhemska produktionen helt dominerar marknaden och att någon import praktiskt taget icke förekommer. Tullen torde likväl spela viss roll för att skydda marknaden mot tillfälliga störningar, vilket kan vara av särskilt värde med hänsyn till varans betydelse som bas för en stor del av den organisk-kemiska industrin. Kommittén har dock icke funnit högre tull än den nyss nämnda vara för detta ändamål påkallad.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 5 % av värdet för kalciumkarbid och tullfrihet för övriga varuslag.

Departementschefen

Nuvarande tull torde motsvara ca 5 % av värdet, varför kommitténs förslag skulle innebära en icke oväsentlig höjning av tullen. För att icke avlägsna den svenska taxan från det nordiska förslaget förordar jag att tullen i enlighet med detta förslag upptages till 5 % av värdet.

Kap. 29. Organiska kemiska föreningar**Allmänna synpunkter****Nuvarande tullförhållanden**

Vissa organiska kemiska föreningar är särskilt upptagna i gällande tulltaxa, antingen med tullfrihet eller med viktullar av mycket varierande storlek. Andra faller under speciella rubriker, såsom förtätade gaser, luktämnen och sprängämnen, i allmänhet med olika viktullsats. Det stora flertalet organiska kemikalier hänföres emellertid till slumprubriken för kemiska preparat och drager en tull av 15 % av värdet. Härigenom har i regel den organisk-kemiska industrin så att säga automatiskt fått ett starkt tullskydd för nyupptagna och framför allt potentiella tillverkningar. Im-

portincidensen för de tullbelagda varorna utgjorde år 1953 i genomsnitt ca 13 %; räknat efter hela konsumtionen av de tullbelagda varorna torde tullnivån ligga omkring 15 %.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att den nya nomenklaturen innebär en långtgående specificering av varorna i enlighet med den kemiska systematikens krav. Följden härav är att nuvarande tulltaxenummer i allmänhet splittras upp på ett flertal rubriker i den nya taxan. Framför allt gäller detta förut berörda slumprubrik, varav delar återfinnes under praktiskt taget samtliga positioner.

Några normaltullsatsen för individuella varuslag har, fortsätter kommittén, icke kunnat beräknas. Det förekommer ofta att en vara kan tillverkas på helt olika sätt ur olika råvaror och på grund därav i princip få helt olika normaltullsatsen. Som exempel på de komplicerade förhållandena anföres av industrin, att ett visst ämne ibland kan vara utgångsmaterial för, ibland åter produkt av ett visst annat ämne. Enligt industrins uppskattning av de organiska produkternas manufakturingsgrad uppgår emellertid normaltullsatsen i genomsnitt till 10 % av värdet.

Kommittén finner det i överensstämmelse med vad som kommit till uttryck på såväl handels- som industrisidan vara riktigt att icke eftersträva någon gradering av tullskyddet utan gå in för en standardtullsats för organiska produkter i allmänhet. Från denna tullsats bör undantag göras när särskilda skäl kan anses motivera annan tullsats. Som det viktigaste undantaget kan betraktas att för närvarande tullfria produkter här som på andra områden som regel även i fortsättningen bör lämnas utan tull.

I fråga om storleken av standardtullsatsen framhåller kommittén att den siffra, som föreslagits av industrin och tillstyrkts av handeln, nämligen 15 % av värdet, ligger avsevärt över den genomsnittliga normaltullsatsen 10 %. Även om normaltullsatsen för vissa produkter skulle ligga vid exempelvis 12 %, kan angelägenheten av en enhetlig tullsats icke få föranleda att dessa produkter tages till riktpunkt för bedömandet, och den motiverar än mindre att man därutöver jämkar standardtullsatsen uppåt till 15 %. Med hänsyn bl. a. till att tullskyddet för närvarande ligger på en högre nivå har kommittén emellertid funnit det befogat att något överskrida den genomsnittliga normalnivån och stannat för en standardtullsats av 12 % av värdet.

I enlighet härmed har kommittén inom detta kapitel i stort sett följt den principen, att för närvarande tullfria varor lämnats utan tull, medan för närvarande tullbelagda varor oavsett den nuvarande tullens storlek upptagits med en tullsats av 12 % av värdet.

Yttrande

Sveriges kemiska industrikontor anser sig kunna acceptera den föreslagna standardtullsatsen om 12 %, ehuru detta säges innebära en klar sänkning i förhållande till nuvarande nivå och till industrins förslag, mot vilket från handels sida någon erinran icke gjorts.

Vad kemikontoret anfört i sin under kap. 28 refererade tilläggskrivelse äger även sin giltighet bl. a. för till här behandlade kapitel hänförliga varor.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förevarande kapitel är med undantag av position 29.43 (vissa sockerarter) i sin helhet inbegripet under förslaget till en gemensam nordisk marknad, och samarbetsutskottets förslag till tulltaxa överensstämmer på de flesta punkter med tulltaxekommitténs förslag (förekommande avvikelser redovisas i det följande).

Departementschefen

Enighet torde råda om att en enhetlig standardtullsats i allmänhet bör tillämpas för tullbelagda varor inom detta kapitel, och jag finner den av tulltaxekommittén och nordiska utskottet föreslagna tullsatsen 12 % av värdet lämplig för detta ändamål.

Framställningen i det följande torde fränsett vissa av kommittén särskilt behandlade varugrupper få begränsas till i huvudsak sådana varuslag, beträffande vilka under remissbehandlingen framställts erinringar mot kommitténs förslag eller av nordiska ekonomiska samarbetsutskottet framlagts förslag som avviker från kommitténs.

Varuslag som icke tillverkas inom landet

Kommittén tar i ett särskilt avsnitt upp frågan om tullfrihet för kemikalier som icke tillverkas inom landet och hänvisar därvid till sitt förslag om generellt bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om tullfrihet för sådana varuslag. Enligt vad som tidigare anförts (jfr avd. IV) är jag av skäl, som sammanhänger med frågan om en nordisk marknad, icke beredd att nu upptaga kommitténs ifrågavarande förslag till prövning.

Läkemedel; råvaror för tillverkning av läkemedel; kemikalier för vissa tekniska användningsområden

Nuvarande tulltaxa innehåller vissa bestämmelser om tullfrihet för varor hänförliga till nämnda kategorier. Dessa varuslag faller enligt den nya nomenklaturen under en mångfald olika rubriker inom förevarande och i viss utsträckning även andra kapitel, varför kommittén funnit tullfrihet icke lämpligen kunna stadgas vid varje särskild rubrik. Kommittén föreslår i stället införande i tulltaxeförordningen av generella bestämmelser om tullfrihet för ifrågavarande varuslag. Denna fråga kommer att behandlas i det förslag till ändringar i tulltaxeförordningen, som jag har för avsikt att inom kort anmäla för Kungl. Maj:t.

Föreningar av arsenik, antimon och vismut

Nuvarande tullförhållanden

I nuvarande tulltaxa är föreningar av arsenik, antimon och vismut oavsett sammansättningen särskilt upptagna utan tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén anför att produkter av detta slag särskilt finner användning för tillverkning av läkemedel och att det närmast torde vara denna omständighet som föranlett tullfriheten. I den nya nomenklaturen blir dessa produkter spridda över hela kemikalieavsnittet. Därest varorna är avsedda för tillverkning av läkemedel skulle de emellertid fortfarande bli fria från tull enligt föreslagen bestämmelse i tulltaxeförordningen (2 § 1 mom.). För de i praktiken mindre viktiga fall då varorna är avsedda för annat ändamål har kommittén icke funnit anledning föreligga att föreslå någon särbehandling, utan varorna kommer då enligt förslaget att tullbehandlas efter vad taxan eljest stadgar vid ifrågavarande rubriker.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer i förevarande hänseende med det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

Departementschefen

Vad kommittén i nu berörda hänseende anført ger icke anledning till erinran från min sida.

Luktämnen**Nuvarande tullförhållanden**

Inom parfym-, livsmedels- m. fl. industrier använda välluktande ämnen av olika slag är i gällande taxa upptagna under en särskild rubrik med tull av 4 à 5 kronor per kg (i regel dock högst 10 % av värdet).

Tulltaxekommittén

Kommittén tar i sitt betänkande (s. 252 f.) upp frågan om tullfrihet eller maximering av tullen på luktämnen. Efter att ha framhållit att dylika ämnen enligt den nya nomenklaturen faller dels under kap. 29 och dels under kap. 33 anför kommittén bl. a. följande.

Nomenklaturens utformning medför att de till kap. 29 hänförliga luktämnen, såsom ovan antytts, kan bli hänförliga till en mångfald olika rubriker inom nämnda kapitel. En eventuell särbehandling av dessa produkter — vare sig i form av tullfrihet eller maximering av tullen — kräver därför en generell bestämmelse som griper över specificeringen i taxan. Dylika anordningar är i princip föga tilltalande, låt vara att de i vissa fall befunnits nödvändiga (exempelvis då det gäller läkemedel). För här ifrågavarande produkter skulle den tull av 12 % av värdet, som föreslagits beträffande organiska kemikalier i allmänhet, genomsnittligt sett innebära en obetydlig tullhöjning. Importen av dessa kemiskt definierade luktämnen är emellertid obetydlig — under den tid särskild statistik funnits beträffande dylika produkter har importen icke något år överstigit 200 tkr — varför frågan om tullåtnad för desamma icke kan anses vara av någon större betydelse.

I betraktande av nu anförda omständigheter har kommittén funnit övervägande skäl tala för att icke på sätt ifrågasatts undantaga de till kap. 29 hänförliga luktämnen från tillämpning av nyssnämnda tull.

(Däremot föreslår kommittén enligt vad som i det följande kommer att redovisas tullfrihet för till kap. 33 hänförliga luktämnena.)

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa innehåller icke heller några särbestämmelser beträffande hit hänförliga luktämnena.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot kommitténs förslag i de hänseenden varom här är fråga.

Vissa råvaror för tillverkning av plaster och uppblöttningsmedel

Nuvarande tullförhållanden

Vissa produkter som enligt gällande tulltaxa i och för sig är belagda med en tull av 15 % av värdet, nämligen alkylbensoler, alkylnaftaliner, alkylfenoler och arylfenoler, skall enligt en anmärkning i taxan vara fria från tull, när de är avsedda att användas vid tillverkning av plaster eller uppblöttningsmedel; anmärkningen i fråga tillkom i samband med en år 1950 genomförd provisorisk reglering av tullarna på plastområdet i avvaktan på en allmän revision av taxan.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår icke någon särbehandling av ifrågavarande produkter med undantag av att butylfenol och amylfenol i enlighet med ett från industrins sida framfört förslag (oavsett användningen) upptagits i nr 29.06 med tullfrihet. Varorna i fråga skulle därför med nämnda undantag bli belagda med en tull av 12 % av värdet och detta vare sig de såsom isolerade kemiska föreningar faller under förevarande kapitel eller såsom blandningar blir hänförliga till den under nr 38.19 upptagna slumprubriken för kemiska preparat.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor uttalar beträffande butylfenol och amylfenol att om kontoret haft kännedom om kommitténs förslag till suspenderingsbestämmelser skulle kontoret ej ha framkommit med förslaget att slopa tullen för dessa produkter.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening hemställer å andra sidan om bibehållen tullfrihet för alkylbensoler; alternativt yrkas att i tulltaxeförordningen införes en bestämmelse av innebörd, att alkylbensoler avsedda för tillverkning av uppblöttningsmedel skall vara tullfria. -- Liknande synpunkter anföres i en bilaga till *Kooperativa förbundets* yttrande.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa överensstämmer i nu berörda hänseenden med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Tullfriheten för här åsyftade produkter vid användning såsom råvaror vid vissa tillverkningar har införts i avvaktan på en allmän revision av tulltaxan. Med hänsyn till den omprövning av tullskyddet för de berörda färdigvarorna, som nu verkställts, torde ifrågavarande användning icke längre motivera befrielse från tull. Detta hindrar icke att sådana varuslag, beträffande vilka eljest föreligger skäl härför, i taxan upptages såsom tullfria. På grund härav och med hänsyn jämväl till den nordiska samordningen finner jag icke anledning frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Ur 29.01. Nonen och dodecen samt styrener**Nuvarande tullförhållanden**

Enligt gällande tulltaxa hänföres dessa produkter till rubriker för vilka tullfrihet är stadgad.

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit att nämnda produkter samtliga upptages med tullfrihet.

Yttrande

Sveriges kemiska industrikontor anför att dessa kemikalier icke tillverkas inom landet och att det f. n. ej heller torde finnas några planer på upptagande av sådan tillverkning. Kemikontoret har därför tidigare föreslagit tullfrihet för nämnda kemikalier. Förslaget att Kungl. Maj:t skulle äga rätt att suspendera tullar för kemikalier, vilka icke är föremål för inhemsk tillverkning, innebär emellertid en vida mer tillfredsställande lösning av problemet, enär därigenom en nystartad inhemsk tillverkning automatiskt skulle komma i åtnjutande av standardtullskyddet. Kemikontoret återtager därför sina tidigare förslag och hemställer att de nämnda produkterna icke upptages med tullfrihet i själva tulltaxan.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa överensstämmer med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Ur 29.01. Cyklopropan

Nuvarande tullförhållanden

Denna produkt drager f. n. i egenskap av förtätad gas en tull av 5 öre per kg brutto.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle varan, som icke är särskilt nämnd i förslaget, beläggas med standardtullsatsen 12 % av värdet.

Yttrande

Stockholms handelskammare har överlämnat en framställning av Svenska AB Gasackumulator, vari anhålles om tullfrihet under åberopande av att varan, som användes såsom narkosmedel, enligt förslaget skulle komma att drabbas av en betydande tullhöjning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag överensstämmer i förevarande hänseende med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Jag finner icke tillräckliga skäl föreligga att frånga tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Ur 29.04. Metanol

Nuvarande tullförhållanden

I gällande tulltaxa är metanol (metylalkohol) upptagen med en tull av 10 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle standardtullsatsen 12 % av värdet bli tillämplig, innebärande en nedsättning till ungefär hälften av den nuvarande tullen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager metanol med tullfrihet.

Departementschefen

Anledning synes icke föreligga att i detta sammanhang frånga tulltaxekommitténs förslag, vilket av remissinstanserna lämnats utan erinran.

Ur 29.04. Acykliska alkoholer, avsedda att användas uteslutande för tillverkning av natrium- eller kaliumxantogenat

Nuvarande tullförhållanden

Enligt gällande tulltaxa åtnjutes tullfrihet för amylalkohol, avsedd att användas för tillverkning av kalium- eller natriumxantogenat; för isopropylalkohol och flertalet övriga alkoholer utgår tull med 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet för amylalkohol med nyssnämnda användning; för övriga här avsedda produkter skulle enligt kommitténs förslag standardtullsatsen 12 % av värdet bli tillämplig.

Yttranden

Elektrokemiska AB hemställer i särskild framställning om tullfrihet även för isopropylalkohol, som användes för tillverkning av kalium- eller natriumxantogenat. — *Sveriges kemiska industrikontor* tillstyrker den gjorda framställningen och ifrågasätter utvidgning av tullfriheten till att omfatta alla till nr 29.04 hänförliga acykliska alkoholer med här ifrågasvarande användning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer i förevarande hänseende med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att i detta sammanhang vidtaga någon ändring i kommitténs och utskottets samstämmiga förslag.

Ur 29.04. Envärda alkoholer, innehållande minst 10 kolatomer (s. k. fettalkoholer)

Beträffande s. k. fettalkoholer framhåller tulltaxekommittén att dessa hänföres till nr 29.04 om de förekommer som isolerade föreningar, under det att vanligen förekommande blandningar av olika fettalkoholer faller under nr 15.10. För sistnämnda produkter har kommittén föreslagit en tull av 10 % av värdet, och kommittén har ansett lämpligt att denna tullsats får gälla även för de hit hänförliga varorna. Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet, som icke medtagit nr 15.10 i hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad och därför icke haft anledning ta ställning till frågan om tullsatsens storlek vid denna rubrik, låter i sitt förslag beträffande nr 29.04 standardtullsatsen, 12 % av värdet, gälla även för nu ifrågasvarande produkter. Denna omständighet synes icke utgöra anledning att i dagens läge avvika från tulltaxekommitténs förslag.

Ur 29.04. Etylenglykol**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen utgick tidigare med 4 öre per kg men har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift fr. o. m. den 10 juli 1955 höjts till 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall varan beläggas med standardtullsatsen 12 % av värdet. Kommittén erinrar om att tullen på etylenglykol före år 1927 utgjorde 15 % av värdet men sagda år nedsattes (till 4 öre per kg) på grund av att någon inhemsk tillverkning av varuslaget då icke förekom. Sedan inhemsk tillverkning upptagits gjordes från tillverkarhåll år 1950 framställning om höjning av tullen till det för flertalet andra glykolprodukter gällande beloppet 30 öre per kg eller vid dåvarande prisläge något över 15 % av värdet. Framställningen tillstyrktes av kommerskollegium och generaltullstyrelsen men blev sedermera överlämnad till tulltaxekommittén för att tagas i övervägande vid utredningsuppdragets fullgörande. Kommittén anför vidare.

Då den nuvarande tullen för etylenglykol endast motsvarar ett par procent av värdet, skulle en tillämpning av standardtullen för detta varuslag innebära en mycket betydande tullhöjning. Den utländska konkurrensen synes emellertid numera vara mycket hård, och detta säges ha bidragit till att produktionen hållits nere. Tillverkningskapaciteten efter en pågående utbyggnad uppgives ungefär komma att motsvara det inhemska behovet. Enligt kommitténs uppfattning finnes icke tillräcklig anledning att på denna punkt frångå standardtullsatsen för organiska kemikalier.

Yttranden

Svenska handelsagenters förening anser en höjning av tullen utöver 1955 års nivå vara obefogad med hänsyn till att den inhemska produktionen ej är tillräcklig för behovet i Sverige, ett behov som ökar i takt med utvecklingen mot fler motorfordon. Föreningen hemställer därför om ett bibehållande av den provisoriska tullsatsen 8 % av värdet.

Smörjoljecentralen påyrkar att tidigare gällande viktullsats 4 öre per kg bibehålles. Förslaget innebär en ökning för importören med 20 öre per kg, vilket för konsumenten-bilägaren blir nära 30 öre.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Liksom tulltaxekommitténs förslag innebär även samarbetsutskottets förslag en tull av 12 % av värdet.

Departementschefen

Vad som anförts från vissa remissinstansers sida utgör enligt min uppfattning icke tillräcklig anledning att avvika från standardtullsatsen, utan jag anser i likhet med tulltaxekommittén och nordiska samarbetsutskottet att denna tullsats bör tillämpas även här.

Ur 29.05. Mentol

Mentol var tidigare belagd med en tull av 50 öre per kg; enligt tulltaxekommitténs förslag, som dock icke baserats på särskilda överväganden beträffande mentol, skulle varan draga standardtullsatsen 12 % av värdet. Ef-

ter förhandlingar inom GATT har varan emellertid fr. o. m. den 19 september 1956 gjorts tullfri, och den har upptagits med tullfrihet även i det nu framlagda tulltaxeförslaget (liksom i nordiska ekonomiska utskottets förslag till nordisk tulltaxa).

Ur 29.11. Formaldehyd

Nuvarande tullförhållanden

Formaldehyd i vattenlösning drager en tull av 15 öre, formaldehyd i fast form en tull av 1 krona per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle standardtullsatsen 12 % av värdet bli tillämplig, innebärande en mycket betydande nedsättning av den nuvarande tullen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag skall varuslaget i fråga draga en tull av 6 % av värdet.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att i detta sammanhang frångå tulltaxekommitténs förslag, vilket icke föranlett någon erinran från remissinstansernas sida; framhållas må att det nordiska förslaget till skillnad från kommittéförslaget bygger på tullfrihet för metanol.

Ur 29.13. Metyletylketon

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår enligt gällande taxa med 15 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle standardtullsatsen 12 % av värdet bli tillämplig på detta varuslag.

Yttrande

Smörjoljecentralen påyrkar oförändrad tullsats för metyletylketon. En tull av 12 % av värdet uppgives komma att innebära en ökning av tullen från 15 öre till 19 öre per kg. Detta anses omotiverat, då varan ej tillverkas inom landet. Vidare uppgives att varan i många fall ej kan ersättas med annan produkt i motsvarande prisklass.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag till nordisk tulltaxa överensstämmer i förevarande hänseende med det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

Departementschefen

Jag finner icke anledning frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag.

Ur 29.14, ur 29.16. Myrsyra och mjölksyra samt salter därav

Nuvarande tullförhållanden

Enligt gällande tulltaxa är dessa produkter tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommitténs förslag upptager varorna med bibehållen tullfrihet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag skall myrsyra och mjölksyra samt salter därav beläggas med standardtullsatsen 12 % av värdet.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag att tullfriheten bibehålles.

Ur 29.16. Acetylsalicylsyra

Nuvarande tullförhållanden

Acetylsalicylsyra är för närvarande tullfri i egenskap av apoteksvara.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att standardtullsatsen 12 % av värdet göres tillämplig på detta varuslag och anför till stöd härför bl.a. följande.

För att undvika fördyring av läkemedel har det sedan gammalt varit regel i svensk tullpolitik att apoteksvaror icke belägges med tull. Emellertid torde det få anses vara lika angeläget att säkerställa försörjningen med viktiga läkemedel. Kan detta icke ske utan stöd från det allmänna, bör man enligt kommitténs uppfattning icke utan vidare ställa sig avvisande till ett undantag från den först angivna principen, om detta visar sig vara den mest ändamålsenliga vägen, och ett sådant undantag har också nyligen gjorts i fråga om penicillin (se nr 29.44 A). Vad acetylsalicylsyra beträffar har det beräknats att en tull av 15 %, därest skyddet utnyttjas vid prissättningen, skulle medföra en fördyring av en 50-ask magnecylltabletter med endast omkring 2 öre. Från konsumentsynpunkt kan detta icke spela någon avgörande roll. Den omständigheten att en inhemsk läkemedelsindustri kunnat utvecklas utan tullskydd berättigar icke till slutsatsen att tull skulle kunna undvaras i detta fall. Det föreligger nämligen en avsevärd skillnad i konkurrensförhållandena mellan de mera speciella artiklar, som den egentliga läkemedelsindustrin i allmänhet tillverkar, och en stapelvara som acetylsalicylsyra, vilken i tillverkningsavseende har samma karaktär som vilken annan kemisk produkt som helst. Tillverkningen av acetylsalicylsyra har icke heller tillkommit utan stöd från det allmännas sida, eftersom produktionen

upptogs enligt ett med staten träffat avtal om bl. a. vissa prisgarantier; giltighetstiden för detta avtal har emellertid numera utlöpt. Kommittén har kommit till den uppfattningen att ett tullskydd för acetylsalicylsyra är motiverat och beträffande storleken av detta icke funnit anledning föreligga att avvika från den standardtullsats av 12 % av värdet som eljest föreslås beträffande organiska kemikalier.

Mot kommitténs förslag har ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anfört följande reservation.

Sedan gammalt upprätthålles med rätta den principen, att läkemedel skall vara tullfria. Denna princip bör hävdas utan undantag. Skulle någon viss tillverkning av beredskaps- eller andra skäl befinnas vara i behov av stöd från det allmänna, bör detta lämnas i annan ordning än genom tullskydd. Acetylsalicylsyra är för närvarande tullfri. Redan mot bakgrunden av den i det föregående hävdade principen, att det bör krävas en synnerligen stark motivering för att sätta tull på en förut tullfri vara, framstår majoritetens förslag som betänkligt. I ännu högre grad blir detta fallet, när majoriteten ifrågasätter tullbeläggning på ett läkemedel.

Yttranden

Medicinalstyrelsen förklarar sig finna det angeläget att en inhemsk produktion av acetylsalicylsyra säkerställs; eftersom andra statliga stödåtgärder härför icke tillgripits, vill styrelsen icke motsätta sig att kommitténs förslag i denna del genomföres. — *Försvarets sjukvårdsstyrelse* har intet att erinra mot kommitténs förslag utan finner den föreslagna tullsatsen lämpligt avvägd och ägnad att ge det skydd för den inhemska tillverkningen som är erforderligt ur beredskapssynpunkt. — *Sveriges kemiska industrikontor* tillstyrker den föreslagna tullen och framhåller bl. a. att, sedan läkemedelsrabatter införts i vårt land, de sociala skälen mot att ge den kemiska industrin ett visst tullskydd även i fråga om läkemedel icke kan tillmätas samma styrka som tidigare.

Priskontrollnämnden uttalar att därest beredskapsskäl talar för ett stödjande av inhemsk produktion, bör ett sådant stöd utformas på annat sätt än genom tullar. *Sveriges grossistförbund* anför i huvudsak samma synpunkter som priskontrollnämnden. Förslaget avstyrkes också i den av *Stockholms handelskammare* redovisade skrivelsen från *Apoteksvarucentralen Vitrum apotekare AB*.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet har upptagit acetylsalicylsyra med tullfrihet i sitt förslag till gemensam nordisk tulltaxa.

Departementschefen

Med hänsyn till önskvärdheten av en samordning med det nordiska förslaget har acetylsalicylsyra upptagits utan tull i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

Ur 29.25. Acetanilid

Nuvarande tullförhållanden

Varan är f. n. såsom ej särskilt nämnt kemiskt preparat belagd med tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag blir varan belagd med standardtullsatsen 12 % av värdet.

Yttrande

Skånes handelskammare anför att en tillverkare av pigmentfärger anmärkt på att acetanilid, vilken användes som råvara för framställning av ett färgpigment, skulle beläggas med en tull av 12 % medan slutprodukten är tullfri.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag blir acetanilid belagd med samma tull som enligt tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Jag finner icke skäl vidtaga någon ändring i tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Ur 29.25. Urinämne (innehållande mer än 45 % kväve)

Nuvarande tullförhållanden

Urinämne drager enligt gällande taxa en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tillämpning av standardtullsatsen 12 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för varuslaget i fråga.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en gemensam nordisk marknad biträder jag tulltaxekommitténs förslag.

Ur 29.30. Cyklohexylsulfaminsyra och dess salter

Tulltaxekommittén har (under nr 29.36) upptagit natriumcyklohexylsulfamat med tullfrihet; kommittén har därvid utgått från att nämnda vara utgjorde det enda jämte sackarin och dess alkalisalter tillåtna sötningemedlet för livsmedel. Enär numera cyklohexylsulfaminsyra och dess salter samtliga får användas för nämnda ändamål, har i det nu framlagda

förslaget tullfrihet upptagits för alla dessa produkter. Förslaget överensstämmer härutinnan med nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag till nordisk tulltaxa.

29.36. Sulfonamider

För sulfonamider utgår f. n. tull med 15 % av värdet, för så vitt de icke utgör apoteksvara, i vilket fall de är fria från tull. Tulltaxekommitténs förslag innebär ingen annan ändring än att i stället för nyssnämnda tullsats skulle tillämpas den till 12 % av värdet uppgående standardtullsatsen. Förslaget till nordisk tulltaxa upptager alla sulfonamider med tullfrihet. I avvaktan på prövning av frågan om en gemensam marknad förordar jag tulltaxekommitténs förslag.

Ur 29.38. Nikotinsyra och nikotinsyraamid

Nuvarande tullförhållanden

Dessa varor är i gällande taxa särskilt nämnda med tullfrihet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet och anför i samband därmed bl. a. följande.

Industrin har föreslagit tullfrihet för samtliga till detta nummer hänförliga varor med undantag av nikotinsyra och nikotinsyraamid. Anledningen till detta undantag torde vara att ämnena i fråga till skillnad från de flesta andra vitaminer icke har sin huvudsakliga användning som läkemedel utan för vitaminering av mjöl. Tullfriheten har emellertid införts med tanke på denna användning, och kommittén har funnit övervägande skäl tala för att bibehålla densamma.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor hävdar att tullfriheten införts främst med utgångspunkt från att varorna näppeligen ansågs komma att bli föremål för inhemsk tillverkning, en utgångspunkt som senare visat sig felaktig. Att varorna användes för vitaminering av livsmedel var visserligen ett vägande argument för att förmå statsmakterna att frångå sin då förda återhållsamma politik när det gällde tulländringar över huvud taget men kan enligt kemikontorets uppfattning icke utgöra tillräckliga skäl för avslag å industrins önskemål om tullens återinförande. I här föreliggande fall skulle en tull av 12 % medföra en ytterst liten fördyring av livsmedlet i fråga. I 1 kg berikat vetemjöl, vilket i handeln kostar nära 1 krona, ingår 40 milligram nikotinsyra. En tull av 12 % härå skulle medföra en fördyring av vetemjölet med endast 0,01 öre per kg.

Medicinalstyrelsen anser att samtliga vitaminpreparat bör förbli tullfria.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet för dessa varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

29.40. Enzymer**Nuvarande tullförhållanden**

Enligt gällande taxa är ostlöpe upptaget med en tull av 12 öre per kg, under det att övriga enzymer är hänförliga till slumprubriken för kemikalier och sålunda belagda med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för hela rubriken, beträffande ostlöpe under åberopande av att tillverkningen inom landet till övervägande del äger rum hos ett företag inom jordbrukskooperationen och att tullen under sådana förhållanden knappast kan spela någon roll vare sig för avsättningen av löpe till mejerierna eller för avsättningen av kalvmagar till löpefabrikationen. Beträffande övriga varor har kommittén hänvisat till att industrin själv föreslagit tullfrihet.

Yttranden

Kommitténs förslag om tullfrihet för ostlöpe tillstyrkes av *Sveriges lantbruksförbund* och *Riksförbundet Landsbygdens folk*; däremot anser *Sveriges kemiska industrikontor* att tullen bör bestämmas till 5 % av värdet (motsvarande i GATT gjord tullbindning).

Sveriges kemiska industrikontor avstyrker även förslaget om tullfrihet för andra enzymer. Kontoret framhåller bl. a. att vissa enzymer redan tillverkas inom landet och att enzymtillverkningen här måste anses ha goda utvecklingsmöjligheter. Biokemisk grundforskning bedrivs nämligen i Sverige i relativt stor omfattning och på ett mycket kvalificerat plan. För att man industriellt och ekonomiskt skall kunna utnyttja i forskningen vunna rön är det emellertid nödvändigt att enzymer tillerkännes ett lämpligt avvägt tullskydd. Kontoret återtager därför sitt tidigare förslag om tullfrihet för enzymer och hemställer att sådana i tulltaxan åsättes samma tull som organiska kemikalier i allmänhet. Detta anses även nödvändigt för att icke göra det av tulltaxekommittén föreslagna tullskyddet om 12 % för maltextrakt (nr 19.01) för avklistringsändamål helt fiktivt. Under senare år har nämligen vissa enzymer funnit användning för nämnda ändamål. En suspendering av tullen bör dock kunna ske för sådana enzymer, som icke tillverkas inom landet och icke konkurrerar med inom landet tillverkade varor. Vidare framhålles att enligt kommitténs förslag beträffan-

de läkemedelsråvaror tullfrihet under alla förhållanden skulle kunna påräknas för enzymer för detta ändamål. — *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanternas förening* hemställer, under åberopande av samma skäl som framföres av Sveriges kemiska industrikontor, om bibehållande av den nuvarande tullen för bakterieamylas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager denna rubrik med tullfrihet.

Departementschefen

I enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag förordar jag att tullfrihet stadgas för hithörande varuslag.

Ur 29.44. Penicillin, dess salter och andra derivat därav

Nuvarande tullförhållanden

Dessa produkter är f. n. belagda med en tull av 30 öre för 1 miljon internationella enheter (MIE).

Tulltaxekommittén

Kommittén har upptagit produkterna i fråga med oförändrad tullsats samt anför bl. a. följande.

Tullen på penicillin samt derivat och beredningar därav tillkom genom beslut av 1952 års riksdag. I den i ärendet avlåtna propositionen framhöll chefen för finansdepartementet angelägenheten ur beredskapssynpunkt av att den svenska produktionen av penicillin hölles i gång. De svårigheter som mötte denna industri syntes främst vara orsakade av att den utländska penicillinindustrin besatte en överkapacitet som under fredstid kunde utnyttjas för export. Vidare hindrades den svenska penicillinindustrins egen export av i många fall prohibitiva tullar. Då förutsättningen för en ekonomisk tillverkning dessutom syntes vara att produktionen kunde bedrivas i relativt stor skala, fann departementschefen det motiverat att denna industri åtminstone under en övergångstid bereddes visst marknadsskydd.

Efter att ha redovisat handelns och industrins synpunkter, innefattande bl. a. åtskilliga uppgifter angående prisförhållandena, fortsätter kommittén.

Med hänsyn till den prissänkning som inträtt sedan år 1952 torde den nuvarande tullen, i synnerhet då det gäller vissa slag av penicillin, få anses vara för svenska förhållanden anmärkningsvärt hög. Tullen har emellertid införts i syfte att säkerställa en inhemsk produktion av ifrågavarande preparat, och kommittén finner skäl tala för att den i dagens läge icke kan reduceras utan risk för produktionens bestånd. Med hänsyn härtill har kommittén ansett övervägande skäl tala för att icke för närvarande vidtaga någon ändring i tullen. Därest ett permanent tullskydd av nuvarande storlek skulle vara nödvändigt för upprätthållande av en penicillintillverkning här i landet, måste detta emellertid anses innebära en icke oväsentlig förändring i de förutsättningar på vilka statsmakterna år 1952 grundade sitt

beslut. Frågan om stöd åt penicillintillverkningen bör därför enligt kommitténs uppfattning underkastas en förutsättningslös omprövning, sedan ytterligare några års erfarenheter vunnits rörande storleken av det tullskydd som på längre sikt kan erfordras för tillverkningens upprätthållande.

Reservation mot kommitténs förslag har avgivits av fyra av kommitténs tio ledamöter. Herrar *Boo* och *Spetz* anför att gällande tullsats nu visar höga incidenser, i vissa fall upp mot 100 %. Efter tullens införande har inom landet upptagits tillverkning av andra antibiotika utan att något som helst tullskydd ifrågasatts. Principen om tullfrihet för läkemedlen bör därför omfatta även penicillin. Som ett första led i avvecklingen av denna tull föreslår dessa reservanter en nedsättning till 20 öre per MIE. Återstående tullskydd bör upptagas till prövning inom en relativt kort tidrymd. Herrar *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår tullfrihet för ifrågavarande produkter under hänvisning till sin reservation beträffande acetylsalicylsyra (jfr nr 29.16) och med åberopande i övrigt av liknande synpunkter som de förut nämnda reservanterna.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor ansluter sig till kommitténs förslag. Kontoret vänder sig särskilt mot att reservanterna som argument för tullfrihet åberopat att tillverkningar av andra antibiotika än penicillin upptagits inom landet utan att önskemål om tullskydd för dessa framförts till kommittén. I själva verket föreligger ett påtagligt behov av tullskydd även för streptomycin, som närmast torde åsyftas i uttalandet, men kontoret har ansett att läkemedelsindustrin med hänsyn till alltjämt rådande fördomar mot tullar på läkemedel tills vidare bör i görligaste mån begränsa sina yrkanden på tullskydd, och på dess inrådan har vederbörande tillverkare icke officiellt framfört önskemål om tull på streptomycin. Kemikontoret säger sig icke ha kunnat tänka sig att denna återhållsamhet i yrkandena skulle kunna användas som argument mot kravet på att nu gällande tull å penicillin tills vidare skall bibehållas.

Medicinalstyrelsen erinrar om att styrelsen 1951 tillstyrkt tull för penicillin, dess salter och andra derivat därav, och finner ej anledning att nu ändra sin då intagna ståndpunkt. Styrelsen ansluter sig emellertid till den av kommittén uttalade uppfattningen att frågan om tullskyddets storlek bör förutsättningslöst omprövas, sedan ytterligare några års erfarenheter vunnits. — I det till medicinalstyrelsens skrivelse bifogade yttrandet från *föreståndaren för kemiska avdelningen vid statens farmaceutiska laboratorium* anför denne bl. a. att det förefaller som om penicillintullen satts onaturligt högt och konstruerats på ett föga ändamålsenligt sätt. Enligt hans uppfattning skulle en förhållandevis låg värdetull vara rättvisare och göra lika god nytta.

Försvarets sjukvårdsstyrelse anser tullsatsen för penicillin lämpligt avvägd och ägnad att giva det skydd för den inhemska tillverkningen, som är erforderligt ur beredskapssynpunkt.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap instämmer i kommitténs uttalande att tullen på penicillin bör omprövas. Nämnden erinrar om att den i samband med tullskyddets införande föreslog att andra stödformer skulle övervägas, t. ex. en direkt statlig subvention till de inhemska tillverkarna av penicillin. Om en tull på penicillin skulle kunna tillräckligt motiveras av andra skäl än beredskapssynpunkter, hade riksnämnden dock icke något att erinra mot en sådan tull.

Statens priskontrollnämnd föreslår tullfrihet för ifrågavarande produkter; om beredskapsskäl talar för ett stödjande av inhemsk produktion, bör sådant stöd enligt nämndens åsikt utformas på annat sätt än genom tullar. — *Sveriges grossistförbund* anser att principen om tullfrihet för läkemedel konsekvent bör upprätthållas. — Tullfrihet påyrkas även i den av Stockholms handelskammare redovisade skrivelsen från *Apoteksvarucentralen Vitrum apotekare AB*.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för rubriken i dess helhet därvid emellertid för Sveriges vidkommande förutsatts, att nuvarande tull skulle få behållas under 5 år efter införandet av den gemensamma marknaden.

Departementschefen

Tulltaxekommittén har funnit övervägande skäl tala för att icke omedelbart vidtaga någon ändring av tullen på penicillin och derivat därav men förordat en omprövning av frågan efter ytterligare några års erfarenheter. Fyra av kommitténs tio ledamöter har emellertid direkt uttalat sig för en omedelbar eller successiv avveckling av tullen med hänvisning till den eljest i tulltaxan genomförda principen om tullfrihet för läkemedel. Denna princip är accepterad i förslaget till gemensam nordisk tulltaxa, enligt vilken tullfrihet således skall gälla även för nu ifrågavarande preparat. Enligt min uppfattning talar övervägande skäl för att tullen avvecklas. Jag finner det emellertid skäligt med en viss övergångstid och förordar därför att den nuvarande tullen bibehålles under två år efter den nya svenska tulltaxans ikraftträdande.

Kap. 30. Farmaceutiska produkter

30.01. Körtlar och andra organ

Gällande tullfrihet föreslås i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag bibehållen.

30.02. Immunsera; mikrovacciner, mikrobkulturer och liknande produkter

Hithörande produkter är med vissa undantag enligt gällande taxa fria från tull, och rubriken i sin helhet har i enlighet med vad som föreslås av såväl tulltaxekommittén som nordiska ekonomiska samarbetsutskottet upptagits med tullfrihet i det nu framlagda taxeförslaget.

30.03. Läkemedel

Denna position motsvarar den nuvarande rubriken för apoteksvaror men omfattar till skillnad från denna endast beredningar men icke enkla kemikalier och droger (bulkvaror); å andra sidan omfattar förevarande position även läkemedel som enligt gällande bestämmelser icke är att anse som apoteksvara.

Nuvarande tullförhållanden

Produkter som är hänförliga till apoteksvaror är tullfria med undantag av penicillinpreparat, vilka drager en tull av 30 öre per en miljon internationella enheter; produkter som icke är hänförliga till apoteksvaror faller i regel under tullpliktiga rubriker, ofta under slumprubriken för kemiska preparat med tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår oförändrad tull för penicillinpreparat, en tull av 12 % av värdet för varor innehållande acetylsalicylsyra (även jämte mindre mängd narkotiskt ämne) såsom enda läkemedel samt tullfrihet för övriga varuslag.

Vad beträffar penicillinpreparaten erinrar kommittén att den vid behandlingen av kapitel 29 föreslagit bibehållande av den nu utgående tullen för penicillin och derivat därav (nr 29.44 A). I överensstämmelse därmed anses någon ändring icke heller böra vidtagas i fråga om tullen på hit hänförliga beredningar av dessa ämnen. Kommittén framhåller att tullen på grund av sin konstruktion blir betydligt lägre i förhållande till värdet när det gäller beredningar än då fråga är om bulkvaran penicillin. Enligt tillgängliga uppgifter skulle den för beredningar motsvara i genomsnitt 10 à 15 % av värdet.

I fråga om acetylsalicylsyrapreparaten sammanhänger förslaget med att kommittén föreslagit införande av tull på acetylsalicylsyra med 12 % av värdet (jfr nr 29.16). För att icke detta tullskydd skall bli illusoriskt har kommittén ansett det vara nödvändigt att åtminstone i viss utsträckning införa tull jämväl på hit hänförliga beredningar innehållande acetylsalicylsyra. Förslaget har erhållit sin förut angivna utformning i syfte att begränsa tullbeläggningen till preparat, vilkas övervägande värde ligger i acetylsalicylsyran.

Beträffande övriga preparat framhåller kommittén att till denna position kommer att hänföras även vissa preparat, som icke anses utgöra apoteksvara utan hänföres till andra, oftast tullbara rubriker i gällande taxa (s. k. fria läkemedel). Exempel på dylika preparat utgör åtskilliga liniment, mentolpreparat, tanddroppar, vissa pastiller och tabletter m. m. Kommittén har funnit övervägande skäl tala för att dessa preparat befrias från tull. Härigenom skulle man även undgå en mindre tilltalande konsekvens av nuvarande anordning, nämligen att ett läkemedel automatiskt blir belagt med tull, om det med hänsyn till önskvärdheten av att främja dess användning undantages från att anses som apoteksvara.

Ledamöterna *Boo* och *Spetz* har beträffande penicillinpreparat, ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* beträffande såväl penicillin- som acetylsalicylsyrapreparat avgivit reservationer av enahanda innebörd som i fråga om motsvarande enkla kemikalier (jfr nr 29.16 och 29.44).

Yttranden

Under nr 29.16 och 29.44 redovisade remissyttranden beträffande acetylsalicylsyra och penicillin avser även hit hänförliga beredningar av dessa ämnen.

Beträffande acetylsalicylsyrapreparat har i det av medicinalstyrelsen överlämnade yttrandet från *föreståndaren för kemiska avdelningen vid statens farmaceutiska laboratorium* föreslagits att en eventuell tullbeläggning av acetylsalicylsyra endast får träffa substansen som sådan och icke till detta nummer hänförliga beredningar.

Förslaget om tullfrihet för s. k. fria läkemedel avstyrkes av *medicinalstyrelsen*, som föreslår bibehållande av nuvarande bestämmelser. De i bilaga III till apoteksvarustadgan upptagna varorna, vilka torde vara de som tulltaxekommittén närmast åsyftat, är föråldrade och av tvivelaktigt medicinskt värde, och det allmännas möjlighet att utöva kontroll över varorna i fråga mindre god. De skäl, som kan åberopas för tullfrihet för läkemedel, saknar därför i stor utsträckning giltighet då det gäller de s. k. fria läkemedlen. Styrelsen åberopar även ett yttrande i samma riktning av *föreståndaren för kemiska avdelningen vid statens farmaceutiska laboratorium*. I det av medicinalstyrelsen överlämnade yttrandet från *direktionen för apotekarsocieteten* biträdes däremot kommitténs förslag på denna punkt; det uttalas emellertid att full överensstämmelse synes böra råda mellan läkemedelsdefinitionen i tulltaxan och den som tillämpas vid handeln med läkemedel.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager tullfrihet för rubriken i dess helhet; för Sveriges vidkommande har dock förutsatts att nuvarande tull på penicillinpreparat får behållas under 5 år efter införandet av den gemensamma marknaden.

Departementschefen

I enlighet med den ståndpunkt jag tagit i fråga om penicillin och acetylsalicylsyra (jfr nr 29.16 och 29.44) bör tullfrihet stadgas för preparat av dessa ämnen, beträffande penicillinpreparat dock först efter en tvåårig övergångstid med oförändrad tull.

Vad beträffar de s. k. fria läkemedlen skulle i och för sig kunna göras gällande att här icke föreligger samma skäl för tullfrihet som när det gäller apoteksvaror. I den mån varorna faller under förevarande position bör man emellertid enligt min uppfattning icke komplicera tulltaxan genom att utbryta dessa föga betydelsefulla preparat och åsätta dem särskilda tullsat-

ser. En sådan åtgärd skulle icke heller vara förenlig med det nordiska förslaget. Vad angår det under remissbehandlingen uttalade önskemålet om överensstämmelse mellan vissa läkemedelsdefinitioner vill jag endast framhålla att man härvidlag i vad avser tulltaxan principiellt blir bunden av den internationella nomenklaturen på samma sätt som när det gäller andra varudefinitioner.

I enlighet med vad sålunda anförts förordar jag att tullfrihet stadgas för rubriken i dess helhet med förut angivna övergångsanordning i fråga om penicillinpreparat.

30.04. Vadd, bindor och liknande artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Häftplåster och gipsbindor drager en tull av 15 % av värdet. Icke impregnerad vadd och icke impregnerade gasbindor, vilka artiklar vid tiden för tulltaxekommitténs arbete var belagda med viktullar, drager efter 1955 års beslut om särskild tullavgift en tull av 10 % resp. 12 % av värdet. Med läkemedel impregnerade artiklar är i princip att anse som apoteksvara och därmed för närvarande befriade från tull. Enligt gällande bestämmelser är emellertid förbandsartiklar, impregnerade uteslutande i antiseptiskt syfte, undantagna från att anses såsom apoteksvara, varigenom de i regel blir belagda med nyssnämnda tullsats. Detsamma gäller vissa speciella artiklar, som även faller under förevarande position, exempelvis spanskpepparbomull (Thermogenevadd).

Tulltaxekommittén

Kommitténs förslag innebär i huvudsak följande tullsats för de varuslag, som numera faller under denna position, nämligen för häftplåster och gipsbindor 12 %, för icke impregnerad vadd 10 % samt för icke impregnerade gasbindor 14 % av värdet; för impregnerade artiklar av de två sistnämnda slagen föreslår kommittén tullfrihet.

Beträffande häftplåster (varunder även innefattas s. k. snabbförband o. d.) framhåller kommittén att detta i allmänhet torde vara av sådan beskaffenhet att det icke blir hänförligt till apoteksvaror. Varan beläggas då med en tull av 15 % av värdet enligt rubriken för ej särskilt nämnda kemiska preparat. Enligt kommitténs förslag skulle denna tullsats såvitt angår kemikalierna reduceras till 12 % (standardtullsatsen för kap. 29), och kommittén har funnit sistnämnda tullsats lämplig även för häftplåster.

Tullsatsen för gipsbindor har enligt vad som framgår av kommitténs uttalande (under nr 30.05 i betänkandet) bestämts med beaktande av att för gasbindor och annan bomullsväv föreslagits en tull av 14 % av värdet och att i gipsbindor ingår jämväl tullfritt material.

Förslaget beträffande icke impregnerad vadd avser alla slag av vadd och överensstämmer ungefär med normaltullsatsen (varan behandlad under nr 59.01 i betänkandet).

Vad beträffar icke impregnerade gasbindor har förslaget icke utformats med tanke speciellt på detta varuslag utan avser bomullsvävnader i allmänhet (behandlas i betänkandet under nr 55.07—55.10).

Beträffande slutligen de till positionen hänförliga impregnerade artiklarna har kommittén ansett dem icke vara av nämnvärd betydelse och funnit tullfrihet kunna medgivas i likhet med vad som föreslagits beträffande de till föregående position hänförliga »fria läkemedlen».

Yttrande

Beträffande häftplåster yrkar *Mölnlycke väfveriaktiebolag* att varan skall jämföras med vävnader, impregnerade eller överdragna med gummi, för vilka tulltaxekommittén föreslagit en tull av 14 % av värdet. — I fråga om v a d d och g a s b i n d o r föreligger vissa yttranden, vilka redovisas i det följande under nr 59.01 resp. 55.07—55.09.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke här berörda varuslag.

Departementschefen

Till detta nummer hänförliga artiklar är i regel till stor del tillverkade av textilvara, varför tullen bör fastställas med beaktande av vad som eljest kan bli bestämt för varor av sistnämnda slag.

Beträffande häftplåster och gipsbindor anser jag mig kunna biträda kommittéförslaget, oaktat jag i det följande föreslår något lägre tull på textilvaror än kommittén; framhållas må att mitt förslag på textilområdet innebär en tullsats av 12 % av värdet även för de med gummi behandlade vävnader, som avses i det nyss återgivna yttrandet rörande häftplåster.

Vadd och gasbindor faller under denna rubrik, om de inkommer i detaljhandelsförpackningar, och torde i sådant fall liksom enligt kommitténs förslag böra draga samma tull som när de inkommer i förpackningar av annan art. För sistnämnda fall föreslår jag beträffande vadd under nr 59.01 en tull av 10 % och beträffande gasbindor (förbandsgas) under nr 55.07—55.09 en tull av 12 % av värdet, vilka tullsatser således torde böra tillämpas även här.

Med den nya utformning nomenklaturen erhållit torde någon anledning icke föreligga att från nämnda tullsatser undantaga vadd och bindor med impregnering. Framhållas må att dylika artiklar av beskaffenhet att utgöra apoteksvaror avses skola enligt bestämmelse i tulltaxeförordningen fortfarande bli fria från tull.

I enlighet med vad sålunda anförts föreslår jag en tull av 10 % av värdet för vadd och 12 % av värdet för övriga hit hänförliga varuslag.

30.05. Andra farmaceutiska produkter och artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för tandcement och tandfyllnadsmedel, vilken vid tiden för tulltaxekommitténs arbete utgjorde 15 %, har i samband med GATT-förhandlingarna år 1956 fr. o. m. den 1 januari 1957 reducerats till 12 % av värdet. Bariumsulfat (röntgenkontrastmedel) är tullfritt; etuier och lådor med utrustning för första förband drager olika tullsatser alltefter beskaffenhet; övriga varor är i stort sett belagda med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle tandcement och andra tandfyllnadsmedel samt etuier och lådor med utrustning för första förband beläggas med tull av 12 % av värdet, under det att tullfrihet skulle åtnjutas för övriga artiklar. Vad särskilt beträffar etuier och lådor med utrustning för första förband framhåller kommittén, att tullsatsen med hänsyn till den föreslagna tullen på förbandsgas icke bör överstiga 14 %; då vanligen även lägre tullbeskattade varor ingår, finner kommittén att tullsatsen bör bestämmas till en något lägre siffra.

Yttranden

Mölnlycke väfveriaktiebolag påyrkar en tull av 16 % för etuier och lådor med utrustning för första förband, d. v. s. samma tullsats som bolaget yrkar beträffande förbandsgas.

Generaltullstyrelsen anför beträffande gipsbindor, som i den av tulltaxekommittén använda versionen av nomenklaturen var upptagna under denna position och av kommittén föreslagits bli belagda med en tull av 12 % av värdet, att detta varuslag enligt den slutliga versionen av nomenklaturen icke faller under förevarande nummer. Gipsbindor i detaljhandelsförpackningar har överförts till nr 30.04, under det att andra gipsbindor kommer att tulltaxeras efter sin beskaffenhet. Tullbeläggningen av sistnämnda slag av gipsbindor får enligt styrelsens uppfattning bli beroende av vad som eljest stadgas för varor av ifrågavarande material.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag överensstämmer med tulltaxekommitténs.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag. Framhållas må att jag beträffande förbandsgas under nr 55.07—55.09 föreslår en tull av 12 % av värdet. Vad generaltullstyrelsen anförut rörande tulltaxeringen av gipsbindor föranleder ingen erinran från min sida.

Kap. 31. Gödselmedel

31.01. Guano m. fl. gödselmedel

31.03. Fosforgödselmedel

31.04. Kaligödselmedel

Varorna är f. n. tullfria och har i enlighet med vad som föreslagits av såväl tulltaxekommittén som nordiska ekonomiska samarbetsutskottet upptagits med tullfrihet även i det nu framlagda förslaget.

31.02. Kvävegödselmedel

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår för ammoniumnitrat (inklusive kalkkammonsalpeter och annan kalksalpeter innehållande mer än 10 % ammoniumnitrat) med 10 öre per kg, för ammoniumsulfat med 3 öre per kg och för karbamid (urinämne) med 15 % av värdet; övriga produkter (däribland kalkkväve) är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommitténs förslag innebär i stort sett följande, nämligen för ammoniumnitrat med över 33 % kväve en tull av 12 % av värdet (förslaget framlagt under nr 28.39 i betänkandet), för ammoniumnitrat med högst 33 % kväve samt ammoniumsulfat och vissa andra produkter en tull av 3 öre per kg, för urinämne en tull av 12 % av värdet och för övriga varuslag (däribland kalkkväve) tullfrihet.

Viktigast av de föreslagna ändringarna, som praktiskt taget alla innebär mer eller mindre betydande tullsänkningar, torde vara nedsättningen av tullen på lågprocentigt ammoniumnitrat, i praktiken främst avseende kalkkammonsalpeter. Kommittén framhåller att den nuvarande tullen för denna vara i vanliga fall är prohibitiv och anser att en betydande nedsättning av tullen bör vidtagas men finner icke skäl föreligga att helt avskaffa densamma. Enligt kommitténs uppfattning får en tull av 3 öre per kg, vilket föreslagits av industrin och ungefär motsvarar normaltullsatsen (ca 11 %), anses innebära ett lämpligt avvägt tullskydd.

Vad särskilt angår kalkkväve, beträffande vilket varuslag från industrins sida framställts krav på tullskydd, anför kommittén följande.

Industrins krav på tullskydd för kalkkväve motiveras icke med något aktuellt behov därav utan med tullens betydelse som marknadsskydd i ett till följd av överproduktion skärpt konkurrensläge. Även om kommittén icke är främmande för den tankegång som ligger bakom den förda argumenteringen, måste enligt kommitténs uppfattning stor varsamhet iakttagas, i synnerhet om det som här gäller att med en sådan motivering tullbelägga en förut tullfri vara. I förevarande fall tillkommer ytterligare bl. a. den omständigheten att tullfriheten är bunden i GATT. Kommittén har icke funnit tillräckliga skäl föreligga att frångå gällande tullfrihet.

Yttranden

Kommitténs förslag har frånsatt vissa tekniska spörsmål föranlett erinringar i remissyttrandena endast beträffande ammoniumnitrat och kalkkväve.

Beträffande ammoniumnitrat framhåller *Sveriges kemiska industrikontor* att förevarande rubrik i sin nuvarande lydelse omfattar sådan vara oavsett kvävehalten. För rent ammoniumnitrat skulle den tull av 3 öre per kg, som kommittén föreslagit under detta nummer, motsvara en mycket lägre incidens än de 12 % kommittén åsyftat för denna vara under nr 28.39. Kontoret anser det därför under alla förhållanden nödvändigt att i nr 31.02 bryta ut ammoniumnitrat med högre kvävehalt och för denna vara fastställa en tullsats av 12 % samt anför vidare följande.

Från industriens sida har man redan vid förarbetena till Brysselnomenklaturen kraftigt reagerat mot den tidigare beslutade gränsdragningen vid 33 % kväve, då man befarat att även sådant ammoniumnitrat, som icke avsetts att användas som gödselmedel, skulle kunna tillsättas med något ämne, som icke omöjliggjorde varans användning för andra ändamål men medförde att kvävehalten sjönk under 33 %, så att importören kom i åtnjutande av en lägre tullsats. När Sverige nu får möjlighet att oberoende av Brysselnomenklaturen draga en gräns mellan ammoniumnitrat och kalkammonsalpeter, bör denna gräns väljas så att industriens farhågor för ett kringgående av tullbestämmelserna bortfalla.

Kemikontoret föreslår att denna gräns sättes vid 27 %, motsvarande en halt av 77 % ammoniumnitrat.

Förslaget om en tull av 3 öre per kg för ammoniumnitrat med högst 33 % kväve har i övrigt icke föranlett annan erinran än att *Svenska salpeterverken* i en bilaga till Kooperativa förbundets yttrande ansett det vara principiellt riktigt, om tullsatsen fått olika höjd under gödselårets perioder med förstärkning under den tid produkten har det högsta priset på den svenska marknaden (1/1—30/6).

Vad beträffar kalkkväve framhåller *Sveriges kemiska industrikontor* nödvändigheten av att ett dumpingskydd erhålles för sådana viktiga oorganiska produkter som kalkkväve och att det just i fråga om detta gödselmedel av speciella skäl icke är ens tänkbart att utnyttja en tull i prisstegrande syfte. Några betänkligheter bör icke föreligga att tillmötesgå industrins krav på återinförande av tull å kalkkväve med 3 kronor för 100 kg. Detta är så mycket mer motiverat, som jordbruket nu erhållit ett skydd av väsentligt större omfattning än det tullskydd som industrin kan räkna med. Kontoret erinrar om att tullen slopades år 1928 i anledning av inom riksdagen väckta motioner men anmärker att bevillningsutskottet avstyrkte tullens borttagande och därvid kunde stödja sig på ett yttrande av lantbruksstyrelsen. Behovet av att tullen å kalkkväve återinföres anses ha accentuerats av den prispolitik, som kol- och stålunionen tillämpar i fråga om koks, som indirekt är en viktig råvara för tillverkning av kalkkväve. Kontoret anser att det icke bör möta några svårigheter att riva upp den föreliggande GATT-bindningen med hänsyn till de mycket betydande tullsänkningar som kom-

mitténs förslag innebär i fråga om oorganiska produkter (däribland kalkamonsalpeter, som är ett viktigare gödselmedel än kalkkväve).

Liknande synpunkter anföres av *Stockholms handelskammare*, som därjämte framhåller bl. a. att även de svenska konsumenterna av kalkkväve torde ha ett särskilt intresse av ett bibehållande av en jämn inhemsk produktion med hänsyn till det system, som sedan lång tid tillbaka tillämpas för distribution av denna vara. I samma riktning uttalar sig *Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare*, som särskilt understryker att en ohämmad kalkkväveimport kan medföra, att karbidproduktionens existens äventyras och därmed dess möjligheter att utgöra grunden för en alltmer betydande och högt utvecklad svensk produktion av plaster, syntetfibrer och organiska kemikalier.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager tullfrihet för hela denna rubrik. Beträffande ammoniumnitrat, ammoniumsulfat och ammoniumsulfatnitrat samt blandningar innehållande över 1,8 viktprocent ammoniakkväve förutses för Sveriges del att tullen avvecklas successivt under loppet av 10 år. Oavsett denna bestämmelse skall Sverige ha rätt att uttaga en tull av 3 öre per kg, om ifrågasatt produkter införes till ett kvävepris som är lägre än ett på förhand fastställt jämförelsepris.

Departementschefen

Beträffande ammoniumnitrat har kommitténs förslag till tullsatser — bortsett från det i ett yttrande framförda önskemålet om säsongmässig differentiering av tullen — icke i och för sig föranlett någon erinran under remissbehandlingen. Yrkande har emellertid framställts om ändrad gränsdragning mellan viktullen och värdetullen. Även om risken för ett kringgående av värdetullen förefaller mig ganska liten, vill jag med anledning av vad som i detta hänseende anförts förorda en sänkning av gränsen till 30 % kväve. Vad beträffar den ifrågasatta säsongmässiga differentieringen finner jag icke tillräckliga skäl föreligga att införa en sådan anordning.

I fråga om kalkkväve finner jag, med hänsyn jämväl till den nordiska samordningen, icke anledning frånga kommitténs förslag.

Frånsett nyssnämnda jämkning i fråga om kvävehalten är jag i sak beredd att biträda kommitténs förslag. Till följd av senare vidtagna ändringar i nomenklaturen har emellertid en viss överarbetning av detsamma befunnits påkallad. I samråd med kemisk och tullteknisk expertis har sålunda utarbetats ett modifierat förslag, innebärande bl. a. att differentieringen beträffande produkter med ammoniumnitrat grundas på halten ammoniakkväve (ammoniumnitrogen) i stället för totala kvävehalten. Förslaget innebär såvitt angår vanligen förekommande gödselmedel, frånsett jämkningen av den övre kvävegränsen, icke någon saklig ändring i jämförelse med det av kommittén framlagda förslaget. Jag förordar att tulltaxan utformas i enlighet med det sålunda modifierade förslaget.

31.05. Andra gödselmedel; gödselmedel i småförpackningar

Nuvarande tullförhållanden

Gödselmedel i småförpackningar belägges i regel med 15 % tull; för övriga varuslag kan olika tullsatser eller tullfrihet ifrågakomma alltefter varornas sammansättning.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet dels för preparat i småförpackningar, dels för andra preparat om de är kvävehaltiga, samt tullfrihet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

I förslaget till gemensam nordisk tulltaxa har upptagits tullfrihet för rubriken i dess helhet; för Sveriges del förutses dock liknande övergångs-anordningar som under nr 31.02.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad biträder jag kommitténs förslag.

Kap. 32. Garvämnes- och färgämnesextrakter; garvsyror och derivat därav; färgämnen, lacker och andra beredda färger; kitt- och spackelfärger; tryckfärger, bläck och tusch

32.01. Vegetabiliska garvämnesextrakter

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga varuslag är enligt gällande taxa fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållande av nuvarande tullfrihet.

Yttrande

Sveriges kemiska industrikontor framhåller att den svenska produktionen under avspärningstider fått inrikta sig på den svenska marknaden medan den under mellanliggande perioder ej kunnat hävda sig på hemmamarknaden gentemot den utländska konkurrensen. Med hänsyn härtill framfördes krav på ett tullskydd om 8 % till tulltaxekommittén, vilket krav emellertid återtog sedan ett avtal mellan producenter och förbrukare kommit till stånd, varigenom de förra tillförsäkrades viss del av konsumtionen. Då nämnda avtal är uppsägbart med en månads varsel, anser kemikontoret, att den ursprungliga hemställan nu bör tagas upp till prövning. Kontoret tänker sig härvid en anordning med en suspendering av fastställd tull, så länge

de inhemska förbrukarna köper garvextrakt tillverkade av inhemska råvaror efter samma principer som fastställts i den nu gällande överenskommelsen.

I en senare inkommen skrivelse har *AB Tannin*, med förmälan att det av kemikontoret omnämnda konsumtionsgarantiavtalet uppsagts av läderindustrin och att förhandlingar om nytt avtal icke lett till något resultat, hemställt om en tull av 8 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Rubriken är upptagen med tullfrihet i utskottets förslag till gemensam nordisk tulltaxa.

Departementschefen

Enligt vad jag erfarit har numera ett nytt konsumtionsgarantiavtal träffats mellan läderindustrin och den förut nämnda tillverkaren. Vid sådant förhållande anser jag icke anledning föreligga att i detta sammanhang överväga införande av tull på ifrågavarande produkter.

32.02. Garvsyror (tannin) m. fl. produkter

Varorna i fråga är f. n. tullfria och har i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag upptagits med tullfrihet i det nu framlagda förslaget till ny tulltaxa.

32.03. Syntetiska garvännen; konstgjorda pyrmedel

Nuvarande tullförhållanden

Till denna rubrik hörande varuslag är f. n. fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet för syntetiska garvännen med en askhalt av högst 20 viktprocent samt tullfrihet för övriga varuslag; till stöd för sitt förslag att införa tull på förstnämnda varuslag anför kommittén i huvudsak följande.

Av den i ärendet återopade sakkunskapen har bl. a. framhållits, att intimt samarbete fordras mellan tillverkaren av syntetiska garvmedel och lädertillverkaren, vilket underlättas betydligt om garvmedelsproducenten finnes inom landet. Detta förhållande torde i sig själv få anses utgöra ett stöd för inhemsk produktion av varorna i fråga. I den mån läderindustrin emellertid trots anförda omständigheter finner sig med större fördel kunna tillgodose behovet av garvmedel genom import, torde såvitt angår normala förhållanden ur allmän synpunkt knappast föreligga anledning att genom särskilt stöd söka upprätthålla en produktion, för vilken vårt land med hänsyn till ringa hemmamarknad och små exportmöjligheter synes ha mindre goda förutsättningar. Däremot synes en inhemsk produktion i händelse av avspärrning vara värdefull. Tvekan torde dock råda huruvida beredskapsintresset kan anses vara så stort, att det motiverar upprätthållande av en

inhemsk produktion, därest härför skulle fordras en så hög tull som 15 % av värdet. Även en lägre tull torde emellertid kunna vara av betydelse för upprätthållande av produktionen, och kommittén har funnit det motiverat att tillerkänna denna ett mot normaltullen svarande tullskydd av 8 % av värdet.

Yttrande

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap uttalar, att produktionen av syntetiska garvännen ur beredskapssynpunkt otvivelaktigt är värdefull och att nämnden, om tillverkningen skulle nedläggas, får ompröva sin lagringsberedskap beträffande garvännen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 6 % för de syntetiska garvämnena och tullfrihet för rubriken i övrigt.

Departementschefen

Liksom tulltaxekommittén finner jag det befogat med viss tull på syntetiska garvännen (med en askhalt av högst 20 %) men föreslår att tullen i enlighet med det nordiska förslaget upptages till 6 % av värdet.

32.04. Vegetabiliska och animaliska färgämnen

Nuvarande tullförhållanden

Samtliga till detta nummer hänförliga varuslag är tullfria, med undantag av smör- och ostfärger innehållande andra lösningsmedel än olja, för vilka utgår en tull av 7 öre per kg; smör- och ostfärger beredda med olja är fria från tull men inbegripna under gällande fettvarureglering.

Tulltaxekommittén

Kommittén har upptagit samtliga ifrågavarande produkter med tullfrihet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad omfattar icke smör- och ostfärger beredda med olja; övriga varuslag har upptagits med tullfrihet.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot kommitténs förslag.

32.05. Syntetiska organiska färgämnen m. fl. produkter

Nuvarande tullförhållanden

Optiska blekmedel samt vissa luminoforer är belagda med 15 % tull; övriga varor är tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för alla hithörande varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 10 % av värdet för pigment (andra än svarta) och blandningar av pigment (härunder inbegripet preparat enligt anmärkning 3 till kap. 32), samt tullfrihet för övriga varuslag.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att i detta sammanhang frånga tulltaxekommitténs förslag.

32.06. Substratpigment

Varorna är f. n. tullfria, och tulltaxekommittén ifrågasätter icke någon ändring härvidlag. Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår en tull av 10 % av värdet, men detta torde icke ge anledning att i dagens läge avvika från kommittéförslaget.

32.07. Andra färgämnen m. fl. produkter**Nuvarande tullförhållanden**

Luminoforer drager en tull av 15 % av värdet; övriga varor är tullfria (vid tiden för kommitténs arbete utgick tull för skiffersvärta o. d. med 5 öre per kg men borttogs i samband med GATT-förhandlingarna år 1956).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för samtliga hit hänförliga produkter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för vissa bestämda varugrupper men en tull av 10 % av värdet för övriga varuslag.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om den gemensamma marknaden biträder jag tulltaxekommitténs förslag.

32.08. Beredda porslins-, glas- och emaljfärger m. m.

Flertalet av dessa produkter är f. n. tullfria, och tullfrihet föreslås beträffande hela rubriken i såväl tulltaxekommitténs betänkande som nordiska samarbetsutskottets förslag till nordisk tulltaxa; i enlighet härmed har rubriken upptagits med tullfrihet i det nu framlagda förslaget.

32.09. Lacker, kallvattenfärger och andra målningsfärger m. fl. produkter**Nuvarande tullförhållanden**

För de viktigare hit hänförliga varuslagen utgår tull efter följande grunder, nämligen för asfaltlacker med 20 öre per kg, för sprithaltiga lacker med 40 öre per kg, för andra lacker med 15 % av värdet, för emulsionsfärger i större förpackningar med 5 öre per kg samt för emulsionsfärger i detalj-

handelsförpackningar, oljefärger, skeppsbottenfärger och s. k. hemfärger med 15 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommitténs förslag innebär i huvudsak en tull av 12 % av värdet för lacker, 9 % av värdet för emulsionsfärger samt bronspasta och till lackfärger ej hänförliga bronsfärger samt 6 % av värdet för andra färger (där ibland vanlig oljefärg).

Beträffande lacker framhåller kommittén att den för sådana varor med undantag av sprit- och asfaltlacker år 1950 vidtagna höjningen av tullen endast utgjorde ett provisorium i avvaktan på en allmän revision av tulltaxan. Någon avsikt att öka lackindustrins nettotullskydd förelåg icke, även om en avsevärd sådan ökning i allmänhet kom att inträda. Någon anledning att överskrida normaltullsatsen (10 à 11 %), som även den medför ett avsevärt bättre nettotullskydd än de före 1950 gällande tullsatserna, torde i och för sig icke föreligga. Med hänsyn till att tullskyddet f. n. ligger på en högre nivå har kommittén dock funnit det befogat med en jämkning uppåt till 12 % av värdet. Vad beträffar sprit- och asfaltlacker har kommittén av bl. a. praktiska skäl ansett lämpligt att dessa, vilka är av relativt liten betydelse, åsattes samma tull som de förut behandlade eller 12 % av värdet.

I fråga om emulsionsfärger anföres, att normaltullsatsen för de nya typer av sådana färger, som tillkommit under senare år och som består av konstplaster i vattenemulsion, utgör ca 11 % av värdet. En tillämpning av denna tullsats skulle innebära en kraftig höjning av nu utgående tull, som enligt kalkylmaterialet motsvarar ca 2 % av värdet (den nuvarande tullen lämnar icke kompensation för råvarutullarna, utan tillverkningen har att vidkännas ett negativt tullskydd om 1 à 2 %). Enligt kommitténs uppfattning får en höjning till 9 % anses vara tillfyllest och denna tullsats bör gälla även för sådana emulsionsfärger som innehåller olja i stället för konstplast och för vilka normaltullsatsen sannolikt är något lägre än för de förut behandlade färgerna.

Vad angår bronspasta och bronsfärger framgår av betänkan- det att den föreslagna tullsatsen bestämts med beaktande bl. a. av att pigmentet (bronspulver) till skillnad från de flesta andra färgpigment är tullbelagt och att det kan ingå i varorna till mycket betydande del.

Angående oljefärger konstaterar kommittén att en tillämpning av normaltullsatsen, som ligger vid 8 à 9 %, skulle innebära en viss tullhöjning. I betraktande av den inhemska produktionens dominerande ställning har en sådan åtgärd icke ansetts motiverad. Kommittén har funnit tullsatsen böra fastställas till 6 % av värdet, vilket motsvarar den nuvarande tullens storlek i förhållande till det inhemska produktionsvärdet. Den omständigheten att linolja enligt kommitténs förslag skulle bibehållas vid viktull har, då tullen är relativt låg och linolja i allmänhet endast utgör en mindre del av den färdiga produktens värde, icke ansetts böra utgöra hinder för att tullen för oljefärger liksom för andra färger utformas som värdetull.

Yttranden

Kommitténs förslag har föranlett *generaltullstyrelsen* att framföra en allmän erinran från mera tekniska synpunkter; styrelsen anför i detta hänseende följande.

Teknikens utveckling på färgområdet har medfört uppkomsten av en mångfald nya färgtyper, som icke låta sig naturligt inrangeras under tidigare vedertagna begrepp, och gränsdragningen mellan olika varuslag har blivit synnerligen vanskelig. Från tullteknisk synpunkt tala mycket starka skäl för en enhetlig tull. Därest det likväl skulle bli nödvändigt att tillgripa en differentiering i enlighet med kommitténs förslag, torde klassificeringen i första hand få baseras på en vidsträckt tolkning av begreppet emulsionsfärger.

Beträffande lacker påyrkar *Sveriges färgfabrikanters förening* att nuvarande tull om 15 % av värdet bibehålles oförändrad. Föreningen framhåller att importen under senare år ökat mer än produktionen och att denna tendens är oroväckande och inger allvarliga betänkligheter mot förslaget om sänkning av nuvarande tullskydd. Därest tullskyddet skulle komma att försämrats torde man nödgas räkna med att det erforderliga forskningsarbetet måste inskränkas med därav följande negativa återverkningar för färgindustrin och folkhushållet. Under den utvecklingsfas, vari färgindustrin befinner sig, är det vidare av betydelse att riskvilligt kapital icke skrämmer bort av fruktan för åtgärder, som kan tänkas komma att minska räntabiliteten.

Svenska färgimportörföreningen föreslår däremot beträffande samma varuslag en tullsats av 5 % av värdet för större och 7 % av värdet för mindre förpackningar. Föreningen framhåller att kommittén överskridit normaltullsatsen under motivering att det nuvarande tullskyddet ligger högre. Enligt föreningens åsikt har gällande tullsats inneburit ett tullskydd som för vissa lackeringsprodukter med 300—400 % överstigit nettotullskyddet före år 1950. Då ingen avsikt att höja nettotullskyddet förelegat, anser föreningen att detta missförhållande bör rättas till.

I fråga om emulsionsfärger hemställer *Sveriges färgfabrikanters förening* om en mot normaltullsatsen svarande tull av 11 %. Föreningen anser att varje jämförelse mellan nuvarande tull och normaltullen för de typer av emulsionsfärg som framkommit under senare år måste bli missvisande. Dessa emulsionsfärger var helt okända då den nuvarande tulltaxan fastställdes, och de har därför kommit att införtullas under närmast till hands liggande rubrik, varigenom utgångspunkten för jämförelsen blivit felaktig. De nya emulsionsfärgerna är ännu i början av sin utveckling, nya typer tillkommer ständigt och allt fler fabriker upptar dessa på sitt tillverkningsprogram. Konkurrensen utifrån kan väntas bli av helt annan storleksordning än vad fallet är i dag.

Förslaget beträffande bronspasta och bronsfärger har icke föranlett någon erinran i avgivna yttranden.

Beträffande oljefärger påyrkar *Svenska färgfabrikanters förening* en

tull av 9 % av värdet. Föreningen anser att man icke kan utgå från den inhemska produktionens dominerande ställning, då relationerna mellan import och produktion snabbt kan ändras. Utvecklingstendensen anses vara klart ogynnsam genom att importen ökat procentuellt mer än produktionen.

Slutligen har vissa detaljspörsmål tagits upp i ett par yttranden.

Sålunda har kommerskollegium överlämnat en inlaga från *Eric Törnros AB*, i vilken hävdas att övergången från kvantitetstull till värdetull på skeppsbottenfärger i hög grad skulle försvåra eller rent av omöjliggöra för varven att erhålla varvsindustrirestitution på nämnda vara. Detta kunde medföra att varven såge sig nödsakade att uteslutande använda skeppsbottenfärg av inhemsk tillverkning. Då importvaran användes uteslutande för ändamål, som berättigar till varvsindustrirestitution, skulle enligt bolaget betydande fördelar vinnas om varan gjordes tullfri, åtminstone i förpackningar om minst 25 kg. — *Kommerskollegium* har uttalat att de anförda synpunkterna torde förtjäna att övervägas.

Vidare har *Sveriges färgfabrikanters förening* vänt sig mot den i anm. 4 till kap. 32 gjorda gränsdragningen mellan förevarande rubrik och nr 39.01—39.06; föreningen anser att gränsen bör gå vid en lösningsmedelshalt av 40 % i stället för 50 % som anges i sagda anmärkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag till gemensam nordisk tulltaxa upptager en enhetlig tullsats av 12 % av värdet för den nu ifrågavarande rubriken.

Departementschefen

Vad först beträffar differentieringen av tullen kan, såsom generallullstyrelsen påpekat, vissa svårigheter icke undgås vid gränsdragning mellan färger av olika typ. Jag är emellertid icke beredd att i detta sammanhang föreslå en enhetlig tullsats av den höjd som skulle erfordras med hänsyn till samordningen med det nordiska förslaget.

Frågan om tullen på lacker är föremål för delade meningar i remissyttrandena. Det av tulltaxekommittén framlagda förslaget, som på denna punkt överensstämmer med nordiska utskottets, synes emellertid innebära en lämplig avvägning av tullen.

I fråga om emulsionsfärger anser jag mig icke kunna tillstyrka större tullhöjning än kommittén föreslagit. Vad generallullstyrelsen anfört angående tolkningen av begreppet emulsionsfärger ger icke anledning till erinran från min sida.

Beträffande bronspasta och bronsfärger biträder jag kommitténs förslag, vilket icke föranlett någon erinran i de avgivna yttrandena.

Vad angår oljefärger finner jag i likhet med kommittén någon tullhöjning icke vara påkallad och jag biträder därför kommitténs förslag även på denna punkt.

Med anledning av vad som anförts rörande skeppsbottenfärger vill jag framhålla, att värdetull redan förekommer på åtskilliga varuslag inom resti-

tutionsrörelsen. Kontrollen av denna rörelse kan i vissa fall bli mera komplicerad när det gäller värdetullbelagda varor än då fråga är om vikttullbelagda produkter. Denna omständighet kan emellertid icke få vara avgörande för utformningen av tullsystemet. Vad särskilt beträffar varvsindustriestitutionen pågår f. ö. inom generaltullstyrelsen utredningar i syfte att åstadkomma förenklingar. Någon anledning att ur förevarande synpunkter föreslå en särbehandling av ifrågavarande färger kan enligt min uppfattning icke anses föreligga.

Beträffande slutligen den anmärkning som framställts mot gränsdragningen mellan förevarande rubrik och nr 39.01—39.06 vill jag endast erinra att den ifrågavarande bestämmelsen ingår såsom en del av den internationellt fastställda Brysselnomenklaturen.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts föreslår jag att tulltaxan beträffande denna position utformas i enlighet med tulltaxekommitténs förslag.

32.10. Konstnärsfärger och liknande färger

Nuvarande tullförhållanden

Färger i tuber eller liknande förpackningar, vägande högst 250 g, samt färglådor drager en tull av kr. 1:50 per kg, övriga artiklar en tull av kr. 0:15 per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall samtliga varor åsättas en tull av 9 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tullsats av 12 % av värdet för dessa varuslag.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av det nordiska förslaget förordar jag att tullen i enlighet med kommittéförslaget upptages till 9 % av värdet.

32.11. Beredda sickativ

Nuvarande tullförhållanden

Tull för beredda sickativ utgår enligt nuvarande taxa med 10 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullen fastställs till 6 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag till nordisk tulltaxa skall tullen vid denna rubrik fastställas till 10 % av värdet.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs förslag i avvaktan på prövning av frågan om den gemensamma marknaden.

32.12. Kitt och spackelfärger; ympvax

Nuvarande tullförhållanden

Kitt och spackelfärger av konstplast är belagda med 10 % värdetull, dylika artiklar av olja e. d. med en tull av 5 öre per kg; ympvax drager en tull av 15 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullen bestämmes till 6 % av värdet eller samma tullsats som föreslagits beträffande oljefärg.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager vid denna rubrik en tull av 10 % av värdet.

Departementschefen

Liksom vid föregående rubriker ansluter jag mig tills vidare till tulltaxekommitténs förslag.

32.13. Tryckfärger, bläck, tusch och liknande färger

Nuvarande tullförhållanden

För trycksvårta utgår tull med 7 öre per kg, för bok-, sten- och koppartrycksfärger med 10 öre per kg, för dupliceringsfärger med 15 öre per kg samt för bläck och tusch med 8 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet för tryckfärger och 5 % av värdet för övriga varuslag. Beträffande tryckfärger påpekar kommittén att nuvarande tullsats är mycket låga och i många fall innebär ett negativt nettotullskydd. En förstärkning av tullskyddet är motiverad, men en höjning ända till normaltullsatsen (ca 11 %) anses icke påkallad. I alla händelser torde tillräckliga skäl icke föreligga att bryta gällande GATT-bindning vid 10 %, och kommittén finner med hänsyn bl. a. till den inhemska produktionens dominerande ställning en tullsats av 8 % vara tillfyllest. Denna tullsats bör tillämpas även för dupliceringsfärger, som närmast är att jämföra med enklare tryckfärger. För stämpelfärger, bläck och tusch anser kommittén en tullsats av 5 % av värdet utgöra ett lämpligt avvägt tullskydd.

Yttrande

Sveriges färgfabrikanters förening påyrkar av skäl, analoga med dem föreningen anfört under nr 32.09, en mot normaltullsatsen svarande tull av 11 % för tryckfärger.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tull av 8 % för svarta tryckfärger, 12 % för övriga tryckfärger samt 7 % för stämpelfärger, bläck och tusch.

Departementschefen

Enligt min uppfattning finnes icke tillräckliga skäl att i detta sammanhang frångå tulltaxekommitténs förslag.

Kap. 33. Flyktiga vegetabiliska oljor och resinoider; parfymers, toalettmiddel och kosmetiska preparat**Beskattning av sprit för tekniska ändamål****Nuvarande tullförhållanden**

Frågan om tullen på vissa sprithaltiga preparat, främst de i nr 33.06 avsedda produkterna men även vissa andra i förevarande eller andra kapitel upptagna varuslag, kompliceras av skatten på den vid tillverkningen använda spriten. Dylig sprit kan i allmänhet icke denatureras på sådant sätt att skattefrihet åtnjutes, varför den enligt gällande bestämmelser i likhet med spritdrycker för förtäringssändamål belägges med omsättningsskatt, ehuru skatten utgår med avsevärt lägre belopp än för nämnda drycker. Tulltaxekommittén har därför upptagit frågan om avveckling av denna skatt till särskild behandling.

Tulltaxekommittén

Efter att ha erinrat om att den år 1920 införda omsättningsskatten på spritdrycker ursprungligen gällde endast spritdrycker för förtäringssändamål men år 1933 utvidgades till att avse jämväl sprit för tekniska m. fl. ändamål samt redogjort för motiven härför ävensom för vissa ändringar som sedermera vidtagits i beskattningen anför kommittén följande.

Beskattningen av ifrågakvarande sprit för tekniska ändamål medför krav på kompensation i form av motsvarande förstärkning av tullskyddet, ett krav som i princip torde få anses berättigat. För att innefatta en rättvis kompensation för spritbeskattningen borde tullsatsen graderas efter varornas alkoholhalt, vilket emellertid självfallet skulle medföra mycket stora svårigheter ur praktisk tullbehandlingssynpunkt. En schematisk differentiering i sprithaltiga och icke sprithaltiga preparat blir icke rättvis, då de inhemska producenterna blir antingen över- eller underkompenserade beroende på varans sprithalt. Även en så enkel differentiering som den nu nämnda kan för övrigt medföra avsevärda olägenheter ur praktisk synpunkt.

Med hänsyn till de svårigheter som sålunda är förenade med ett fastställande av tullsatserna på hit hänförliga alkoholhaltiga preparat, därest hänsyn skall tagas till gällande beskattning av den vid preparatets tillverkning använda spriten, har kommittén funnit anledning överväga huruvida de skäl som anförts för nämnda beskattning fortfarande kan anses tillräckligt vägande. I fråga om det ena huvudmotivet för beskattningens införande, näm-

ligen att prisskillnaden mellan sprit till förtäring och sprit för tekniskt ändamål eljest bleve alltför stor, må framhållas att man kunnat upprätthålla den avsevärt större prisskillnad, som uppkommit på grund av den sedermera starkt ökade olikheten i beskattningen. Vad beträffar det andra skälet för beskattningens införande, nämligen intresset ur statsfinansiell synpunkt av en beskattning av vissa lyxbetonade eller mer eller mindre umbärliga varor, torde detta numera få anses vara tillgodosett genom varuskatten, vilken i allmänhet för hithörande preparat uppgår till flera gånger skatten på den ingående spriten. Kommittén har för sin del kommit till den uppfattningen att skatten på sprit för tekniska ändamål utgör en kvarleva från en tid då förhållandena i väsentliga avseenden var helt annorlunda än för närvarande. Enligt kommitténs åsikt talar övervägande skäl för skattens avskaffande. Därest detta skulle anses möta betänkligheter ur statsfinansiell synpunkt — det torde röra sig om ett årligt skattebelopp av ca 4 mkr — synes det lämpligare att motsvarande skattebelopp i stället uttages genom höjning av nyssnämnda varuskatt. Kommittén föreslår därför att nu utgående omsättningsskatt på sprit för tekniska ändamål avskaffas.

Yttranden

Förslaget att avskaffa skatten på sprit för tekniska ändamål tillstyrkes av kontrollstyrelsen och Sveriges grossistförbund, vilka är de enda remissinstanser som uttalat sig i frågan.

Kontrollstyrelsen vitsordar att omsättningsskatten på sprit för tekniska ändamål numera icke har någon nämnvärd betydelse för förhindrande av obehörig användning av sådan sprit. För att belysa prisförhållandena anför styrelsen att 1 kg skattefri odenaturerad 95 % extra finsprit kostar kr. 1: 40, samma vara inklusive omsättningsskatt på teknisk sprit kr. 4: 80 och samma vara prissatt som utminuteringsvara (efter de principer som tillämpades före den 1 oktober 1955) kr. 52: 30. Styrelsen framhåller vidare att den beskattade tekniska spriten till övervägande del användes för tillverkning av alkoholhaltiga preparat (65 % för kosmetiska preparat, 25 % för essenser, 7 % för livsmedels- och sötvaruindustrierna samt resterande 3 % för diverse tekniska ändamål). Det finns enligt styrelsens mening knappast anledning antaga, att den prissänkning på dylika preparat, som skulle bli följderna av skattens borttagande, skulle öka riskerna för missbruk av preparaten. Enär en avveckling av skatten ur de synpunkter styrelsen har att företräda knappast skulle medföra olägenheter, och då skattebortfallet relativt sett är av ringa statsfinansiell betydelse, anser styrelsen sig kunna biträda kommitténs förslag om skattens slopande.

Däremot avvisar styrelsen tanken att ett motsvarande skattebelopp skulle uttagas genom höjning av varuskatten under framhållande bl. a. av att den nuvarande spritskatten utgår även för annan sprit än sådan som användes för tillverkning av varuskattepliktiga preparat och att sådana preparat har mycket olika alkoholhalt. Därest omsättningsskatten på sprit för tekniskt ändamål kvarstår, har styrelsen icke något att erinra mot kommitténs förslag till tullsatter.

Sveriges grossistförbund understryker angelägenheten av att skatten på teknisk sprit slopas, särskilt som vissa praktiska olägenheter kan väntas

uppstå vid tillämpningen av en additiv viktull enligt kommitténs förslag. Att kompensera den borttagna skatten genom en ökning av varuskatten anser förbundet helt oantagbart, då de nuvarande varuskatterna är så betungande att en ytterligare höjning under inga förhållanden bör ifrågakomma.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets mening föreligger behov av en utjämning mellan de nordiska länderna i fråga om beskattningen av sprit för kemisk-tekniskt ändamål. Denna utjämning anser utskottet böra ske genom att samtliga dessa länder upphäver nuvarande skatter på sådan sprit.

Departementschefen

Även om de skäl som på sin tid föranledde införande av omsättnings-skatt på sprit för tekniska ändamål icke längre är lika vägande, är jag icke beredd att upptaga den av tulltaxekommittén väckta frågan om skattens avskaffande till prövning i detta sammanhang. En särskild viktull bör därför i enlighet med kommitténs alternativa förslag upptagas vid sidan av värdetullen under ifrågavarande rubriker.

33.01—33.05. Flyktiga vegetabiliska oljor m. fl. produkter

Nuvarande tullförhållanden

Flertalet av de till dessa nummer hänförliga varuslagen drager en tull av 4 resp. 5 kronor per kg alltefter förpackningens vikt; tullen är dock för icke sprithaltiga produkter maximerad till 10 % av värdet. Andra tullsatser gäller för bl. a. bittermandelolja (40 öre per kg), rosenvatten och pomerans-blomvatten (10 öre per kg) samt resinoider (15 % av värdet).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för alla hithörande varuslag. Beträffande nr 33.04 göres dock den reservationen att, därest nuvarande beskattning av sprit för tekniska ändamål skulle bibehållas, en mot spritskatten svarande tull av kr. 3: 50 per kg skall utgå för dit hänförliga sprithaltiga produkter. Förslaget att avskaffa tullarna baseras främst på det förhållandet att nämnvärd tillverkning av ifrågavarande produkter icke förekommer inom landet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 12 % av värdet för *dels* resinoider (ur nr 33.01) *dels* varor hänförliga till nr 33.04; för övriga hithörande varor föreslår utskottet i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet.

Departementschefen

Kommitténs förslag har icke föranlett någon erinran från remissinstansernas sida. I betraktande bl. a. av att produktionen inom landet är obetydlig och att en fullständig anpassning efter det nordiska förslaget skulle kräva brytande av föreliggande GATT-bindningar, finner jag övervägande skäl tala för att i avvaktan på prövningen av frågan om en nordisk marknad genom-

föra kommitténs förslag. Med hänsyn till den ståndpunkt jag intagit till frågan om skatten på teknisk sprit bör vid nr 33.04 stadgas en tull av 3 kronor 50 öre per kg för sprithaltiga preparat, under det att tullfrihet bör medges för övriga här avsedda produkter.

33.06. Parfymer, toalettmedel och kosmetiska preparat

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår för rakkräm med 50 öre per kg, för tandpulver och tandpasta med 1 krona per kg, för schamponeringsmedel med 10 öre, 1 krona eller 5 kronor per kg, för puder, smink, hudkräm och näskitt med 15 % av värdet (vid tiden för kommitténs arbete 5 kronor per kg; ändringen föranledd av GATT-förhandlingarna år 1956) samt för parfym, lukt- och toalettvattnen m. m. med 5 kronor per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 12 % av värdet för hela rubriken; därest nuvarande spritbeskattning bibehålles, föreslås dock att tullen på sprithaltiga preparat bestämmes till 12 % av värdet plus kr. 2:— per kg, varvid viktullkomponenten skulle utgöra kompensation för spritskatten.

Vad först beträffar det fall att skattefrihet medgives för spriten anför kommittén följande.

Normaltullsatsen visar i dylika fall ungefär samma siffra för samtliga hithörande preparat. Den rör sig för de flesta varorna omkring 12 % av värdet, eller en å två enheter lägre, om reklamkostnaderna icke medräknas i manufakturingskostnaderna. Allmänt sett torde anledning icke föreligga att medgiva den här ifrågavarande industrin högre tullskydd än normaltullsatsen. För de kanske viktigaste av hithörande produkter, nämligen puder, smink och hudkräm samt i synnerhet parfymer, lukt- och toalettvattnen, skulle detta visserligen innebära en mycket betydande nedsättning av det nuvarande tullskyddet. I betraktande av att det här i stor utsträckning rör sig om märkesvaror, beträffande vilka konkurrensförhållandena i hög grad påverkas av andra faktorer än priset, torde emellertid följderna av en sådan reduktion icke bli lika kännbara som eljest. Tillräckliga skäl synes därför knappast föreligga att vidtaga någon jämkning uppåt från normaltullsatsen, åtminstone icke om denna enligt det för producenterna gynnsammaste alternativet beräknas till i genomsnitt 12 %. I fråga om tandkräm och tandpulver torde i och för sig knappast finnas anledning att tillämpa en så hög tullsats, men med hänsyn till att importen är mycket obetydlig och tullen knappast kan väntas få någon inverkan på prissättningen inom landet synes det likväl i enhetlighetens intresse vara lämpligt, att tullsatsen fastställles till 12 % av värdet för såväl dessa som andra hithörande varuslag (t. ex. rakkräm och schamponeringsmedel). Vad beträffar frågan om tullens utformning såsom vikt- eller värdetull skulle en tullsats av förstnämnda slag, därest den icke skulle innebära ett onödigt högt tullskydd för varor i lägre prisklasser, enligt kommitténs uppfattning bli alltför låg för att innefatta ett rimligt tullskydd för de högre kvaliteter, som åtminstone i viss utsträckning är föremål för tillverkning inom landet.

Beträffande avvägningen av tullsatsen vid ett bibehållande av spritskatten anför kommittén att det i sådant fall torde vara nödvändigt med en sär-

behandling av hit hänförliga sprithaltiga preparat. För att kompensera skat-tebelastningen på spriten torde det vara lämpligt att den nyss föreslagna värdetullsatsen på färdigprodukterna (12 %) kombineras med en speci-fik tull. Med hänsyn till anordningens syfte synes skäl tala för att tullen ges formen av en additivt kombinerad tull, d. v. s. får utgå med 12 % av värdet plus en viktullkomponent, vilken avväges så att den motsvarar skat-ten på den vid tillverkningen använda spriten. Vid denna avvägning har kommittén utgått från att spritskatten räknat efter 96-procentig sprit mot-svarar ungefär kr. 3: 50 per kg och att de vanligaste artiklarna av ifrågava-rande slag, såsom hårvatten och rakvatten, i allmänhet icke torde bestå av sprit till mer än ca 50 %. Med hänsyn härtill har kommittén icke ansett skäl föreligga att sätta viktullkomponenten högre än till ett avrundat belopp av kr. 2: — per kg av den färdiga varans nettovikt.

Yttranden

Sveriges grossistförbund anser sig kunna acceptera den föreslagna tul-len om 12 %, ehuru detta för ett stort antal varuslag innebär en avsevärd höjning av nuvarande tullskydd; för rakkräm bör tullsatsen dock enligt för-bundets åsikt fastställas till 40 öre per kg, d. v. s. samma tullsats som kom-mittén föreslår för raktvål under nr 34.01.

Sveriges köpmannaförbund framhåller att en värdetull skulle höja tullen på dyrare utländska produkter, medan tullskyddet för i landet tillverkade billigare produkter skulle bli lågt. Detta skulle kunna leda till en import av kvalitetsmässigt enklare produkter med en onödig utökning av sortimentet inom vissa varugrupper. Förbundet föreslår därför en tull av 5 kronor per kg eller, därest en värdetull anses ofrånkomlig, en övre gräns om högst 5 kronor per kg för hithörande varuslag.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening hemställer att nuva-rande tullsatser bibehålles oförändrade. Föreningen framhåller att den före-slagna tullen innebär en mycket avsevärd tullsänkning, som kommer att helt ändra konkurrensförhållandena inom branschen. Vidare vänder sig för-eningen mot kommitténs resonemang att följderna av föreslagna tullreduk-tioner icke torde bli lika kännbara som eljest med hänsyn till att det här i stor utsträckning rör sig om märkesvaror, beträffande vilka konkurrens-förhållandena i hög grad påverkas av andra faktorer än priset. Härom an-föres följande.

Väl kan sägas, att dessa märkesvaror icke är lika priskänsliga som många andra produkter. En inverkan på prissättningen i den avsevärda omfatt-ning, som skulle bli följderna av tullkommitténs förslag, måste dock komma att påverka konkurrensförhållandena. Därjämte må framhållas, att kom-mittén icke tagit hänsyn till att tullreduktionen gör det möjligt att i de fall, då en prissänkning icke skulle ge den bästa konkurrens-effekten, genom ökad reklam för importvarorna och/eller högre rabatter till återförsäljarna konkurrera i andra hänseenden än med lägre konsumentpriser. Tvärtmot vad tulltaxekommittén uttalar, skulle den föreslagna tullsänkningen därför komma att få utomordentligt vittgående konsekvenser för den inhemska till-verkningen.

Föreningen åberopar vidare konkurrensförhållandena vid export till följd av utlandets tullpolitik. Vad tullarnas art beträffar anser föreningen att svårigheterna att tillämpa värdetull blir särskilt stora beträffande denna varugrupp.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager liksom kommittéförslaget en tullsats av 12 % av värdet vid denna rubrik.

Departementschefen

I enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag förordar jag en tull av 12 % av värdet, vilken tullsats dock i fråga om sprithaltiga preparat bör kompletteras med den tull av 2 kronor per kg, som tulltaxekommittén föreslagit vid ett bibehållande av skatten på teknisk sprit.

Kap. 34. Tvål; organiska ytaktiva ämnen samt tvätt- och rengöringsmedel; smörjmedel; konstgjorda vaxer och beredda vaxer; puts- och skurmedel; ljus och liknande produkter; modelleringsmassa och dentalvax

34.01. Tvål och såpa

Nuvarande tullförhållanden

Tullen utgör för toalettvål 1 krona, för raktvål 50 öre, för annan tvål 10 öre samt för såpa 5 öre, allt per kg räknat.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall toalettvål och raktvål beläggas med en tull av 40 öre per kg och andra hithörande varuslag med en tull av 10 % av värdet.

Kommittén framhåller att tillämpning av normaltullsatsen (8 à 9 % av värdet) beträffande toalettvål skulle innebära en avsevärd nedsättning av nuvarande tullskydd. Detta anses dock icke vara av den betydelse som nedsättningens nominella storlek kan ge anledning förmoda, eftersom det här i stor utsträckning är fråga om märkesvaror som i väsentlig mån konkurrerar med andra medel än priset. När det gäller tvål torde dock de billigare anonyma produkterna, för vilka tullnedsättningen skulle bli särskilt betydande, spela större roll än i vissa andra fall. Med hänsyn därtill kan en viss förstärkning av normaltullskyddet enligt kommitténs uppfattning vara motiverad här. Denna torde kunna genomföras antingen genom en viss höjning av värdetullsatsen eller genom att skyddet ges formen av viktull. Kommittén har med hänsyn till omständigheterna i detta fall funnit sig böra förorda den sistnämnda lösningen och föreslår att tullen på toalettvål bestämmes

till 40 öre per kg. Denna tullsats bör tillämpas även på raktvål. När det gäller tvål i andra former, har kommittén icke funnit anledning avvika från normaltullsatsen i vidare mån än att en jämkning till 10 % av värdet ansetts lämplig.

Yttranden

Sveriges köpmannaförbund föreslår utan närmare motivering en tull av kr 1: — per kg för toalett tvål och raktvål.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening hemställer att tullen på toalett tvål i formade handstycken och raktvål bestämmes till 50 öre per kg. Föreningen hävdar att i fråga om dylik tvål priskonkurrensen spelar en icke obetydlig roll. Härtill kommer att tullsänkningen gör det lättare att beträffande importerade varor öka reklamen och andra försäljningsfrämjande åtgärder, vilka kostnader kan rymmas inom ramen för tullsänkningen. Vidare framhålles den inhemska tvålproduktionens betydelse för avsättningen av svenskt slakterifett.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 12 % av värdet för samtliga hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag synes mig i och för sig innebära en lämplig avvägning av tullen för hithörande varuslag. Då förslaget beträffande toalett tvål och raktvål torde medföra en sänkning under den av nordiska utskottet föreslagna nivån för en icke oväsentlig del av produktionen, finner jag dock lämpligt att tills vidare något begränsa tullsänkningen och kan för den skull biträda industrins yrkande att tullen för nämnda artiklar bestämmes till 50 öre per kg. Vad övriga artiklar beträffar biträder jag i avvaktan på prövningen av frågan om den nordiska marknaden tulltaxekommitténs förslag om en tull av 10 % av värdet.

34.02. Organiska ytaktiva ämnen; ytaktiva preparat samt tvätt- och rengöringsmedel

Nuvarande tullförhållanden

Varor innehållande fett, tvål, såpa etc. drager en tull av 10—25 öre per kg (den sistnämnda tullsatsen avser tvättpulver); övriga hithörande produkter belägges i regel med en värdetull av 12 % (före den 1 januari 1957 utgick tullen för dessa produkter med 15 % av värdet; nedsättningen vidtagen i anledning av GATT-förhandlingarna år 1956).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en enhetlig tull av 10 % av värdet; härvid har kommittén beaktat bl. a. att tullen för viktiga produkter i GATT är bunden vid nämnda belopp och att en differentiering skulle vara förenad med tulltekniska olägenheter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tullsats av 12 % av värdet för dessa varuslag.

Departementschefen

Någon erinran har icke under remissbehandlingen framkommit mot kommitténs förslag. För vissa produkter innebär detta en sänkning under den nivå som kan komma att gälla i en gemensam nordisk marknad. Att särskilja dessa produkter skulle emellertid innebära en avsevärd komplicering av såväl tulltaxans utformning som det praktiska tullbehandlingsarbetet. Då vidare tullskillnaden är obetydlig och en eventuell jämkning av kommittéförslaget endast skulle avse en mindre del av rubriken finner jag icke tillräckliga skäl för en sådan åtgärd. Jag biträder följaktligen kommitténs förslag.

34.03. Smörjmedel, beredda av oljor eller fetter**Nuvarande tullförhållanden**

För smörjoljor utgörande blandningar av fet olja och mineralolja med den feta oljan som huvudbeståndsdel utgår tull med 7 öre per kg, för övriga smörjmedel med 2 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 2 öre per kg för smörjfetter och tullfrihet för övriga varuslag.

Tullskyddet för dessa smörjmedel har, framhåller kommittén, närmast varit avsett såsom kompensation för tullbelastning på råvarorna. Kommittén har förutsatt att fetter och oljor för tekniskt ändamål icke kommer att fördyras genom vare sig tull eller importavgift; under denna förutsättning bortfaller således den ursprungliga anledningen att tullbelägga här ifrågavarande produkter. Från tullteknisk synpunkt anser kommittén ett avskaffande av tullen innebära mycket stora fördelar, då tullbehandlingen av smörjmedel enligt gällande bestämmelser är förenad med stort besvär. I fråga om maskin- och vagnsmörja samt andra fasta produkter (smörjfetter), beträffande vilka de tulltekniska olägenheterna av en tullbeläggning är mindre framträdande, har kommittén dock funnit sig böra förorda bibehållande av nuvarande tull (beräknad på nettovikten och icke såsom för närvarande på bruttovikten).

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 3 öre per kg för smörjfetter och ljusa smörjoljor samt tullfrihet för övriga produkter.

Departementschefen

Kommitténs förslag har av remissinstanserna lämnats utan erinran. Vissa av de varor för vilka kommittén föreslår borttagande av nuvarande tull om

2 eller 7 öre per kg torde vid ett realiserande av det nordiska förslaget komma att i egenskap av ljusa smörjoljor beläggas med en tull av 3 öre per kg, varför det skulle kunna ifrågasättas att icke nu avskaffa tullen. Härigenom skulle dock åstadkommas en avsevärd komplicering av tulltaxan och av varuundersökningsarbetet. Med hänsyn därtill har jag funnit övervägande skäl tala för att kommitténs förslag tills vidare genomföres även i vad avser här åsyftade varuslag.

34.04. Konstgjorda och beredda vaxer

Nuvarande tullförhållanden

Enligt gällande taxa är konstgjorda vaxer tullfria, men vissa produkter, som faller under förevarande position, däribland i vatten lösliga eller med vatten emulgerbara preparat, anses icke utgöra konstgjorda vaxer i svenska tulltaxans bemärkelse utan hänföres till andra rubriker, med tull av 10 eller oftast 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall lösliga eller emulgerbara produkter åsättas samma tull som organiska kemikalier i allmänhet eller 12 % av värdet och tullfrihet stadgas för övriga produkter. Kommittén framhåller att det vid detta nummer rör sig om en ur kemisk och tillverkningsynpunkt mycket heterogen grupp och att gränsdragningen mot andra rubriker erbjuder icke obetydliga svårigheter. Avgränsningen i gällande taxa mellan den tullfria och den tullbara sektorn anses av kommittén vara ganska godtycklig och delvis beroende på subjektiva bedömningar. En differentiering i den nya tulltaxan bör grundas på mera objektivt fastställbara grunder, varvid egenskapen att vara löslig eller emulgerbar med vatten synes motsvara dessa krav; en gränsdragning efter denna egenskap synes även vara sakligt motiverad.

Yttrande

Föreståndaren för *tullverkets huvudlaboratorium* har i en under hand överlämnad promemoria framhållit, att tulltaxekommittén torde ha utgått ifrån att mono- och diglycerider vore hänförliga till nr 38.19 med en föreslagna tull av 12 % av värdet. Av kommentarerna till Brysselnotenklaturen framgår emellertid att vaxliknande mono- och diglycerider skall hänföras till nr 34.04. Då avsikten med tulltaxekommitténs förslag torde ha varit att alla mono- och diglycerider skulle beläggas med tull av 12 % av värdet, föreslås att vaxliknande glycerider upptages i nr 34.04 bland de med 12 % värdetull belagda varuslagen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en enhetlig tull om 12 % av värdet för hela positionen.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad biträder jag kommitténs förslag med den av föreståndaren för tullverkets huvudlaboratorium föreslagna jämkningen.

34.05. Puts- och polermedel, skurpulver och liknande preparat

Nuvarande tullförhållanden

Putsmedel för läderarbeten är belagda med en tull av 30 eller 40 öre per kg; övriga hit hänförliga produkter drager i småförpackningar en tull av 15 % av värdet och i andra förpackningar en tull av i regel 10 eller 15 öre per kg; preparat bestående enbart av mineraliska ämnen är dock tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet för hela rubriken.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tull av 10 % av värdet.

Departementschefen

Jag ansluter mig till tulltaxekommitténs förslag i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad.

34.06. Stearin-, paraffin- och vaxljus

Nuvarande tullförhållanden

Ljus är enligt nuvarande taxa belagda med en tull av 12 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall dessa varor åsättas en tull av 8 % av värdet. Kommittén framhåller att tullen bör bestämmas med beaktande av vilken importavgift som åsättes stearin (nr 15.10) och har i sina beräkningar utgått från att importerat stearin icke kommer att fördyras genom någon importavgift utöver vad som motsvarar ett manufaktureringsskydd för tillverkningen av stearin. Antages detta oförändrat till 9 öre per kg uppskattar kommittén normaltullen till 11 % eller 44 öre per kg. I jämförelse med denna normaltullsats anser kommittén den nuvarande tullen låg och finner en viss höjning motiverad.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet upptager en tull av 12 % av värdet i sitt förslag till gemensam nordisk tulltaxa.

Departementschefen

Hittills har den belastning på ljustillverkningen, som förorsakas av importavgiften för stearin, varit något lägre än kommittén förutsatt, men

skillnaden har icke någon mera betydande inverkan på tillverkningens nettotullskydd; i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad bi-träder jag kommitténs förslag.

34.07. Modelleringsmassor, dentalvax m. fl. produkter

Nuvarande tullförhållanden

Modelleringsmassa är belagd med en tull av 5 öre per kg och dentalvax med en tull av 12 % av värdet (vid tiden för kommitténs arbete utgick tullen för dentalvax med 15 % av värdet; ändringen föranledd av GATT-förhandlingarna år 1956).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet under framhållande av att något egentligt skyddsintresse icke synes föreligga beträffande dessa artiklar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår tullfrihet vid denna rubrik.

Departementschefen

Kommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag ger mig icke anledning till någon erinran.

Kap. 35. Proteiner, lim och klister

35.01. Kasein, kaseinater och andra kaseinderivat; kaseinlim

Nuvarande tullförhållanden

Kasein är tullfritt, kaseinater drager en tull av 40 öre per kg och kaseinlim en tull av 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår ingen annan ändring än att den för kaseinlim gällande tullsatsen 20 öre per kg utsträcks till att avse även kaseinater och andra kaseinderivat.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad omfattar icke denna rubrik.

Departementschefen

I enlighet med kommitténs förslag, vilket lämnats utan erinran av remissinstanserna, föreslår jag bibehållen tullfrihet för kasein och en tull av 20 öre per kg för övriga varuslag.

35.02. Albuminer, albuminer och andra albuminderivat

Varorna i fråga är f. n. tullfria och har i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag (vilket sistnämnda dock icke avser äggalbumin) upptagits med tullfrihet även i det nu framlagda förslaget.

35.03. Gelatin, gelatinderivat, benlim, hudlim m. fl. produkter**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga varor är i allmänhet belagda med en tull av 20 öre per kg; gelatinfolier drager dock för såvitt de icke är avsedda för vissa angivna ändamål en tull av 1 krona per kg (sistnämnda tullsats är resultat av GATT-förhandlingarna år 1955, varvid den dåvarande tullen 1 krona 70 öre per kg reducerades till sagda belopp).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullsatsen 20 öre per kg utsträcker till att gälla alla hithörande varuslag. Vikttullens bibehållande sammanhänger med att övergång till värdetull skulle innebära en i förevarande fall mindre lämplig omfördelning av tullskyddet.

Yttrande

I den av Östergötlands och Södermanlands handelskammare överlämnade skrivelsen från *AB Ceaverken* anhålles att gelatin för fotografiskt bruk göres tullfritt. Som skäl härför anföres att färdigvaran är tullfri och att gelatin av ifrågavarande slag icke tillverkas inom landet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tull av 8 % för gelatin och derivat därav samt husbloss och en tull av 12 % för övriga varuslag.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad biträder jag tulltaxekommitténs förslag.

35.04. Andra proteiner m. fl. produkter**Nuvarande tullförhållanden**

Peptoner utgörande näringsmedel drager en tull av 75 öre per kg; övriga varor är belagda med 15 % värdetull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet under framhållande av att dessa produkter icke i nämnvärd omfattning torde vara föremål för inhemsk tillverkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår tullfrihet för denna rubrik.

Departementschefen

Jag ansluter mig till kommitténs och utskottets förslag.

35.05. Dextrin; löslig stärkelse; stärkelseklister

Varorna är inbegripna under jordbruksprisregleringen och har på grund därav i enlighet med tulltaxekommitténs förslag upptagits med tullfrihet i det nu framlagda tulltaxeförslaget (varorna beröres ej av hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad).

35.06. Andra slag av lim och klister (härunder inbegripet produkter i småförpackningar)**Nuvarande tullförhållanden**

Tull utgår för lim etc. i småförpackningar med 20 öre — 1 krona per kg och för andra hithörande produkter (varav den viktigaste är glutenlim) med 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 12 % av värdet för varor i småförpackningar och 20 öre per kg för övriga varuslag.

Yttrande

Statens jordbruksnämnd framhåller att det kan tänkas förekomma produkter på stärkelsebas, för vilka det föreslagna tullskyddet kan bli otillräckligt i förhållande till råvarubelastningen. Nämnden avser att följa utvecklingen på området och om förhållandena så påkallar återkomma med förslag i ämnet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 12 % vid denna position; förslaget omfattar dock icke stärkelsehaltiga produkter.

Departementschefen

Jag förordar att tulltaxekommitténs förslag genomföres i avvaktan på prövning av den nordiska frågan.

**Kap. 36. Krut och sprängämnen; pyrotekniska artiklar; tändstickor;
pyrofora legeringar; vissa brännbara produkter**

36.01. Krut

Nuvarande tullförhållanden

Tullen uppgår för svartkrut till 12 öre per kg och för röksvagt krut till 50 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för svartkrut och 12 % av värdet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer med kommittéförslaget.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

36.02. Beredda sprängämnen

Nuvarande tullförhållanden

Beredda sprängämnen drager en tull av 20 öre per kg enligt gällande tulltaxa.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 12 % av värdet under framhållande bl. a. av att flertalet hithörande produkter utgöres av eller baseras på kemikalier, för vilka tullen enligt kommitténs förslag skulle utgå efter nämnda procentsats.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Denna rubrik är även i samarbetsutskottets förslag till nordisk tulltaxa upptagen med en tull av 12 % av värdet.

Departementschefen

Förslaget om en tull av 12 % av värdet föranleder icke någon erinran från min sida.

36.03. Stubin (inkl. detonerande stubin)

Nuvarande tullförhållanden

För svartkrutsstubin utgår tull med 15 öre per kg och för detonerande stubin med 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att stubin i princip bör beläggas med samma tull som det verksamma materialet och föreslår i enlighet därmed en tull av 5 % av värdet för svartkrutsstubin och 12 % av värdet för annan stubin; vad särskilt beträffar svartkrutsstubin framhålles att någon import trots låg tull och liberala säkerhetsföreskrifter praktiskt taget icke förekommit.

Yttrande

Sveriges kemiska industrikontor framhåller att svartkrutet i svartkrutsstubinen endast utgör en relativt obetydlig del av tillverkningskostnaderna. Den viktigaste råvaran är jutegarn, som i kommitténs förslag åsatts en tull av 9 %. Normaltullsatsen ligger över den av industrin begärda tullsatsen av 10 %. Sistnämnda tullsats anses utgöra ett minimum för att möta utländsk konkurrens.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa sammanfaller med det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

Departementschefen

Jag finner icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

36.04. Tändhattar, rivtändare, sprängkapslar och liknande tändmedel**Nuvarande tullförhållanden**

Tändhattar inkl. sprängkapslar är fria från tull, medan övriga varor drager en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för samtliga hithörande varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår tullfrihet vid denna rubrik.

Departementschefen

I enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag förordar jag tullfrihet för hithörande varuslag.

36.05. Pyrotekniska artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för pyrotekniska artiklar utgjorde tidigare kr 5: — per kg men nedattes fr. o. m. den 19 september 1956 genom GATT-avtal till kr 3: — per kg; enligt en anmärkning i tulltaxan åtnjutes dock tullfrihet för fyrverkeriarbeten avsedda att användas för livräddningsändamål eller för avgivande av nödsignal.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 % av värdet, dock med bibehållen tullfrihet för artiklar som användes för livräddningsändamål eller avgivande av nödsignal.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frågå vad kommittén och utskottet föreslagit.

36.06. Tändstickor

Nuvarande tullförhållanden

Tändstickor är belagda med en tull av 5 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet under framhållande av att tändsticksindustrin intager en så stark ställning att något behov av tullskydd icke f. n. kan anses föreligga.

Yttrande

Svenska tändsticks AB uttrycker i sin av Smålands och Blekinge handelskammare överlämnade skrivelse önskemål om bibehållande av nuvarande tullskydd under åberopande av att bolagets starka ställning på den svenska marknaden vunnits först efter andra världskriget och att konkurrens från utländska fabrikanter ej är utesluten.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

I utskottets förslag till gemensam nordisk tulltaxa är varuslaget upptaget med en tull motsvarande i svenskt mynt 15 öre per kg.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av det nordiska förslaget har rubriken i departementsförslaget upptagits med oförändrad tull.

36.07. Järncerium (ferrocium) och andra pyrofora legeringar

Nuvarande tullförhållanden

Tillformade produkter drager en tull av 50 öre per kg, medan övriga varor är tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullfriheten utsträcker till att omfatta hela rubriken.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår tullfrihet för rubriken i dess helhet.

Departementschefen

Förslaget om tullfrihet vid denna rubrik torde icke ge anledning till någon erinran.

36.08. Andra brännbara produkter**Nuvarande tullförhållanden**

De under denna slump rubrik fallande artiklarna drager högst varierande tullsatser. Som exempel kan nämnas att torrsprit är belagd med en tull av 40 öre per kg samt metatabletter och liknande bränslen med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att produktionen av till detta nummer hänförliga artiklar icke torde vara av den art och omfattning att ett tullskydd kan anses behövt samt föreslår tullfrihet för hela rubriken.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 12 % av värdet för torrsprit och dylika bränslen samt tullfrihet för övriga artiklar.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke i och för sig någon erinran från min sida, och den omständigheten att ett realiserande av det nordiska förslaget skulle innebära återinförande av tull för vissa produkter torde, med hänsyn till dessa produkters ringa betydelse i den inhemska produktionen, icke behöva föranleda någon modifiering av kommittéförslaget; departementsförslaget upptager i enlighet härmed tullfrihet vid denna position.

Kap. 37. Produkter för foto- eller kinobruk**37.01, 37.02. Plåtar och film, icke exponerade****Nuvarande tullförhållanden**

Torrplåtar drager en tull av 30 öre per kg, medan övriga artiklar numera är tullfria (före den 1 januari 1957 drog kinofilm en tull av 80 öre per kg och annan film en tull av 1 krona 50 öre per kg; tullarna avskaffades i samband med GATT-förhandlingarna år 1956).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullfrihet stadgas för samtliga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet vid dessa positioner.

Departementschefen

Enligt vad som framgår av det anförda har förslaget om tullfrihet redan delvis genomförts; jag finner ingen anledning till erinran mot ett fullständigt genomförande av detta förslag.

37.03. Papper, papp och väv, ljuskänsliga

Nuvarande tullförhållanden

Fotografiskt papper är tullfritt (före den 1 januari 1957 drog varan en tull av 30 öre per kg; tullen avskaffades i samband med GATT-förhandlingarna år 1956). Ljuskopieringspapper är belagt med en tull av 20 öre per kg, ljuskopieringsväv med en tull av 12 % av värdet (före den 10 juli 1955 drog sistnämnda varuslag en tull av 60 öre per kg; tullen ändrades genom beslut om särskild tullavgift).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för artiklar med silversalter som ljuskänsligt ämne och en tull av 8 % av värdet för övriga varuslag. Tullfriheten skulle i praktiken närmast bli tillämplig på fotografiskt papper och värdetullen på ljuskopieringspapper och ljuskopieringsväv.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Denna rubrik har i förslaget till nordisk tulltaxa upptagits med en enhetlig tullsats av 10 % av värdet.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag tulltaxekommitténs förslag med den jämkningen att tullen på ljuskopieringsväv med hänsyn till den nordiska samordningen torde böra upptagas till 10 % av värdet.

37.04. Plåtar och film, exponerade men icke framkallade

37.05. Plåtar och film, annan än kinofilm, exponerade och framkallade

37.06. Kinofilm, exponerad och framkallad, endast med ljudspår

Varuslagen under dessa rubriker är i allmänhet av ganska speciell karaktär och knappast föremål för handel i vanlig bemärkelse. För vissa av dem utgår f. n. tull, medan andra är tullfria; tullfriheten har delvis tillkommit med beaktande av tulltaxekommitténs utredningar. Kommittén föreslår tullfrihet för samtliga rubriker, detsamma är fallet med nordiska ekonomiska sam-

arbetsutskottet. I enlighet härmed har rubrikerna i fråga upptagits med tullfrihet i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

37.07. Annan exponerad och framkallad kinofilm

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgick före den 1 januari 1957 med kr. 15: 80 per kg; fr. o. m. nämnda dag har tullen i anledning av GATT-förhandlingarna år 1956 nedsatts till kr. 10: — per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för negativ film samt positiv film avsedd att användas uteslutande för kopiering (beträffande sistnämnda varuslag har förslaget framlagts i betänkandet angående tulltaxeförordningen) och en tull av kr. 8: — per kg för andra slag av film.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa kan anses överensstämma med tulltaxekommitténs förslag (tullsatsen för den tullbelagda filmen är upptagen till 11 norska kronor per kg).

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

37.08. Kemiska produkter för fotobruk

Nuvarande tullförhållanden

Ljuskänslig kolloidumemulsion är belagd med en tull av kr. 1: — per kg och övriga varor med en tull av 5 % av värdet (vid tiden för tulltaxekommitténs arbete utgjorde tullen för sistnämnda varor 15 % av värdet; nedsättningen har vidtagits i anledning av GATT-förhandlingarna åren 1955 och 1956).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet för ljuskänslig kolloidumemulsion och tullfrihet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag till nordisk tulltaxa överensstämmer med kommittéförslaget.

Departementschefen

Kommitténs och utskottets samstämmiga förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

Kap. 38. Diverse kemiska produkter**38.01—38.10. Vissa kemiska produkter**

Flertalet av de till nr 38.01—38.10 hänförliga produkterna är fria från tull; några är belagda med viktullar av varierande storlek och ett mindre antal med 15 % värdetull. Tulltaxekommittén föreslår att tullfrihet stadgas för alla hithörande varuslag och någon erinran mot detta förslag har icke framförts i remissyttrandena. Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet förordar likaledes tullfrihet för de varuslag, som omfattas av utskottets förslag till gemensam nordisk marknad (samtliga hithörande varuslag utom vissa i nr 38.09 upptagna produkter), dock med undantag för de till nr 38.07 hänförliga produkterna rå dipenten och »pine oil», för vilka utskottet föreslår att standardtullsatsen 12 % av värdet skall tillämpas. Med hänsyn till att dessa produkter, vilka enligt gällande svenska taxa belägges med en tull av 5 öre per kg, är av ringa betydelse torde ifrågavarande skiljaktighet icke nu behöva påkalla någon modifiering av tulltaxekommitténs förslag. I överensstämmelse härmed har samtliga här avsedda rubriker i sin helhet upptagits med tullfrihet i departementsförslaget.

38.11. Desinfektionsmedel, insekts-, svamp- och ogräsbekämpningsmedel m. fl. produkter**Nuvarande tullförhållanden**

Varor innehållande fett, olja o. d. är belagda med en tull av 10 eller 15 öre per kg, medan flertalet övriga artiklar drager en tull av 12 eller 15 % av värdet. Vid tiden för kommitténs arbete drog de med 12 % tull belagda varorna en tull av 15 %; nedsättningen föranledd av GATT-förhandlingarna år 1956.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen bestämmas till 10 % av värdet. Kommittén framhåller bl. a. att hithörande preparat ofta såsom verksam beståndsdel innehåller organiska kemikalier för vilka föreslagits en tull av 12 % av värdet. Även om dessa kemikalier i vissa fall uppblandas med en betydande mängd tullfritt material, torde värdet i allmänhet till övervägande del bestämmas av den ingående verksamma beståndsdel, varför avsevärt lägre tull än nyssnämnda siffra enligt kommitténs uppfattning icke bör ifrågakomma.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tullsats av 5 % av värdet.

Departementschefen

Kommittéförslaget har lämnats utan erinran av remissinstanserna. Nominellt ligger det över det nordiska förslaget, men vid bedömande härav bör beaktas, att det sistnämnda bygger på tullfrihet för använda råvaror. Jag finner övervägande skäl tala för att tullsatsen tills vidare i enlighet med kommitténs förslag bestämmas till 10 % av värdet.

38.12. Beredda glätt-, appretur- och betmedel**Nuvarande tullförhållanden**

Glätt- och appreturmedel innehållande stärkelseprodukter är, frånsett detaljhandelsförpackningar, inbegripna under jordbruksprisregleringen och upptagna med tullfrihet i taxan; andra glätt- och appreturmedel drager under förutsättning att de innehåller olja, harts e. d. en tull av 5—15 öre per kg; för betmedel kan olika tullsatser ifrågakomma beroende på varans sammansättning.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för stärkelsehaltiga produkter och en tull av 10 % av värdet för övriga varuslag. Tullfriheten för stärkelsehaltiga produkter förutsätter att varorna belägges med införselavgift enligt jordbruksprisregleringen.

Yttrande

Sveriges kemiska industrikontor framhåller beträffande stärkelsehaltiga produkter att jordbruksnämnden författningsenligt medgivit generell befrielse från införselavgift och kompensationsavgift för produkter med högst 20 % stärkelse. För produkter av sistnämnda slag kommer således varken avgift enligt jordbruksprisregleringen eller tull att utgå. Härigenom öppnas vissa möjligheter till ett kringgående av eljest stadgad tull. Kontoret hemställer därför att bestämmelserna får en sådan utformning att de varor, som icke i praktiken blir belagda med införselavgift, skall draga samma tull som fastställes för motsvarande produkter utan stärkelse.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa, vilket icke omfattar stärkelsehaltiga produkter, upptager en tull av 10 % av värdet för övriga varuslag.

Departementschefen

Med den avgränsning jordbruksregleringen erhållit i fråga om hithörande varuslag synes tullfrihet böra stadgas för preparat innehållande stärkelse eller stärkelseprodukter med undantag av varor i detaljhandelsförpackningar om högst 1 kg nettovikt; härvid torde med stärkelseprodukter böra avses druvsocker (ur nr 17.02) samt dextrin, löslig stärkelse, rostad stärkelse och stärkelseklister (nr 35.05). Frånsett denna jämkning beträffande

gränsdragningen mellan de tullfria och de tullbelagda varuslagen biträder jag tulltaxekommitténs förslag. Jag förutsätter därvid att jordbruksnämnden vid utnyttjande av sina dispensmöjligheter med avseende å importregleringen icke medger befrielse från den del av föreskrivna importavgifter som är att anse som manufaktureringsskydd för industriproduktion i egentlig mening.

38.13. Betmedel för metaller, fluss-, löd- och svetsmedel m. fl. produkter

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår för betmedel med olika tullsatser beroende på varans sammansättning och för övriga varuslag med 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för samtliga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även utskottet föreslår en tull av 5 % vid denna rubrik.

Departementschefen

Kommitténs förslag ger icke anledning till erinran från min sida.

38.14. Tillsatsmedel för mineraloljor

38.15. Beredda vulkningsacceleratorer

Till dessa rubriker hänförliga produkter är f. n. fria från tull. Tulltaxekommittén ifrågasätter icke någon ändring därvidlag, och nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår likaledes tullfrihet. I enlighet härmed har rubrikerna upptagits utan tull i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

38.16. Beredda närsubstrat för odling av mikrober

Hit hänförliga produkter drager f. n. en tull av 15 % av värdet, men såväl tulltaxekommittén som nordiska ekonomiska samarbetsutskottet har föreslagit tullfrihet för dem; i enlighet härmed har de i tulltaxeförslaget upptagits utan tull.

38.17. Preparat och laddningar till brandsläckningsapparater

Nuvarande tullförhållanden

Tullen är beroende på varornas sammansättning, till följd varav många olika tullsatser kan ifrågakomma.

Tulltaxekommittén

Varorna i fråga har upptagits med en tull av 5 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även samarbetsutskottet föreslår en tull av 5 % av värdet.

Departementschefen

Någon anledning till erinran mot kommitténs och samarbetsutskottets förslag torde icke föreligga.

38.18. Lösnings- och spädningsmedel för lacker e. d. (utgörande blandningar)**Nuvarande tullförhållanden**

Tullsatserna för hit hänförliga varor varierar alltefter varornas sammansättning.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 12 % av värdet under framhållande bl. a. av att hithörande varuslag i regel till övervägande del består av produkter, för vilka föreslagits en tullsats av nämnda storlek.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår likaledes en tull av 12 % av värdet för dessa produkter.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot den föreslagna tullsatsen.

38.19. Produkter, preparat och återstoder från kemiska eller närstående industrier m. m.**Nuvarande tullförhållanden**

Ifrågavarande rubrik utgör formellt sett närmast en motsvarighet till den nuvarande taxans slumprubrik för ej särskilt nämnda kemiska preparat (tulltaxenr 223: 8, statistiskt nr 540: 44) med en tull av 15 % av värdet. Emellertid kommer dessa slumprubriker på grund av olikheterna i övriga rubriker att till sitt omfång skilja sig avsevärt från varandra. Åtskilliga till nuvarande slumprubrik hänförliga produkter kommer sålunda icke att falla under nr 38.19, medan detta nummer å andra sidan kommer att innefatta många produkter som icke hänföres till den nuvarande slumprubriken. Att i förväg bilda sig en fullständig uppfattning om vilka olika varuslag som kommer att hänföras till den nu förevarande rubriken är svårt, men den i kommentarerna till nomenklaturen lämnade exemplifieringen tyder på att det icke kan vara fråga om några mera betydande artiklar. Anmärkas må att de under A—G i det nu framlagda förslaget upptagna produkterna är tullfria även i nuvarande taxa; under G upptagna kärnbindemedel innehållande stärkelse är inbegripna under jordbruksregleringen.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall vissa uppräknade produkter (jfr A—G i det nu framlagda förslaget) vara fria från tull, vissa blandningar (jfr H i förslaget) draga tull som den beståndsdel som är underkastad högsta tullsatsen samt övriga varuslag beläggas med en tull av 12 % av värdet.

Kommittén framhåller att med hänsyn till det heterogena varusortiment, som kommer att inbegripas under denna position, det icke är möjligt med någon systematisk uppdelning. Man får i mån av behov tänka sig att specificera individuella varuslag, medan övriga produkter behandlas »i klump».

Enligt kommitténs uppfattning bör de varuslag som icke kommer att specificeras beläggas med samma tull som den organisk-kemiska industrins produkter i allmänhet (12 % av värdet).

Med en tullsats av nämnda storlek för de icke specificerade varorna anser kommittén det naturligt att specificeringen närmast kommer att avse produkter som bör upptagas med lägre tull, varvid den grupp av varor som utgöres av enkla blandningar av tullfria eller lägre tullbeskattade kemikalier eller andra ämnen särskilt kommer i åtanke.

Åsyftade blandningar belägges f. n. i regel med tull efter den högst tullbeskattade beståndsdelen, och kommittén har funnit övertvägande skäl tala för att i huvudsak bibehålla de nuvarande reglerna oförändrade. Kommittén har emellertid för undvikande av vissa praktiska olägenheter funnit det lämpligt att bestämmelserna endast tillämpas på blandningar av oorganiska ämnen. Vidare har kommittén ansett den nuvarande principen att blandningsbestämmelserna i regel icke tillämpas på varor i detaljhandelsförpackningar böra bibehållas; kommittén har dock funnit tillämpningsområdet böra avgränsas genom en klart angiven styckevikt och ansett en viktgräns av 10 kg vara för ändamålet lämplig. Kommittén framhåller att det får anses ligga i sakens natur att dessa bestämmelser endast tillämpas på varor som fortfarande kan anses ha karaktär av blandningar.

Beträffande produkter som icke beröres av de föreslagna bestämmelserna angående blandningar anser kommittén att en eventuell avvikelse från den generella tullen 12 % av värdet får göras genom att de individuella varuslagen upptages i särskilda underrubriker samt framhåller beträffande denna specificering följande synpunkter. Av praktiska skäl bör en sådan specificering icke drivas alltför långt. Det kan icke anses motiverat att belasta rubriceringen i tulltaxan med varuslag av ringa betydelse vilkas tullbeläggning icke spelar någon större roll. Kommittén har ansett sig böra intaga en något restriktiv hållning i detta avseende, bl. a. med hänsyn till svårigheten att överblicka vilka varuslag som kan komma att falla under denna rubrik. Tillmötesgående i detta sammanhang av framställda önskemål om specificering av särskilda varuslag kan lätt få prejudicerande betydelse för behandlingen av framtida yrkanden i detta hänseende och således medföra risk för en långt gående komplicerad och sönderbrytning av denna i och för sig relativt betydelselösa position. Av nu anförda skäl har kommittén i huvudsak begränsat sig till att i särskilda underrubriker med tullfrihet upptaga de varuslag som för närvarande är nämnda i tulltaxan utan tull. Frågan om tullfrihet eller lägre tull för andra hithörande produkter bör enligt kommitténs uppfattning anstå till dess praktisk erfarenhet vunnits om rubrikens tillämpning.

Yttranden

Kommitténs förslag har icke föranlett någon principiell erinran från remissinstansernas sida men vissa yrkanden har framförts om ändringar i fråga om enstaka varuslag.

Sveriges kemiska industrikontor önskar sålunda att vissa eld- eller syrafasta produkter, nämligen eldfasta murbruk och massor samt syrafasta murbrukspulver, upptages särskilt med en tull av 8 % av värdet (samma tullsats som industrin påyrkar för eldfast tegel). Kontoret påpekar att normaltullsatsen för ovannämnda produkter är densamma som för eldfast tegel, vilket ofta ersättes av de nämnda varuslagen, samt att prisläge och fraktskydd torde vara av samma storleksordning för ifrågavarande produkter. Beträffande stärkelsehaltiga kärnbindemedel gör kemikontoret samma påpekande som beträffande stärkelsehaltiga glätt- och appreturmedel (jfr nr 38.12).

En av *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening* gjord framställning angående alkylbensoler har redovisats i avsnittet rörande vissa råvaror för tillverkning av plaster och uppblöttningsmedel under kap. 29.

Smörjoljecentralen påyrkar bibehållande av tullfriheten för nonen och dodecen under framhållande av att någon svensk tillverkning av dessa produkter icke förekommer.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad omfattar icke kärnbindemedel innehållande stärkelseprodukter; beträffande övriga produkter överensstämmer samarbetsutskottets förslag till nordisk tulltaxa med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag torde, såvitt kan bedömas utan erfarenhet av den nya nomenklaturens praktiska tillämpning, innebära en i princip lämplig utformning av taxebestämmelserna vid denna rubrik, och jag kan i huvudsak biträda detsamma.

I fråga om stärkelsehaltiga kärnbindemedel torde emellertid bestämmelserna böra utformas och tillämpas i överensstämmelse med vad som anförts rörande motsvarande produkter i nr 38.12.

Vidare torde de f. n. tullfria produkterna nonen och dodecen, vilka såsom isolerade kolväten faller under nr 29.01 och där upptagits med tullfrihet men ofta förekommer i sådan form att de blir hänförliga till förevarande rubrik, även här böra upptagas med tullfrihet; de har inbegripits i den av kommittén med A betecknade underrubriken, vilken därjämte underkastats vissa huvudsakligen tekniska jämkningar.

Förslaget om införande av tull på vissa eld- eller syrafasta produkter kan jag med hänsyn bl. a. till den nordiska samordningen icke tillstyrka.

Beträffande alkylbensoler torde få hänvisas till behandlingen av motsvarande produkter under kap. 29; enligt vad som därvid anförts finner jag icke anledning att beträffande dessa produkter frångå kommittéförslaget.

AVDELNING VII

Plaster (cellulosaetrar och cellulosaestrar, konsthartser och andra plaster) samt varor därav; naturgummi (kautschuk), syntetiskt gummi och faktis samt varor därav

Kap. 39. Plaster (cellulosaetrar och cellulosaestrar, konsthartser och andra plaster) samt varor därav

Allmänna synpunkter

Nuvarande tullförhållanden

Nuvarande bestämmelser innebär i stort sett att obearbetade plaster (basplaster) drager en tull av 10 % av värdet och bearbetade plaster (plastfabrikat) en tull av 15 % av värdet (efter slutförandet av kommitténs arbete har tullen på vissa plattor nedsatts till 13 % av värdet i samband med GATT-förhandlingarna år 1956). Från denna regel har undantag gjorts såtillvida att vissa basplaster och halvfabrikat är fria från tull. Bestämmelserna i fråga har tillkommit genom beslut år 1950 och är enligt vad som då anfördes att betrakta som ett provisorium, vilket icke skall utgöra hinder för en allsidig prövning av frågan vid en allmän revision av tulltaxan.

Tulltaxekommittén

Kommitténs förslag går i stort sett ut på en tull av 10 % av värdet för basplaster och 13 % av värdet för plastfabrikat. Nuvarande tullfrihet för vissa basplaster och halvfabrikat föreslås dock bibehållen och i vissa fall något utvidgad.

Beträffande basplaster framhåller kommittén att tillverkningen av dessa produkter är en gren av den organisk-kemiska industrin, varför uppfattningen att basplaster bör beläggas med tull som organiska kemikalier (enligt kommitténs förslag 12 %) icke kan anses omotiverad. Detta bör dock enligt kommitténs uppfattning icke hindra att en sådan avgränsad och i viss mån särpräglad kategori som basplaster åsättes lägre tull om skäl eljest föreligger. Visserligen kan på detta sätt teoretiskt föreligga viss risk för ett negativt tullskydd, men tillverkningen torde som helhet betraktad icke löpa någon risk i berörda hänseende. Det framhålles även att tullen på organiska kemikalier f. n. i allmänhet ligger över 12 %. Kommittén har funnit övervägande skäl föreligga att icke vidtaga någon ändring av tullen på basplaster i allmänhet (inkl. sprut- och pressmassor).

Kommittén berör i detta sammanhang särskilt frågan om tullen på basplaster som icke är föremål för tillverkning inom landet; efter att ha erinrat om att vissa sådana produkter enligt gällande taxa är fria från tull anför kommittén följande.

När det gäller tullfrihet för varor som icke är föremål för inhemsk tillverkning bör observeras, att sådan tullfrihet får betydelse för konsumenterna endast om den tar sig uttryck i ett lägre pris. Beträffande råvaror och halvfabrikat gäller det därvid huruvida tullfriheten slår igenom i form av lägre pris på de färdiga konsumtionsvarorna. Detta pris regleras emellertid av tullen på sistnämnda varor, varför man icke har någon säkerhet för att tullfriheten för råvarorna och halvfabrikaten kommer konsumenterna tillgodo, med mindre hänsyn tages till densamma vid fastställandet av tullsatsen på färdigfabrikaten. Såsom i det följande närmare utvecklas kan detta icke ske med plastfabrikat i allmänhet, eftersom man icke kan åstadkomma en differentiering av tullen allt efter som de tillverkats av tullfria eller tullbelagda basplaster. Vid sådant förhållande blir frågan om tullfrihet för vissa basplaster närmast en fråga om fördelningen av tullskyddet mellan de olika kategorierna av tillverkare. Då olika fabrikattillverkare använder skilda slag av basplaster, skulle följden bli att vissa av dem komme i åtnjutande av högre nettotullskydd än andra. Enligt kommitténs uppfattning har man därför anledning att i princip ställa sig tveksam till att medgiva tullfrihet för vissa basplaster — alldeles oavsett den vanskliga frågan om plasternas inbördes utbytbarhet och konkurrens — och angelägenheten av en sådan åtgärd framstår i alla händelser icke så stark som man från fabrikatindustrins och handelsns sida vill göra gällande. Vidare medför det även om man begränsar sig till de obearbetade produkterna avsevärda tulltekniska olägenheter att i större utsträckning särskilja olika slag av plaster. Gränsdragningen mellan skilda kategorier kan ofta redan nu vara vanskelig, och utvecklingen går mot framställning av nya material genom modifiering och blandning av olika plaster, vilket kommer att ytterligare försvåra varuslagens systematiska avgränsning och identifiering. Industrin får emellertid antagas ha inrättat sig efter den nuvarande tullfriheten för vissa basplaster, varför skäl kan anföras för att låta detta förhållande bestå i den mån så kan ske utan större olägenheter.

Beträffande tullen på plastfabrikat i allmänhet framhåller kommittén att denna tull med hänsyn till plastfabrikatens alltmer ökade betydelse som konsumtionsvaror innebär en avsevärd belastning på konsumenterna. Enligt kommitténs uppfattning är det angeläget att tullsatsen hålles på lägsta möjliga nivå. Med hänsyn till nuvarande tullskydd har kommittén emellertid icke ansett tillräckliga skäl föreligga att underskrida den mot normaltullsatsen svarande siffran 13 % av värdet.

Kommittén berör särskilt frågan om att eventuellt sätta lägre tull på plastfabrikat som tillverkas av tullfria basplaster och anför härom följande.

En differentiering med hänsyn till det ingående materialets beskaffenhet skulle emellertid såvitt angår färdiga plastartiklar erbjuda mycket stora svårigheter i tulltekniskt hänseende. Vidare skulle en sådan differentiering medföra att likartade varor med enahanda användning ofta komme att beläggas med olika tull. För konsumenterna skulle detta framstå såsom obilligt, och det skulle även kunna leda till en viss snedvridning av konsumtionen. Man måste således enligt kommitténs uppfattning av flera skäl avstå

från den lättnad i tullbelastningen på konsumenterna som teoretiskt skulle kunna vinnas på nu antydda sätt.

Tullen på sådana plasthalvfabrikat som plattor, stänger och rör m. m. anser kommittén böra i princip utgå efter samma grunder som för färdiga plastvaror; kommittén framhåller att tillverkningen kan vara väl så komplicerad för dessa halvfabrikat som för färdiga plastvaror.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor påyrkar en tull av 12 % av värdet för basplaster och i konsekvens därmed en tull av 15 % av värdet å bearbetade plaster. Kemikontoret framhåller att det råder en enhällig uppfattning bland tillverkarna av basplaster att dessa produkter logiskt sett bör draga samma tull som organiska kemikalier. Normaltullsatsen är i allmänhet högre och understiger 12 % endast i de fall då någon av de viktigare vid tillverkningen använda råvarorna är tullfri. Nämnade tullsats måste betraktas som ett minimum om den organisk-kemiska industrin i vårt land skall beredas betryggande skydd, som främjar en fortsatt utbyggnad. Liknande synpunkter framföres av *Skånes handelskammare*.

Svenska plastföreningen anser att nu rådande tullförhållanden bör bibehållas. Den av tulltaxekommittén föreslagna tullen på hel- och halvfabrikat av plast skulle enligt föreningen leda antingen till en terms of trade förlust, vilken icke innebär någon fördel för konsumenterna, eller till en hårdare konkurrens. Denna skulle medföra en prissänkning, varvid strävanden till besparingar komme att gå ut över kvalitet och omsorg i utförandet till nackdel för konsumenterna. Föreningen har sin uppmärksamhet riktad på frågan om plasternas rätta utnyttjande och har vidtagit en rad åtgärder för att hos industrin upprätthålla höga krav på kvalitet, vilka åtgärder emellertid icke skulle kunna fullföljas vid en tullsänkning.

I en tilläggskrivelse uttrycker föreningen den uppfattningen att en sänkning av nuvarande tullsatser skulle vara olämplig jämväl med hänsyn till det nu framlagda förslaget till gemensam nordisk tulltaxa ävensom till planerna på ett västeuropeiskt frihandelsområde.

Sveriges grossistförbund upprepar ett till kommittén framfört krav om tullfrihet för basplaster, som icke är föremål för inhemsk tillverkning. Enligt förbundet är det för närvarande endast ett fåtal stora råvaror, som tillverkas inom landet. Riskerna med hänsyn till substituerbarhet bedömes som ringa. Man påpekar att kommittén föreslagit ett bibehållande av en dylik differentiering beträffande vissa cellulosaplaster. För att ett borttagande av tullen på vissa basplaster skall komma konsumenterna till godo föreslås en reducering av tullskyddet för hel- och halvfabrikat i allmänhet till 10 % av värdet. Frågan om vilka basplaster som skall göras tullfria bör prövas genom en särskild utredning; i varje fall bör icke polyeten, polyamider och cellulosaplaster tullbeläggas. *Sveriges köpmannaförbund* ansluter sig till de av Sveriges grossistförbund framförda synpunkterna.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tull av 10 % för basplaster och 15 % för hel- och halvfabrikat därav; tulltaxekommitténs förslag till tullfrihet för vissa produkter saknar med ett undantag motsvarighet i det nordiska förslaget.

Departementschefen

Med hänsyn till samordningen med det nordiska tulltaxeförslaget torde någon ändring av den nu i allmänhet gällande tullnivån av 10 % för obearbetade och 15 % för bearbetade plaster icke nu böra vidtagas. Hinder kan icke ur nämnda synpunkt anses föreligga att tillsvidare bibehålla den tullfrihet eller lägre tull som för närvarande i vissa fall är föreskriven.

39.01. Kondensations-, polykondensations- och polyadditionsprodukter

39.02. Polymerisationsprodukter

39.05. Modifierade naturhartser m. fl. produkter

39.06. Andra högmolekylära polymerer, konsthartser och plaster

Nuvarande tullförhållanden

Laminerade plattor samt plattor av akrylharts med en tjocklek av 0,6 mm eller däröver är belagda med en tull av 13 % av värdet; i övrigt drager hithörande varuslag frånsett vissa speciella produkter tull i enlighet med vad som angivits i det allmänna avsnittet, d. v. s. 10 % av värdet för obearbetade produkter och 15 % av värdet för bearbetade produkter (halvfabrikat).

Tulltaxekommittén

Kommittén har icke föreslagit särbehandling av några hithörande produkter utan i enlighet med de allmänna principerna upptagit 10 % av värdet för obearbetade produkter (inkl. lim- och lackartade varor) och 13 % för övriga varuslag.

Yttranden

Generaltullstyrelsen påpekar att till nr 39.06 numera har överförts algin-syra samt salter och estrar därav, vilka varor tidigare skulle falla under nr 38.19 med tull av 12 % av värdet; enligt styrelsens åsikt torde hinder icke möta att låta de vid nr 39.06 föreslagna tullsatserna gälla även för dit överförda varor av ifrågavarande slag.

Handelskammaren i Göteborg påyrkar tullfrihet för ett plastpreparat, benämnt »Acronal», som användes inom pappers- och textilindustrierna; någon tillverkning av liknande produkt uppgives icke förekomma inom landet. Handelskammaren föreslår vidare tullfrihet för polyvinylacetatdispersioner. Dessa kommer till övervägande del till användning för framställning av s. k. emulsionsfärger, för vilket ändamål de är helt substituerbara med ett sampolymerisat på basis av polystyren-polybutadien. Sistnämnda produkt blir i regel hänförlig till nr 40.02 med tullfrihet. Tillämpning av en tull

av 10 % för den ena produkten och tullfrihet för den andra kommer enligt handelskammarens uppfattning att medföra en allvarlig rubbning i marknadsförhållandena.

Frågan om tullen för polyvinylacetatdispersioner tas också upp av *Sve- riges grossistförbund*. Förbundet anser att sådana produkter, som på grund av definitionen i anmärkning 4 under kap. 40 icke kan betraktas som syntetiskt gummi, bör upptagas i särskild underrubrik under kap. 39 och göras tullfria, eventuellt under villkor att varan användes för annat ändamål än tillverkning av styckevaror. (Beträffande grossistförbundets generella yrkande om tullfrihet för basplaster som icke tillverkas inom landet hänvisas till det föregående allmänna avsnittet.)

Firma Leo A. Larsson yrkar i sin av kommerskollegium överlämnade framställning att rör samt delar därtill av hård polyvinylklorid skall beläggas med samma tull (8 %) som järnrör och isolerrör för elektriska ändamål; yrkandet motiveras med att dylika plaströr ersätter järnrör vid byggnadsinstallationer.

Svenska handelsagenters förening framför beträffande rör av hård polyvinylklorid enahanda yrkande som nyssnämnda företag. Vidare anser föreningen det inkonsekvent att obearbetade produkter enligt nr 39.05 skall draga en tull av 10 % medan ebonit enligt nr 40.15—40.16 endast drager 8 %; tullen vid nr 39.05 bör därför nedjusteras till 8 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 10 % för obearbetade produkter och 15 % för övriga varuslag.

Departementschefen

Med hänsyn bl. a. till den ståndpunkt som intagits av det nordiska utskottet kan jag icke biträda de yrkanden om särbehandling av vissa varor som framställts i remissyttrandena. I enlighet med vad förut anförts har nuvarande tullsatser om 10, 13 och 15 % av värdet för resp. obearbetade produkter, vissa plattor samt övriga artiklar bibehållits i departementsförslaget. Härvid har 13 % tullen, i anslutning till en i nomenklaturen använd gruppering (jfr anm. 3 d till kap. 39), gjorts tillämplig icke blott på plattor av ifrågavarande slag utan även på motsvarande duk, folier och band samt till förevarande nummer hänförliga varor av dylikt material, vilket emellertid knappast innebär någon saklig ändring. Tillämpning av nu anförda bestämmelser även på alginsyra och produkter därav torde icke föranleda någon erinran.

39.03. Cellulosaregenerat; cellulosanitrat och andra cellulosaderivat; vulkanfiber

Nuvarande tullförhållanden

Tullfrihet gäller för närvarande för cellulosaacetat, cellulosapropionat och cellulosabutyrat utan inblandning av andra ämnen, för plattor, stänger och

rör av cellulosanitrat samt för plattor av andra cellulosaplaster med en tjocklek av minst 1,5 mm, ävensom för plattor och folier för tillverkning av röntgenfilm. Vulkanfiber i form av plattor drager en tull av 15 öre per kg och i form av stänger eller rör en tull av 50 öre per kg. För laminerade plattor utgör tullen i regel 13 % av värdet. I övrigt utgår tull beträffande de flesta hithörande varuslag i enlighet med vad som angivits i det allmänna avsnittet, d. v. s. med 10 % av värdet för obearbetade produkter och 15 % av värdet för bearbetade produkter (halvfabrikat).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår viss utvidgning av tullfriheten, bl. a. genom inbegripande av varuslaget etylcellulosa. För vulkanfiber upptager kommittén en tull av 5 % av värdet (samma tull som för papp). Beträffande övriga varuslag föreslår kommittén i överensstämmelse med den allmänna principen en tull av 10 % av värdet för obearbetade och 13 % av värdet för bearbetade produkter (halvfabrikat).

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor framhåller att tullfriheten för etylcellulosa endast bör avse s. k. högetylerad vara; för den lågetylerade varan bör tull alljämt utgå.

Svenska plastföreningen säger sig icke kunna dela kommitténs uppfattning att vulkanfiber bör jämföras med papp. Enligt föreningens åsikt bör varan betraktas som en plastvara och i konsekvens härmed beläggas med en tull av 15 % av värdet.

Beträffande *Sveriges grossistförbunds* generella yrkande om tullfrihet för basplaster som icke tillverkas inom landet hänvisas till det föregående allmänna avsnittet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Enligt utskottets förslag skall ofärgad och olackerad vulkanfiber draga en tull av 5 % och annan vulkanfiber en tull av 6 % av värdet. För övriga varuslag föreslås de generella tullsatserna 10 % av värdet för obearbetade och 15 % av värdet för bearbetade produkter med allenast det undantaget, att varor avsedda för tillverkning av ljuskänslig film liksom enligt kommittéförslaget lämnats fria från tull.

Departementschefen

Icke heller vid denna rubrik är jag beredd att tillstyrka vid remissbehandlingen framkomna yrkanden. Departementsförslaget har i överensstämmelse med vad förut anförts utformats med bibehållande av nu gällande tullfrihet samt 10, 13 och 15 % tull för resp. varugrupper, vilka härvid av tekniska skäl underkastats vissa smärre modifikationer av huvudsakligen formell natur, däribland samma jämkning av 13 % tullens tillämpningsområde som berörts under föregående rubrikgrupp. Det vid remiss-

behandlingen framställda önskemålet beträffande etylcellulosa har vid sådant förhållande icke längre någon relevans. För vulkanfiber har i överensstämmelse med tulltaxekommitténs förslag upptagits en tullsats av 5 % av värdet.

39.04. Härdade proteiner

Nuvarande tullförhållanden

Konsttarmar drager en tull av 15 % av värdet; övriga produkter är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en till 13 % nedsatt tull för konsttarmar och bibehållen tullfrihet för övriga produkter.

Yttranden

Från ett flertal håll har berörts frågan om tullen på konsttarmar; denna fråga behandlas i det följande under nr 39.07.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 15 % av värdet för hela rubriken.

Departementschefen

Någon ändring av tullen på konsttarmar torde bl. a. med hänsyn till det nordiska förslaget icke kunna förordas. Jag finner icke skäl att i detta sammanhang föreslå någon ändring av tullfriheten för övriga hithörande varor.

39.07. Varor av material, hänförliga till 39.01—39.06 (färdigvaror av plast)

Nuvarande tullförhållanden

Varor av här ifrågavarande slag drager i regel en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår i enlighet med vad förut angivits en tull av 13 % av värdet för samtliga hithörande artiklar.

Framkomna yrkanden om tullfrihet för varor som icke är föremål för inhemsk tillverkning avvisas med följande motivering.

När det gäller en slumprubrik som den här ifrågavarande är det självklart att man kan finna åtskilliga artiklar som icke är föremål för inhemsk tillverkning. Framhållas må emellertid att även om inhemsk tillverkning av en viss bestämd artikel icke förekommer konkurrerans kan föreligga med inom landet producerade varor av närstående slag. Icke minst på nu ifrågavarande område går vidare utvecklingen mycket snabbt, och det är ofta blott en tidsfråga när en nyframkommen produkt skall börja tillverkas här i landet.

Kommittén behandlar vidare särskilt frågan om tullen på konstartmar och anför härom följande.

Från handelns sida har ifrågasatts upptagande av konstartmar i en särskild underrubrik med lägre tull än den för närvarande tillämpade; till stöd härför har åberopats att varan utgör en nödvändighetsartikel som av livsmedelsindustrin förbrukas i stora mängder. En tillverkare av s. k. naturintarmar har hemställt att tullen på såväl dylika tarmar som tarmar av cellofan måtte höjas från 15 till 20 % eller i alla händelser kvarstå oförändrad; nedsättning eller borttagande av tullen skulle betyda favorisering av mindre goda utländska produkter framställda i länder med lägre standard och lägre arbetskostnader. Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke anledning att behandla något av dessa varuslag annorlunda än plastartiklar i allmänhet.

Yttranden

Stockholms handelskammare och *handelskammaren i Göteborg* samt *Sveriges grossistförbund* redovisar framställningar från importörhåll om tullfrihet eller lägre tull för **k o n s t t a r m a r**; man vänder sig i dessa framställningar bl. a. mot det i betänkanDET återgivna uttalandet om de utländska produkternas kvalitet.

Sveriges grossistförbund yrkar vidare att **b i j o u t e r i e r** upptages med en tull av 10 % av värdet. Till stöd härför åberopas att kommittén föreslagit en tull av denna storlek för andra oäkta bijouterier (nr 71.16). Tillämpningen av skilda tullsatsen för olika slag av bijouterier skulle komma att innebära stora praktiska svårigheter och medföra avsevärt merarbete vid varornas tulltaxering. Nedsättningen av tullen anses icke komma att innebära någon nackdel för den svenska industrin, då den inhemska tillverkningen av bijouterier av såväl plast som övrigt material är synnerligen obetydlig.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Denna rubrik har av utskottet föreslagits i sin helhet upptagen med en tull av 15 % av värdet.

Departementschefen

Av remissinstanserna framställda yrkanden om särbehandling av vissa varor kan jag, bl. a. med hänsyn till det nordiska förslaget, icke biträda. I enlighet med vad tidigare anförts har rubriken i departementsförslaget upptagits med oförändrad tull av 15 % av värdet.

Kap. 40. Naturgummi (kautschuk), syntetiskt gummi och faktis samt varor därav

Allmänna synpunkter

Tulltaxekommittén

Inledningsvis redovisar kommittén under detta kapitel vissa av gummiindustrin framförda allmänna synpunkter på den internationella konkur-

rensen. Kommittén anser att vad sålunda anförts icke i och för sig motive-
rar någon särbehandling av nämnda industri. Import- och produktionssta-
tistiken tyder heller icke på att konkurrensen skulle vara särskilt hård,
och industrins uppgifter anses ge vid handen att det snarast är den inhems-
ka konkurrensen som är avgörande för priserna på den svenska markna-
den. Även om därför i nu rådande läge ett tullskydd av den storlek som
svarar mot normaltullsatserna ej skulle behöva utnyttjas, utesluter detta
enligt kommitténs uppfattning icke att ett starkare behov av tullskydd
kan göra sig gällande i situationer av skärpt konkurrens. Med hänsyn till
förhållandena anser emellertid kommittén att några generella regler för be-
stämmande av tullsatserna icke bör uppställas.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor anser att den internationella konkurren-
sens skiftande karaktär icke nog beaktats vid den konkreta utformningen
av tullsatserna och att detta är den kanske allvarligaste principiella invänd-
ning som kan riktas mot kommittéförslaget.

Kemikontoret framhåller att gummiindustrins produkter i stor utsträck-
ning utgöres av internationella standardvaror, som tillverkas i stora serier
med höga fasta kostnader och karakteriseras av en begränsad elasticitet i
utbudet. Enligt kemikontorets uppfattning ger en systematisk genomgång
av de ekonomiska argument, som anförts i den allmänna delen av kommitténs
betänkande, vid handen att såväl majoriteten som reservanterna uttalar sig
till förmån för ett tullskydd åt industrier av den karaktär som gummiindustrin
representerar. Kemikontoret anser sig kunna konstatera att kommittén icke
desto mindre för flertalet rubriker föreslagit ett otillräckligt skydd, och
detta gäller i än högre grad reservanterna.

Att kommittén icke tillmötesgått industrins krav på tullskydd har tydlig-
en, anför kemikontoret, delvis sin grund i att tullskyddet ofta icke alls eller
endast till en del prismässigt utnyttjas. Denna omständighet borde i stäl-
let räknas industrin till godo. Som stöd för att de prismässiga konsekven-
serna av tullar icke behöver ingiva allvarliga farhågor nämnes även, att den
svenska gummiindustrins vinstmarginal icke varit större än genomsnittet
för hela den svenska industrin.

Kemikontoret framhåller i detta sammanhang att kommitténs förslag
innebär en kraftig sänkning av tullarna för bl. a. däck och gummiskor. Re-
sultatet härav anses bli att landet gör en terms of trade-förlust. Däremot
får konsumenterna ingen fördel av tullsänkningen, eftersom den inhemska
prisnivån icke ytterligare sänkes.

En annan omständighet som tydligen även spelat en viss roll då kom-
mittén föreslagit ett lägre tullskydd än det av industrin begärda, är, säger ke-
mikontoret, den kraftiga expansionen av den svenska gummiindustrin sedan
förkrigstiden. Det erkännes allmänt att denna industri är högt rationalise-
rad. Enligt reservanterna Gustafssons och Westerlinds principiella mening
skulle tullskyddet för t. ex. däck och gummiskor ha hämmat rationalise-

ringstakten inom industrin. Det torde svårligen låta sig bevisas, att den höga expansionstakten inom gummiindustrin skulle varit ännu högre, om industrin under denna utbyggnadstid saknat tullskydd eller haft ett lågt sådant.

Kemikontoret kommer därefter in på frågan om exportoffensiver i olika konjunkturlägen och framhåller riskerna för att vårt land kan komma att utsättas för sådana kampanjer. Eftersom gummiindustrin mycket lätt blir utsatt för hård priskonkurrens, ofta av dumpingnatur, så snart överskottsproduktion förekommer i utlandet, anses det befogat att gummiindustrin tillerkännes ett visst skvalpskydd. Det är sannolikt otänkbart att genomföra permanenta tullsatser, som innebär ett effektivt skydd mot dumping av det kraftigare slaget. Ett skydd mot måttlig dumping kan emellertid inbegripas i de permanenta tullsatserna utan frångående av landets allmänna lågtullpolitik, i synnerhet som någon allvarlig risk icke föreligger att ett sådant skydd oskäligt utnyttjas.

Kemikontoret anser vidare att man bör resa en viss barriär mot utländsk dumping genom att föreskriva en kombinerad vikt- och värdetull. En sådan tull anses dessutom vara av största betydelse för att begränsa import av lågkvalitetsvaror.

Skånes handelskammare understryker från gummiindustrins sida gjorda påpekanden om det oförmånliga konkurrensläge, som den svenska industrin intager i förhållande till utlandet med avseende å lönenivå och skiftarbete. Konkurrensen utifrån är uppenbarligen i starkt stigande. En väsentlig ökning av importens andel i den svenska förbrukningen måste komma att resultera i ett krympande underlag för den inhemska gummifabrikationen med därav följande kortare serier och högre kostnader. Ur beredskapssynpunkt anser handelskammaren det angeläget att de olika grenarna av gummiindustrin beredes sådant tullskydd att produktionen kan upprätthållas i nuvarande omfattning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad omfattar hela detta kapitel med ett par mindre betydelsefulla undantag. De föreslagna tullsatserna överensstämmer i flertalet fall med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Allmänna regler för tullsättningen på detta område torde icke kunna uppställas, utan jag torde i det följande få ta ställning till frågan under resp. rubriker.

40.01. Naturgummi, balata, guttaperka och liknande naturliga produkter

40.02. Syntetiskt gummi; faktis, framställd av oljor

40.03. Gummiregenerat

40.04. Avklipp och annat avfall samt mjöl, av annat gummi än hårdgummi

Här avsedda varor är f. n. med undantag av faktis fria från tull. Tulltaxekommittén föreslår tullfrihet för samtliga varuslag, och detsamma är fallet med nordiska ekonomiska samarbetsutskottet. Rubrikerna har i enlighet härmed upptagits med tullfrihet i det nu framlagda taxeförslaget.

40.05. Plattor, duk och band av ovulkat gummi

Nuvarande tullförhållanden

Material avsett att upplösas drager en tull av 15 öre per kg; för andra varor utgår tull med 25 eller 50 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet för alla hithörande varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även i förslaget till gemensam nordisk tulltaxa har för hela rubriken upptagits en tull av 8 % av värdet.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot den föreslagna tullsatsen.

40.06. Ovulkat gummi i andra former

Nuvarande tullförhållanden

Av hit hänförliga varor är impregnerat garn belagt med samma tull som motsvarande icke impregnerade garn, isoleringsband, tejp o. d. med olika tullsatser beroende på grundmaterialet samt gummilösningar med en tull av 15 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att impregnerat garn av textilmaterial skall draga samma tull som det icke impregnerade garnet, att andra varor av gummi i förening med annat material åsättes en tull av 10 % av värdet samt att övriga varuslag belägges med 8 % värdetull.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa omfattar icke impregnerat garn men sammanfaller beträffande övriga varuslag med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

40.07. Tråd och rep av mjukgummi**Nuvarande tullförhållanden**

Icke överklädd tråd är tullfri; med silke överklädd tråd drager en tull av 6 kronor per kg och med bomull överklädd tråd en tull av 13 % av värdet (vid tiden för kommitténs arbete utgick tullen med 2 kronor per kg; ändringen tillkom genom 1955 års beslut om särskild tullavgift); för andra artiklar varierar tullen efter varans beskaffenhet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår fortsatt tullfrihet för icke överklädd tråd och en tull av 10 % av värdet för övriga varuslag.

Yttrande

Textilrådet uttalar att tillverkningen av överklädd gummitråd genom förslaget får sitt tullskydd så allvarligt försämrat att det torde medföra allvarliga konsekvenser för fortsatt svensk produktion. Då tråden i fråga om användning och konsumtion nära överensstämmer med elastiska band och då dessutom normaltullsatsen är praktiskt taget densamma, talar alla skäl enligt textilrådet för att överklädd gummitråd ges samma tullskydd som elastiska band.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 5 % av värdet för icke överklädd tråd; övriga varuslag beröres icke av hittills framlagt förslag till nordisk marknad.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag i enlighet med tulltaxekommitténs förslag att tullfriheten för icke överklädd tråd bibehålles.

Vad den överklädda tråden beträffar skulle kommitténs förslag enligt i betänkandet återgivna, på industrins kalkyler grundade uppgifter innebära, i fråga om bomullsöverklädd vara en betydande höjning av den före juli 1955 gällande tullen och i fråga om silkeöverklädd vara en mindre sänkning av tullen. Att den överklädda tråden drager lägre tull än de av textilrådet åsyftade elastiska banden, vilka utgör fabrikat av dylik tråd, finner jag icke särskilt anmärkningsvärt; kommitténs förslag överensstämmer i detta hänseende med industrins hos kommittén framlagda förslag, ehuru detta beträffande såväl tråd som band låg på en högre nivå. Enligt min uppfattning finns icke heller beträffande den överklädda tråden anledning frångå kommittéförslaget.

40.08. Plattor, duk och band m. m. av mjukgummi

40.09. Rör och slangar av mjukgummi

40.10. Driv- och transportremmar av mjukgummi

Nuvarande tullförhållanden

Av ifrågavarande s. k. tekniska gummivaror drager plattor och duk en tull av 25 eller 50 öre per kg, strängar och stänger en tull av 50 öre—kr. 1: 20 per kg, slangar i allmänhet en tull av 50 öre per kg, spiral- och pansarslangar samt driv- och transportremmar en tull av 8 % av värdet (sistnämnda tullsats har tillkommit genom 1955 års beslut om särskild tullavgift; tidigare utgick tullen med 30 resp. 35 öre per kg).

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit en tull av 8 % av värdet för spiral- och pansarslangar samt 10 % av värdet för övriga varuslag samt till stöd för sitt förslag anfört följande.

Nuvarande tullsats innebär en i förhållande till värdet av olika varuslag mycket varierande tullbeskattning. För många betydelsefulla artiklar är tullen emellertid låg. Tillämpning av normaltullsatserna på detta område skulle därför i många fall innebära en mycket betydande tullhöjning. Kommittén anser icke de aktuella konkurrensförhållandena motivera en sådan höjning, än mindre en ytterligare förstärkning av det slag, som från industrins sida begärts för vissa varuslag. Även om man vill i tullsatserna inrymma en viss marginal för skärpt konkurrens föreligger enligt kommitténs uppfattning icke tillräcklig anledning att höja dem ända till normaltullsatsernas nivå. Nämnas bör å andra sidan, att kommitténs förslag beträffande textilvaror innebär en höjning av tullbelastningen på ingående textilmaterial av bomull. Däremot innebär förslaget i allmänhet en sänkning av tullen på rayonmaterial. Skillnaden i tullbelastning vid användning av dessa olika material blir därför i själva verket relativt obetydlig — enligt tillgängligt kalkylmaterial skulle den för drivremmar röra sig om 1 å 2 % och för transportremmar om 2 å 3 % av värdet — och kan enligt kommitténs uppfattning icke motivera en ur praktisk synpunkt mycket besvärande differentiering i tullhänseende. Icke heller anser kommittén en sådan åtgärd påkallad av den omständigheten att tullen beträffande vissa hithörande artiklar för närvarande ligger på en hög nivå. Kommitténs överväganden har lett till den uppfattningen att den för de viktigaste varorna bundna GATT-nivån 10 % av värdet innebär en lämplig avvägning av tullskyddet för hithörande artiklar. Tillräckliga skäl har dock icke befunnits föreligga att bryta den i GATT gjorda bindningen vid 8 % av värdet för spiral- och pansarslangar.

Reservationer mot kommitténs förslag har avgivits av ledamöterna Boo och Westerlind.

Herr *Boo* har föreslagit en tull av 8 % för rubrikerna 40.09 och 40.10 med hänvisning till den starka ställning svensk industri intager.

Herr *Westerlind* har beträffande hela varugruppen anfört följande.

De svenska producenterna av tekniska gummivaror synes mycket väl kunna hävda sig på marknaden redan med nuvarande låga tullsats. Enligt

vad industrin själv framhållit beträffande flertalet hithörande varor är behovet av tullskydd ej särskilt framträdande. Tillgängliga prisuppgifter ger vid handen, att de svenska artiklarna för närvarande i allmänhet är betydligt billigare än motsvarande utländska. Dessa förhållanden torde få betraktas såsom ett uttryck för att den svenska gummiindustrin är väl utvecklad och högt rationaliserad — en sak som branschens företrädare själv starkt framhävt. Vidare bör observeras, att en väsentlig del av importen sker från våra grannländer. Under sådana omständigheter finns det inga skäl att höja den nuvarande tullnivån mera än som behövs för att kompensera de förhöjda tullarna på det textilmaterial som ingår i många av dessa gummiartiklar. Med utgångspunkt från det förslag till textila tullsatsen som i det följande kommer att läggas fram, synes en tull om 6 % för de i förevarande positioner ingående artiklarna vara lämpligt avvägd.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor anför att gummiindustrin beträffande nr 40.09 och 40.10 icke motsätter sig kommitténs förslag med hänsyn till gällande GATT-bindningar; detta gäller även för GATT-bundna artiklar under nr 40.08 (plattor och duk med vävinlägg), dock endast under den förutsättningen att tullen för bil- och cykelgummi höjes till 16 % med en minimitull av 85 öre per kg; för resterande till nr 40.08 hänförliga produkter yrkas en tull av 13 % av värdet.

Enligt kemikontorets beräkningar skulle kommitténs förslag i fråga om tekniska gummivaror (vartill man räknat även vissa andra varor än de i förevarande rubriker upptagna) innebära en sänkning av bruttotullskyddet från 11,4 till 9,7 % eller till ungefär 25 % under normaltullnivån. Kemikontoret anser att reservanternas förslag, då fråga är om varor i vilka textilvaror ingår i större mängd, i många fall icke ens skulle täcka råvarubelastningen utan ge ett negativt tullskydd. Man förnekar att industrin skulle ha framhållit att behovet av tullskydd för tekniska gummivaror icke vore särskilt framträdande. Industrins representanter har endast uttalat att sådana tekniska gummivaror, som tillverkas på individuell beställning av kunderna, icke har behov av ett lika högt tullskydd som de standardiserade massartiklarna. Gummiindustrins sortiment av tekniska gummivaror utgöres emellertid till två tredjedelar av internationella standardvaror, och kemikontoret finner det anmärkningsvärt att reservationerna hänför sig just till dessa artiklar. För sådana varor är ett relativt högt tullskydd motiverat; det bör enligt kemikontorets uppfattning icke ligga under normaltullarna.

Skånes handelskammare uttalar att av gummiindustrin förebragt utredning, enligt handelskammarens mening, ger vid handen att de av kommittén för vissa positioner föreslagna tullsatserna är otillräckliga; handelskammaren nämner särskilt nr 40.08 bland de åsyftade positionerna.

Sveriges grossistförbund är av den uppfattningen att den svenska industrins dominans ytterligare förstärkts genom införandet av värdetullarna år 1955. Någon ytterligare höjning av dessa tullar bör under inga förhållanden ifrågakomma, utan tullsatsen för rör och slangar samt driv- och transportremmar bör begränsas till 6 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 10 % av värdet för samtliga här ifrågakvarande artiklar.

Departementschefen

I fråga om de varuslag, beträffande vilka tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag sammanfaller, d. v. s. samtliga varuslag med undantag av spiral- och pansarslangar, tillstyrker jag den föreslagna tullsatsen 10 % av värdet. Vad beträffar spiral- och pansarslangar förordar jag, med hänsyn bl. a. till föreliggande GATT-bindning, att tullen tills vidare i enlighet med tulltaxekommitténs förslag bibehålles vid 8 % av värdet.

40.11. Ringar, däck, slangar och fälgband för hjul**Nuvarande tullförhållanden**

Massiva hjulringar drager en tull av 80 öre per kg; andra artiklar belägges med tull av kr. 1:— eller 1:20 per kg, varvid den förstnämnda tullsatsen i vissa fall maximeras till 16 % av värdet (denna maximering har tillkommit efter GATT-förhandlingar år 1956). För det viktigaste varuslaget, nämligen bildäck, utgår sålunda tull med kr. 1:— per kg, dock högst 16 % av värdet. Därest däck eller andra hithörande artiklar är avsedda för tillverkning av bilar gäller emellertid en tull av 12 % av värdet.

Tulltaxekommittén

För massiva ringar föreslås en tull av 10 % av värdet, för andra varuslag en tull av 13 % av värdet, dock minst 85 öre per kg.

I fråga om massiva ringar hänvisar kommittén till sitt förslag under nr 40.08.

Beträffande andra varuslag anför kommittén i huvudsak följande.

Nuvarande läge kännetecknas av att tullskyddet prismässigt icke utnyttjas av de svenska tillverkarna. Industrins motståndskraft är å andra sidan icke prövad i starkare konkurrens och vikande konjunktur. Enligt kommitténs uppfattning kan det med hänsyn bl. a. till dessa varuslags dominerande betydelse för gummiindustrins verksamhet vara berättigat att vid tullens fastställande taga hänsyn till att situationer kan uppkomma, då en skärpt konkurrens från utlandet medför större behov av skydd, i synnerhet som den inhemska konkurrensen av hittillsvarande erfarenheter att döma skapar vissa garantier mot ett otillbörligt utnyttjande av tullen i andra lägen. Kommittén har dock icke funnit skäl föreligga att av denna anledning överskrida normaltullsatsen, utan ansett denna i princip innefatta en tillräcklig marginal för nu ifrågakvarande ändamål. På grund härav föreslår kommittén att tullsatsen såvitt angår däck fastställles till en nivå motsvarande 13 % av värdet; för slangar ligger normaltullsatsen något lägre men detta varuslag är av mindre betydelse och torde lämpligen böra draga samma tull som däck. Tullens uppgift att främst tjäna som ett skydd i prisfallssituationer gör emellertid att kommittén funnit lämpligt att värdetullen i detta fall kombineras med en efter vikten beräknad minimitull. Kommittén har fun-

nit en tullsats av 85 öre per kg lämpligt avvägd för detta ändamål. Enligt kommitténs uppfattning bör tullen vara oberoende av huruvida fråga är om däck och slangar i allmänhet (ersättningsringar) eller dylika artiklar för biltillverkning (monteringsringar). Den särskilda tullsats som kan komma att fastställas för sammansättningsdelar till bilar (se nr 87.02 m. fl.) bör således icke äga tillämpning på varor av här ifrågavarande slag.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor påyrkar en tull av 16 % av värdet, dock minst 85 öre per kg, motsvarande den tullbindning som gjordes vid GATT-förhandlingarna år 1956. Kemikontorets huvudsakliga argumentering återfinnes i de allmänna synpunkter, som refererats inledningsvis under detta kapitel och som främst avser nu ifrågavarande, för gummiindustrin dominerande varuslag. Vad där anförts från kemikontorets sida belyses med vissa uppgifter, som särskilt hänför sig till nu ifrågavarande artiklar. Med hänsyn till den försämring i terms of trade, som enligt kemikontorets uppfattning kan väntas uppstå, och till det förhållandet, att de låga svenska priserna innebär att tullskyddet icke utnyttjas, anser kemikontoret någon fördel för vårt land icke vara att vinna genom en sänkning av tullen.

Skånes handelskammare ansluter sig till förslaget om en tull av 16 % av värdet, dock minst 85 öre per kg under framhållande av att man anser industrins motivering för ett högre tullskydd än kommittén föreslagit vara tungt vägande.

AB Teat påyrkar i den av Stockholms handelskammare överlämnade framställningen en tull av 12 % av värdet för däck och slangar.

Handelskammaren i Göteborg återger vissa av tillverkare av traktorer anförda synpunkter rörande tullen på delar för tillverkning av traktorer (jfr nr 87.06); för dylika delar inklusive däck och slangar önskas en tull av 8 % av värdet.

Sveriges grossistförbund föreslår en tull av 50 öre per kg och anför till stöd härför följande.

Kommitténs framhållande av att man måste taga hänsyn till eventuella situationer, då en skärpt konkurrens från utlandet skulle medföra ökat behov av skydd, synes icke mera motiverat beträffande gummiindustrin än i fråga om andra industrier. Kommitténs uppfattning att den föreslagna tullen främst skulle tjäna som ett skydd i prisfallssituationer motiverar i själva verket en specifik tull på däck och slangar. Även med hänsyn till den stora betydelse som råvarupriset har för färdigvarans pris synes en viktull vara att föredraga. Därför föreslå vi, att tullskyddet för däck- och slangtillverkningen utformas såsom en viktull och att den på grund av den inhemska industrins dominerande ställning icke sättes högre än kr. 0:50 per kg.

Generaltullstyrelsen påpekar att genom en ändring i nomenklaturen fälgband överflyttats från nr 40.14 till nr 40.11; den vid nr 40.11 B föreslagna tullsatsen torde enligt styrelsen böra gälla även beträffande fälgband.

Sveriges gummiindustrieförening har, efter det att nordiska ekonomiska samarbetsutskottet framlagt förslag till gemensam nordisk tulltaxa, vari för andra ringar än massiva upptagits en tullsats av 13 % av värdet, fram-

fört vissa synpunkter på detta förslag. Föreningen anser det anmärkningsvärt att förslaget upptager en enkel värdetull utan kombination med vikt-tull. Förslaget anses få särskilt stora återverkningar på den svenska bil-däcksindustrin. Sverige är nämligen det enda av de nordiska länderna som har bilindustri, och konkurrensen säges vara ytterligt skärpt vid försäljning till bilfabrikanter. Hela tullfrågan har för övrigt, uttalar föreningen, kommit i ett nytt skede genom de västeuropeiska integrationssträvandena. Föreningen befarar att de europeiska företag, som vill erövra en större marknad i ett västeuropeiskt frihandelsområde, kommer att börja sin expansion under den tidigare delen av övergångsperioden och därvid främst kommer att inrikta sina ansträngningar på de länder, som i utgångsläget har relativt låga tullar. Föreningen fäster utomordentlig vikt vid att den av tull-taxekommittén föreslagna minimiviktullen icke slopas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår för massiva ringar en tull av 10 % av värdet och för övriga hit hänförliga artiklar en tull av 13 % av värdet.

Departementschefen

I fråga om massiva ringar har jag ingen erinran mot tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag om en tull av 10 % av värdet.

Vad beträffar andra slag av ringar, vilka är det helt dominerande varu-slaget, upptager såväl kommitténs som utskottets förslag en tull av 13 % av värdet, men denna är i kommitténs förslag kombinerad med en minimi-tull, uppgående till 85 öre per kg. Anordningen med minimitull skulle vid rådande prisläge icke ha någon större betydelse i fråga om ersättningsringar, men beträffande monteringsringar skulle den innebära en klar höjning över den föreslagna nordiska nivån. Vad som anförts till stöd för införande av en minimitull kan enligt min uppfattning icke i dagens läge motivera ett sådant avsteg från den nordiska samordningen. Jag förordar sålunda att tullsatsen för icke massiva ringar bestämmes till 13 % av värdet. För-slagets genomförande kräver, såvitt angår monteringsringar, ändring i GATT-avtalet.

40.12. Hygieniska och farmaceutiska artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Till detta nummer hänförliga artiklar är belagda med en tull av kr. 1:20 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet under framhållande av att varor av detta slag endast i ringa utsträckning tillverkas inom landet och att det med hänsyn därtill är motiverat att bibehålla en låg tullnivå.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tullsats om 8 % av värdet för dessa artiklar.

Departementschefen

I avvaktan på prövningen av frågan om en nordisk marknad biträder jag tulltaxekommitténs förslag.

40.13. Kläder och tillbehör därtill**Nuvarande tullförhållanden**

Dykardräkter drager en tull av 10 % av värdet; övriga artiklar är belagda med en tull av kr. 1:20 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet eller samma tull som beträffande slumprubriken (nr 40.14) för arbeten av mjukgummi.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår beträffande denna rubrik en tull av 10 % av värdet.

Departementschefen

Jag biträder det av tulltaxekommittén och nordiska utskottet framlagda förslaget.

40.14. Andra varor av mjukgummi**Nuvarande tullförhållanden**

Tull utgår för packningar och tätningar med 25 eller 50 öre per kg, för andra tekniska artiklar ävensom stoppningsmaterial av porös gummimassa med 80 öre per kg, för mattor med 50 öre per kg och för övriga varor med kr. 1:20 per kg.

Tulltaxekommittén

Denna rubrik har i kommitténs förslag upptagits med en tull av 10 % av värdet. Kommittén framhåller att under denna slumprubrik faller till stor del varor som tillverkas på beställning och för vilka behovet av tullskydd enligt vad industrin själv framhållit icke är så framträdande. Å andra sidan hänföres hit även mera standardbetonade artiklar, exempelvis mattor, beträffande vilka den utländska konkurrensen har större möjligheter att göra sig gällande. Kommittén har emellertid icke ansett tillräckliga skäl föreligga att differentiera tullen utan funnit en tullsats av nyss angivna storlek innebära en lämpligt avvägd tullsats för rubriken som helhet betraktad.

Reservationer mot kommitténs förslag har avgivits av vissa av kommitténs ledamöter.

Herrar *Boo* och *Gustafsson* föreslår sålunda en tull av 8 % av värdet under åberopande av att för de flesta hithörande varuslag behovet av tullskydd enligt vad industrin själv framhållit ej är särskilt framträdande.

Herr *Westerlind* föreslår en tullsats av 6 % för packningar och tätningar med åberopande av vad han anfört under nr 40.08—40.10.

Yttrande

Sveriges kemiska industrikontor yrkar av skäl som anföres under nr 40.08—40.10 på en tull av 13 % för icke GATT-bundna varor, d. v. s. mattor samt varor för tekniskt bruk med undantag av packningar och tätningar i förening med textilmaterial.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad upptager en tull av 10 % av värdet för denna rubrik.

Departementschefen

Jag ansluter mig till tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämliga förslag.

40.15—40.16. Hårdgummi och varor därav

Nuvarande tullförhållanden

Avfall och pulver är tullfria; övriga varor drager tull efter olika viktullsatser.

Tulltaxekommittén

Kommittén ifrågasätter icke någon ändring av tullfriheten för avfall (inkl. skrot) och pulver samt föreslår en tull av 8 % av värdet för övriga varuslag.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor påyrkar en tull av 10 % av värdet. Kemikontoret framhåller att för flertalet hithörande högt förädlade artiklar spelar råvarukostnaden underordnad roll, varför normaltullsatsen blir i stort sett densamma som för motsvarande artiklar i plast. Ehuru gummiindustrin anser att för här ifrågavarande artiklar en tull av 13 % vore befogad, begränsar den sitt yrkande till förut angivna procentsats.

Skånes handelskammare stöder industrins yrkande om en tull av 10 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager tullfrihet för avfall (inkl. skrot) och pulver samt en tull av 8 % av värdet för övriga varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke anledning frångå kommitténs och utskottets samstämliga förslag.

AVDELNING VIII

Hudar, skinn, läder, pälskinn och varor därav; sadelmakeriarbeten; reseffekter, handväskor och liknande artiklar;
varor av tarmar

*Kap. 41. Hudar, skinn och läder***41.01. Hudar och skinn, oberedda**

Tullfrihet gäller f. n. för detta varuslag och har i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag bibehållits i det nu framlagda förslaget.

41.02—41.05. Läder i allmänhet**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för hithörande varuslag utgick vid tiden för tulltaxekommitténs arbete efter olika viktfullsatser men ändrades genom 1955 års beslut om särskild tullavgift till 7 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit en tull av 8 % av värdet för alla dessa rubriker.

Förslaget har främst baserats på förhållandena i fråga om o v a n l ä d e r, beträffande vilket varuslag kommittén anfört bl. a. följande.

I själva verket torde garverinäringen för närvarande ha att kämpa med betydande svårigheter, vilka till stor del torde få tillskrivas en på senare år alltmer skärpt utländsk konkurrens. Mot denna lämnar de nuvarande tullarna, som endast uppgår till 2 å 3 %, uppenbarligen icke något nämnvärt skydd. Enligt kommitténs bedömande är vid rådande konkurrensförhållanden icke heller normaltullnivån — denna uppgår i genomsnitt till ca 5 % av värdet — tillräcklig för att hindra en kraftig hopkrympning av den inhemska garverinäringen. Även om det starka tullskyddsbehovet kan tyda på att en utveckling i denna riktning från vissa synpunkter icke är omotiverad, har kommittén med hänsyn till garverinäringens betydelse i olika hänseenden ansett det önskvärt att undvika en häftig strukturförändring. Enligt kommitténs uppfattning föreligger därför i detta fall skäl att överskrida normaltullnivån. Kommittén har dock icke funnit en tullhöjning av påyrkad storlek befogad utan ansett en tullnivå av 8 % av värdet vara för det avsedda ändamålet tillräcklig.

Kommittén har i enlighet med yrkanden som framställts hos kommittén från såväl industrins som handelns sida funnit övervägande skäl tala för en övergång till värdetullar på detta område.

Enligt kommitténs uppfattning är den för ovanläder föreslagna tullen i princip lämplig även för bottenläder, ehuru tullen med hänsyn till gällande förbud mot införsel av förtyngt läder icke har någon större betydelse.

Ledamoten *Hansson* har reserverat sig och föreslagit en tull av 10 % av värdet med följande motivering.

Dessa varor är nu belagda med viktullar, vilka emellertid genom penningvärdesförsämringen har reducerats i så hög grad att de numera icke lämnar tillräckligt skydd mot andra länders strävan att placera sin över-skottsproduktion här. Den svenska garveriindustrin kämpar därför med betydande svårigheter. Enligt en utredning angående ovanladersfabriker-nas lönsamhet hade denna industri för åren 1951—52 en negativ räntabili-tet av 2,2 %. Vad beträffar bottenladersfabrikationen torde situationen va-ra ungefär densamma. Det brydsamma läget avspeglas också i att ett antal företag inom garveribranschen tvingats nedlägga driften under senare tid. Utöver att garveriindustrin har ett högt beredskapsvärde, är den av domi-nerande betydelse för de orter där den är belägen. Då industrin är väl ratio-naliserad, producerar varor av hög kvalitet, har en skicklig arbetarstam och bedriver ett omfattande forskningsarbete torde även detta tala för att den beredes ett något bättre tullskydd än vad kommittén föreslagit.

Yttranden

Svenska garveriidkareföreningen vidhåller ett hos kommittén framställt yrkande om en tull av 10 % av värdet men önskar få det kompletterat med en minimitull av 65 öre per kg för ovanläder. Föreningen anser att den år 1955 införda tullen om 7 % icke begränsat importen, utan en ökning av importen av framförallt billigt s. k. spaltläder för tillverkning av reseffekter o. d. säges ha inträffat. Föreningen anför härom följande.

Denna ökning torde bero på det försvagade tullskydd för mycket billiga lädersorter, som den provisoriska värdetullen innebär. Det torde icke ha varit avsikten att en övergång till värdetull på läderområdet skulle medföra sådana negativa verkningar. Vi måste därför påyrka, att lädertullen konstrueras på ett sådant sätt att skyddet för denna del av lädertillverkningen i varje fall inte försämras. Vi hemställa därför att en minimitull införes, som motsvarar den tidigare för dylikt läder gällande specifika tullen.

Industrins yrkande om en tull av 10 % av värdet får stöd i yttranden av *Östergötlands och Södermanlands handelskammare* samt *handelskammaren i Gävle* ävensom i det av Sveriges hantverks- och småindustriorganisation redovisade yttrandet från *Sveriges skomakarmästarförbund*.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Tullen på läder blev såsom förut nämnts år 1955 provisoriskt bestämd till 7 % av värdet, vilket genomsnittligt innebar en avsevärd förstärkning av garverinäringens tullskydd. Med hänsyn till att inom nordiska samarbetsutskottet för närvarande pågår utredning rörande en gemensam nordisk marknad jämväl på detta område finner jag övervägande skäl tala för att icke nu vidtaga någon ändring av den år 1955 införda tullen. Jag förordar således att tullen tills vidare bibehålles vid 7 % av värdet.

41.06. Sämskläder**41.07. Pergament****41.08. Lackläder och metalliserat läder****Nuvarande tullförhållanden**

Vad som anförts beträffande tullförhållandena under nr 41.02—41.05 gäller även här.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle vid de två förstnämnda rubrikerna stadgas en tull av 8 % och vid den sistnämnda rubriken en tull av 7 % av värdet.

Kommittén har icke funnit anledning i och för sig föreligga att behandla dessa varuslag annorlunda än läder i allmänhet; tullen för lackläder är emellertid bunden i GATT vid 7 % av värdet och kommittén har ansett tillräckliga skäl saknas att bryta bindningen.

Yttranden

Under nr 41.02—41.05 redovisade yttrandena avser i regel även hithörande varor.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Med hänvisning till vad jag anfört under föregående rubrikgrupp föreslår jag att den nuvarande tullen 7 % av värdet tills vidare bibehålles.

41.09. Avklipp och annat avfall av läder**41.10. Konstläder, innehållande läder eller läderfibrer****Nuvarande tullförhållanden**

Konstläder drager en tull av 28 öre per kg, eller samma tull som tidigare utgick för bottenläder i hela eller halva hudar, medan avklipp och annat avfall är tullfritt.

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit tullfrihet vid båda dessa rubriker; av kommitténs betänkande framgår att kommittén därvid, såvitt angår konstläder, utgått från att varan icke vore föremål för inhemsk tillverkning.

Yttranden

AB United Shoe Machinery Company upplyser att bolaget byggt en fabrik för framställning av läderfiberplattor och att fabriken försöksvis igångsattes i augusti 1956. Då de ekonomiska förutsättningarna för fabriken undersöktes räknade man med ett visst tullskydd. Gällande tull 28 öre per kg beräknades motsvara ca 10 %, men med hänsyn till penningvärdeförsämringen förutsatte man en uppräknings av tullen till ca 15 %, och bolaget anhåller om ett tullskydd av nämnda storlek under hänvisning dels till att tullskyddsbehovet är stort under en start- och uppbyggnadsperiod, dels till att vissa länder tillämpar lägre priser vid export än på den egna hemmamarknaden. Man framhåller även att den igångsatta produktionen möjliggör avsättning på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt för skofabrikerens läderavfall.

Sveriges skomakarmästarförbund föreslår i den av Sveriges hantverks- och småindustriorganisation överlämnade skrivelsen en tull av 10 % under motivering att användningen av konstläder torde komma att öka genom ändring av kvalitetsförordningen för skotillverkningen, varvid konstlädret skulle gynnas i förhållande till naturellt läder. Visst skydd anses även önskvärt med hänsyn till pågående förberedelser för inhemsk tillverkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

I sitt förslag till nordisk tulltaxa har utskottet upptagit läderavfall o. d. med tullfrihet; förslaget omfattar däremot icke konstläder.

Departementschefen

För avklipp och annat avfall av läder bör tullfrihet stadgas i enlighet med tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag.

Beträffande konstläder finner jag övervägande skäl tala för att varan liksom tidigare i tullhänseende likställes med bottenläder; i enlighet med det förslag jag framlagt beträffande sistnämnda varuslag förordar jag således en tull av 7 % av värdet.

Kap. 42. Lädervaror; sadelmakeriarbeten; reseffekter, handväskor och liknande artiklar; varor av tarmar**42.01. Sadelmakeriarbeten för djur****Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för hithörande varuslag utgick tidigare med kr. 1:20 per kg men har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skulle tullen för dessa varor fastställas till 10 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med vad jag anfört under nr 41.02—41.05 finner jag övertvägande skäl tala för att icke nu vidtaga någon ändring av den år 1955 bestämda tullen.

42.02. Resväskor, koffertar, hattaskar**Nuvarande tullförhållanden**

För reseffekter utgår en tull av kr. 0:60—1:50 per kg; för övriga varor utgör tullen kr. 1:50—17:— per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 13 % av värdet, beträffande damväskor maximerad till kr. 7:— per kg, och anför bl. a. följande.

Flertalet av nu ifrågasvarande artiklar hör till dem, för vilka tullen år 1932 av statsfinansiella skäl avsevärt höjdes. Bland annat på grund härav har tullnivån i många fall kommit att bli anmärkningsvärt hög. Det bör emellertid framhållas att tullnivån är synnerligen ojämn och för många artiklar närmast får betraktas som låg. Av det erhållna kalkylmaterialet att döma ligger den nuvarande tullen lika ofta under som över normaltullsatsen. Tillämpning av denna tullsats skulle därför snarare innebära en utjämning av omotiverade tullskillnader än en reduktion av den allmänna tullnivån. Därest en utjämning av tullsatserna skulle komma att medföra en viss förändring av produktionens inriktning bör detta enligt kommitténs uppfattning icke utgöra hinder för en sådan välbehövlig sanering av tullförhållandena. Enligt kommitténs uppfattning kan det ur allmän synpunkt icke vara motiverat att upprätthålla en produktion av nuvarande omfattning, i den mån härför skulle krävas ett tullskydd av den storlek som nu råder och av tillverkarna begäres för vissa artiklar. Kommittén har därför icke funnit skäl föreligga att här avvika från normaltullsatsen utan föreslår en mot densnas genomsnittsvärde svarande tullsats av 13 % av värdet för hit hänförliga artiklar i allmänhet. Några bärande skäl att beträffande damväskor ge tullen form av viktull finnes icke enligt kommitténs uppfattning; den påyrkade tullsatsen 10:00 per kg skulle beträffande billigare väskor i många fall leda till orimligt hög tullbeskattning. Däremot kan värdetullen anses onödigt hårt drabba de dyrbarare väskorna, vilket enligt såväl industrins som handelns uppfattning bör undvikas. Detta kan ske genom en maximering av värdetullen, vilket också påkallas av de i GATT gjorda tullbindningarna.

Yttranden

Generaltullstyrelsen tar upp frågan om tulltaxeringen av tillbehör till här ifrågasvarande artiklar. Styrelsen framhåller att den av

kommittén använda versionen av nomenklaturen innehöll en bestämmelse, enligt vilken flaskor, borstar, saxar och dylika föremål skulle tulltaxeras för sig, om de kunde borttagas utan att skada uppstode, men att denna bestämmelse uteslutits i den slutliga versionen av nomenklaturen, varigenom varje land kan reglera detta tulltaxeringsfrågor efter eget gottfinnande. Enligt styrelsens uppfattning bör tillbehör av ifrågavarande slag, liksom enligt nuvarande bestämmelser, tulltaxeras tillsammans med de reseffekter etc. för vilka de är avsedda, så snart de inkommer samtidigt med dessa. Styrelsen finner det lämpligast med en uttrycklig bestämmelse för detta speciella fall och föreslår därför att i kap. 42 införes en anmärkning av följande lydelse.

Flaskor, borstar, saxar och dylika föremål, tillhörande reseffekter, necessärer och liknande varor, tulltaxeras tillsammans med dessa, för så vitt de inkomma samtidigt.

Frågan om tullsatsens storlek har varit föremål för delade meningar i remissyttrandena.

Föreningen Svenska väskfabriker påyrkar en tull av 20 % av värdet för portföljer och 15 % av värdet för övriga varuslag; skulle en maximering icke kunna undvikas beträffande damväskor, bör denna bestämmas till 10 kronor per kg. Föreningen framhåller att den av kommittén föreslagna tullen ger ett ökat tullskydd endast när det gäller plastväskor. För övriga damväskor blir skyddet oförändrat eller minskat. Kommittén har helt bortsett från föreningens yrkande om bättre tullskydd för skinnväskor i den lägre prisklassen; vid ett försämrat penningvärde skulle skyddet mot import av skinnväskor så gott som helt komma att bortfalla. Föreningen understryker att produktionen av reseffekter och damväskor under senare år företett en kraftig utveckling på grund av att dessa produkter alltmer blivit behovs- och förbrukningsartiklar.

Svenska sko- och läderindustriarbetareförbundet, avdelning 61, samt AB Bröderna Claesson, ABC-fabrikerna, hemställer gemensamt om ett tullskydd av 20 % för portföljer och necessärer samt 15 % för övriga reseffekter. De framhåller att kommitténs förslag till tullsatser för reseffekter innebär ej obetydliga sänkningar och betonar ytterligare vissa från industrihåll tidigare framförda och i kommitténs betänkande redovisade synpunkter. Det upplyses att ifrågavarande företag för några år sedan slutförde uppförandet av en fabriksbyggnad om ca 2 300 kvm för tillverkning av framför allt reseffekter samt beräknar att under år 1957 avsluta en pågående nybyggnad om 2 100 kvm.

Sveriges sadelmakare- och tapetseraremästares riksförbund finner i den av Sveriges hantverks- och småindustriorganisation överlämnade skrivelsen de av kommittén föreslagna tullsatserna alltför låga och tillstyrker i stället de av industrin förordade tullsatserna.

Sveriges grossistförbund yrkar att värdetullen bestämmas till endast 10 % och att viss maximering stadgas för samtliga varuslag; för andra artiklar

än damväskor anses en maximering till kr. 1:50 per kg vara väl avvägd. Förbundet uttalar bl. a. att kommitténs förslag med hänsyn till den inhemska industrins dominerande ställning innebär en alltför kraftig förstärkning av tullskyddet och framhåller att importerade artiklar i högre prislägen endast i ringa mån direkt konkurrerar med inhemska varor.

Sveriges köpmannaförbund föreslår en tull av 10 % av värdet, maximerad till kr. 7: — per kg för handväskor och kr. 1:50 för reseffekter. Förbundet framhåller att den svenska industrin med nu gällande låga tullar väl hävdar sin ställning och anser någon väsentlig höjning utöver importincidensen knappast vara befogad. Förslaget om maximering av tullen för reseffekter motiveras med att importen främst omfattar dyrare produkter, av vilka den svenska tillverkningen är obetydlig.

Stockholms handelskammare redovisar i sitt yttrande en framställning från *AB Nordiska kompaniet*; bolaget framför enahanda yrkande som grossistförbundet under framhållande bl. a. av att reseffektområdet utgör en expanderande marknad, som torde ge utrymme för en ökning av den inhemska tillverkningen även vid oförändrat tullskydd, samt att de skrymmande reseffekterna har ett högt frakt- och emballageskydd.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag innebär för vissa artiklar höjning, för andra sänkning i förhållande till nuvarande tullnivå. Från handels sida har riktats kritik mot den förra, från industrins sida mot den senare konsekvensen av förslaget. Tydligt är emellertid att sådana ändringar icke kan undvikas, om man vill ernå ett rationellt utformat tullskydd. Enligt min uppfattning får kommitténs förslag anses innebära en lämplig avvägning av tullskyddet. I fråga om tulltaxeringen av tillbehör biträder jag med vissa formella jämförelser generaltullstyrelsens förslag.

42.03. Kläder och andra beklädnadspersedlar

Nuvarande tullförhållanden

Dessa artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 10 % av värdet för handskar och 8 % av värdet för övriga varor.

Tulltaxekommittén

Kommittén har föreslagit en tull av 12 % av värdet för handskar och 10 % av värdet för övriga varuslag.

Beträffande h a n d s k a r har kommittén anfört följande.

Importen av handskar visar efter frilistningen en kraftigt stigande tendens, vilket bl. a. torde bero på att det nuvarande tullskyddet är ringa. Detta är särskilt förhållandet med lättare handskar, beträffande vilka den utländska konkurrensen torde vara störst. Även om en tillämpning av normaltullsatsen (11 à 13 %) för dessa handskar innebär en mycket kraftig tullhöjning, har kommittén med hänsyn till konkurrensförhållandena funnit en tullsats av denna storlek motiverad. Någon anledning överskrida denna nivå anser kommittén däremot icke föreligga, liksom icke heller att ytterligare förstärka skyddet för de tyngre handskarna genom att utforma det som viktull.

Vad avser övriga varuslag har kommittén funnit en tullhöjning motiverad, men i betraktande av den inhemska produktionens dominerande ställning ansett en tullsats av 10 % vara tillfyllest.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* har avgivit följande reservation beträffande handskar.

Den av kommittémajoriteten föreslagna tullsatsen innebär en mycket kraftig höjning av nuvarande tull. Kommittémajoritetens motivering härför grundar sig på de aktuella konkurrenssvårigheterna inom branschen. De av industrin framhållna svårigheterna sammanhänger emellertid enligt vår uppfattning med vissa omställningsproblem till följd av att importen återtagit sin från förkrigstiden traditionella omfattning. En viss anpassning hos den svenska industrin torde vara oundviklig i samband med denna återgång till normala förhållanden. I detta läge anser vi oss icke kunna tillstyrka en högre tullsats än 10 %. Även denna tullsats innebär en icke oväsentlig förstärkning av nuvarande tullskydd. Den skulle nämligen ge ungefärligen en fördubbling av nu gällande tull. Detta måste anses vara tillfyllest för att täcka skyddsbehovet för här ifrågakvarande varuslag.

Yttranden

Frågan om tullen på h a n d s k a r har berörts i åtskilliga av de inkomna yttrandena.

Svenska handskfabrikantföreningen och *Malungs skinnvarufabrikantförening* upprepar sina till tulltaxekommittén framförda yrkanden om en tull av 15 % av värdet, dock minst 18 kronor per kg för handskar vägande mer än 80 g per par. Föreningarna berör särskilt den under senare år inträdda krympningen av den inhemska produktionen. Antalet handskfabriker inom det s. k. franska handskmakeriet säges ha nedgått från 21 till 13, medan antalet anställda från år 1953 till 1956 nedgått från 2 000 till 1 400. En motsvarande utveckling uppgives ha skett inom Malungsdistriktet där den s. k. blockningsmetoden dominerar. Föreningarna anser att den nuvarande tullsatsen 10 % är otillräcklig och att den föreslagna tullsatsen om 12 % ej heller är tillfyllest. Om det svenska handskmakeriet skall bestå måste tullskyddet höjas; jämförelse göres här med textilindustrin.

Sveriges grossistförbund anser att tullhöjningen bör begränsas till den för närvarande gällande provisoriska tullsatsen om 10 % av värdet under framhållande av artskillnaden mellan produktion och import på detta område. Tullsatsen 10 % av värdet förordas även av *Sveriges köpmannaförbund*

samt i en av Stockholms handelskammare redovisad framställning från AB Nordiska kompaniet.

Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening upprepar till kommittén framförda synpunkter och vidhåller ett där framställt yrkande om 5 % tull på handskar; alternativt föreslås 5 % för bättre kvaliteter som suède och glacé samt 10 % för övriga varuslag.

Skånes handelskammare tillstyrker den av handskindustrin begärda 15 % tullen.

Beträffande övriga varuslag har kommitténs förslag icke föräranlett några uttalanden av remissinstanserna.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med vad som anförts under nr 41.02—41.05 förordar jag att de år 1955 bestämda tullsatserna tills vidare bibehålles oförändrade.

42.04. Varor för tekniskt bruk

42.05. Andra varor av läder eller konstläder

Frånsett vissa skiljaktigheter i fråga om tidigare utgående tullsatser äger vad som anförts under nr 42.01 tillämpning jämväl beträffande dessa rubriker; jag förordar även här bibehållande tills vidare av den år 1955 bestämda tullsatsen, vilken utgör 8 % av värdet.

42.06. Varor av tarmar m. m.

Till detta nummer hänförliga artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med en tull av kr. 1:20 per kg men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 8 % av värdet med undantag dock för strängar för sportartiklar. Tulltaxekommittén föreslår tullfrihet för samtliga varuslag; hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad omfattar icke varor enligt detta nummer. I enlighet med kommitténs förslag upptages ifrågavarande artiklar med tullfrihet i det nu framlagda förslaget.

Kap. 43. Pälsskinn och konstgjord päls samt varor därav

43.01. Pälsskinn, oberedda

Nuvarande tullförhållanden

Pälsverk av får, gasell, get, bisam, opossum m. fl. är tullfria; övriga pälsverk är belagda med en tull av kr. 1:50 per kg eller 5 eller 10 % av värdet. (Vissa av tullsatserna är ett resultat av GATT-förhandlingarna år 1956.)

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för samtliga varuslag under framhållande bl. a. av att nu utgående tullar införts av statsfinansiella skäl men icke är av någon större betydelse ur sådana synpunkter.

Yttrande

Svenska pälsdjursuppfödarens riksförbund tillstyrker den föreslagna tullfriheten för oberedda pälskinn; av handelspolitiska skäl önskar förbundet få tullfriheten genomförd med det snaraste.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet vid denna rubrik i den gemensamma nordiska tulltaxan.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets av branschorganisationen tillstyrkta förslag om tullfrihet för detta varuslag.

43.02. Pälskinn, beredda, även hopfogade till tavlor**43.03. Varor av pälskinn****Nuvarande tullförhållanden**

Tullarna på hit hänförliga varuslag är beroende av slaget av pälsverk och varans beskaffenhet i övrigt; de s. k. ädelpälsverken är belagda med värdetull om 10 eller 15 % (den senare tullsatsen kombinerad med en additiv viktull) och de övriga pälsverken med viktullar.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs uppfattning bör tullsatserna i princip fastställas, för lösa skinn till 6 %, för tavlor till 8 % och för andra varor till 10 % av värdet; med hänsyn till gällande bestämmelser om pälsvaruskatt har emellertid i kommitténs taxeförslag för samtliga artiklar upptagits en tull av 6 % av värdet.

Kommittén finner icke någon omständighet föreligga, som i och för sig kan motivera ett överskridande av normaltullsatserna. Även om dessa varierar något bör det vara möjligt att inom varje position tillämpa en enhetlig värdetull. Då den utländska konkurrensen torde vara starkast beträffande de billigare skinnlagen, anses vissa skäl tala för att normaltullsatsen för varor av dylika skinn i huvudsak blir normerande. I överensstämmelse härmed har kommittén funnit tullsatsen i princip böra fastställas, för lösa skinn till 6 % och för färdiga persedlar av pälskinn till 10 % av värdet; för tavlor av pälskinn har en tullsats av 8 % befunnits i princip vara lämplig. Emellertid måste enligt kommitténs uppfattning vid tullsatsernas fastställande beaktas även den för hithörande varor utgående pälsvaruskat-

ten. Denna belastar visserligen även svensktillverkade varor men har av tekniska skäl utformats på ett sådant sätt att den inhemska produktionen de facto erhåller en icke obetydlig favör. I fråga om lösa skinn är förhållandena dock icke sådana att kommittén finner anledning att med hänsyn till skatten föreslå någon reducering av den ovan angivna tullsatsen 6 % av värdet. Vad åter angår varor av pälsverk uttalar kommittén med åberopande av verkställda beräkningar rörande skattens skyddsverkan att det icke finnes anledning tillämpa högre procentsats för tullen på dessa varor än på lösa pälsskinn. Kommittén föreslår därför att, så länge pälsvaruskatten bibehåller sin nuvarande utformning, tullen för tavlor och andra varor av pälsverk fastställs till samma procentsats som för lösa skinn eller 6 % av värdet.

Yttranden m. m.

Svenska pälsbranschens centralkommitté vidhåller ett till tulltaxekommittén framfört yrkande, innebärande en tull för beredda lösa skinn av 6 % (får- och kaninskin 8 %), för tavlor och ämnen 8 % samt för färdiga persedlar 12 % av värdet; dessa tullsatser bör inskrivas i tulltaxan och en eventuell reducering med hänsyn till pälsvaruskatten utformas som en suspendering.

Kontrollstyrelsen uttalar bl. a. att den finner det naturligt att kommittén vid uppgörandet av sitt förslag beaktat det skydd som finns i form av den högre skatten på importerade skinn.

Generaltullstyrelsen påpekar att enligt den reviderade Bryssel-nomenklaturen hänföres alla beredda hudar och skinn med hårbeklädnad till kap. 43; tidigare föll dylika artiklar under nämnda kapitel endast om de var beredda som pälsskinn. Vissa beredda hudar och skinn med hårbeklädnad överföres härigenom från nr 41.02—41.05 med föreslagen tull av 8 % av värdet till nr 43.02 med föreslagen tull av 6 % av värdet. Varorna i fråga torde, enligt tullstyrelsens uppfattning, icke vara av sådan betydelse att någon ändring av tullsatsen under nr 43.02 kan anses påkallad.

1952 års kommitté för indirekta skatter föreslår i sitt betänkande (SOU 1957: 13) en avveckling av pälsvaruskatten.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Det förslag till gemensam nordisk tulltaxa, som utskottet framlagt, upp-tager en tull av 10 % av värdet vid nr 43.02 och 15 % av värdet vid nr 43.03 (det nordiska förslaget förutsätter att diskriminerande beskattning icke förekommer).

Departementschefen

Enligt min uppfattning får de av tulltaxekommittén i princip förordade tullsatserna anses innebära ett lämpligt avvägt tullskydd. Tillämpning av dessa tullsatser skulle för vissa artiklar innebära en sänkning under den nordiska nivån, men i betraktande av att detta endast skulle gälla en mindre del av produktionen torde denna omständighet icke böra utgöra hinder

för att tills vidare godtaga den av kommittén föreslagna avvägningen. Med beaktande härav och då jag icke är beredd att i detta sammanhang förorda ett avskaffande av pälsvaruskatten föreslår jag att tullen i överensstämmelse med tulltaxekommitténs för detta fall anpassade förslag bestämmes till 6 % av värdet. Tillräckliga skäl att i tulltaxan särskilt utmärka den med pälsvaruskatten sammanhängande reduktionen av tullen anser jag icke föreligga.

43.04. Konstgjord päls och varor därav

Nuvarande tullförhållanden

Till detta nummer hänförliga imitationer av pälskinn är numera i regel belagda med en tull av 14 eller 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner det lämpligt att här ifrågavarande varuslag likställs med naturliga pälsvaror; materialet som sådant anses närmast motsvara s. k. taylor och kommittén föreslår följaktligen en värdetull av 8 % för konstgjord päls och 10 % för färdiga varor.

Ledamoten *Westerlind* anför i en reservation mot kommitténs förslag följande.

Inhemsk tillverkning av hithörande artiklar torde icke förekomma. Ett tullfrihetsmedgivande kan icke gärna skada pälsbranschen, eftersom de konstgjorda pälskinnen icke utgör några verkliga substitut för riktigt pälsverk. För konsumenterna representerar konstgjorda pälskinn och riktigt pälsverk helt åtskilda ting. Det vore därför onödigt att med hänsyn till förmodade konkurrensrisker för vissa inhemska industribranscher åsätta positionen en så hög tullsats som den kommittémajoriteten föreslagit, nämligen 8 % respektive 10 %. Det ter sig för mig motbjudande att under sådana förhållanden betunga de konsumenter med blygsamma inkomster, som är hänvisade att huvudsakligen köpa konstgjorda pälsvaror, med tullskydd av denna storlek. I själva verket framstår denna form av »lyx» för konsumenterna såsom en konventionell nödvändighet. Extra pålagor kommer icke att begränsa inköpen utan endast att öka levnadskostnaderna för de mindre inkomsttagarna. Utifrån detta resonemang bör tullskyddet utmätas med all den försiktighet som är möjlig. En rimlig avvägning pekar närmast på 5 % respektive 6 %.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager 10 resp. 15 % av värdet vid de av tulltaxekommittén föreslagna underpositionerna, d. v. s. varorna likställs på sätt även skett i kommitténs förslag med naturliga pälsvaror.

Departementschefen

Kommitténs förslag skulle innebära en sänkning under den föreslagna nordiska nivån; för undvikande av att den svenska taxan avlägsnas från det nordiska förslaget förordar jag att tullen tills vidare upptages i enlighet med detta förslag, d. v. s. till 10 % av värdet för konstgjord päls och 15 % av värdet för varor av detta material.

A V D E L N I N G I X

**Trä och varor därav, träkol; kork och varor därav;
korgmakeriarbeten och andra varor av flättningsmaterial****Kap. 44. Trä och varor därav; träkol****Allmänna synpunkter****Tulltaxekommittén**

Kommittén inleder behandlingen av detta kapitel med vissa allmänna synpunkter på trämanufakturprodukter — härunder icke inbegripet produkter av sågverk, hyvlerier, låd- eller fanerfabriker — vilka torde få återgivas i detta sammanhang såsom bakgrund till kommitténs förslag på området; kommittén anför i huvudsak följande.

Frånsett specialområden behärskas den svenska marknaden för trämanufakturartiklar helt av den inhemska produktionen. Att den inhemska produktionen har en dominerande ställning förefaller naturligt i ett land som vårt. Träförädlingsindustrin får nämligen anses höra till de produktionsgrenar för vilka vårt land har de bästa naturliga förutsättningarna. Industrier har också undergått en stark utveckling och torde i tekniskt avseende väl kunna mäta sig med sina utländska medtävlare. Utvecklingen har haft karaktär av en rationalisering och utbyggnad av tidigare befintlig hantverksmässig verksamhet men knappast inneburit upptagande av ny produktion i konkurrens med utländska tillverkare. Enligt kommitténs uppfattning finnes föga grund för ett antagande att hittillsvarande tullar skulle ha påverkat den allmänna utvecklingen i positiv riktning. Någon anledning att tillerkänna denna produktionsgren högre tullskydd än industrin i allmänhet torde i princip icke föreligga, utan branschen får i stället anses höra till dem för vilka man kan överväga ett lägre skydd än genomsnittet, även om detta skulle innebära en viss sänkning i förhållande till den tullnivå som råder enligt nuvarande taxa. Denna nivå är för övrigt synnerligen ojämn. För många varor ligger tullen avsevärt över, för andra däremot avsevärt under normalnivån. Genomsnittssiffran säger därför icke mycket om tullförhållandena. Vidare är tullskyddet på stora områden närmast av nominell karaktär, då utländsk konkurrens på hemmamarknaden hittills i stor utsträckning saknats. Nedsättning av de nuvarande tullsatserna medför därför icke i praktiken så stora ändringar i hittillsvarande förhållanden som de matematiskt uträknade siffrorna antyder. Med hänsyn till de olikheter i såväl nu berörda som andra hänseenden, vilka föreligger mellan skilda varuslag, har kommittén emellertid funnit det icke vara möjligt att på nu ifrågakvarande område uppdraga några generella riktlinjer för tullsättningen, utan de olika varuslagen kommer att i det följande behandlas var för sig.

44.01—44.12. Vissa huvudsakligen grövre trävaror

Vissa till dessa rubriker hänförliga produkter är belagda med tull efter olika vikt-tullsats, men flertalet är fria från tull. Tulltaxekommittén föreslår tullfrihet för samtliga varuslag, och detsamma är fallet med nordiska ekonomiska samarbetsutskottet. I överensstämmelse härmed har alla dessa rubriker upptagits med tullfrihet i det nu framlagda förslaget.

**44.13. Virke (parkettstav härunder inbegripen), hyvlat eller eljest bearbetat
Nuvarande tullförhållanden**

För varor av furu eller gran utgår tull med 5 öre per kg, för varor av övriga träslag med 30 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet med undantag för parkettstav, som enligt förslaget skall beläggas med en tull av 6 % av värdet. Beträffande hyvlat virke i allmänhet framhåller kommittén att någon import oavsett tullens storlek i regel icke är aktuell. Tullen får därför anses i stort sett vara av enbart nominell karaktär, men den har likväl reell betydelse för den import som i särskilda fall kan komma i fråga. Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke behov av att tullbelägga denna import.

Vad angår parkettstav konstaterar kommittén att marknaden helt domineras av den inhemska produktionen. Denna har för närvarande ett nominellt mycket högt tullskydd, men det torde vara tveksamt i vad mån dess dominerande ställning beror därpå. Tillverkningen har dock icke samma förutsättningar som produktionen av vanligt hyvlat virke, utan tullskydd för densamma får enligt kommitténs uppfattning även i fortsättningen anses vara motiverat. Med hänsyn till nuvarande tullnivå har kommittén ansett det befogat att något överskrida normaltullsatsen.

Ledamoten *Hansson* har reserverat sig mot kommitténs förslag i vad avser parkettstav och föreslår en tull av 8 % av värdet för detta varuslag. Han framhåller att den svenska parketttillverkningen i stor utsträckning sker inom små företag och att konkurrentländerna har betydligt lägre produktionskostnader än vad fallet är i vårt land. Med hänsyn till den hårda konkurrensen och den betydelse vederbörande industrier har för sysselsättningen inom vissa orter måste en tullsats av nyss angiven storlek enligt reservantens mening anses väl motiverad.

Yttranden

Förslaget om tullfrihet för hit hänförligt virke i allmänhet godtages av *Svenska trävaruexportföreningen* och *AB Statens skogsindustrier* och lämnas utan erinran av övriga remissinstanser.

Beträffande parkettstav yrker *Träindustrins branschorganisation* att tullsatsen bibehålles oförändrad och i vart fall ej sänkes under den nivå av 10 % som föreslagits beträffande många andra träalster; i andra hand

yrkas en gradvis inträdande sänkning under en femårsperiod. Organisationen framhåller att tulltaxekommittén genom att föreslå en tullsats som ligger ca 2 enheter över normaltullnivån på ett fullt riktigt sätt antytt att skillnaden ur kommersiell synpunkt är för markant mellan gällande tull och framräknad normaltull. En justering av nämnda storleksordning anses dock icke tillräcklig. Till stöd för denna uppfattning hänvisar organisationen till de fördelar som utländska tillverkare har i form av billigare råvaror och lägre arbetslöner. I detta sammanhang understrykes parkettindustrins betydelse för avsättningen av svenskt ekvirke, vilket uppgives icke ha någon annan praktiskt lämplig användning. Vidare hävdas att ständig risk för dumping föreligger inom denna bransch.

Sveriges hantverks- och småindustriorganisation har i huvudsak samma yrkande som Träindustrins branschorganisation.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag till gemensam nordisk tulltaxa sammanfaller med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke anledning frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

44.14. Faner (sågat, knivskuret eller svarvat)

44.15. Fanerat trä, kryssfaner och annat skikträ

44.16. Cellplattor av trä

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgår för enkelt faner med 10 öre, för kryssfaner av björk med 7 öre, för kryssfaner av annat material ävensom för övriga till nr 44.15 hänförliga artiklar med 10 öre samt för cellplattor med 5—60 öre, allt per kilogram räknat.

Tulltaxekommittén

För enkelt faner föreslår kommittén bibehållande av den nuvarande tullen 10 öre per kg.

Beträffande kryssfaner och övriga till nr 44.15 hänförliga varor föreslår kommittén en tull av 7 öre per kg med följande motivering.

Enligt kommitténs uppfattning finnes icke anledning överskrida normaltullsatsen. Med hänsyn bl. a. till att tullen närmast kommer att fungera som skydd i ett skärpt konkurrensläge samt att vissa dyrare kvaliteter icke tillverkas inom landet har kommittén funnit lämpligt att tullen liksom för enkeltfaner (nr 44.14) även i fortsättningen utgår efter vikt. Normaltullsatsen motsvarar då för ordinära kvaliteter ungefär den tullsats av 7 öre per kg som nu utgår för björkplywood.

För cellplattor föreslår kommittén samma tullsats som för kryssfaner m. m. eller 7 öre per kg.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag beträffande kryssfäner och andra till nr 44.15 hänförliga varor samt föreslår med hänvisning till den allmänna avvägning av tullskyddet som de redovisat i det principiella avsnittet av sin reservation tullfrihet för dessa varuslag. Det framstår enligt deras uppfattning såsom orimligt att ett exportland på skogsvaruområdet genom en tull skall avskärma en sådan produkt som plywood från en del konkurrens. De kritiserar även uttalandet om tullen som skydd i ett skärpt konkurrensläge såväl principiellt som i föreliggande speciella fall. Att här tillämpa den s. k. normaltullsatsen, vilken motsvarar 6 à 7 %, innebär ett övergivande av varje tanke på en differentiering av tullskyddet. Här om någonsin är platsen för en tull som ligger under genomsnittsnivån. Även med majoritetens ställningstagande i allmänhet ter sig en tull av 6 à 7 % på plywood såsom en inadvartens för denna position. Reservanterna framhåller också att det av hänsyn till det nordiska samarbetet är önskvärt, att ett fritt varuutbyte kan äga rum på nu ifrågavarande område.

Yttranden

Svenska plywoodföreningen anför bl. a. att det försämrade penningvärdet lett till en minskning av tullskyddet och uttalar farhågor för ökad utländsk konkurrens under framhållande av den utbyggnad av plywoodindustrin som ägt rum på vissa håll i utlandet. Även skogsägarna kommer, framhåller man, att få kännning av en ökad import genom försämrade avsättningsmöjligheter för rundvirke. Föreningen anser det icke motiverat att sänka en redan låg tull och därmed ytterligare animera importen av varor som utan svårighet kan framställas här i landet. I stället vore en höjning av tullsatserna väl motiverad. Om detta f. n. skulle vara omöjligt yrkar man att de nuvarande tullsatserna för kryssfäner icke sänkes.

Statens priskontrollnämnd uttalar den uppfattningen att nu utgående tull för kryssfäner kan slopas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad upptager en tull av 3 % av värdet för enkelt fäner (nr 44.14), 6 % av värdet för kryssfäner (ur nr 44.15) och 9 % av värdet för övriga här avsedda varuslag (ur nr 44.15, nr 44.16).

Departementschefen

Hithörande varuslag företer mycket varierande värde per kvantitetsenhet, varför en jämförelse mellan tulltaxekommitténs och samarbetsutskottets förslag erbjuder vissa vanskligheter. I fråga om exempelvis kryssfäner ligger förslagen dock i stort sett på samma nivå. Med hänsyn till önskvärdheten av en samordning mellan den svenska taxan och det nordiska förslaget finner jag mig kunna förorda att tullsatserna fastställas i enlighet med samarbetsutskottets förslag.

44.17. Specialbehandlat trä i skivor, block e. d.**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga varor är f. n. belagda med vikttullar av varierande storlek.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet under framhållande av att någon inhemsk produktion icke torde förekomma.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår tullfrihet för dessa varor.

Departementschefen

Förslaget om tullfrihet för detta varuslag föranleder icke någon erinran från min sida.

44.18. Konstgjort trä, framställt genom agglomerering av träspån e. d.**Nuvarande tullförhållanden**

Ifrågavarande produkter är belagda med vikttullar av varierande storlek.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

44.19—44.20. Ram- och möbellister samt andra profilerade lister; ramar för tavlor m. m.**Nuvarande tullförhållanden**

Ram- och tapetlister drager en tull av 55 öre per kg, byggnadslister en tull av 5—30 öre per kg och ramar en tull av 55 öre—1 krona per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet. Detta motsvarar enligt kommittén nuvarande tullnivå för ram- och tapetlister. Av praktiska skäl bör samma tullsats fastställas för lister för byggnadsändamål. Tullen för ramar bör utgå efter samma grunder som för nyssnämnda halvfabrikat.

Yttrande

Träindustrins branschorganisation yrkar att tullen under inga omständigheter sättes lägre än 10 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning finnes icke anledning frångå tulltaxekommitténs förslag.

44.21. Lådor, häckar, cylindriska tunnor och liknande förpackningar

Nuvarande tullförhållanden

Sågade lådämnen är fria från tull, för övriga varuslag blir i regel en tull av 5 öre per kg tillämplig.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för samtliga hithörande varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I enlighet med tulltaxekommitténs förslag finner jag tullfrihet böra stadgas vid denna rubrik.

44.22. Tunnbinderiarbeten

Nuvarande tullförhållanden

För tunnbinderiarbeten av furu eller gran utgår tull med 1 öre per kg, för dylika arbeten av annat träslag med 4 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 6 % av värdet för dessa artiklar.

Yttranden

Sveriges grossistförbund framhåller att den föreslagna tullsatsen i fråga om arbeten av furu eller gran innebär en 4-dubbling av gällande tullnivå; i likhet med motsvarande artiklar under nr 44.21 bör även nämnda artiklar göras tullfria. *Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanternas förening* föreslår med liknande motivering ett bibehållande av nuvarande tullar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke skäl frångå tulltaxekommitténs förslag.

44.23. Byggnadssnickerier (inkl. monteringsfärdiga hus och sammansatt parkettstav)

Nuvarande tullförhållanden

Hithörande varuslag drager en tull av 5 öre per kg, om de är tillverkade av furu eller gran, och 30 öre per kg, om de är tillverkade av annat träslag, allt under förutsättning att de icke undergått lackering, polering eller dylik efterbehandling.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 6 % av värdet för sammansatt parkettstav och tullfrihet för rubriken i övrigt.

I fråga om sammansatt parkettstav hänvisas till vad som anförts rörande den icke sammansatta staven under nr 44.13.

Vad beträffar övriga byggnadssnickerier anser kommittén att något aktuellt behov av tullskydd icke föreligger på detta område, och vad som från industrins sida anförts rörande farhågor för en eventuell framtida konkurrens på hemmamarknaden är enligt kommitténs uppfattning icke av beskaffenhet att motivera ett tullskydd.

Ledamoten *Hanssons* under nr 44.13 anförda reservation beträffande parkettstav avser även till förevarande rubrik hänförlig sammansatt parkettstav.

Yttranden

Snickerifabriernas riksförbund uttalar farhågor för en framtida konkurrens till följd av branschens f. n. låga lönsamhet och upprepar ett tidigare till tulltaxekommittén framfört önskemål om en tull av 5 % för byggnadssnickerier.

AB Gustaf Kähr, Ji-Te AB, Lenna Bruks AB, AB WST-Hus och *AB Vänerens träförädlingsfabrik* hemställer i en gemensam skrivelse om en tull av 8 % av värdet för andra byggnadssnickerier än sammansatt parkettstav. Ifrågavarande tillverkare, vilkas skrivelse närmast berör tullen på dörrar, framhåller att det aktuella utvecklingsskedet i och för sig erbjuder så många problem att det icke kan vara riktigt att ytterligare komplicera situationen genom en tullsänkning. Även om dörrfabrikanterna kommit längst med rationalisering och standardisering inom snickeribranschen, torde känsligheten för utländsk konkurrens vara störst inom denna sektor. Man påpekar slutligen att den av kommittén föreslagna tullfriheten innebär ett negativt tullskydd av storleksordningen 3 à 4 %.

Träindustrins branschorganisation vidhåller tidigare yrkande om 10 % tull för monteringsfärdiga trähus. Organisationen utgår från att lägen kan uppstå med konkurrens från Finland, eventuellt även Ryssland och mellan-europeiska länder, vilka alla har lägre arbetskostnader än Sverige, och anser det oklokt att helt blottställa detta stora industriområde. Vad beträffar övriga snickerier instämmer man i nyss återgivna yrkande från *Snickerifabriernas riksförbund*.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

För sammansatt parkettstav torde tullen böra utgå efter samma tullsats som för den icke sammansatta varan (ur nr 44.13); liksom beträffande sistnämnda artikel biträder jag kommitténs förslag om en tull av 6 % av värdet.

Beträffande andra byggnadssnickerier (inkl. monteringsfärdiga hus) delar jag tulltaxekommitténs uppfattning att något aktuellt behov av tullskydd icke föreligger. Farhågor för en framtida utländsk konkurrens kan enligt min uppfattning icke motivera ett bibehållande av tullskyddet på detta område. Förekomsten av ett negativt tullskydd är ett förhållande som i princip gäller alla tullfria varuslag och torde i förevarande fall icke vara av någon större reell betydelse. Jag biträder därför tulltaxekommitténs förslag att avskaffa tullen. Liksom eljest i sådana fall bör man givetvis med uppmärksamhet följa utvecklingen och, därest ändrade konkurrensförhållanden så påkallar, vara beredd att taga frågan under omprövning.

44.24. Hushållsartiklar av trä

Behandlas tillsammans med nr 44.27.

44.25. Verktyg och redskap av trä samt delar därtill; borstträn, skoblock, läster m. fl. artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga artiklar är belagda med viktullar, varierande mellan 5 och 60 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för ämnen till skoläster och skoblock samt en tull av 10 % av värdet för färdiga sådana artiklar; beträffande övriga varuslag föreslår kommittén en tull av 5 % av värdet utom för varor av hickory, vilka upptagits med tullfrihet.

Yttrande

Träindustrins branschorganisation påyrkar en tull av 15 % av värdet för skoblock och läster. Av kommittén föreslagna tullsats förklaras vara otillräcklig som skydd mot tysk och tjeckisk konkurrens, då prisskillnaden till hemmaproduktionens nackdel kan uppgå till 25 à 45 %. Skillnaden beror enligt organisationen huvudsakligen på lönerna, men även vissa förhållanden i fråga om modellkostnaderna åberopas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke anledning frångå tulltaxekommitténs förslag.

44.26. Bobiner, spolpipor, trådrullar och liknande artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Bobiner och spolpipor drager en tull av 20 öre per kg, trådrullar och övriga artiklar i regel en tull av 30 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen upptagas till 5 % av värdet. Kommittén uttalar att en viss höjning av tullen för bobiner och spolpipor är motiverad, men kommittén har icke funnit tillräcklig anledning föreligga att bryta den i GATT gjorda bindningen vid 5 % av värdet. Beträffande trådrullar anser kommittén tullen icke vara av någon större praktisk betydelse; tullsatsen bör lämpligen upptagas till samma siffra som för de förut nämnda varuslagen.

Yttrande

Träindustrins branschorganisation påyrkar en tullsats av 10 % av värdet för bobiner och spolpipor. Organisationen framhåller att kommittén föreslår en tullsats av nämnda storlek för motsvarande artiklar av papp och att samma konkurrens föreligger beträffande träartiklarna. Enligt organisationens mening kan förekomsten av en GATT-bindning icke få inverka på avvägningen av tullen. Tillverkningen av bobiner och spolpipor av trä har under de senaste åren drabbats av stark tillbakagång, särskilt på grund av betydligt lägre löner i det viktigaste konkurrentlandet, och ett övervägande antal av fabriker säges ha gjort konkurs eller lagt om tillverkningen. Vissa har gått över till produktion av träleksaker, för vilka kommittén nu föreslår en sänkning av tullen från ca 50 % till 12 % av värdet. Företag som på sådant sätt beröres av förändringar i sina väsentligaste planerings- och investeringsfrågor rubbas allvarligt och kan få mycket svårt att fortleva, särskilt som företagen på något undantag när är utpräglade småindustrier.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att höja tullen för bobiner och spolpipor utöver den GATT-bundna nivån eller att eljest frångå tulltaxekommitténs förslag.

44.24. Hushållsartiklar**44.27. Belysningsartiklar, rumsinventarier, prydnadsartiklar m. fl. varuslag****44.28. Andra varor av trä****Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga artiklar är enligt gällande tulltaxa belagda med viktullar mellan 5 och 60 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Dessa rubriker upptages i kommitténs förslag med en tullsats av 10 % av värdet. Kommittén framhåller att bakom ojämnheterna i den rådande tullnivån icke ligger någon avsikt att differentiera tullskyddet, utan förhållandet har i huvudsak uppkommit rent slumpartat genom de specifika tullarnas bristande anpassning efter värdet. En utjämning av tullnivån genom en enhetlig värdetullsats anses därför ligga nära till hands. Någon anledning att därvid avvika från normaltullsatsen föreligger enligt kommitténs uppfattning icke. Tillämpning av denna tullsats kommer självfallet att innebära avsevärda höjningar eller sänkningar för enskilda varuslag men detta bör icke få stå hindrande i vägen för en normalisering av tullförhållandena.

Yttranden

Träindustrins branschorganisation framhåller i fråga om klädhängare att den tidigare betydande exporten av denna artikel gått starkt tillbaka. Minskningen har sin grund i våra höga arbetskostnader. Organisationen uppger att priserna på vissa utländska klädhängare, oaktat de tillverkats av dyrbarare material än de svenska, ligger ända till 20 % under de svenska priserna, trots att dessa är så hårt pressade att de ej täcker de fasta kostnaderna. Branschen tar detta som ett varningstecken. Ett kraftigt reducerat tullskydd skulle öppna marknaden för stor import. Kommitténs förslag innebär, framhåller organisationen, en reducering från 31 à 97 % till 10 % av värdet. Man anser det vara synnerligen oförsiktigt att nu sänka tullskyddet så kraftigt. Organisationen erinrar om att den tidigare yrkat att tullen icke måtte sänkas under nuvarande miniminivå och uttalar att förslaget om en tull av 10 % i varje fall är alldeles otillräckligt; i andra hand yrkas på en gradvis inträdande sänkning under en femårsperiod.

Sveriges hantverks- och småindustriorganisation förordar en måttligare tullsänkning än den kommittén föreslagit och vill i varje fall bestämt rekommendera en successiv sänkning under en flerårsperiod.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag torde genomsnittligt sett icke innebära någon större förändring av tullnivån men kan sägas innebära en viss omfördelning av tullskyddet mellan olika varuslag. Härigenom kan givetvis uppkomma avsevärda tullsänkningar såväl som tullhöjningar. Vad särskilt tullsänkningarna beträffar är dessa i vissa fall siffermässigt sett mycket betydande. Innebörden av sådana sänkningar bör emellertid icke överdrivas, då det nuvarande höga tullskyddet oftast icke på långt när utnyttjats. Enligt min uppfattning innebär kommitténs förslag ett lämpligt avvägt tullskydd och kan därför tillstyrkas. Jag finner icke tillräckliga skäl föreligga att införa någon särskild övergångsanordning.

Kap. 45. Kork och varor därav**Nuvarande tullförhållanden**

Naturkork, obearbetad, och korkavfall är tullfria; för expanderad kork utgår tull med 15 % av värdet, för livbojar m. m. samt block och dylika grövre arbeten av korkavfall med 10 öre per kg och för övriga varor med 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 7 % av värdet för presskork och varor därav (nr 45.04) samt tullfrihet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa omfattar endast naturkork och vissa halvfabrikat därav (nr 45.01 och 45.02); för dessa varor föreslås tullfrihet liksom i det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

Kap. 46. Korgmakeriarbeten och andra varor av flätningmaterial**46.01—46.02. Flätor, vävnader och liknande varor av flätningmaterial****Nuvarande tullförhållanden**

Hattflätor av vegetabiliska ämnen är fria från tull, dylika flätor av plast drager en tull av 10 kronor per kg; andra hithörande varuslag är belagda med viktullar mellan 5 öre och 1 krona per kg, varor av plast dock med en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att varor av plast åsättes samma tull som plastvaror i allmänhet, d. v. s. 13 % av värdet, och att tullfrihet stadgas för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager vid nr 46.01 en tull av 15 % av värdet för varor av konstplast och tullfrihet för övriga varor samt vid nr 46.02 en tull av 15 % för samtliga varuslag.

Departementschefen

Varor av plast torde i överensstämmelse med det förslag jag framlagt beträffande plastvaror i allmänhet (jfr kap. 39) böra upptagas med en tull av 15 % av värdet.

För varor av annat material har under nr 46.01 såväl kommittén som utskottet föreslagit tullfrihet. Jag finner icke anledning till erinran mot detta förslag. Under nr 46.02 har kommittén för här åsyftade varor föreslagit tullfrihet men nordiska utskottet en tull av 15 % av värdet. Med hänsyn till samordningen med det nordiska förslaget synes tullen icke nu böra avskaffas, utan jag finner lämpligt att varorna liksom motsvarande artiklar i nr 46.03 upptages med en tull av 10 % av värdet.

46.03. Korgmakeriarbeten och andra artiklar av flättningsmaterial**Nuvarande tullförhållanden**

Artiklar av konstplast samt av s. k. luffasvamp drager en tull av 15 % av värdet, grövre artiklar av vegetabiliska flättningsmaterial en tull av 7 eller 10 öre per kg och övriga arbeten en tull av 1 krona per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 13 % av värdet för varor av plast och 10 % av värdet för varor av annat material samt anför bl. a. följande.

Oavsett i vad mån det kan vara berättigat att söka tillgodose de speciella sociala intressen, som här i viss utsträckning kan göra sig gällande, genom tillgripande av högre tull än som eljest skulle vara motiverat, är kommittén därför icke övertygad om att en sådan åtgärd skulle leda till avsett resultat. Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl för särbehandling av denna produktionsgren. Kommittén har därför beträffande korgmakeriarbeten av vegetabiliskt material funnit sig icke böra överskrida normaltullsatsen i vidare mån än att det för ernående av likformighet med närstående trämanufakturartiklar ansetts lämpligt med en jämkning uppåt till 10 % av värdet. Artiklar av konstplast har även under denna rubrik upptagits med den tullsats av 13 % av värdet som föreslagits för sådana artiklar i allmänhet.

Yttrande

Sveriges korgmakeriödkares yrkesförening förklarar sig i den av Sveriges hantverks- och småindustriorganisation överlämnade skrivelsen under före-

liggande förutsättningar anse kommitténs förslag godtagbart. I samband härmed uttrycker föreningen emellertid oro över att en låg tullsats uppmuntrar import av underhaltiga varor men anser att endast ett importförbud skulle kunna skydda häremot.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag till nordisk tulltaxa upptager en tull av 15 % av värdet för rubriken i dess helhet.

Departementschefen

För varor av plast torde tullen i överensstämmelse med vad som föreslagits beträffande plastvaror under kap. 39 böra bibehållas vid 15 % av värdet.

I fråga om varor av annat material biträder jag tulltaxekommitténs förslag i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad.

A V D E L N I N G X

**Material för papperstillverkning; papper och papp
samt varor därav*****Kap. 47. Material för papperstillverkning***

Hit hänförliga produkter är f. n. tullfria. Tulltaxekommittén ifrågasätter icke någon ändring härvidlag, och nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår också tullfrihet. I överensstämmelse härmed har varorna upptagits med tullfrihet i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

***Kap. 48. Papper och papp samt varor av pappersmassa,
papper eller papp*****Allmänna synpunkter****Nuvarande tullförhållanden**

Frånsett tidningspapper är hithörande produkter belagda med tull efter olika viktfullsatser; om tullnivån ger tulltaxekommitténs i det följande refererade uttalanden viss uppfattning.

Tulltaxekommittén

Kommittén behandlar i enlighet med sakens natur och nomenklaturens uppställning först pappersindustrin (till skillnad från pappersvaruindustrin).

Härvid framhåller kommittén inledningsvis den svenska pappersindustrins starka inriktning på export. Exporten uppgår sålunda kvantitetsmässigt sett till ungefär hälften av produktionen. I jämförelse därmed är importen mycket obetydlig. Av vissa speciella varuslag finnes dock ingen eller blott obetydlig inhemsk tillverkning, varför förbrukningen på dessa punkter helt eller till huvudsaklig del tillgodoses genom import. Detta är fallet bl. a. med pergamentpapper, kondensatorpapper och cigarett-papper. I stort sett behärskas emellertid den svenska marknaden helt av den inhemska produktionen.

Enligt kommitténs beräkningar rör sig normaltullsatserna för papper och papp, om man i enlighet med den princip som eljest tillämpats utgår från tullfri pappersmassa, i genomsnitt omkring 7 % av värdet. De nuvarande tullsatsernas storlek i förhållande till värdet ligger i regel avsevärt högre än

nyssnämnda siffra. Incidensen är emellertid mycket olika för skilda kvaliteter, vilket visar sig även däri, att importen åren 1952 och 1953 ger en incidens av omkring 3 % av värdet. Grunden till den inhemska produktionens dominerande ställning på den svenska marknaden är dock, framhåller kommittén, självfallet att söka i andra förhållanden än det nominellt höga tullskyddet.

Kommittén går härnäst in på frågan om det framtida tullskyddet för pappersindustrin och anför därom följande.

I betraktande av industrins ställning som en av våra främsta exportindustrier torde kunna ifrågasättas huruvida under normala förhållanden tullskydd över huvud taget är erforderligt. Industrins yrkande synes närmast vara betingat av farhågor för utländsk konkurrens i speciella situationer. Enligt kommitténs uppfattning finnes visst fog för ett skydd mot sådana störningar, och kommittén har därför icke ansett sig böra föreslå ett avskaffande av de sedan länge bestående tullarna. Ett tullskydd av den storlek industrin begärt (10 % av värdet) anser kommittén dock icke böra ifrågakomma, utan kommittén har funnit en tullnivå av 5 % av värdet vara för ändamålet lämplig. I överensstämmelse härmed föreslår kommittén, som delar industrins och handelns uppfattning om önskvärdheten av en i möjligaste mån enhetlig tullsats på detta område, att papper och papp åsättes en generell tull av 5 %, i den mån icke särskilda skäl föreligger att tillämpa annan tullsats.

Vad därefter beträffar den med vidare bearbetning av papp och papper sysselsatta pappersvaruindustrin har denna enligt kommittén i stort sett en lika dominerande ställning på hemmamarknaden som den egentliga pappersindustrin. Liksom beträffande sistnämnda industri torde förhållandet väsentligen ha sin grund i andra omständigheter än tullen. Denna är visserligen genomsnittligt sett hög, på vissa punkter exceptionellt hög, men den är mycket ojämn, och någon större importkonkurrens spåras i allmänhet icke heller på sådana punkter, där tullskyddet är av måttlig höjd (t. ex. kuvert och papeterier). Att de höga incidenser som i vissa fall uträknats på det erhållna kalkylmaterialet är rent nominella och icke kan tillnärmelsevis utnyttjas torde utan vidare stå klart. En reduktion av tullsatserna till exempelvis normalnivån har därför, anser kommittén, icke den revolutionerande innebörd som en jämförelse mellan tullsatsernas storlek i vissa fall kan ge sken av. Enligt kommitténs uppfattning finnes icke någon anledning varför pappersvaruindustrin skulle ha starkare tullskydd än svensk industri i allmänhet. Normaltullsatsen för ifrågavarande produkter kan variera ganska avsevärt men håller sig i allmänhet omkring 10 %. I denna siffra ingår kompensation för tullen på papper och papp, vilken emellertid knappast kan förutsättas utnyttjad under normala förhållanden. Med hänsyn därtill och i betraktande jämväl av den ställning industrin förvärvat på den svenska marknaden anser kommittén en viss jämkning nedåt vara motiverad. I den mån icke särskilda skäl talar för en annan tullsats föreslår kommittén därför beträffande här avsedda artiklar en tullsats av 8 % av värdet.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs uttalanden och påyrkar tullfrihet för hithörande varuslag med undantag av mera manufakturerade artiklar (nr 48.11—48.14, 48.16—48.21), för vilka han föreslår en tull av 5 % av värdet. Därest den svenska tulltaxan skall avpassas efter samhällsekonomiska grunder, så att vissa grenar av näringslivet erhåller ett särskilt starkt stöd, medan andra delar endast avskärmas i mindre grad eller lämnas helt utan skydd, bör, framhåller reservanten, pappersindustrin uppenbarligen anses vara ett område där riktpunkten måste vara tullfrihet. Herr *Westerlind* anför vidare.

Även kommittémajoriteten ifrågasätter, huruvida under normala förhållanden tullskydd över huvud taget kan anses erforderligt. Majoriteten utgår emellertid från farhågor för utländsk konkurrens i speciella situationer och vill ge skydd mot sådana störningar genom en tullnivå av i princip 5 % samt 8 % för mera manufakturerade varor. Jag har redan i tidigare sammanhang påvisat, att en tull av måttlig omfattning ej kan ha någon betydelse vid svårare kriser och rubbningar för en bransch. Är det däremot frågan om mindre fluktuationer, som skulle kunna fångas upp av en tullmur av 5 %, måste detta lika väl kunna klaras av företagen själva. Det ligger i företagandets normala funktioner att möta växlande pris- och konkurrensförhållanden inom den marginal där ett 5-procentigt tullskydd skulle vara ett verksamt stöd. Särskilt måste detta gälla en industri som pappersbranschen, där konjunkturerna enligt erfarenheten ständigt undergår snabba och starka skiftningar. Det ingår så att säga i branschens natur att möta väsentligt större prISRörelser än sådana för vilka en 5-procentig tullmur har någon betydelse. Jag vänder mig alltså principiellt mot kommittémajoritetens tanke på ett potentiellt marknadsskydd i form av tullar för pappersindustrin, samtidigt som en stark expansion och utbyggnad av kapaciteten pågår.

Yttranden

Kommitténs förslag beträffande pappersindustrins produkter har berörts i ett stort antal yttranden.

Kommerskollegium framhåller att det i och för sig kan vara tveksamt om pappersindustrin såsom en av landets viktigaste exportindustrier skall behöva tullskydd. Något speciellt behov av ett generellt dylikt skydd anses kommittén icke ha redovisat, men kollegium motsätter sig icke att förslaget lägges till grund för den framtida tullsättningen. En viss överarbetning skulle emellertid enligt kollegiets uppfattning kunna göras beträffande sådana varor, som icke tillverkas inom landet och för vilka något skyddsintresse inte gärna kan föreligga.

Svenska pappersbruksföreningen säger sig med tillfredsställelse ha noterat att kommitténs majoritet funnit fog för ett visst skydd mot störningar av utländsk konkurrens i speciella situationer. Föreningen framhåller emellertid att förslaget skulle innebära en betydande reduktion av nuvarande tullskydd och anmärker på att kommittén vid sina normaltullberäkningar utgått från tullfrihet för pappersmassa. Något verkligt skäl för att ur dessa beräkningar utesluta sådan del av manufakturingskostnaderna, som hänförs till mekanisk sönderdelning, upplösning och beredning av fiberrå-

varan, har enligt föreningens åsikt icke förebragts. Även med kommitténs beräkningssätt ligger, påpekar föreningen, normaltullsatsen över kommitténs förslag. Föreningen understryker vidare att ett tullskydd för papper och papp under normala förhållanden, i första hand med hänsyn till exporttressena, icke kan beräknas ha något inflytande på den svenska inhemska prisnivån. Gentemot reservantens uppfattning att det föreslagna tullskyddet skulle sakna betydelse vid svårare kriser hävdas att även ett måttligt skydd i åsyftade situationer, eventuellt i samband med antidumpingåtgärder, måste mildra verkningarna av ett starkt tryck utifrån. Föreningen anför i detta sammanhang bl. a. följande.

Med den starka expansion, som pappersindustrin över hela världen för närvarande undergår, är det mycket möjligt att tillgången kanske redan om något eller några år, åtminstone temporärt, kan komma att väsentligt överstiga efterfrågan. En sådan överskottssituation skulle givetvis få ännu allvarligare verkningar om den uppstod i samband med en konjunkturavmattning. I en sådan situation kan man räkna med ett i hög grad stegrat utbud, i första hand från den nordamerikanska industrien, som ju arbetar under helt andra och gynnsammare förutsättningar än den svenska. Den amerikanska industrien har som bekant med sin kolossala hemmamarknad och sina i förhållande till den nordiska pappersindustrin i allmänhet mångdubbelt större produktionsenheter en oerhörd slagkraft.

AB Statens skogsindustrier ansluter sig till de av Svenska pappersbruksföreningen framförda synpunkterna, och liknande synpunkter anföres av *Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare* och i viss mån av *handelskammaren i Göteborg*. Till yttrandena från *Östergötlands och Södermanlands handelskammare*, *handelskammaren i Gävle* samt från *Kooperativa förbundet* är bilagda skrivelser eller referat därav, vari framföres synpunkter överensstämmande med av pappersbruksföreningen framförda.

Skånes handelskammare påyrkar med hänvisning till den utländska konkurrensen i fråga om finpapper och till de på detta område högre manufakturingskostnaderna en tull av 10 % för nämnda slag av papper. Även *handelskammaren i Göteborg* har antytt liknande uppfattning.

Statens priskontrollnämnd föreslår, under hänvisning till Sveriges ställning som utpräglad exportland på detta område, tullfrihet, möjligen med undantag för vissa starkt manufakturade artiklar, för vilka föreslås en tull av 5 % av värdet.

Sveriges grossistförbund anser den svenska industrin ha en så stark ställning, att något tullskyddsbehov i regel icke torde föreligga. De föreslagna tullsatserna innebär i de flesta fall en förhöjning av tullen på importerade artiklar; importen är f. ö. helt obetydlig i förhållande till produktionen och konkurrerar icke med denna. Förbundet ifrågasätter i likhet med reservanten huruvida icke tullskyddet i allmänhet skulle kunna slopas på detta område. *Sveriges köpmannaförbund* uttalar likaledes sin anslutning till herr Westerlinds reservation.

Vad beträffar pappersvaruindustriens produkter har endast *Sveriges grafiska industriförbund* anfört mera generella synpunkter. Förbun-

det säger sig ha förståelse för kommitténs förslag men anser att tullsänkningar icke ensidigt bör genomföras av ett land. Andra länder behåller i regel ett högt tullskydd. Vid ett genomförande av kommitténs förslag skulle dessa länder få ökad möjlighet att exportera till Sverige, under det att de svenska producenterna förhindras att sälja till utlandet. Man befävar särskilt ökad konkurrens från Västtyskland med dess betydligt lägre arbetarlöner. Förbundet yrkar att, därest tullsänkningar skall genomföras, detta skall ske först efter överenskommelser om motsvarande ändringar av tullskyddet i andra länder.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer beträffande papper och papp i stort sett med tulltaxekommitténs förslag; beträffande pappersvaror ligger de nordiska tullsätserna ofta ett par enheter högre än vad kommittén föreslagit.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets i princip samstämmiga förslag att bibehålla visst tullskydd för papper; frågan om tullens storlek för såväl papper som pappersvaror torde jag få återkomma till vid behandlingen av de olika rubrikerna.

48.01—48.06. Papper och papp utan överdrag eller impregnering

Nuvarande tullförhållanden

Tidningspapper är tullfritt; grålumppapp och vissa andra slag av papp drager en tull av 1 öre per kg, annan papp i regel en tull av 5 öre per kg, grovt omslagspapper en tull av 2 öre per kg samt annat papper i allmänhet en tull av 10 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår den tidigare omnämnda generella tullsatsen 5 % av värdet för alla varuslag med undantag av tidningspapper, som skulle förbli tullfritt, samt grålumppapp (inkl. grålumppapper), kondensatorpapper och karbonrappapper, för vilka föreslås tullsätser av respektive 3, 3 och 4 % av värdet.

Bibehållandet av tullfriheten för tidningspapper överensstämmer med de principer som eljest tillämpats av tulltaxekommittén.

I fråga om grålumppapp framhåller kommittén att tillverkningen av detta varuslag kan sägas intaga en särställning inom vår pappersindustri genom att den i stor utsträckning arbetar med importerad råvara. Det är icke osannolikt att den svenska produktionen härigenom får arbeta med högre råvarukostnader än de utländska konkurrenterna, men det är enligt kommitténs uppfattning icke motiverat att påverka den naturliga strukturen av vår pappersindustri genom kompensation härför i form av högre tull än för papper och papp i allmänhet. Kommittén framhåller vidare bl. a. att

tullen måste ses i samband med tullen på asfaltpapp, en artikel vars tillverkning baseras på grålumppapp. Med beaktande av de olika produktions- och konsumentintressen som här föreligger finner kommittén 3 % av värdet vara en lämpligt avvägd tullsats.

Vad beträffar kondensatorpapper och karbonråpapper är tullsatsen i GATT bunden vid 3 respektive 4 %, och någon anledning att bryta dessa bindningar anser kommittén icke föreligga.

Ledamoten *Westerlinds* förut berörda reservation innefattar yrkande om tullfrihet för samtliga hithörande varuslag.

Yttranden

Förutom de i föregående allmänna avsnitt refererade uttalandena föreligger följande yttranden beträffande speciella varuslag.

Munksjö AB påyrkar i den av Sveriges industriförbund överlämnade framställningen för grålumppapp en tullsats som i varje fall icke understiger den av kommittén beräknade normaltullen 6 % av värdet. Kommitténs förslag anses innebära ett avsteg från de synpunkter som eljest varit vägledande för kommitténs arbete. Därest ett skäligt tullskydd ej kommer till stånd, måste man till följd av den utländska konkurrensen överväga att lägga ned tillverkningen av grålumppapp, vilket bl. a. skulle kunna leda till en förskjutning uppåt av prisnivån.

I den av Östergötlands och Södermanlands handelskammare överlämnade skrivelsen från *AB Ceaverken* påyrkas, till undvikande av negativt tullskydd för bolagets produktion av ljuskänsligt fotografiskt material, tullfrihet för papper som användes i denna produktion.

Vidare fäster *generaltullstyrelsen* uppmärksamheten på en nomenklaturfråga rörande anmärkning 4 b till detta kapitel. Där i angiven dimensionsgräns har enligt den reviderade nomenklaturtexten ändrats från 50 till 36 cm, innebärande att visst papper i rektangulära ark överflyttas från rubrikerna för pappersvaror till rubrikerna för papper med lägre tull enligt förslaget. Enligt styrelsens uppfattning torde anledning icke föreligga att på grund härav vidtaga någon ändring av föreslagna tullsatser inom sistnämnda varugrupp.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer beträffande dessa rubriker helt med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

48.07. Papper och papp med överdrag eller impregnering

Nuvarande tullförhållanden

Asfaltpapp och liknande artiklar drager en tull av 1 öre per kg; i övrigt utgår tullen för hithörande varor i regel med 10 öre per kg i fråga om papp och 20 öre per kg beträffande papper.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 4 % av värdet för varor behandlade med bitumen, asfalt eller grafit, och 5 % av värdet för övriga varuslag.

Beträffande asfaltpapp anser kommittén konkurrensförhållandena vara sådana att ett relativt obetydligt nettotullskydd är till fyllest; tullsatsen har bestämts med beaktande av sambandet med tullen på den vid tillverkningen använda grålumppappen. Av praktiska skäl bör tullsatsen 4 % av värdet gälla för alla slag av papp och papper, som behandlats med bitumen eller asfalt, och kommittén har funnit denna tullsats lämplig även för vara som bestrukits med grafit.

Vad angår övriga till denna rubrik hänförliga varuslag anför kommittén följande.

Här kan föreligga den anledningen till avvikelse från den generella tullsatsen, att bearbetningen ibland utföres av fristående företag med inköpt papper. I den mån pappersfabrikanten utnyttjar sitt tullskydd, skulle detta innebära att den efterföljande bearbetningen finge ett skydd av endast 5 % av manufaktureringsskostnaden, under det att normaltullsatserna beräknas på basis av 13 % manufaktureringsskydd. Oavsett vilket tullskyddsbehov som kan föreligga för själva bearbetningen, torde man emellertid kunna räkna med att papperstullen normalt icke utnyttjas, och om detta likväl undantagsvis skulle ske, riskerar man på grund av värdetullen knappast något negativt tullskydd för bearbetningen. På grund härav och med hänsyn till det icke minst ur tullteknisk synpunkt starka önskemålet om en såvitt möjligt enhetlig tullsats för allt papper och papp har kommittén funnit den generella tullsatsen 5 % böra tillämpas även här.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag och föreslår under hänvisning till vad han anfört i det allmänna avsnittet tullfrihet för samtliga hit hänförliga varuslag.

Yttranden

Beträffande inkomna yttranden torde få hänvisas till det inledande allmänna avsnittet; vad särskilt angår till detta nummer hänförliga varuslag föreligger dessutom följande uttalanden angående *g u m m e r a t p a p p e r*.

Sveriges gummeringsfabrikanters förening påyrkar för detta varuslag en tull av 10 % av värdet. Föreningen framhåller att den föreslagna tullsatsen beträffande gummerade förseglingsremсор o. d. innebär en betydande sänkning av gällande tullnivå. Nu gällande tull uppgår till 20 öre per kg, medan förslagets 5 % beräknas motsvara ca 8 öre per kg. Föreningen anser att den föreslagna tullsatsen kommer att för flertalet produkter innebära ett negativt tullskydd. Vid kommitténs bedömning har man endast tagit hänsyn till papperstullen; gummerringen uppgår dock till 25 à 30 % av vikten. För benlim föreslår kommittén oförändrat 20 öre per kg, medan dextrin är belagt med jordbruksavgifter om sammanlagt 45 öre per kg. *Skånes handelskammare* framför liknande synpunkter men påyrkar i första hand bibehållande av den nuvarande tullsatsen. Till yttrandena från *Stockholms handelskammare* samt från *Östergötlands och Södermanlands handelskam-*

mare är fogade skrivelser från tillverkare av gummeringsremсор med erinringar mot kommitténs förslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 5 % av värdet för papper eller papp behandlade med bitumen eller asfalt samt 6 % av värdet för övriga varuslag.

Departementschefen

Tullen för de viktigaste artiklarna inom den grupp, för vilken tulltaxekommittén föreslagit en tull av 4 % av värdet, är i GATT bunden vid denna nivå; med hänsyn bl. a. till detta förhållande finner jag icke skäl att beträffande denna underrubrik frångå tulltaxekommitténs förslag.

Vad beträffar andra hithörande artiklar förordar jag att tullen i enlighet med nordiska utskottets förslag bestämmes till 6 % av värdet.

48.08. Filterplattor av pappersmassa

Dessa varor är f. n. fria från tull. Tulltaxekommittén ifrågasätter icke någon ändring i detta förhållande, och nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslår likaledes tullfrihet. I enlighet härmed har rubriken upptagits med tullfrihet i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

48.09. Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer e. d. (wallboard)

Nuvarande tullförhållanden

För ytbehandlade plattor utgår tull med 10 öre per kg och för andra plattor med 5 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 3 öre per kg och anför till stöd därför följande.

Industrin har med avseende på konkurrensförhållandena en ställning liknande den som intages av pappersindustrin. Liksom beträffande den sistnämnda industrins produkter finner kommittén det kunna ifrågasättas huruvida tullskydd över huvud taget kan anses erforderligt. Kommittén har dock av samma skäl som anförts beträffande papper och papp ansett sig böra förordna bibehållandet av en tull av ungefär samma storlek som för dessa varuslag. Med hänsyn till tullens syfte och varuslagets enhetliga karaktär har kommittén dock funnit lämpligt att tullen här även i fortsättningen utgår som viktull. Kommittén föreslår i enlighet härmed en tullsats av 3 öre per kg, motsvarande ca 6 % av det genomsnittliga inhemska produktionspriset för åren 1951—1953.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* yrkar i reservationer tullfrihet under hänvisning till den svenska industrins dominerande ställning. Herr *Westerlind* anför dessutom.

Jag kan icke finna det rimligt att såsom kommittémajoriteten förordar ett marknadsskydd enbart för att möta potentiella risker för ökad konkurrens. Tvärtom finns det mycket som talar för att ett skärpt medvetande om dessa

risker skulle utgöra en hälsosam hämsko på tendenser till en alltför sangvinisk utbyggnad av industrin. Nackdelarna av en forcerad expansion av den svenska wallboardindustrin gav sig till känna för några år sedan, då en besvärande överkapacitet rådde för en tid. Utifrån dessa synpunkter har jag icke funnit skäl att bibehålla någon del av det nuvarande tullskyddet. Jag föreslår alltså, att de under rubriken fallande varuslagen göres tullfria.

Yttranden

Svenska wallboardföreningen föreslår att tullskyddet utformas som en värdetull, helst i kombination med specifik minimitull. Kommitténs uppfattning om varuslagets enhetliga karaktär anser man felaktig; det förekommer en mängd olika specialplattor i högre prisklasser. Tullsatsen bör icke sättas lägre än den lägsta tull som tillämpas av de europeiska lågtullländerna. I ett skärpt konkurrensläge får Sverige icke bli ett »vakuum» med lägre tull än alla andra länder. Med hänsyn därtill bör tullen enligt föreningens åsikt icke understiga 10 % av värdet, och om det är genomförbart med en minimivikt-tull bör denna icke vara lägre än nuvarande 5 öre per kg. Föreningen bemöter vidare herr Westerlinds uttalanden i reservationen och framhåller bl. a. att industrins kapacitet kunnat helt utnyttjas sedan importrestriktionerna i andra länder numera blivit i stort sett upphävda. Samtidigt har emellertid wallboardindustrin i närliggande länder utbyggt, och man anser att detta i vissa situationer kan föranleda import till underpris. Föreningen anser den internationella wallboardmarknaden vara mera känslig än exempelvis marknaderna för trävaror och massa och belyser detta med olika exempel. Slutligen framhåller föreningen att en tull icke kan medföra någon risk för konsumenternas intresse, då priset på träfiberplattor i Sverige hålls på en mycket låg nivå bl. a. till följd av den starka inhemska konkurrensen.

AB Statens skogsindustrier förklarar sig icke kunna biträda Svenska wallboardföreningens yttrande utan anser att det vore av stor betydelse om importen av wallboard till Sverige blev tullfri.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en viktull motsvarande i svenskt mynt 5 öre per kg för detta varuslag.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad torde tullen böra upptagas till det nu för hithörande varor i allmänhet gällande beloppet 5 öre per kg.

48.10. Cigarrettpapper, tillskuret

Nuvarande tullförhållanden

För ifrågavarande varuslag utgår viktullar av varierande höjd.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet; med hänsyn till den ringa bearbetning, som i regel är nedlagd på den viktigaste hit hänförliga artikeln (papper i rullar för cigarrettmaskiner) anser kommittén det icke föreligga skäl att sätta tullen högre än för papper i allmänhet.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig och föreslår under hänvisning till vad han anfört i det allmänna avsnittet tullfrihet för detta varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén en tull av 5 % av värdet.

Departementschefen

Tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

48.11. Papperstapeter och s. k. fönsterpapper**Nuvarande tullförhållanden**

Bottentapeter samt pressade och lackerade tapeter drager en tull av 50 öre per kg och övriga tapeter en tull av 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Denna rubrik har i kommitténs förslag uppförts med en tull av 10 % av värdet. Kommittén framhåller att här torde vara ett av de områden där den utländska konkurrensen har lättast att göra sig gällande. Med hänsyn därtill och då normaltullsatsen ligger relativt högt anser kommittén det motiverat att här sätta tullen något över den föreslagna standardtullsatsen.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anser med hänsyn till produktionsdominerande ställning en tullsats av 5 % av värdet utgöra ett rimligt tullskydd.

Yttrande

Svenska litografförbundet föreslår i den till Landsorganisationens yttrande bilagda skrivelsen en tullsats av 20 % av värdet för tapeter; en reducerad tullsats skulle med all säkerhet komma att öka trycket från den utländska konkurrensen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 10 % av värdet.

Departementschefen

Jag finner icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

48.12. Golvbeläggingsmaterial av papper eller papp**Nuvarande tullförhållanden**

För ifrågavarande golvbeläggingsmaterial utgår enligt gällande taxa tull med 10 % av värdet (vid tiden för kommitténs arbete utgick tullen med 25 öre per kg; ändringen föranledd av 1955 års beslut om särskild tullavgift).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet under framhållande bl. a. av att råvaran är grålumpapp, beträffande vilken tullskyddet sannolikt helt utnyttjas, varför man här icke har samma anledning att jämka normaltullsatsen nedåt som när det gäller artiklar av vanlig papp eller papper.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig och föreslår under hänvisning till vad han anfört i det allmänna avsnittet en tull av 5 % av värdet för detta varuslag; ledamoten *Gustafsson* instämmer beträffande denna rubrik i herr *Westerlinds* yrkande.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag upptager liksom tulltaxekommitténs en tull av 10 % för detta varuslag.

Departementschefen

I enlighet med kommitténs och utskottets förslag förordar jag en tull av 10 % av värdet.

48.13. Karbonpapper och liknande kopieringspapper; stenciler och övertryckspapper**Nuvarande tullförhållanden**

Tull utgår för karbonpapper och övertryckspapper med 20 öre per kg och för stenciler med 75 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner den för pappersvaruindustrins produkter föreslagna standardtullsatsen 8 % innebära en lämplig avvägning av tullen för dessa varuslag.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anser att anledning till en så kraftig höjning av gällande tull som den kommittén föreslår ej föreligger utan förordar en tull av 5 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén en tull av 8 % av värdet.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

48.14. Brevpapper i block; kuvert, kortbrev, brevkort m. m.**Nuvarande tullförhållanden**

Tullsatserna för hit hänförliga artiklar varierar mellan kr. 0: 30 och 1: 50 per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs uppfattning finnes icke anledning till avvikelse från standardtullsatzen 8 % av värdet.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig och föreslår under hänvisning till vad han anfört i det allmänna avsnittet en tull av 5 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 10 % av värdet för dessa varuslag.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag i enlighet med tulltaxekommitténs förslag en tull av 8 % av värdet.

48.15. Annat papper och annan papp, tillskurna för bestämt ändamål**Nuvarande tullförhållanden**

Till detta nummer hänförliga artiklar är belagda med viktullar av varierande storlek.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår samma tullsats som för papper och papp i allmänhet, d. v. s. 5 % av värdet, under framhållande av att artiklarna i allmänhet endast har undergått en mycket enkel bearbetning.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig och föreslår under hänvisning till vad han anfört i det allmänna avsnittet tullfrihet för dessa artiklar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Varorna i fråga är i utskottets förslag till nordisk tulltaxa upptagna med en tull av 8 % av värdet.

Departementschefen

Jag förordar att tullen i avvaktan på prövning av det nordiska förslaget bestämmes till 6 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som jag föreslagit beträffande papper och papp med viss bearbetning (ur nr 48.07).

48.16. Kartonger, säckar, påsar och andra förpackningar

48.17. Kortregisterlådor, brevkorgar och liknande artiklar

48.18. Kontorsböcker, skriv- och anteckningsböcker m. fl. artiklar

48.19. Etiketter av papper eller papp

Nuvarande tullförhållanden

De till dessa nummer hänförliga artiklarna drager viktullar, i regel lig-
gande mellan kr. 0: 30 och 1: 50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner icke någon anledning att frångå standardtullsatsen
8 % av värdet.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig och föreslår under hänvisning till
vad han anfört i det allmänna avsnittet en tull av 5 % av värdet vid dessa
rubriker.

Yttrande

Förutom i det allmänna avsnittet redovisat yttrande från Sveriges grafiska
industriförbund föreligger ett uttalande av *Skånes handelskammare* beträf-
fande till nr 48.16 hänförliga artiklar. Handelskammaren framhåller att
kommitténs förslag innebär en tullsänkning med 2/3 för dessa varuslag.
Med hänsyn till konkurrensen från Västtyskland och de tyska tullsatsernas
höjd bör den föreslagna sänkningen enligt handelskammarens åsikt ej ge-
nomföras med mindre nämnda land genomför motsvarande reduktion av
tullarna på samma produkter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår vid nr 48.16 och 48.17 en tull av 10 % av värdet och vid
nr 48.18 och 48.19 en tull av 8 % av värdet.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad biträder jag
tulltaxekommitténs förslag om en tull av 8 % av värdet vid samtliga dessa
rubriker.

48.20. Bobiner, spolpipor och liknande artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Ifrågavarande artiklar drager f. n. en tull av 16 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Denna rubrik har i kommitténs förslag upptagits med en tullsats av 10 %
av värdet. Kommittén framhåller att beträffande dessa varuslag synes, till
skillnad från vad eljest i allmänhet är fallet på förevarande område, en stark
utländsk konkurrens göra sig gällande. Då vidare normaltullsatsen ligger på
en högre nivå än för många andra varor av papper eller papp är det enligt

kommitténs uppfattning befogat med en något högre tull än standardtullsatsen 8 %.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför i en gemensam reservation följande.

Då varje fördyring av här ifrågavarande varuslag medför ökade kostnader för den svenska textilindustrin och då några vägande skäl ej anförts av majoriteten för en höjning av nuvarande tull, föreslår vi att densamma fastställs till 5 %.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Dessa varor är i förslaget till nordisk tulltaxa upptagna med en tull av 8 % av värdet.

Departementschefen

Jag förordar att tullen i enlighet med nordiska utskottets förslag bestäms till 8 % av värdet.

48.21. Andra varor av pappersmassa, papper, papp eller cellulosaavadd

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga varuslag är belagda med viktullar av varierande höjd.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke anledning att avvika från standardtullsatsen 8 % av värdet.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig och föreslår under hänvisning till vad han anfört i det allmänna avsnittet en tull av 5 % av värdet.

Yttranden

Förutom det i allmänna avsnittet redovisade yttrandet från Sveriges grafiska industriförbund föreligger vissa uttalanden rörande särskilda varuslag under den här föreliggande rubriken.

AB Nyfa anför i den av Stockholms handelskammare överlämnade skrivelsen att den föreslagna 8 % tullsatsen i fråga om pappersservetter skulle innebära en sänkning jämfört med nuvarande ca 11 %, vilket skulle vara till betydande men för den svenska produktionen av dessa varor.

AB Otto Lion & Co nordisk industri, *Svenska chenillefabriken* samt *AB Fredrik Gedin* påyrkar en tullsats av 15 % av värdet för vissa attrapper (påskägg o. d.). Företagen framhåller att konkurrensen från öststaterna beträffande dylika varor är mycket hård. Hittills har man hjälpligt kunnat upprätthålla produktionen till följd av egna mönster och idéer, men denna fördel börjar försvinna allt mer och mer. *Skånes handelskammare* anför liknande synpunkter men föreslår ett bibehållande av nuvarande viktull.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tullsats av 8 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som i det av tulltaxekommittén framlagda förslaget.

Departementschefen

Jag ansluter mig till tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Kap. 49. Tryckalster, handskrifter och ritningar**Allmänna synpunkter****Tulltaxekommittén**

Kommittén inleder detta kapitel med vissa allmänna synpunkter vilka här må redovisas såsom bakgrund till de av kommittén framlagda förslagen. Tryckerinäringen har enligt kommitténs uppfattning till följd av språkförhållandena, den nära kontakt som fordras mellan tryckeri och beställare samt nationella särdrag i fråga om produkternas utförande ett naturligt skydd, även om detta naturligtvis kan göra sig mer eller mindre starkt gällande beträffande olika slag av tryckalster. Kommittén framhåller även att i den mån ett tullskyddsintresse kan föreligga står häremot beträffande många artiklar önskvärdheten av att underlätta utbytet av tryckalster av litterär, vetenskaplig eller eljest kulturell karaktär. I överensstämmelse med här anförda synpunkter medger den nuvarande taxan tullfrihet för böcker och tidskrifter samt vissa andra tryckalster, trots att tryckerinäringens råvaror är tullbelagda, medan tull stadgas för vissa artiklar som mera har karaktär av vanliga industriprodukter, såsom dekalkomanier och vykort. Kommittén finner det naturligt att en sådan distinktion bibehålles även i den kommande tulltaxan, ehuru gränsdragningen mellan den tullfria och den tullbelagda sektorn givetvis kan bli föremål för jämkningar.

49.01—49.07. Böcker, tidningar, musiknoter, kartor, ritningar, frimärken m. fl. artiklar

Med undantag för vissa till nr 49.07 hänförliga artiklar är i dessa nummer upptagna varuslag fria från tull. Tulltaxekommittén föreslår tullfrihet vid samtliga rubriker, och detsamma är förhållandet med nordiska ekonomiska samarbetsutskottet. Varorna i fråga har i överensstämmelse härmed upptagits med tullfrihet i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

49.08. Dekalkomanier**49.09. Vykort, födelsedagskort, julkort och liknande kort****Nuvarande tullförhållanden**

Dessa artiklar drager enligt nuvarande taxa en tull av kr. 1:— per kg.

Tulltaxekommittén

Varorna i fråga är i kommitténs förslag upptagna med en tull av 8 % av värdet. Kommittén framhåller att varorna hör till de slag av tryckalster, beträffande vilka konkurrensen från utlandet har relativt lätt att göra sig gällande, varför de även i fortsättningen bör hänföras till den tullbelagda sektorn av tryckalster. Enligt kommitténs uppfattning bör den för pappersvaror i allmänhet under kap. 48 föreslagna tullsatsen tillämpas även här.

Ledamoten *Westerlind* åberopar sin reservation under kapitel 48 och föreslår i enlighet härmed en tull av 5 % av värdet vid dessa båda nummer.

Yttranden

Sveriges grossistförbunds under kap. 48 refererade yttrande avser även till kap. 49 hänförliga artiklar och torde beträffande nu föreliggande rubriker få anses innefatta en anslutning till reservantens yrkande.

Firma B. Forshell framhåller att kommitténs förslag beträffande dekalckomanier innebär en mångdubbling av gällande tull och påyrkar en nedsättning av den föreslagna tullen. Enligt företagets uppfattning är den svenska produktionen, som uppstod i samband med avspärrning vid senaste världskriget, icke i klass med vissa utländska tillverkares. *Handelskammaren i Göteborg* framhåller likaledes den stegring i tullskyddet som förslaget innebär för nämnda artiklar och påyrkar för dessa en tullsats av 4 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager liksom kommitténs förslag en tull av 8 % av värdet vid dessa rubriker.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

49.10. Almanackor**Nuvarande tullförhållanden**

Vissa med bild försedda almanackor drager en tull av 1 krona per kg; andra almanackor är tullfria, såvida de icke är försedda med svensk text, i vilket fall de belägges med en tull av 75 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner övervägande skäl tala för att tullfrihet stadgas för rubriken i dess helhet.

Yttrande

Sveriges grafiska industriförbund har intet att erinra mot den föreslagna tullfriheten men framför önskemål om en anmärkning i tulltaxan beträffande vetenskapsakademiens privilegium att utge almanackor.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet för detta varuslag.

Departementschefen

I enlighet med kommitténs och utskottets förslag förordar jag tullfrihet vid denna rubrik.

Beträffande önskemålet om en anmärkning i tulltaxan angående vetenskapsakademiens almanacksprivilegium vill jag framhålla, att åtskilliga varor är underkastade restriktioner av olika slag med avseende å import eller försäljning; jag finner intet skäl varför just här ifrågavarande förhållande skulle särskilt utmärkas i tulltaxan, i synnerhet som privilegiet icke i och för sig har avseende å införsel av almanackor.

49.11. Andra tryckalster, härunder inbegripet bilder, planscher och fotografier

Nuvarande tullförhållanden

Bilder, planscher och fotografier drager en tull av 1 krona per kg, merkantilt tryck med svensk text en tull av 75 öre per kg; övriga tryckalster är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för samtliga varuslag under framhållande bl. a. av att de artiklar inom grupperna bildtryck såväl som merkantilt tryck, beträffande vilka utländsk konkurrens närmast ifrågakommer, hänföres till andra, enligt förslaget tullbelagda rubriker.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även i förslaget till gemensam nordisk tulltaxa är tullfrihet upptagen för rubriken i dess helhet.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

A V D E L N I N G X I

Textilvaror

Kap. 50—60. Textilvaror i allmänhet (exkl. konfektion)¹**Nuvarande tullförhållanden**

Enligt tulltaxan var textilindustrins produkter tidigare belagda med vikt-tullar av varierande storlek. Räknat efter den totala konsumtionen av vävnader och trikå av annat material än silke skulle den genomsnittliga tullnivån enligt tulltaxekommitténs beräkningar år 1950 ha utgjort något över 9 % och år 1954 ha sjunkit till något under 8 % av värdet; tullsatserna för garn av samma material torde i allmänhet ha motsvarat 2 à 3 % av värdet. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har emellertid tullarna på ifrågavarande område ändrats till 12 % av värdet för de flesta vävnader och 14 % av värdet för trikå; garntullarna utgör enligt samma beslut 5 à 9 % av värdet. Redan här må nämnas att de sålunda införda värdetullarna i huvudsak motsvarar den tullnivå som påyrkats av vissa reservanter inom tulltaxekommittén.

Tulltaxekommittén

Kommittén konstaterar att självförsörjningsgraden uppgått till i runt tal 70 % såväl före som efter kriget men att trycket av den utländska konkurrensen ökat efter kriget och i stor utsträckning torde ha mötts genom förlustbringande priser; kommittén fortsätter.

Även om en viss förbättring i lönsamheten skulle inträda jämfört med de senaste åren, förefaller det därför sannolikt att textilindustrin kommer att utsättas för en så hård konkurrens från utlandet, att ett bibehållande av den nuvarande tullnivån skulle medföra ödesdigra verkningar för stora delar av densamma. Med hänsyn till den viktiga roll som textilindustrin spelar i vårt lands näringsliv finner kommittén en sådan utveckling innebära allvarliga olägenheter även ur samhällets synpunkt. Detta betyder icke att kommittén skulle avvisa strukturförändringar inom textilindustrin, men det bör enligt kommitténs uppfattning vara angeläget att undvika en stark och häftig hopkrympning av denna industri som helhet betraktad, även om därför skulle fordras ett något högre tullskydd än genomsnittet för andra industrier.

Härefter redovisar kommittén vissa inom kommittén verkställda beräkningar angående tullarnas höjd på detta område. Enligt dessa beräkningar

¹ Framställningen i detta avsnitt avser i regel icke varor av silke, på vilket område tullförhållandena i hög grad avviker från vad som gäller för varor av andra textilmaterial. Beträffande varor av silke torde därför få hänvisas till den under resp. kapitel (kap. 50 och 51) lämnade redogörelsen.

uppgick tullnivån, räknat efter hela konsumtionen av vävnader och trikå av annat material än silke, år 1950 till 9,3 %, en siffra som beräknas år 1954 ha sjunkit till 7,7 % av värdet. Normaltullnivån ligger vid 11,2 %. Enligt industrins yrkande hos kommittén skulle tullnivån stiga till 16,0 %, medan den skulle stanna vid 8,5 % enligt handelsns förslag. Kommittén beräknar att industrins yrkande skulle innebära en tullbelastning på 1950 års konsumtion av 160 mkr, vilket omräknat till 1954 års prisnivå skulle motsvara ungefär 193 mkr, eller en ökning med 67 mkr resp. 100 mkr, och anför därefter följande.

Även om ökningen icke skulle behöva drabba konsumenterna med hela det nominella beloppet, rör det sig således om betydande siffror. Kommittén anser det icke ådagalagt att ett tullskydd av den begärda storleken är nödvändigt för att tillgodose det av kommittén avsedda syftet. Bland annat torde rationaliseringsmöjligheter stå den svenska textilindustrin till buds, om man kunde undvika den uppsplittring av sortimentet som enskilda företag ofta uppvisar. Kommittén anser det icke önskvärt att genom en alltför hög tullnivå fördröja en rationalisering i detta hänseende. Å andra sidan är kommittén av den uppfattningen att en höjning av tullskyddet till normalnivån icke skulle vara tillräcklig för att undvika allvarliga rubbningar i näringslivet. Med hänsyn härtill har kommittén funnit skäl föreligga att vid avvägningen av textilindustrins tullskydd godtaga en något högre nivå. De tullsatsen som kommittén i det följande föreslår beträffande vävnader och trikåvaror ligger genomsnittligt sett omkring 3 enheter över normaltullsatsen. Enligt kommitténs förslag skulle den genomsnittliga tullnivån bli 14,3 %, motsvarande en nominell tullbelastning på 1950 års konsumtion av 143 mkr eller omräknat till 1954 års nivå 173 mkr, d. v. s. en ökning från nu gällande siffra med 50 mkr resp. 80 mkr.

Kommitténs förslag går ut på tullsatsen om 14 % av värdet för flertalet vävnader och 15 % av värdet för trikåvaror.

Beträffande garntullarna framhåller kommittén att tullbelastningen för konsumenternas del i princip bestämmes av tullarna på de vidare manufakturade artiklarna. Avvägningen mellan garntullarna samt vävnads- och trikåtullarna kan däremot få stor betydelse för förhållandet mellan å ena sidan spinnerier samt å andra sidan väverier och trikåfabriker. Kommittén framhåller emellertid att tullsatserna till stor del är bundna i GATT vid belopp, som ligger vid eller under normaltullsatserna, och man har i allmänhet icke från industrins sida ifrågasatt någon brytning av dessa bindningar. Dessa omständigheter har i regel blivit vägledande för kommittén vid fastställande av tullsatserna för garn.

Kommittén diskuterar även frågan om vikt- eller värdetull och finner övervägande skäl tala för att här liksom på flertalet andra varuområden övergå till värdetullar. Möjligheten överväges att beträffande vissa viktigare varuslag kombinera värdetullen med en specifik maximitull, men på grund av de olägenheter som skulle vara förenade därmed finner kommittén sig icke kunna förorda en sådan anordning.

Reservationer mot kommitténs ståndpunktstagande har avgivits av ordföranden samt av ledamöterna Gustafsson och Westerlind.

Ordföranden berör frågan om differentiering av tullen för vävnader av olika material och anför därom följande.

Kommitténs förslag beträffande vävnader innebär en differentiering av tullen med hänsyn till ingående material. För vävnader av flertalet spånadsämnen, nämligen natursilke, ull, lin, rami, bomull, rayon- och syntetull samt mjuk hampa, ligger förslagen vid 14 eller 15 % av värdet. En sådan gradering kan visserligen motiveras med olikheter i normaltullsatserna men torde i praktiken icke spela någon nämnvärd roll. På grund härav och med hänsyn till de avsevärda praktiska fördelar som en enhetlig tull skulle innebära vill jag förordna att vävnader av nämnda spånadsämnen beläggas med samma tull. Enligt min mening skulle en enhetlig tull av 14 % för sådana vävnader utgöra ett lämpligt avvägt tullskydd.

Herrar *Gustafsson* och *Westerlind* anför i sin gemensamma reservation bl. a. att det vid avvägningen av textiltullarna gäller att balansera mellan önskemålen att trygga en fortsatt svensk industri på området och intresset av att vidmakthålla de krafter som pådriver en sanerings- och anpassningsprocess inom industrin; reservanterna fortsätter.

När vi mot varandra balanserat de två nu anförda synpunkterna, har vi kommit fram till att en viss förstärkning av marknadsskyddet för textilområdet tyvärr är nödvändig. Ett icke oväsentligt stöd från det allmännas och konsumenternas sida i form av tullar är därför ofrånkomligt. Så långt är vi överens med kommittémajoriteten. Däremot är vi icke eniga med majoriteten i fråga om *hur stor* höjning som behövs. Vi anser, att majoriteten vid sin avvägning av tullsatserna på textilområdet kommit för högt, såväl utifrån en bedömning av situationen inom textilnäringsen i förhållande till övriga områden av det ekonomiska livet som med hänsyn till näringens egna intressen på längre sikt.

Enligt dessa reservanternas mening har kommittémajoriteten ej till fullo beaktat tullhöjningens konsekvenser för pris- och kostnadsläget inom landet och återverkningarna därav på hela den svenska industrins internationella konkurrensmöjligheter. Vidare framhåller de att textilindustrins aktuella läge beror mera på andra faktorer än på det låga tullskyddet, bl. a. på en viss omläggning av konsumtionsinriktningen, samt att textilkonsumtionen är relativt starkt priskänslig, varför tullhöjningen måste avpassas så att en konsumtionshämmande priseffekt undviks. Hänsyn till pågående strukturutredningar borde också leda till större försiktighet beträffande tullhöjningen än vad kommittémajoriteten visat. Enligt reservanterna bör man icke heller bortse från att övergången till värdetullar, vartill reservanterna ansluter sig, sätter en spärr för den tullsänkingsprocess, som uppnås vid viktullar till följd av den sekulära prisstegringen.

Reservanterna i fråga förordar följande riktpunkter för tullsättningen på detta område, nämligen en enhetlig tull av 12 % för vävnader samt 14 % för trikåvaror.

Herrar *Gustafsson* och *Westerlind* kommenterar sitt förslag på följande sätt.

Vårt förslag till tullsatser för textilområdet innebär en dryg fördubbling av nuvarande tullskydd i fråga om vävnader, där den nuvarande importinci-

densen torde vara 5 à 6 %, medan vårt förslag avser 12 %. De av oss förordade tullsatserna överstiger något kommittémajoritetens normaltullsats, varvid vi dock funnit oss föranledda att för speciella tillverkningsgrenar föreslå avvikelser både uppåt och nedåt av skäl som framgår av detaljmotiveringen i det följande. I själva verket är vi tveksamma, huruvida de av oss föreslagna tullsatserna icke är onödigt höga, särskilt med hänsyn till den senaste utvecklingen i näringsgrenen och de väntade vinsterna av en kommande strukturrationalisering. Det är möjligt, att även vi i alltför hög grad tagit intryck av det tillfälliga läget i textilindustrin under den tidrymd kommittén arbetat. Hade sakbehandlingen inom kommittén ägt rum under sommaren 1955, är det icke uteslutet, att vi sett oss föranlåtna att föreslå lägre tullsats på textilområdet än dem vi nu reserverat oss för. Vi förutsätter emellertid, att frågan om möjligheten att stanna vid en lägre tullhöjning för textilvaror än de reservationsvis angivna tullsatserna blir föremål för en grundlig och realistisk prövning vid remissbehandlingen.

Yttranden

Kommitténs ståndpunkt i fråga om tullnivån delas i huvudsak av kommerskollegium samt Svenska textilarbetareförbundet. För herrar Gustafsons och Westerlinds reservation eller de därmed i stort sett sammanfallande provisoriska tullsatserna av år 1955 uttalar sig statens priskontrollnämnd, Stockholms handelskammare, handelskammaren i Västernorrlands och Jämtlands län, Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund och Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening. Högre tullskydd än det av kommittén föreslagna påyrkas av Textilrådet, Svensk industriförening, Sektionen för råvaror och maskiner för textilindustrin inom Svenska handelsagenters förening, Skånes handelskammare, Västergötlands och Norra Hallands handelskammare samt Östergötlands och Södermanlands handelskammare; även handelskammaren i Gävle uttalar sig närmast för en viss höjning i jämförelse med kommitténs förslag.

Kommerskollegium fastslår till en början att det torde vara ställt utom tvivel att textilindustrin för närvarande hör till de industrigrenar i landet, som bäst behöver tullskydd, ävensom att det får anses vara ett angeläget intresse att vi har en textilindustri av relativt stor omfattning inom landet.

Efter att ha berört vissa orsaker till de nuvarande konkurrensförhållandena uttalar kollegium att någon väsentlig förändring i detta hänseende icke synes vara att vänta inom snar framtid.

Kollegium framhåller vidare att vid bedömningen av tullbehovet för textilindustrin måste även beaktas frågan om produktiviteten och rationaliseringsmöjligheterna samt anför härom följande.

I stort sett får den svenska textilindustrin anses ha en god produktivitet även om utan tvivel ytterligare rationaliseringsmöjligheter stå till buds, vilket även framhållits av kommittén. Kommittén pekar särskilt på den uppsplittring av sortimentet, som enskilda företag ofta uppvisa. Detta torde enligt kollegii mening i och för sig vara riktigt, men uppsplittringen av sortimenten måste i många fall ses som uttryck för den hårdnande konkurrensen på en begränsad marknad. Med den svenska marknadens krav på hög klädstandard och stora variationer torde en sådan uppsplittring i viss utsträckning vara ofrånkomlig. Under det senaste kriget, då konkurrensen ut-

ifrån var obefintlig, skuros sortimenten ned betydligt. Om den svenska textilindustrin i dag i mera avsevärd utsträckning skulle reducera sortimenten, torde detta i många fall leda till att konfektionsindustrin, som är den ojämförligt största avnämnaren, skulle se sig nödsakad att i större utsträckning vända sig till utlandet för att få de variationer i utföranden och mönster, som den anser sig behöva. Möjligheterna att rationalisera måste emellertid genom den ringa lönsamheten och den kapitalavtappning som skett vara relativt mindre än för andra industrigrenar.

Under beaktande av föreliggande omständigheter anser kollegium, att textilindustrin genom höjt tullskydd tills vidare bör stödjas i den omfattning det är möjligt, och tillstyrker därför i princip den av kommittén föreslagna tullnivån. Förslaget bör emellertid överarbetas för att utröna vid vilka positioner specifika minimitullar enligt industrins yrkande kan vara önskvärda. Vidare uttalar kollegium att det i och för sig vore lämpligare med en enhetlig nivå för vävnadstullarna på sätt kommittéordföranden föreslagit.

Svenska textilarbetareförbundet framhåller i den till Landsorganisationens yttrande fogade skrivelsen bl. a. att textilindustrins krympning på vissa orter blivit så omfattande att det börjar bli svårt att placera ytterligare arbetskraft inom andra branscher. Det anses därför viktigt, att textilindustrin erhåller ett sådant skydd, att anpassningen i fortsättningen kan ske i ett lugnare tempo. Man påpekar att under 1950-talet framför allt de manliga textilarbetarnas relativa löneläge i förhållande till samtliga industrigrupper starkt försämrats. Även om en förbättring av det textila tullskyddet sedermera i någon mån skulle fördyra textilkonsumtionen synes detta med hänsyn till prisutvecklingen på andra områden knappast vara något att reagera emot.

Förbundet anser att vårt land även i fortsättningen behöver en betydande inhemsk textilindustri, som kan bjuda utlandet effektiv priskonkurrens, men att det för konkurrenskraften avgörande inte är antalet företag utan effektiviteten hos företagen. Även om den svenska textilindustrin blir ytterligare något reducerad bör en fullt tillräcklig självförsörjningsgrad och konkurrensförmåga kunna upprätthållas genom fortsatt rationalisering och specialisering samt koncentration av företagen. Den nu på förbundets initiativ pågående partsutredningen inom textilbranschen syftar till detta. De åtgärder som utredningen kan komma att rekommendera torde i allt väsentligt kunna ge resultat först på längre sikt. Förbundet anser det därför nödvändigt, att textilindustrin också kan beredas lättnad i sitt beträngda läge genom åtgärder, som mera snabbt kan ge resultat och underlätta en mera långsiktig anpassning och förbättring av konkurrensläget.

Med åberopande av bl. a. nu anförda synpunkter uttalar förbundet sin anslutning till tulltaxekommitténs förslag. För vissa varor, vilka är särskilt utsatta för dumping, föreslås emellertid kombinerade vikt- och värdetullar. Åtgärder bör vidare övervägas för att mera effektivt komma till rätta med fall av verklig dumping.

Stockholms handelskammare framhåller att textilindustrins tryckta läge främst är en avspiegling av den internationella textilkrisen. De jämförelsevis talrika nedläggelser av textilföretag som förekommit är ett resultat av rå-

dande överkapacitet och splittring av produktionen. Även om den inhemska textilindustrin utan tvivel under den pågående krympningsprocessen har vissa svårigheter i gemen, är utvecklingen dock enligt handelskammarens uppfattning rätt skiftande; en del har genom anpassning till de ändrade förhållandena och genom en specialiserad produktion kunnat drivas med framgång.

Handelskammaren framhåller vidare att den svenska handeln med textilvaror, vars omsättning till långt övervägande del omfattar inhemska varor, icke har något intresse av en ändring i relationerna mellan svenska och utländska textilvaror. Den svenska produktionen är av genomgående hög klass, varorna tillförlitliga och väl anpassade efter svenska förhållanden. Sett på sikt torde någon anledning till oro för den inhemska textilindustrins framtid icke behöva föreligga. Genom en koncentration på goda brukskvaliteter, på vilka den fortgående standardstegringen automatiskt kommer att medföra ökad efterfrågan, har vår textilindustri goda möjligheter att i längden kunna väl hävda sig.

Beträffande avvägningen av tullskyddet finner handelskammaren den av såväl kommittémajoriteten som reservanterna gjorda bedömningen med ett skydd över normalnivån motiverad; handelskammaren fortsätter.

Fastställandet av den exakta tullnivå som kan anses motiverad erbjuder emellertid stora vanskligheter icke minst på grund av förutberörda ojämnheter i utvecklingen. Handelskammaren skulle för sin del varit beredd att åtminstone för en övergångsperiod tillstyrka den höjning utöver sommartullarnas nivå, som majoritetens förslag innebär, därest handelskammaren varit övertygad om att en sådan åtgärd skulle vara av väsentlig betydelse för att trygga en lugn utveckling i branschen och underlätta anpassningssvårigheterna. Såsom kammaren i det föregående sökt att visa, äro emellertid de svårigheter och problem, som föreligga, av den art, att lösningen av dessa icke är beroende av ett par enheter högre eller lägre tullnivå. Huruvida en ytterligare tullhöjning skulle vara ägnad att något fördröja den nödvändiga — men för enskilda företag och deras anställda beklagliga och svåra — anpassningsprocessen är svårt att bedöma; säkert är likväl att denna anpassningsprocess icke kan undvikas. Resultatet av en tullförhöjning skulle i varje fall på sikt bli en allmän prisfördyring utan att därmed vunnits någon varaktig fördel för industrien ur räntabilitetssynpunkt.

Handelskammaren anser sig av skäl som sålunda anförts icke kunna tillstyrka en höjning av textiltullarna utöver sommartullarnas nivå utan vill för sin del förorda en tullnivå av den storlek som reservanterna i tulltaxekommittén föreslagit.

Sveriges grossistförbund uttalar den uppfattningen att textilindustrins svårigheter i större utsträckning sammanhänger med konkurrensen mellan inhemska leverantörer än med utlandets konkurrens. Enligt textilhandelns uppfattning är sålunda en höjning av tullnivån utöver de år 1955 provisoriskt genomförda tullsatserna icke av avgörande betydelse för textilindustrins framtid. Förbundet motsätter sig icke att dessa tullsatsen blir definitiva, även om de enligt förbundet måste betecknas som höga. I detta sammanhang understrykes önskvärdheten av enhetlig tullsats för vävnader av

olika material. Förbundet framhåller vidare angelägenheten av att man i görligaste mån söker befria sådana varor från tull som icke tillverkas inom landet. Tulltekniska svårigheter föreligger härvid men i vissa fall torde dessa vara överkomliga. Beträffande tullarnas art anser förbundet med stöd av erfarenheter från 1955 års provisorium att det är ett i hög grad angeläget önskemål att värdetullsatserna icke kombineras med viktullar. Skulle emellertid minimitullar komma att införas beträffande någon position, måste detta system kombineras med maximitullar. Enligt förbundets mening kan man nämligen icke endast fördyra de billigaste varorna för konsumenten genom införande av minimitullar utan måste man i så fall även tillse att de dyrare varorna, vilka i allmänhet konkurrerar i relativt ringa grad med den svenska produktionen, icke fördyras utöver vad skyddssynpunkter motiverar.

Sveriges köpmannaförbund uttalar den uppfattningen att en tullnivå i stort enligt det av herrar Gustafsson och Westerlind framlagda förslaget bör förordas och anför till stöd härför i huvudsak samma skäl som Sveriges grossistförbund. Till underlättande av import av varor, som kan tjäna som modeller för svensk tillverkning, föreslår köpmannaförbundet därjämte en ökad användning av maximitullar, framför allt för modebetonade varor. Vidare bör textiltullarna göras till föremål för översyn efter förslagsvis fem år för att hindra att rådande missförhållanden inom branschen i skydd av tullarna konserveras för framtiden.

Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening biträder i princip herrar Gustafssons och Westerlinds reservation, ehuru sektionen säger sig icke dela uppfattningen att en så hög tull som 12 % är den ur samhällelig synpunkt lämpligaste. Sektionen befarar emellertid att ett undantagslöst genomförande av värdetullar skulle medföra allvarliga förskjutningar inom importen. Detta gäller särskilt vissa nouveautébetonade m. fl. speciella varuslag, vilka i mycket ringa utsträckning tillverkas inom landet. Sektionen föreslår därför, liksom Sveriges köpmannaförbund, maximitullsats för vissa varuslag.

Statens priskontrollnämnd delar tulltaxekommitténs uppfattning att textilområdet bör erhålla ett förbättrat tullskydd. Nämnden anser sig emellertid ur konsumentsynpunkt icke kunna förorda en höjning utöver den som genomfördes i juli 1955. Uttryckt i konsumentpriser har tullhöjningen beräknats innebära en prisökning med cirka 65 milj. kr. I konsumentprisindex har denna höjning ej återspeglats. Vissa råvaruprissänkningar — t. ex. för ull — liksom andra prisjusteringar nedåt har hittills uppvägt den höjda tullen. Uteslutet är icke att prismetoden inom det textila området i landet hade sjunkit, om tullhöjningarna uteblivit.

Textilrådet yrkar att tullskyddet i princip återföres till förkrigsnivån med de modifikationer som föranledes av våra åtaganden i GATT och att värdetullsatserna på för dumping särskilt utsatta områden kompletteras med specifika minimitullar.

Rådet karakteriserar detta sitt yrkande som »önskemål om en modifierad förkrigsnivå om vilken man vet, att den medförde en hög och jämn syssel-

sättning utan att förhindra vare sig en livlig inhemsk konkurrens eller en betydande textilimport».

Beträffande rådets argumentering för det gjorda yrkandet må till en början redovisas vissa synpunkter, som rådet framfört i sina kommentarer till de principiella delarna av kommitténs betänkande. Rådet uttalar där bl. a. att det i likhet med kommittén funnit övervägande skäl tala för en mera allmän tillämpning av värdetullar. Kommittén har emellertid enligt rådets uppfattning icke tillräckligt beaktat värdetullarnas svagheter vid onormal prissättning. För textilindustrin med dess i stor utsträckning mode- och säsongbetonade karaktär och därmed följande tvång att avsätta produkterna inom begränsad tid anses det vara ett livsvillkor att man kommer till rätta med värdetullens svagheter i detta avseende. För detta ändamål förordar rådet kombinerade vikt- och värdetullar och anser i motsats till kommittén att sådana tullar icke behöver bli särskilt arbetskrävande. Rådet uttalar vidare vid behandlingen av frågan om vår tullpolitik beroende av utlandets tullar, att dispariteten i tullskydd ur konkurrenssynpunkt är av särskilt stor betydelse för textilindustrin, där exempelvis serielängden per mönster spelar en vital roll för kostnaderna per varuenhet. Vad angår tullskyddets betydelse för sysselsättningen understryker rådet de anställningsproblem som här kan uppkomma. Dessa problem anses vara speciellt framträdande för beklädnadsindustrin, vars arbetarstam till ca 75 % utgöres av kvinnor, vilka vid sysselsättningssvårigheter i stor utsträckning kommer att draga sig ur den industriella produktionen. På detta sätt friställd och icke omflyttbar arbetskraft medför förutom alla sociala problem och personliga svårigheter en direkt nationalekonomisk förlust. För textilindustrin medför dessutom den geografiska koncentrationen att sysselsättningsrubbningsar i större skala orsakar sociala problem och kostnader av en vanligen icke förutsebar storleksordning. Rådet berör slutligen kommitténs uppfattning om tullarnas ringa betydelse ur beredskapssynpunkt och uttalar, att denna uppfattning icke överensstämmer med de förhållanden som rådde under och efter kriget.

Textilrådet har vidare framfört en utförlig argumentering rörande förhållandena på textilområdet och sammanfattar denna argumentering sålunda.

Tulltaxekommittén har vid sina bedömanden icke haft tillgång till senare statistikuppgifter än för år 1953. Med utgångspunkt från detta material har man bedömt textilindustriens läge såsom allvarligt, men dock icke så allvarligt att man ansåg det ådagalagt att ett tullskydd av begärd storlek vore nödvändigt. Numera föreligger emellertid uppgifter för år 1954, 1955 och delvis för 1956. Dessa visa, att textilindustriens läge har förvärrats. Förlustsiffrorna ha blivit allt större, avtappningen av eget kapital har numera nått så långt, att i många fall endast bottenresurserna återstå. Produktionen har stagnerat och importen har ökat med ca 10 % per år. Företagsnedläggelser ha skett slag i slag i ett allt mer accelererat tempo och beröra numera ingalunda enbart marginella företag. Mot denna utveckling står en på lång sikt fullkomligt klar tendens till ökad efterfrågan och konsumtion. Kombinationen minskad produktion och sönderslagen produktionsapparat samt

en på lång sikt väsentligt stigande konsumtion medför ett kraftigt ökat behov av importvaluta. Därest de ökade importvalutabehoven, som belöpa sig till miljardbelopp, icke kunna tillgodoses, kommer en återuppbyggnad av beklädnadsindustriens produktionsapparat att draga mycket stora kostnader för maskinutrustning, fabriksbyggnader och utbildning av personal.

Svensk industriförening påyrkar ett återställande av textiltullarnas höjd till 1930-talets nivå; föreningen uttalar sig vidare allmänt för en mera utsträckt tillämpning av kombinerade vikt- och värdetullar. Vad föreningen anfört beträffande textilområdet överensstämmer i huvudsak med synpunkter som återfinnes i textiltrådets nyss berörda yttrande.

Skånes handelskammare, Västergötlands och Norra Hallands handelskammare samt *Östergötlands och Södermanlands handelskammare* ävensom *sektionen för råvaror och maskiner för textilindustrin inom Svenska handelsagenters förening* uttalar sig samtliga för ett tullskydd av den från industrihåll påyrkade storleken; Skånes handelskammare föreslår dock att den höjning som industrins yrkande innebär i jämförelse med kommitténs förslag ges formen av provisoriska tilläggstullar. Handelskamrarnas argumentering ansluter sig till de synpunkter som anförts av Textiltrådet, med särskilt understrykande av textilindustrins dominerande betydelse för vissa orter inom respektive områden.

Handelskammaren i Gävle anser att de år 1955 vidtagna provisoriska tullhöjningarna icke medfört någon nämnvärd minskning av importen och att textilindustrin alltjämt har stora svårigheter att hävda sig mot den utländska konkurrensen. Detta beror även på andra faktorer än tullskyddet, men i den mån sådant skydd kan medverka till att åt landet bevara en ur många synpunkter nödvändig industri, bör stödet av en avpassad tull utnyttjas. Handelskammaren säger sig hysa stor sympati för kommittéordförandens reservation om en enhetlig tull för textilvaror men ifrågasätter om icke i nuvarande läge och för avsevärd tid framåt en tull av 15 % vore bättre avpassad.

Generaltullstyrelsen yttrar sig icke angående tullnivån i allmänhet men understryker, under åberopande av ordförandens samt herrar Gustafssons och Westerlinds reservationer, de betydande fördelar som tillämpningen av enhetliga vävnadstullar skulle innebära för det praktiska tulltaxeringsarbetet genom en eliminering av vissa nackdelar i Brysselnomenklaturens regler för tulltaxering av textilvaror.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad omfattar på textilområdet endast vissa råvaror.

Departementschefen

Såsom förut anmärkts genomfördes år 1955 provisoriska tulländringar, vilka innebar en avsevärd förstärkning av tullskyddet för textilvaror. Tullarna på detta område är f. n. föremål för övervägande inom nordiska eko-

nomiska samarbetsutskottet i samband med utskottets fortsatta utredningar rörande en gemensam nordisk marknad. Under sådana förhållanden finner jag övervägande skäl tala för att icke nu vidtaga någon ändring i de år 1955 bestämda tullsatserna. Detta bör dock icke utesluta smärre jämkningar, i den mån sådana av tekniska eller liknande skäl befinnes påkallade. Framhållas må att de år 1955 genomförda tullhöjningarna icke avser varor av silke (med undantag av strumpor av syntetsilke).

Kap. 50. Natursilke

Nuvarande tullförhållanden

Silkeskokonger, råsilke och dylika produkter av råvarukaraktär är tullfria, under det att garn drager en tull av kr. 5:— eller 5:50 per kg (för viss speciell användning kr. 2:— per kg) och vävnader en tull av kr. 6:— per kg (shantung m. m.), 10:— per kg (halvsidenvävnader) eller 20:— per kg (helsidenvävnader).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår fortsatt tullfrihet för de nu tullfria produkterna (nr 50.01—50.03 ävensom nr 50.08, där förslaget även innebär slopande av nuvarande tull för visst varuslag) samt en tull av 6 % av värdet för garn (nr 50.04—50.07) och 14 % av värdet för vävnader (nr 50.09 och 50.10).

Kommittén framhåller att en tillämpning av samma tullsats för natursilkevaror som för motsvarande varor av rayon- eller syntetsilke kan ligga nära till hands med hänsyn till att varorna i viss utsträckning är substituerbara. Med hänsyn bl. a. till prissförhållandena torde dock ett dylikt likställande icke kunna anses nödvändigt ur konkurrenssynpunkt. Vidare är att märka att någon tillverkning av garn av natursilke, fränsett viss beredning av sysilke, icke förekommer inom landet, och att den inhemska tillverkningen av vävnader av detta material är obetydlig. Kommittén anser det icke motiverat att likställa natursilke med rayon- eller syntetsilke men finner vissa skäl tala för att tills vidare bibehålla tullsatsen av ungefär nuvarande storlek. Någon anledning anses icke föreligga att bibehålla nuvarande särbehandling av silke för viss användning.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför i en reservation till nr 50.09 och 50.10, att de i likhet med kommittémajoriteten funnit tullen böra fastställas till samma tullsats som för vävnader av ull och bomull, i följd varav de för sin del föreslår en tull av 12 % av värdet vid dessa rubriker.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad omfattar endast nr 50.01—50.03, vid vilka rubriker utskottet i likhet med tulltaxekommittén föreslår tullfrihet.

Departementschefen

I fråga om andra varor av natursilke än vävnader föranleder kommitténs förslag icke någon erinran från min sida.

För vävnader av natursilke (nr 50.09 och 50.10) upptager kommitténs förslag en tull av 14 % av värdet eller samma tullsats som kommittén i allmänhet föreslår för vävnader av annat material än silke. Beträffande sistnämnda varugrupp har jag i det föregående uttalat mig för bibehållande t. v. av den år 1955 provisoriskt fastställda tullnivån eller 12 % av värdet. Med hänsyn därtill förordar jag en tullsats av sistnämnda storlek även för här ifrågavarande vävnader.

ap. 51. Ändlösa syntetiska eller konstgjorda textilfibrer**51.01. Garn av ändlösa syntetiska eller konstgjorda textilfibrer (syntetsilke resp. rayonsilke)****Nuvarande tullförhållanden**

Till detta nummer hänförligt garn drager enligt gällande taxa en tull av kr. 2: — per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 20 % av värdet, vilken tull dock beträffande garn av syntetsilke icke skulle sättas i kraft, förrän den inhemska produktionen nått viss omfattning.

I fråga om rayonsilke uttalar kommittén att industrins hos kommittén framställda förslag, 30 % av värdet med minimitullar av kr. 1: 50—3: — per kg, skulle innebära en för svenska förhållanden anmärkningsvärt hög nivå. Läget synes enligt kommittén knappast berättiga rayonsilkeindustrin till en så markerad särställning som den påyrkade tullen skulle innebära. Å andra sidan är det tydligt, att en stark nedsättning av rådande höga tullskydd — kommittén anger en incidens för inom landet producerade kvaliteter av 26 à 27 % — skulle kunna medföra allvarliga svårigheter för industrin. På grund härav synes enligt kommittén skäl föreligga att tills vidare tillerkänna rayonsilkeindustrin starkare skydd än såväl den näraliggande organisk-kemiska industrin som övriga delar av textilindustrin. Kommittén föreslår att tullen fastställs till 20 % av värdet men att den efter förslagsvis fem år omprövas i syfte att om möjligt ernå bättre överensstämmelse med den tullnivå som i allmänhet föreslagits för jämförbara varuslag.

Vad beträffar syntetsilke framhåller kommittén att någon tillverkning av detta varuslag icke förekommer inom landet men att enligt uppgift avancerade planer föreligger på att ta upp tillverkning av olika slag av syntetiska textilmaterial. Detta skulle betyda utveckling av en i viss mån ny typ av kemisk industri och kunna draga med sig tillverkning av andra kemiska produkter samt möjliggöra utbildning av specialister, uppbyggnad av labo-

ratorier m. m. för ett i framtiden mycket betydelsefullt område av den kemiska industrin. Skulle det visa sig möjligt att inom landet tillverka syntetiska textilråvaror till internationellt sett rimliga kostnader, öppnas därmed en möjlighet att motverka de påfrestningar på betalningsbalansen, som kan bli följden av det vid stigande levnadsstandard alltmera differentierade och växande importbehovet. Kommittén anser det icke uteslutet att en minskning av importen av textilråvaror genom ökad inhemsk tillverkning i ett sådant betalningsläge kan visa sig vara en framkomligare utväg än andra alternativ, exempelvis ökning av verkstadsindustrins exportproduktion. Säkrare hållpunkter för bedömning av denna viktiga fråga saknas. Utsikten att uppnå en gynnsam effekt på betalningsbalansen får vägas mot riskerna att genom en uppfostringstull uppamma en industri som icke ens på lång sikt får tillfredsställande konkurrenskraft. Kommittén finner det för sin del befogat att genom måttligt tullskydd möjliggöra en inhemsk syntetfiberproduktion och anser det vara en lämplig lösning att redan nu fastställa vilket tullskydd en sådan industri skall åtnjuta men suspendera tullen till dess en produktion sättes igång. Vidare anför kommittén.

Beträffande tullens storlek torde man i fråga om syntetsilke kunna anlägga i stort sett samma synpunkter som när det gäller rayonsilke. Här föreligger dock icke det förhållandet att en befintlig industri redan åtnjuter ett högt skydd. Enligt kommitténs uppfattning bör det knappast ifrågakomma att stödja upprättandet av en syntetsilkeproduktion, därest denna för sitt bestånd skulle fordra ett permanent tullskydd av den för rayonsilke tills vidare föreslagna storleken 20 % av värdet. Å andra sidan har en dylik ny industri under uppbyggnadsperioden behov av särskilt skydd. Kommittén har därför funnit sig kunna förordna att produktionen under denna tid tillerkännes ett tullskydd av nyssnämnda storlek. Det förutsättes emellertid att tullen därefter avsevärt reduceras och att tullen underkastas omprövning i detta syfte, förslagsvis tio år efter tullens ikraftträdande. Kungl. Maj:t bör äga förordna om ikraftträdandet sedan den inhemska produktionen nått sådan omfattning att tullskydd kan anses motiverat. Sådant förordnande bör även dessförinnan kunna meddelas beträffande visst varuslag, om den tullfria importen skulle visa sig lända produktionen av rayonsilke till avsevärt förfång.

Kommittén berör även den inom landet bedrivna framställningen av flertrådigt garn av syntetsilke genom hoptvinning av importerat enkelt garn. Denna verksamhet åtnjuter f. n. icke något tullskydd, eftersom enkelt och flertrådigt garn är belagt med viktull av samma storlek. Enligt kommitténs uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att åsätta tvinnat garn tull under den tid då garnet eljest skulle vara tullfritt.

Mot kommitténs förslag anför ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* följande reservation.

Enligt vår uppfattning finnes icke längre några vägande skäl att tillerkänna rayonsilkeindustrin ett högre tullskydd än vad som tillerkännes andra grenar av textilindustrin. Den inhemska rayonindustrin har under de senaste 20 åren utbyggts och rationaliserats på ett sådant sätt, att vi anser den av kommittémajoriteten föreslagna senare omprövningen av det 20-procentiga tullskyddet påkallad redan i samband med nu pågående tulltaxerevision.

Härvid bör observeras, att den organisk-kemiska industrin, beträffande vars tullskydd man med rätta i viss grad tagit hänsyn till uppfostringstullsargumentet, likväl blott erhållit ett i förhållande till normaltullsatsen obetydligt högre tullskydd. Enligt vår uppfattning bör tullen på garn av rayonsilke fastställas till 13 % av värdet.

Vad sedan angår syntetsilkeindustrins tullskydd accepterar vi majoritetens uttalande, att det kan vara av värde för landet att få en större sådan industri till stånd. Men enligt vår uppfattning gäller detta allenast under den förutsättningen, att en sådan industri visar sig konkurrenskraftig vid ett utifrån allmänna synpunkter rimligt tullskydd. Uppenbara risker synes oss föreligga, att det kan komma att visa sig mycket svårt i praktiken att senare minska ett högre tullskydd på detta område, även om kommittén nu framhåller angelägenheten härav. Icke minst exemplet från rayonindustrins tullskyddsfråga ger anledning befara, att konsumtionen av syntetmaterial under långa tider kommer att få bära en extra tullbelastning. Skulle utvecklingen, som många tror, gå mot en ökad användning av syntetmaterial, kan prisbildningen på textilområdet komma att påverkas av en hög tull på ett icke förutsett vis. Enligt vår åsikt bör tullen även för garn av syntetsilke fastställas till 13 % av värdet. Liksom kommittémajoriteten förutsätter vi suspendering av tullen, till dess att en inhemsk industri av betydelse uppkommit i landet.

Yttranden

Kommitténs förslag beträffande *rayonsilke* beröres i följande yttranden.

Textilrådet framhåller de dumpingrisker, som till följd av produktionsförhållandena är särskilt framträdande beträffande rayonsilke. Enligt rådets uppfattning är det nödvändigt att värdetullsatsen kompletteras med de av industrin begärda minimiviktullarna för att åtminstone hjälpligt skydda industrin mot dumpingfall. Denna textilrådets uppfattning delas av *Svenska textilarbetareförbundet*. *Svenska rayon AB* påyrkar i en bilaga till Kooperativa förbundets yttrande tull enligt GATT-bindningen och understryker särskilt intresset för de därtill knutna minimiviktullarna.

Kommerskollegium ifrågasätter huruvida icke en viss sänkning av den föreslagna tullen för rayonsilke skulle kunna närmare prövas dels med hänsyn till att industrin under så lång tid haft ett så stort uppfostringsskydd, dels med tanke på det tullskydd, som av kommittén tillerkänts kemisk industri i allmänhet. En sänkning av rayonsilketullen skulle öppna möjligheter till en betydligt enhetligare tullsättning för vävnader och konfektionsartiklar. Kollegium anser en dylik överarbetning önskvärd.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap berör särskilt frågan om tullen på cord och anför därom följande.

Riksnämnden får framhålla att rayoncord för bildäck ur krigs- och beredskapssynpunkt är synnerligen betydelsefull bl. a. på grund av svårigheten att lagra däck. Tillverkningen av rayoncord, som upptagits på statligt initiativ, är utbyggd till att motsvara de svenska gummifabrikernas förbrukning. När det gäller frågan om den erforderliga tullens höjd vill riksnämnden endast framhålla möjligheten av att kombinera en tull av normal höjd med särskild dumpingtull vid behov. Den höga tull industrin begärt för rayonsilke (30 % mot av kommittén föreslagna 20 %) synes nämligen i stor utsträckning sammanhänga med farhågor för dumping.

Sveriges köpmannaförbund anser att tullen för rayonsilke bör bringas i nivå med tullen för andra textilfibrer.

Beträffande syntetsilke föreligger följande yttranden över kommittéförslaget.

Sveriges kemiska industrikontor understryker den betydande inverkan på självförsörjningsgraden som en tillverkning av syntetisk textilråvara inom landet kan erhålla. Vidare framhåller kemikontoret att det är av väsentlig betydelse för en industri på området att man i förväg äger kännedom om storleken av det tullskydd som kan påräknas för densamma. Vid avvägningen av tullskyddet får man icke blott ta hänsyn till att tillverkningskostnaderna särskilt under en uppbyggnadsperiod är högre än i utlandet utan även till de dumpingrisker som föreligger då fråga är om produkter från industrier med höga fasta kostnader.

Sveriges köpmannaförbund uttalar att takten för avvecklingen av eventuella uppfostringstullar för syntetsilke bör bestämmas i samband med antagandet av tullarna i fråga.

Textilrådet behandlar i sitt yttrande endast vissa speciella frågor. Rådet framhåller sålunda att kapaciteten för tvinning av syntetsilke under senaste år ytterligare ökats. Då tvinningsprocessen utgör en stor del av garnets manufakturingskostnad, i de flesta fall ca 50 % av totalkostnaden, anses alla skäl tala för att även denna produktionsgren får ett i förhållande till övrig produktion proportionellt skydd. Rådet hemställer vidare att den föreslagna suspenderingen av tullen för syntetsilke ej skall avse nyloncord. I dag finnes dylik cord som i pris och egenskaper överensstämmer med av rayonsilke tillverkad s. k. super-supercord. Av substituerbarhetsskäl bör således tull även uttagas på cord av nylon.

Kommerskollegium framhåller att enligt uppgift en viss uppdelning av världsmarknaden för syntetsilke ägt rum mellan producenterna. Vid denna marknadsuppdelning har emellertid undantag gjorts för Sverige. Den konkurrens som härigenom kommit till stånd på den svenska marknaden har varit värdefull för den svenska textilindustrin, såväl ur prissynpunkt som ur andra synpunkter. Kollegium anser det osannolikt att en svensk fabrik skulle kunna tillgodose hela det skiftande behovet av syntetsilke; man måste snarare räkna med att endast en mindre del kan täckas genom inhemsk tillverkning. Kollegium fortsätter.

Redan av sådana skäl kan det vara tveksamt om man genom tullskydd skall uppmuntra tillkomsten av en svensk syntetsilkeindustri. Den närliggande rayonsilkeindustrins anspråk på ett fortsatt högt tullskydd visar även vilka risker som föreligger att genom uppfostringstullar främja uppkomsten av i förhållande till andra tillverkningar särskilt tullkrävande produktion. En uppfostringstull av föreslagen storlek skulle leda till att den ställning Sverige i dag har som fri och nästan tullfri marknad skulle radikalt förändras. Konsekvensen kan bli att t. ex. hela strumpindustrins kostnader för syntetsilke ökas med 20 % liksom även, ehuru i mindre grad, priserna på importerade färdiga strumpor utan att den svenska fabriken ens tillverkar strumpsilke eller den framställer sådant av mindre god kvalitet. Kolle-

gium anser därför att tullen på syntetsilke icke nu bör fastställas. Tullens storlek får bedömas mot bakgrunden av det behov och de övriga omständigheter, som kunna föreligga om och när skydd blir aktuellt.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om rayonsilke är den nuvarande tullen anmärkningsvärt hög, och en nedsättning av densamma får enligt min mening anses motiverad. Kommitténs förslag innebär också en avsevärd sänkning av tullen, och jag har kommit till den uppfattningen att den av kommittén föreslagna tullnivån i dagens läge får anses vara väl avvägd. Någon ytterligare sänkning är jag således inte nu beredd att förorda. Jag delar emellertid kommitténs uppfattning att tullen senare bör göras till föremål för omprövning. Tillfälle därtill kan eventuellt givas i samband med det fortsatta arbetet på en gemensam nordisk marknad. I enlighet med vad sålunda anförts biträder jag tulltaxekommitténs förslag om en tull av 20 % av värdet. Vad beträffar yrkandet om minimiviktullar får jag hänvisa till vad som anförts om sådana tullar vid behandlingen i avd. III av frågan om kvantitets- eller värdetull.

Vad beträffar syntetsilke finner jag i likhet med tulltaxekommittén skäl tala för att nu fastställa ett tullskydd som en inhemsk produktion kan räkna med men att suspendera tullen i avvaktan på att en sådan produktion kommer till stånd. Jag kan emellertid inte tillstyrka ett tullskydd av den storlek kommittén föreslagit. Enligt min uppfattning får en tull av 12 % av värdet, alltså samma tullsats som föreslagits bl. a. för den organiska kemiska industrin, anses vara för ändamålet lämpligt avvägd. Tullens ikraftträdande bör på sätt kommittén föreslagit bli beroende på särskilt beslut av Kungl. Maj:t. Att såsom från industrihall påyrkats redan nu sätta tullen i kraft för nyloncord finner jag icke tillräckligt motiverat, liksom icke heller att införa särskilt tullskydd för tvinning av syntetsilkegarn. I enlighet med vad sålunda anförts biträder jag vad kommittén föreslagit i fråga om syntetsilke med den ändringen att tullsatsen upptages till 12 % av värdet.

51.02. Enfibertråd, remsor (konstbast o. d.)

51.03. Garn av ändlösa syntetiska eller konstgjorda textiltfibrer i detaljhandelsuppläggningar

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförligt borstmaterial drager en tull av kr. 0:07 per kg, finare strängar och remsor en tull av kr. 2:— eller 2:50 per kg, vilken senare tullsats är tillämplig på allt syntetsilke och rayonsilke i detaljhandelsuppläggningar, samt grövre strängar och remsor en tull av 15 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att av praktiska skäl bör de vid nr 51.01 föreslagna tullarna gälla även vid dessa positioner.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* åberopar sin under nr 51.01 anförda reservation.

Yttrande

Importörer av fisklinor har hos *handelskammaren i Göteborg* påtalat att grövre fisklinor kommer att draga tull som plastvara medan finare artiklar blir hänförliga till detta nummer. Båda typerna förekommer ofta samtidigt till import, varigenom gränsdragningen kommer att medföra vissa komplikationer. En enhetlig tull för fisklinor vore därför önskvärd.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I likhet med tulltaxekommittén anser jag — även vid ett hänsynstagande till olika praktiska spörsmål av den art som upptagits i ett yttrande — att samma tullbestämmelser bör gälla vid dessa rubriker som vid nr 51.01.

51.04. Vävnader av ändlösa syntetiska eller konstgjorda textiltfibrer**Nuvarande tullförhållanden**

Tull utgår för cordväv med kr. 2: 50 per kg, för helsidenväv med kr. 7: 50 eller 10: — per kg samt för halvsidenväv med kr. 5: — eller 7: 50 per kg (differentieringen hänför sig till huruvida vävnaderna i fråga väger över eller under 200 g per m²).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 20 % av värdet, dock med vissa modifikationer i fråga om vävnader av syntetsilke under den tid, då tullen på garn av detta material skulle vara suspenderad.

I fråga om rayonsilkevävnader framhåller kommittén att den nuvarande tullen är mycket hög. Med hänsyn härtill och till att kommittén beträffande andra vävnader föreslagit en tull av i genomsnitt 3 enheter över normaltullsatsen föreslås en tull av 20 % för rayonsilkevävnader. Tullen bör göras till föremål för förnyat övervägande i samband med den föreslagna omprövningen av tullen på rayonsilkegarn (jfr nr 51.01).

Vad därefter angår syntetsilkevävnader finner kommittén det vara lämpligast att dessa, under tid då syntetsilkegarn i likhet med rayonsilkegarn drager en tull av 20 % av värdet, likställs med rayonsilkevävnader och således belägges med en tull av likaledes 20 % av värdet. Detta ger ett manufaktureringsskydd av ca 14 % av värdet, till vilken siffra tullen följaktligen bör reduceras under den tid då tullen på syntetsilkegarn enligt vad förut sagts skulle vara suspenderad; cordväv av syntetsilke torde dock även under denna tid böra likställas med garnet och sålunda vara fri från tull.

Kommittén berör därefter frågan om *blandvävnader* och framhåller att tullskillnaden mellan å ena sidan rayon- och syntetsilkevävnader och å andra sidan övriga vävnader är så stor att gränsdragningen i tullbeskattningsavseende här torde böra ägnas större uppmärksamhet än när det gäller andra textilmaterial. I klassificeringshänseende tillämpar Brysselnomenklaturen i allmänhet en gränsdragning vid 50 % av vikten. Enligt kommitténs uppfattning bör emellertid gränsen i tullbeskattningsavseende gå vid 50 % av värdet, vilket enligt kommitténs beräkningar beträffande blandvävnader innehållande rayonsilke motsvarar ca 40 viktprocent rayonsilke. Även praktiska skäl talar för att nämnda gräns är lämplig. I fråga om blandvävnader innehållande syntetsilke torde gränsen, framhåller kommittén, med hänsyn till materialets högre pris i princip böra dragas vid en lägre procentsiffra än 40. Siffran blir emellertid beroende av prisförhållandena, som är mycket växlande på detta område. På grund härav och då frågan saknar praktisk betydelse så länge tullen på syntetsilkevävnader skulle utgå med 14 % av värdet finner kommittén det lämpligast att nomenklaturens 50 % gräns tills vidare får bli avgörande även för tullens storlek.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts föreslår kommittén att tullen för vävnader av ull, bomull, rayonull och syntetull differentieras på så sätt, att dylika vävnader innehållande mer än 40 % rayonsilke belägges med 20 % tull och övriga vävnader med den för vävnader helt av förstnämnda spånadsämnen avsedda tullen 14 å 15 %. Blandvävnader av rayonsilke med andra textilmaterial än de nyss nämnda torde, enligt kommitténs uppfattning, icke vara av den betydelse att en dylik anordning kan anses erforderlig utan här torde differentieringen i tullbeskattningsavseende utan olägenhet kunna följa nomenklaturens regel för klassificeringen (50 viktprocent).

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag. Med den av reservanterna föreslagna tullsatsen 13 % på garnet finner de en tullsats av 14 % för vävnader lämpligt avvägd. Under den tid tullen på syntetsilkegarn är suspenderad bör tullen på vävnader av detta material utgå med 10 %.

Yttranden

Textilrådet föreslår att värdetullen för rayonsidenvävnader kombineras med minimiviktull. Detta motiveras bl. a. med den avsevärda försämring kommitténs förslag innebär samt risken för dumping och sammanhänger även med rådets förslag till kombinerad tull för garnet.

Stockholms handelskammare anser att tullarna på rayonsilkevaror icke bör sättas högre än 12 %, d. v. s. den av reservanterna förordade tullsatsen för vävnader av andra material, och framhåller till stöd härför att tullen icke kan betraktas vare sig som uppfostringstull eller som lyxtull.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Beträffande rayonsilkevävnader biträder jag tulltaxekommitténs förslag med understrykande av att frågan bör göras till föremål för förnyat övervägande i samband med den förutsedda omprövningen av tullen på rayonsilkegarn.

I fråga om syntetsilkevävnader i allmänhet förordar jag, med hänsyn till den ståndpunkt jag intagit beträffande syntetsilkegarn, en tullsats av 14 % av värdet; under den tid då tullen på garnet är suspenderad finner jag en tull för vävnaderna av 10 % av värdet lämpligt avvägd. För cordväv av syntetsilke bör emellertid såsom kommittén föreslagit i tullhänseende gälla samma bestämmelser som för garn av nämnda material (jfr nr 51.01).

Vad kommittén anfört rörande blandvävnader kan jag — även om en modifikation av kommitténs resonemang i vissa punkter kan vara påkallad till följd av de ändringar i olika vävnadstullar som jag förordat — i huvudsak ansluta mig till.

Kap. 52. Textilvaror i förening med metall**Nuvarande tullförhållanden**

Gulddragartråd drager en tull av kr. 9: — per kg (dylik vara för tillverkning av elektriska ledningssnören dock endast kr. 1: — per kg). S. k. briljantgarn tulltaxeras som garn av ifrågavarande textilmaterial. Vävnader är belagda med en tull av kr. 20: — per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande hithörande varor i allmänhet en tull av 20 % av värdet under framhållande av att dessa varuslag ofta innehåller rayonsilke, varför det ansetts lämpligt att de belägges med samma tull som motsvarande rayonsilkevara. I fråga om sådant garn som användes för tillverkning av elektrisk ledningstråd förekommer enligt uppgift icke någon fristående inhemsk produktion, varför kommittén ansett hinder icke möta att helt avskaffa den redan med nuvarande bestämmelser avsevärt nedsatta tullen.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* uttalar i en reservation att de i likhet med kommittémajoriteten anser att ifrågavarande material bör jämföras med rayonsilke. Reservanterna föreslår således 13 % vid nr 52.01 (med undantag av garn för tillverkning av elektriska ledningssnören) samt 14 % vid nr 52.02.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med den ståndpunkt jag intagit till frågan om tullen på rayonsilkevaror biträder jag tulltaxekommitténs förslag.

Kap. 53. Ull och andra djurhår**53.01—53.05. Ull och andra djurhår, även kardade eller kammade****Nuvarande tullförhållanden**

Till dessa nummer hänförliga varuslag är enligt gällande taxa fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet för samtliga varuslag.

Yttrande

Textilrådet upprepar ett till tulltaxekommittén framfört önskemål om tull för kammad fårull. Manufaktureringsgraden för detta varuslag kan vara lika hög som för vissa kardgarner. Den nuvarande kamningskapaciteten, i stor utsträckning tillkommen under kriget på myndigheternas initiativ, torde icke längre kunna hållas i stånd utan tullskydd.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår liksom tulltaxekommittén tullfrihet vid samtliga ifrågavarande rubriker.

Departementschefen

Jag finner icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

53.06—53.10. Garn av ull eller andra djurhår**Nuvarande tullförhållanden**

Till dessa nummer hänförliga varuslag var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med viktullar av varierande höjd. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för garn av fårull och fina djurhår ändrats till 5 % av värdet. För garn av grova djurhår utgår fortfarande den tidigare gällande tullen av 10 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande varor av fårull och fina djurhår en tull av 5 % av värdet för kardgarn och 7 % av värdet för kamgarn samt beträffande varor av grova djurhår en tull av 5 % av värdet för grövre garn (t. o. m. nr 6 metrisk numrering) och tullfrihet för finare garn; vid den särskilda rubriken för garn i detaljhandelsuppläggningar föreslås dock en tull av 7 % av värdet oavsett materialet.

Yttrande

Textilrådet återkommer till ett hos kommittén framfört yrkande om en tullsats för garn i detaljhandelsuppläggningar, som icke understiger normaltullsatsen (9 à 10 %); till stöd för yrkandet åberopas att dylikt garn på samma sätt som vävnader utgör en textil slut- eller färdigprodukt med avsevärt mycket högre manufaktureringsgrad än annat garn.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I enlighet med min tidigare uttalade uppfattning förordar jag att den år 1955 bestämda tullen 5 % av värdet t.v. bibehålles för garn av fårull och fina djurhår; jag föreslår vidare att samma tullsats åsättes garn av grova djurhår med undantag för visst finare garn som i enlighet med kommitténs förslag torde böra upptagas utan tull.

53.11—53.13. Vävnader av fårull eller andra djurhår**Nuvarande tullförhållanden**

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete var ifrågavarande vävnader belagda med viktullar av varierande storlek, i vissa fall maximerade till 25 % av värdet, en bestämmelse som dock endast undantagsvis spelat någon roll, då viktullarna i allmänhet torde ha motsvarat endast 5—10 % av värdet. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullsatsen ändrats till 12 % av värdet för samtliga här avsedda vävnader med undantag av halv-sidenvävnader, för vilka tullen liksom tidigare utgår med kr. 5:— eller 7:50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande hithörande vävnader i allmänhet en tull av 14 % av värdet, för lättare vävnader av fårull dock en tull av 15 % av värdet, samt för vävnader av nämnda material innehållande minst 40 % rayonsilke en tull av 20 % av värdet.

Beträffande yllevävnader anför kommittén i huvudsak följande.

Med hänsyn till erfarenheterna från den utländska konkurrensen under efterkrigstiden har kommittén ansett det befogat att ylleindustrin ges något starkare tullskydd än den övriga textilindustrin. Kommittén har därför funnit sig böra föreslå att tullen, oaktat normaltullsatsen genomsnittligt sett endast uppgår till ca 10 %, beträffande flertalet yllevävnader bestämmes till 14 % av värdet. Differentiering av tullen efter vikten per m² bör av bl. a. praktiska skäl undvikas, och kommittén har funnit en sådan åtgärd i allmänhet icke vara av behovet påkallad. De lättaste vävnaderna företer emellertid en så avgjort högre normaltullsats än de övriga vävnaderna att en ändamålsenlig avvägning av tullskyddet ansetts påkalla en något högre tullsats eller 15 % av värdet för dessa vävnader. Angående underrubriken för vävnader innehållande minst 40 viktprocent rayonsilke hänvisas till vad som under nr 51.04 anförts rörande blandvävnader.

Vävnader av tagel eller andra grova djurhår företer ofta, framhåller kommittén vidare, större eller mindre inblandning av ull och anses av bl. a. detta skäl böra i tullhänseende likställas med grövre yllevävnader.

Mot kommitténs förslag har ordföranden samt ledamöterna Gustafsson och Westerlind reserverat sig.

Ordföranden föreslår i enlighet med de synpunkter, som han anfört i det allmänna avsnittet, en tull av 14 % för alla yllevävnader, innehållande mindre än 40 % rayonsilke.

Herrar *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår en tull av 12 % av värdet för samtliga hithörande varuslag och anför i en under nr 53.11 intagen och under övriga rubriker åberopad reservation följande.

De av kommittémajoriteten anförda skälen, varför ylleindustrin borde givas ett starkare tullskydd än den övriga textilindustrin, har vi icke funnit vara av sådan styrka, att man bör frångå den av oss förordade enhetsprincipen beträffande tullskyddet för vävnader i allmänhet. Observeras bör vidare, att 12 % innebär ett något starkare tullskydd än den av kommittémajoriteten beräknade normaltullsatsen. Vidare kan vi icke acceptera den av kommittémajoriteten föreslagna differentieringen av tullarna på yllevävnader, vilket innebär, att de lättare yllevävnaderna, som endast torde göras i begränsad omfattning inom landet, skulle draga en extra hög tull. Tvärtom synes oss anledning föreligga att vid den kommande prövningen av tulltaxekommitténs förslag närmare undersöka förutsättningarna för en kompletterande specifik maximitull i syfte att förhindra en i vissa fall onödigt hög tullbelastning för sådana vävnader beträffande vilka kan visas, att de icke alls eller i blott obetydlig omfattning framställs inom landet. Med detta förbehåll påyrkar vi således en enhetlig tullsats av 12 % vid denna rubrik.

Yttranden

Textilrådet framhåller att ylleindustrin är den textilbransch, som under den rådande textilkrisen haft att kämpa med de största svårigheterna. Resultatet för år 1954 innebär en mycket kraftig försämring relativt 1953; år 1955 försämrades resultatet ytterligare. Antalet nedlagda företag inom yllebranschen anses vara starkt oroande. Konkurrensproblemet för ylleindustrin säges vara säreget såtillvida att konkurrensen föreligger beträffande såväl lägre som högre kvaliteter. Import förekommer sålunda dels av lägre kvaliteter till priser som ligger avsevärt under de svenska produktionskostnaderna och i sig innefattar såväl reell som social dumping, dels av kvalitetsvaror, för vilka solomönsterproblemen är direkt hämmande för den svenska produktionens serielängd. Priserna på de förstnämnda varorna uppges ofta ligga så lågt att kommittéförslaget innebär en direkt och avsevärd försämring av tullskyddet. För att komma till rätta med dessa problem måste värdetullsatsen *dels* kombineras med minimiviktullar, *dels* läggas på en sådan nivå att mönsterserierna kan förlängas genom export på samma villkor som i våra konkurrentländer.

AB Freese & Bruno påpekar i den Östergötlands och Södermanlands handelskammars yttrande bilagda skrivelsen att vissa tyngre kardullsvaror genom övergången till värdetull fått sämre tullskydd.

Förslag om minimitullar framställes, utom av *Textilrådet*, även av *Svenska textilarbetareförbundet*. Andra remissinstanser uttalar sig för *maximitullar*. *Sveriges hantverks- och småindustriorganisation* tillstyrker sålunda ett förslag av Sveriges skrädderiarbetsgivares centralför-
ening och Skräddarmästarnas riksförbund om en maximitull av kr. 3: 50 per m² för vävnader vägande 250 g eller däröver per m². Det framhålles att den av kommittén föreslagna värdetullen på dylika vävnader särskilt drabbar beställningsskrädderierna i deras redan hårt beträngda läge. *Norrbot-
tens och Västerbottens läns handelskammare* framför enahanda önskemål. *Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening* föreslår en maximi-
tullsats om kr. 2: 40 per m², vilken tullsats anses ge den inhemska industrin ett betryggande skydd.

Beträffande remissyttrandena i övrigt hänvisas till den förut i det all-
männa avsnittet lämnade redogörelsen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande
varuslag.

Departementschefen

I enlighet med principen att icke nu vidtaga någon ändring i de år 1955
bestämda textiltullarna förordar jag att tullen upptages till 12 % av värdet;
för vävnader av fårull innehållande minst 40 % rayonsilke bör tullen dock
i enlighet med kommitténs förslag upptagas till 20 % av värdet (samma
tullsats som vid nr 51.04).

Kap. 54. Lin och rami

54.01—54.02. Lin och rami (ospunnet material)

Till dessa nummer hänförliga varuslag är f. n. fria från tull. Tulltaxekom-
mittén ifrågasätter icke någon ändring härvidlag, och nordiska ekonomiska
samarbetsutskottet föreslår likaledes tullfrihet. Rubrikerna i fråga har i en-
lighet härmed upptagits utan tull i det nya taxeförslaget.

54.03—54.04. Garn av lin eller rami

Nuvarande tullförhållanden

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete utgick för hithörande varor tull
efter olika vikttullsats, dock att enkelt garn över nr 75 var fritt från tull.
Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 9 % av
värdet, och gränsen för tullfrihet beträffande enkelt garn har sänkts så att
numera garn över nr 35 är tullfritt.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 9 % av värdet för enkelt garn t. o. m. nr 35 och tullfrihet för enkelt garn över nr 35 samt en tull av 11 % av värdet för flertrådigt garn; sistnämnda tullsats föreslås även gälla för allt garn i detaljhandelsuppläggningar.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag och föreslår 9 % även för flertrådigt garn; skillnaden i manufakturingskostnad mellan enkelt och flertrådigt garn motiverar enligt deras uppfattning icke en tvåprocentig tullskillnad.

Yttranden

Kommerskollegium ifrågasätter, med hänsyn till att linneindustrin i Sverige är fullständigt integrerad, om det är nödvändigt med uppdelning i enkelt och flertrådigt garn.

Textilrådet vidhåller ett till kommittén framfört krav på en tull av 12 % av värdet för flertrådigt garn.

Vissa yttranden med allmänna synpunkter på linneindustrins tullskydd torde få redovisas under följande rubrik.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I enlighet med vad tidigare anförts förordar jag bibehållande t.v. av de genom 1955 års beslut fastställda tullsatserna.

54.05. Vävnader av lin eller rami**Nuvarande tullförhållanden**

Dessa vävnader var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med viktullar av varierande storlek, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för samtliga varor ändrats till 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår, med beaktande av bl. a. sambandet mellan linneindustrin och den inhemska linodlingen, en tullsats av 15 % av värdet.

Med hänvisning till sina reservationer under det allmänna avsnittet föreslår *ordföranden* en tull av 14 % av värdet samt ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* en tull av 12 % av värdet.

Yttranden

Följande allmänna synpunkter rörande tullskyddet på linområdet har framkommit i avgivna yttranden.

Textilrådet framhåller att den svenska linodlingen saknar tullskydd för sin produktion; avsättningen garanteras genom åtaganden från den sven-

ska linneindustrins sida. Dessa åtaganden innebär för industrin avsevärda belastningar såväl i fråga om rörlighet som kostnader. En förutsättning för inlösen av den svenska årsproduktionen av lin är att industrins egen avsättning icke alltför mycket försvåras. Industrins önskemål i fråga om tullskyddets höjd måste därför tillmötesgåas för att säkerställa en rimlig avsättning för industrin.

Sveriges lantbruksförbund och *Riksförbundet Landsbygdens folk* betonar linodlarnas intresse av att linneindustrin skall erhålla ett effektivt tullskydd. De av kommittén föreslagna tullsatserna anses alltför låga för att utgöra ett effektivt gränsskydd. Om dessa tullsatser fastställes måste linneindustrin på annat sätt beredas skydd mot import till dumpingpriser.

Sveriges köpmannaförbund anser att erfarenheterna från krigsåren visat att en svensk linproduktion i händelse av avspärrning kan byggas upp tämligen hastigt. I tider med normal import kan den svenska råvaruproduktionen icke konkurrera med importvarorna. Då denna produktion icke torde ha större betydelse ur sysselsättningssynpunkt föreslår förbundet samma tullsatser som för bomullsvaror.

Beträffande särskilda varuslag föreligger följande uttalanden.

Handelskammaren i Göteborg återger vissa synpunkter, som anförts av en importör av oblekt, ofärgad linneväv för tillverkning av presenningar. Denne föreslår en utbrytning av vävnader vägande över 600 g per m², varvid tullen skulle sättas till 9 % för varor av vanligt lingarn och 11 % för varor av towgarn.

Textilrådet hemställer i anslutning till den förut återgivna allmänna argumenteringen om ett skydd av 17 1/2 % för mönstrade linnevävnader.

Riksförbundet Lin och hampa, producentförening u. p. a. har intet att erinra mot den föreslagna tullfriheten för lin, då ifrågavarande produktion erhåller statligt stöd på annat sätt. De föreslagna tullarna för halv- och helfabrikat synes föreningen väl låga för att bereda industrin ett effektivt skydd, men kan dock tillstyrkas under den förutsättningen att skydd på annat sätt beredes mot import till rena dumpingpriser.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frånga principen om bibehållande t.v. av de år 1955 införda tullsatserna; jag förordar i enlighet härmed en tull av 13 % av värdet för hithörande varuslag.

Kap. 55. Bomull

55.01—55.03. Bomull, okardad och okammad, m. m.

Till dessa positioner hänförliga varor är f. n. fria från tull. Tulltaxekommittén föreslår bibehållande av tullfriheten. Även i nordiska ekonomiska samarbetsutskottets förslag till nordisk tulltaxa är varorna upptagna utan tull. I enlighet härmed har positionerna lämnats tullfria i det nu framlagda tulltaxeförslaget.

55.04. Bomull, kardad eller kammad

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgick vid tiden för tulltaxekommitténs arbete med 10 eller 25 öre per kg; enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 10 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att varan bör draga samma tull som vadd (nr 59.01), för vilken vara kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Rubriken i fråga är upptagen med tullfrihet i förslaget till gemensam nordisk tulltaxa.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag att den år 1955 införda tullen om 10 % av värdet bibehålles.

55.05—55.06. Garn av bomull

Nuvarande tullförhållanden

Tull utgick vid tiden för tulltaxekommitténs arbete med 8 % av värdet för sytråd och med olika vikttullsatser för annat garn. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12 % av värdet för sytråd och 8 % av värdet för annat garn, dock att tullfrihet stadgats för garn med högre nummer än 89 (i fabriksuppläggningar).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 14 % av värdet för sytråd och 8 % av värdet för annat garn, dock med tullfrihet för garn över nr 89 (i fabriksuppläggningar).

Förslaget motiveras beträffande sytråd med att denna artikel i fråga om manufaktureringsgrad närmast är att likställas med vävnader och är i övrigt utarbetat med beaktande av föreliggande GATT-bindningar.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår under hänvisning till sin reservation beträffande vävnader att tullen på sytråd bestämmes till 12 % av värdet.

Yttranden

Kommerskollegium ifrågasätter en sänkning av tullfrihetsgränsen under åberopande av att tillverkning inom landet av garn över nr 69 endast undantagsvis torde förekomma.

I en framställning om ändring av kungörelsen angående särskild tullavgift anholder *firman Tunavantar* att garn fr. o. m. nr 60 befrias från tull.

Textilrådet upprepar tidigare hos tulltaxekommittén framförda yrkanden om en tull av 16 % för sytråd och 12 % för annat garn i detaljhandelsuppläggningar under framhållande av att manufaktureringsgraden för dessa artiklar i stort sett ligger på samma nivå som för vissa vävnader.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I enlighet med min tidigare angivna principiella ståndpunkt förordar jag bibehållande t.v. av de år 1955 införda tullbestämmelserna.

55.07—55.09. Vävnader av bomull

Nuvarande tullförhållanden

Vid tiden för kommitténs arbete var hithörande vävnader belagda med viktullar av olika höjd. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12 % av värdet för samtliga här avsedda vävnader med undantag av halvsidenvävnader, för vilka tullen liksom tidigare utgår med kr. 5:— eller 7:50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 14 % av värdet för här avsedda vävnader, dock med undantag för vanliga vävnader innehållande minst 40 viktprocent rayonsilke; dylika vävnader upptages i enlighet med vad som anförts under nr 51.04 med en tull av 20 % av värdet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar i enlighet med sin allmänna reservation en tull av 12 % för samtliga vävnader; någon differentiering för blandvävnader är icke påkallad med hänsyn till reservanternas förslag på rayonsilkeområdet.

Yttranden

Textilrådet påyrkar en tull av 16 % av värdet för de lättaste bomullsvävnaderna (under 125 g per m²), inom vilken grupp bl. a. faller den ur beredskapssynpunkt viktiga förbandsgasen.

Mölnlycke väfveriaktiebolag framhåller beträffande förbandsgas betydelsen ur beredskapssynpunkt av en inhemsk produktion. F. n. tillgodoser bolaget praktiskt taget hela det svenska sjukhusbehovet. Att försäljningen har kunnat upprätthållas i denna omfattning beror på att vid prissättningen avkall gjorts på framställningskostnaderna. En betydande import äger dock rum, huvudsakligen för andra konsumenter än sjukhusen. Bolaget har tagit upp ett samarbete med sjukhusen för att genom industriell tillverkning bearbeta förbandsgasen till bindor, kompresser, operationsdukar m. m. (nr 30.04). Härigenom kan dessa göra avsevärda ekonomiska besparingar och lätta sina personalproblem. Den högt kvalificerade organisation och de specialmaskiner, som bär upp denna verksamhet, kräver emellertid, framhåller bolaget, som underlag en stor och varaktig avsättning. Ett måttligt tullskydd, som avskräcker utländska tillverkare från tillfälliga underbud i pris eller kvalitet, torde därför i längden medföra en besparing för det svenska samhället. Ur ekonomisk synpunkt är det svårt att se hur man skulle kunna försvara en fortsatt tillverkning av förbandsgas med lägre tullskydd än den nu gällande GATT-bindningens 16 % av värdet.

Sveriges grossistförbund framhåller önskvärdheten av tullfrihet för bomullsväv med en bredd av över 2 m och avsedd för mangelbeklädnad; dylik väv är enligt förbundet icke föremål för tillverkning inom landet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning frångå principen att t.v. bibehålla 1955 års tullsatsers oförändrade och föreslår därför en tull av 12 % av värdet för hithörande vävnader i allmänhet; till nr 55.09 hänförliga vävnader innehållande minst 40 % rayonsilke torde i enlighet med tulltaxekommitténs förslag böra upptagas med en tull av 20 % av värdet (samma tullsats som vid nr 51.04).

Kap. 56. Korta syntetiska eller konstgjorda textilfibrer

56.01. Korta syntetiska eller konstgjorda textilfibrer (syntetull resp. rayonull), okardade och okammade

Nuvarande tullförhållanden

Här avsedda produkter drog vid tiden för kommitténs arbete en tull av 15 öre per kg; genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för rayonull ändrats till 8 % av värdet, under det att tullen för syntetull fortfarande utgår med förut angivna belopp.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet, vilken tull dock beträffande syntetull icke skulle sättas i kraft, förrän den inhemska produktionen nått viss omfattning.

Beträffande rayonull framhåller kommittén att normaltullsatsen uppgår till 9 à 10 % men att kommittén icke funnit denna omständighet utgöra tillräckligt skäl att bryta den vid 8 % liggande GATT-bindningen.

Vad beträffar syntetull framhåller kommittén att vad som anförts rörande syntetiska textilmaterial under nr 51.01 i huvudsak torde äga tillämpning även här. Tullsatsen torde emellertid liksom när det gäller rayonfibrer icke böra sättas lika högt för det här ifrågavarande kortfibriga materialet som för det i nyssnämnda nr 51.01 avsedda långfibriga. Tvekan kan råda huruvida den för rayonull föreslagna tullsatsen 8 % är tillfyllest, men kommittén finner skäl tala för att varan tills vidare upptages med denna tullsats. Tullens ikraftträdande bör liksom i fråga om syntetsilkegarn bli beroende på särskilt förordnande av Kungl. Maj:t.

Yttranden

Frågan om tullen på rayonull beröres av *Svenska rayon AB* i en bilaga till Kooperativa förbundets yttrande. Bolagets uttalanden avser närmast rayonsilke, för vilket varuslag bolaget påyrkar tull enligt GATT-bindningen. Därest emellertid rayonsilketullen skulle bestämmas till lägre nivå, yrkar bolaget att rayonullstullen höjes utöver de i GATT bundna 8 % till samma nivå som för kemiska produkter eller 12 % (15 %); varjämte i så fall en minimiviktull på 40 öre per kg bör införas.

Textilrådet framhåller att tillverkningens angelägenhetsgrad utan vidare torde motivera en högre tullsats än den föreslagna, vilket emellertid förutsätter brytning av gällande GATT-bindning. Därest en sådan uppbyggnad av andra skäl skulle komma till stånd, är det enligt rådets uppfattning angeläget att även rayonullen får sitt tullskydd förbättrat.

Beträffande syntetull har uttalanden gjorts av följande remissinstanser.

Vad som av *kommerskollegium* anförts om syntetsilke gäller i tillämpliga delar även syntetull (jfr nr 51.01).

Sveriges kemiska industrikontor påyrkar en tull av 15 % av värdet för syntetull. Kemikontoret framhåller att kommittén beträffande detta varuslag icke visat samma förståelse för tullskyddsbehovet som i fråga om syntetsilke och anför därefter bl. a. följande.

Detta bristande intresse för syntetull är så mycket mer ägnat att förvåna som planerna på en inhemsk tillverkning av syntetfibrer kommit längst i fråga om syntetull, där en inhemsk försöksproduktion redan påbörjats efter många års forskningsarbete. Det är självklart att detta projekt aldrig skulle ha upptagits, om icke vederbörande företag ansett sig kunna påräkna en skäligen tull å varan.

Normaltullsatsen måste såväl för syntetsilke som syntetull ligga mycket nära 15 %, och det bör framhållas att man även vid syntetulltillverk-

ningen i första hand får fram en ändlös fiber, som sedan klipptes i små längder. Att kommittén då kan föreslå en tullsats av endast 8 % för syntetull finner Kemikontoret obegripligt.

Det föreligger visserligen en GATT-bindning vid 8 %, men denna bindning gjordes med Frankrike i Annecy år 1949 och avser enligt Kemikontorets mening endast rayonull. Frankrike hade vid dåvarande tidpunkt icke någon tillverkning av syntetull. Ingenstans torde för övrigt då ha förekommit annan tillverkning av syntetull än nylon (i U. S. A.). Tillverkningen av akrylnitrilull, till vilken vara det svenska tillverkningsintresset främst knyter sig, upptogs i industriell skala först år 1950 (i U. S. A.). Det bör därför ur GATT-synpunkt i varje fall icke möta några större svårigheter att i enlighet med industrins förslag fastställa en tull av 15 % för syntetull.

Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare anför att råvarorna för tillverkning av syntetull enligt förslaget får ett tullskydd av 12 %. Tillverkningen av syntetull kunde härigenom drabbas av ett negativt tullskydd, vilket vore märkligt, särskilt under en uppbyggnadsperiod. Handelskammaren anser en tullsats av åtminstone 13 % erforderlig.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om rayonull finner jag icke anledning frångå principen att t.v. bibehålla 1955 års tullsats; jag föreslår därför att varan upptages med oförändrad tull av 8 % av värdet.

Vad beträffar syntetull biträder jag tulltaxekommitténs förslag om en tull av 8 % av värdet även för detta varuslag; då en produktion av viss betydenhet numera förekommer inom landet, förordar jag att tullen blir gällande omedelbart vid ikraftträdandet av den nya taxan.

56.02. Fiberknippen för framställning av syntetull eller rayonull

Denna rubrik förekommer icke i den av tulltaxekommittén använda versionen av nomenklaturen, utan tulltaxeringen av hithörande varor regleras där av en anmärkning (anm. 3 till kap. 51); beträffande denna i den slutliga versionen slopade anmärkning anför *generaltullstyrelsen* följande.

Denna anmärkning föreskriver bland annat att vissa fiberknippen med en fiberlängd överstigande 2 meter skola jämställas med ändlösa fibrer; detta innebär att varuslaget i fråga skulle falla under nr 51.01 med en föreslagen tull av 20 % av värdet. I den slutliga Bryssel-texten ha dylika fiberknippen upptagits i en ny rubrik under kap. 56 (nr 56.02 enligt den definitiva numreringen), varjämte artikeln närmare definierats i en ny anmärkning till nämnda kapitel; förevarande anmärkning 3 har i samband därmed utslutits ur kap. 51. Tullsatsen 20 % av värdet är icke fastställd med hänsyn till den här omhandlade varan, vilken för vårt lands vidkommande icke torde vara av något större intresse. Enär varuslaget i fråga utgör ett halvfabrikat för tillverkning av korta fibrer, torde tullsatsen vid den nya rubriken böra fastställas efter samma grunder som för dylika fibrer (se nr 56.01 i kommitténs förslag).

I enlighet med generaltullstyrelsens förslag har vid denna rubrik upptagits samma tullsats som vid nr 56.01.

56.03—56.04. Avfall av syntet- eller rayonfibrer; syntet- eller rayonull, kardad eller kammad

Till dessa rubriker hänförliga produkter likställes f. n. med motsvarande fibrer under nr 56.01. Tulltaxekommittén föreslår att detta skall bli fallet även i fortsättningen. Någon erinran häremot har icke framkommit under remissbehandlingen. Det nu framlagda tulltaxeförslaget upptager i enlighet härmed samma tullsats vid dessa rubriker som vid nr 56.01.

56.05—56.06. Garn av syntetull eller rayonull

Nuvarande tullförhållanden

Till dessa nummer hänförligt garn drog vid tiden för tulltaxekommitténs arbete en tull av 50 öre per kg. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har förhållandena ändrats, så att garn helt av rayonull nu drager en tull av 12 % medan annat garn är belagt med en tull av 5 % av värdet; garn med högre nummer än 89 är dock tullfritt.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall hit hänförligt garn i allmänhet draga en tull av 12 % av värdet. Garn med högre nummer än 89, annat än sådant i detaljhandelsuppläggningar, skall dock vara fritt från tull. Vidare skall tullen på garn av syntetull reduceras till 5 % under den tid då tullen på nämnda material är suspenderad.

Förslaget överensstämmer beträffande garn av rayonull med normaltull-satsen; tullfriheten för finare garn sammanhänger med en i GATT föreliggande bindning.

Vad beträffar garn av syntetull i fabriksuppläggningar ligger normaltull-satsen, framhåller kommittén, ett par enheter under motsvarande siffra för garn av rayonull. Skillnaden blir emellertid mindre, om priset på syntetull-materialet sjunker, vilket icke förefaller osannolikt. På grund härav och med hänsyn till önskvärldheten av att behandla varor av rayon- och syntetull lika anser kommittén berörda förhållande icke böra föranleda någon differentiering av tullen. Även för garn av syntetull har tullen därför upptagits till 12 % (garn över nr 89 tullfritt enligt GATT). Nämnda tullsats ger ett nettotullskydd av 4 à 5 % av värdet, varför tullen under den tid då fibertullen skulle vara suspenderad föreslås till 5 %.

Yttrande

Kommerskollegium ifrågasätter liksom beträffande garn av bomull en sänkning av tullfrihetsgränsen till nr 69.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt det år 1955 genomförda provisoriet har tullsatserna för rayonullprodukter fastställts, för fibrer till 8 %, för garn till 12 % och för vävnader likaledes till 12 % av värdet. Det har anmärkts att den sålunda uppkomna relationen mellan tullsatserna icke är tillfredsställande, enär tullskyddet för vävningen blivit avsevärt lägre än vad fallet är beträffande andra textilmaterial. Denna anmärkning kan enligt min uppfattning icke anses sakna fog. Då någon ändring av tullsatserna för fibrer och vävnader icke nu synes böra ifrågakomma, vill jag här förordna den jämkningen av 1955 års beslut att tullen för garn av rayonull sänkes till 10 % av värdet. Framhållas må att den nuvarande 12 % tullen endast avser garn helt av rayonull, under det att förevarande rubriker även omfattar blandgarn med över 50 % rayonull; för sådant garn skulle tullen enligt mitt förslag komma att höjas från 5 till 10 % av värdet.

Nämnda tullsats 10 % av värdet torde, med hänsyn till mitt förslag beträffande syntetull (jfr nr 56.01), böra tillämpas jämväl för garn av sådant material.

Från tillämpningen av den föreslagna tullsatsen torde böra undantagas garn med högre nummer än 89, vilket fortfarande i överensstämmelse med 1955 års beslut bör vara tullfritt; detta undantag torde dock i enlighet med tulltaxekommitténs förslag böra begränsas till garn i fabriksuppläggningar (nr 56.05).

56.07. Vävnader av syntetull eller rayonull**Nuvarande tullförhållanden**

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete drog hit hänförliga vävnader tull efter olika vikttullsats, i vissa fall maximerade till 25 % av värdet (vikttullarna torde i genomsnitt ha motsvarat 10 à 15 % av värdet). Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12 % av värdet, dock icke för halvsidenväv, vilken artikel fortfarande är belagd med tidigare utgående tull av kr. 5: — eller 7: 50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 % av värdet för hithörande vävnader i allmänhet men 20 % av värdet för vävnader innehållande minst 40 % rayonsilke.

Förslaget baseras såvitt angår vävnader av rayonull på normaltullsatsens storlek i jämförelse med motsvarande tullsats för vävnader av andra textilmaterial; beträffande den särskilda tullsatsen för vävnader innehållande rayonsilke hänvisas till vad som under nr 51.04 anföres rörande dylika blandvävnader.

Vad angår vävnader av syntetull anför kommittén, efter att ha preciserat förslaget beträffande varor av rayonull till 15 %, följande.

Nämnda tullsats torde böra tillämpas även för syntetullvävnader under den tid då garn av syntetull belägges med samma tull som garn av rayonull. Nedsättningen av garntullen till 5 % (under den tid då tullen på syntetull föreslagits vara suspenderad) motiverar emellertid i princip en reduktion av tullen på vävnaderna till ungefär 11 % av värdet. Med hänsyn till önskvärdheten av att även under denna period kunna tillämpa en enhetlig tull på vävnader av rayon- och syntetull har kommittén emellertid funnit övervägande skäl tala för att tullen på syntetullvävnader trots nedsättningen av garntullen får utgå med 15 %. Höjningen av tullen på garnet från 5 % till 12 % efter suspenderingsperiodens slut bör alltså i detta fall icke föranleda någon höjning av vävnadstullen.

Kommitténs *ordförande* samt ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i enlighet med sina allmänna reservationer, den förstnämnde en tullsats av 14 % för vävnader innehållande mindre än 40 % rayonsilke och de två sistnämnda en tullsats av 12 % för rubriken i dess helhet.

Yttrande

Textilrådet hemställer att nettotullskyddet för hit hänförliga vävnader sättes lika med skyddet för annan vävnadsproduktion. Genom att skillnaden mellan garn- och vävnadstullarna endast utgör 3 procentenheter i vad avser rayonull mot i regel det dubbla för andra spånadsämnen får förstnämnda produktion ett sämre tullskydd än övrig vävnadsproduktion. De föreslagna tullsatserna för rayonullsvävnader innebär dessutom, framhåller rådet, en avsevärd försämring av tidigare gällande nettotullskydd beroende dels på en sänkning av bruttotullskyddet, dels på en höjning av tullbelastningen för halvfabrikaten.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I enlighet med min förut angivna principiella ståndpunkt förordar jag att den år 1955 fastställda tullsatsen 12 % av värdet t.v. bibehålles för hit hänförliga vävnader i allmänhet; beträffande vävnader innehållande minst 40 % rayonsilke biträder jag kommitténs förslag om en tull av 20 % av värdet (samma tull som vid nr 51.04).

Kap. 57. Andra vegetabiliska textilfibrer; garn av papper och vävnader därav

57.01—57.04. Mjuk hampa m. fl. textilfibrer (ospunnet material)

Till dessa nummer hänförliga textilfibrer är f. n. fria från tull, och någon ändring härvidlag ifrågasattes icke av vare sig tulltaxekommittén eller nor-

diska ekonomiska samarbetsutskottet; i enlighet härmed har rubrikerna i tulltaxeförslaget upptagits utan tull.

57.05—57.08. Garn av mjuk hampa m. fl. textilmaterial

Nuvarande tullförhållanden

Garn av kokosfibrer ävensom enkelt garn av hampa med ett garnnummer av mer än 75 har sedan länge varit tullfritt. Annat garn var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagt med olika vikttullsatter, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 8 % av värdet för garn av jute och 9 % av värdet för garn av övriga här avsedda fibrer; i samband därmed har tullfriheten för enkelt garn av hampa utsträckts till att avse sådant garn över nr 35.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner lämpligt att de för lingarn föreslagna tullsattserna (9 % för enkelt och 11 % för flertrådigt garn) i allmänhet tillämpas även på garn av fibrer, hänförliga till förevarande kapitel, eftersom varorna i fråga står varandra nära och i större eller mindre utsträckning är substituerbara sinsemellan; tullfrihet föreslås dock bibehållen för kokosgarn och finare enkelt hampgarn, i fråga om sistnämnda varuslag utsträckt till garn över nr 35 i enlighet med gällande GATT-bindning.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anser liksom beträffande lingarn, att någon uppdelning i enkelt och flertrådigt garn ej är befogad; vad angår tullsatsens storlek föreslår de 8 % för det tullbelagda hampgarnet samt 7 % för övrigt tullbelagt garn.

Yttranden

Förut återgivna remissyttranden med allmänna synpunkter på tullskyddet för produkter av lin gäller även produkter av mjuk hampa.

Kommerskollegium ifrågasätter liksom beträffande lingarn huruvida det är nödvändigt med uppdelningen i enkelt och flertrådigt garn under nr 57.05—57.07.

Skånes handelskammare hemställer att tullsattsernas höjd för produkter av jute (garn, vävnader och säckar) göres till föremål för förnyat övervägande med hänsyn till den diskriminerande prispolitik, som föres av de råvaruproducerande länderna.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om garn av annat material än papper finner jag i enlighet med min principiella ståndpunkt icke anledning frånga de tullsatter som gäller enligt 1955 års beslut. Vad beträffar garn av papper, som i nuvarande taxa faller

under en samlingsrubrik och således icke specifikt berörts i 1955 års beslut, finner jag skäl tala för tillämpning av samma tullsats som för garn av jute; jag förordar en tull av 8 % av värdet även för pappersgarn.

57.09. Vävnader av mjuk hampa

Nuvarande tullförhållanden

Tullen utgick vid tiden för kommitténs arbete efter olika vikttullsatsen men har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att ifrågakvarande vävnader i många hänseenden är att likställa med vävnader av lin och därför bör beläggas med samma tull som dessa, d. v. s. 15 % av värdet.

Kommitténs *ordförande* samt ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår under hänvisning till sina reservationer i det allmänna avsnittet, den förstnämnda en tull av 14 % och de två sistnämnda en tull av 12 % av värdet.

Yttranden

Vad som av *Sveriges lantbruksförbund*, *Riksförbundet Landsbygdens folk* och *Riksförbundet Lin och hampa, producentförening u. p. a.* framförts beträffande lin (se nr 54.05) gäller även beträffande mjuk hampa.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I enlighet med principen att t. v. bibehålla de år 1955 bestämda tullsattserna föreslår jag att tullen upptages till 13 % av värdet.

57.10. Vävnader av jute

Nuvarande tullförhållanden

Vävnader av jute var vid tiden för kommitténs arbete belagda med olika vikttullar men drager enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift numera en tull av 10 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 11 % av värdet och anför följande.

Vissa skäl talar för att den för lin- och hampvävnader föreslagna tullen kunde vara lämplig även för vävnader av jute. Sistnämnda slag av vävnader finner emellertid till alldeles övervägande del användning för tillverkning av säckar vid samma företag som framställer vävnaderna. Kommittén har därför ansett det riktigast att betrakta tullen på säckarna som det primära och avpassa tullen på vävnaderna därefter. Såsom framgår av vad som an-

föres under nr 62.03 har kommittén funnit säckarna böra beläggas med en tull av 11 % av värdet. Vid sådant förhållande synes tullen på jutevävnader böra upptagas till samma belopp.

Yttranden

I avgivna remissyttranden förutsättes liksom enligt kommitténs förslag samma tullsats för jutevävnader som för jutesäckar; yttrandenas innehåll torde få redovisas vid den följande behandlingen av frågan om tullen på sist-nämnda varuslag (nr 62.03).

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning frångå principen att t. v. bibehålla 1955 års tullsats och förordar därför en tull av 10 % av värdet.

57.11. Vävnader av andra vegetabiliska textilfibrer

Nuvarande tullförhållanden

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete var hithörande vävnader belagda med olika vikttullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats, för vävnader av kokosfibrer till 7 % och för vävnader av övriga fibrer till 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén anför att hithörande vävnader huvudsakligen torde utgöra grövre artiklar, närmast jämförbara med exempelvis mattor, varför de ansetts böra beläggas med samma tull som dylika artiklar (nr 58.02), d. v. s. 7 % för varor av kokos och 12 % för vävnader av andra textilmaterial.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om vävnader av kokosfibrer finner jag icke skäl nu frångå den år 1955 införda tullen 7 % av värdet.

Andra hithörande vävnader har enligt 1955 års beslut åsatts en tull av 13 % av värdet närmast av den anledningen att de i nuvarande tulltaxa är sammanförda med vävnader av lin och mjuk hampa; då de i den nya taxan är upptagna i en särskild rubrik, finnes enligt min uppfattning icke anledning belägga dem med högre tull än vävnader i allmänhet eller 12 % av värdet.

57.12. Vävnader av pappersgarn**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen utgick vid tiden för tulltaxekommitténs arbete med olika vikttullar men har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att hit hänförliga vävnader till övervägande del utgör substitut för jutevävnader såsom material för tillverkning av säckar och har därför funnit dem böra i tullhänseende likställas med vävnader av jute och beläggas med en tull av 11 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Anledningen till att vävnader av papper enligt 1955 års beslut belagts med 13 % tull torde vara att de i nuvarande taxa är upptagna tillsammans med vävnader av lin och mjuk hampa; jag förordar att de nu i enlighet med vad tulltaxekommittén förordat likställas med vävnader av jute (nr 57.10), vilket med hänsyn till vad jag där anfört bör innebära att ifrågavarande varor åsättes en tull av 10 % av värdet.

Kap. 58. Mattor, gobelänger o. d.; sammets-, plysch-, ögle- och sniljvävnader; band; snörmakeriarbeten; tyll och nätknytningar; spetsar; broderier

58.01. Mattor, knutna**Nuvarande tullförhållanden**

Tull utgår för mattor av silke med 12—20 kronor per kg och för mattor av ull med 2: 50—6 kronor per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår, under framhållande av att tullarna får anses ha karaktär av finanstullar, att de för mattor av ull gällande vikttullarna bibehålles och tillämpas även på mattor av annat material.

Ledamoten *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag och anser att varorna skulle ha upptagits med tullfrihet tillika med en anmärkning om att nuvarande tullar endast har fiskala funktioner.

Yttrande

Sveriges köpmannaförbund anser att tullfrihet bör stadgas vid den här ifrågavarande rubriken.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt vad tidigare anförts har jag funnit övervägande skäl tala för att icke f. n. ingå på någon allmän prövning av våra finanstullar; i överensstämmelse härmed biträder jag kommitténs förslag.

58.02. Andra mattor**Nuvarande tullförhållanden**

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete var hithörande mattor belagda med olika viktullar, men genom 1955 års beslut har tullen ändrats till 7 % av värdet för mattor av kokosfibrer utan inblandning av annat textilmaterial och till 12 % av värdet för andra kokosmattor samt för mattor av ull och jute; i övrigt kvarstår tidigare utgående tullsats, nämligen för mattor av silke 12—20 kronor per kg och för mattor av övriga textilmaterial 1 krona per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 7 % av värdet för mattor av kokosfibrer utan inblandning och 12 % av värdet för övriga varuslag samt anför till stöd härför följande.

Enligt kommitténs uppfattning får vad som inledningsvis anförts rörande behovet av att bereda textilindustrin ett något högre skydd än som motsvarar normaltullsatserna i huvudsak anses gälla även mattor. Kommittén har emellertid beträffande detta varuslag ansett sig kunna stanna vid en tullsats av 12 % av värdet, vilken i första hand avvägs med hänsyn till mattor av ull men av praktiska skäl bör tillämpas även på mattor av annat spånadsämne. Undantag har dock gjorts för mattor av kokosfibrer utan inblandning av annat material, beträffande vilka tillräckliga skäl icke ansetts föreligga att bryta gällande GATT-bindning.

Yttranden

Textilrådet påyrkar en tull av 14 % av värdet för rubriken i dess helhet. Rådet framhåller bl. a. att mattor är att jämställa med vissa andra vävnader, för vilka kommittén föreslagit en tullsats av nämnda storlek. Vidare anses det förhållandet att mattor ofta tillverkas av blandningar innehållande rayon vara ett vägande skäl för att tullsatsen icke sättes lägre än för nämnda vävnader. Vad särskilt beträffar kokosmattor anser rådet att de i betraktande av normaltullsatsen såväl som tullsatsen för jämförbara produkter samt med hänsyn till konkurrens från vissa låglöneländer bör ha samma tullskydd som andra mattor.

Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening hemställer att den föreslagna tullen 7 % för vissa kokosmattor skall gälla jämväl vid en effektinblandning av högst 15 % andra fibrer.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om de varuslag som beröres av 1955 års beslut torde någon ändring i därigenom fastställda tullsatsen icke f. n. böra vidtagas. Den enligt nämnda beslut godtagna 12 % tullen torde i enlighet med kommitténs förslag böra tillämpas jämväl för de slag av mattor som icke omfattas av beslutet.

58.03. Gobelänger och liknande artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Ifrågavarande artiklar är belagda med varierande tullar allt efter material och framställningssätt.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller, att tullen liksom i fråga om knutna mattor huvudsakligen har karaktär av finanstull samt föreslår en tull av 12 % av värdet, vilket anses ungefär motsvara den föreslagna tullen för nämnda varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot kommitténs förslag.

58.04. Sammets-, plysch-, ögle- och sniljvävnader

Nuvarande tullförhållanden

Till detta nummer hänförliga vävnader drog vid tiden för kommitténs arbete tull efter olika vikttullsatsen, och dessa gäller fortfarande i fråga om vävnader av natursilke (20 kronor per kg) och konstsilke (10 kronor per kg; en nedsättning vidtogs vid GATT-förhandlingarna år 1956 från 12 till 10 kronor per kg), under det att tullen för övriga hithörande vävnader genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 12 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en enhetlig tull av 14 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som föreslagits för tyngre yllevävnader samt för bomullsvävnader, under framhållande bl. a. av de praktiska olägenheter, som är förenade med en differentiering av tullen efter ingående material.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i en reservation en tull av 12 % av värdet, d. v. s. samma tull som av dem föreslagits för vävnader i allmänhet.

Yttrande

Sveriges grossistförbund framhåller att av hit hänförliga vävnader endast cordsammet av bomull torde vara föremål för inhemsk tillverkning. Vävnaderna anses icke i nämnvärd omfattning vara substituerbara med andra i Sverige tillverkade vävnader. Med hänsyn härtill ifrågasätter förbundet tullfrihet för andra hithörande vävnader än cordsammet av bomull.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frångå principen om bibehållande t. v. av 1955 års tullsats, d. v. s. 12 % av värdet, och jag förordar att denna tullsats tillämpas för samtliga hithörande varuslag.

58.05—58.06. Band samt vävda etiketter m. fl. artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Band och etiketter innehållande silke är belagda med viktullar mellan 9 och 20 kronor per kg; även övriga band och etiketter var vid tiden för kommitténs arbete belagda med viktullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för dessa ändrats till 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 20 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke med undantag av sammetsband och liknande samt en tull av 15 % av värdet för andra varuslag (sistnämnda tullsats skulle gälla även för varor av syntetsilke under den tid då tullen på detta material är suspenderad); till stöd för sitt förslag anför kommittén följande.

Hithörande artiklar av rayon- eller syntetsilke har ansetts böra i tullhänseende jämnställas med vävnader i allmänhet av dylikt material (jfr nr 51.04). För artiklar av annat spånadsämne har kommittén funnit en enhetlig tullsats böra tillämpas, och denna har med hänsyn till manufakturingsgraden satts något högre än beträffande flertalet vävnader. I analogi med vad som skett i fråga om plyschartade vävnader, hänförliga till nr 58.04, har sistnämnda tullsats föreslagits äga tillämpning på plyschartade band, oavsett materialet, d. v. s. även på dylika band av rayon- eller syntetsilke.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår, med hänsyn till de avvikande förslag som de framlagt under kap. 50—57, en tull av 14 % för samtliga varuslag (för varor av syntetsilke dock 10 % under den tid då tullen på detta material är suspenderad).

Yttrande

Textilrådet framhåller att den svenska bandindustrin under senare år visat förluster uppgående till ca 10 % av omsättningen. De föreslagna tullsatserna innebär att utgående tullskydd nominellt reducerats till icke fullt hälften. Visserligen ligger försämringen till huvudsaklig del på områden, där tullskyddet icke utnyttjas, men den torde likväl medföra sådana påfrestningar för den inhemska bandproduktionen att denna i stor utsträckning kommer att duka under. Rådet yrkar därför att de tidigare av industrin begärda tullsatserna införes eller, därest detta icke är möjligt, ett i proportion till normaltullarna lika högt skydd som föreslagits för vävnader. Detta skulle för varor av rayonsilke innebära 22 %, för varor av syntetsilke 22 % (t. v. 17 %) samt för varor av andra textilmaterial 18 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Beträffande varor av annat material än silke förordar jag att den år 1955 bestämda tullsatsen tills vidare bibehålles. Nämda tullsats bör enligt min uppfattning tillämpas även på varor av syntetsilke; tullen bör dock här reduceras till 10 % av värdet vid den föreslagna suspenderingen av garntullen. I fråga om varor av rayonsilke biträder jag tulltaxekommitténs förslag om en tull av 20 % av värdet. I överensstämmelse med kommitténs förslag bör emellertid de särskilda tullsatserna för varor av syntet- och rayonsilke icke avse sammetsband och dylika artiklar, utan dessa bör oavsett materialet draga tull som varor av annat material än silke, d. v. s. enligt vad jag nyss förordat en tull av 14 % av värdet.

58.07. Sniljgarn och sniljer; flätor och snörmakeriarbeten**Nuvarande tullförhållanden**

Vid tiden för kommitténs arbete var hithörande varor belagda med olika viktullar, och dessa gäller fortfarande i fråga om varor av silke, som drager en tull av 15 eller 30 kronor per kg; beträffande varor av annat material har tullen genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats, för sniljgarn av ull till 5 %, för sniljgarn av bomull till 8 % och för övriga artiklar i allmänhet till 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner en tullsats av 12 % lämplig för sniljer och sniljgarn i allmänhet; för artiklar av bomull har dock tillräckliga skäl ej ansetts föreligga att bryta GATT-bindningen 8 % av värdet. Andra till denna rubrik hänförliga artiklar än sniljgarn och sniljer har ansetts i tullhänseende böra likställas med icke plyschartade band och upptagits med de tullsats som under föregående rubriker angivits för dessa varor.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar för andra varor än sniljer och sniljgarn samma tull som av dem föreslagits under föregående rubriker.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om sniljer och sniljgarn biträder jag tulltaxekommitténs enhälliga förslag (de avvikelser härifrån som 1955 års beslut innebär sammanhänger med den nuvarande taxans utformning).

Även beträffande övriga varuslag biträder jag kommitténs förslag såtillvida att jag finner dem böra i tullhänseende likställas med icke plyschartade band; jag föreslår således här samma tullsatser som för varor i allmänhet under nr 58.05—58.06.

58.08—58.09. Tyll, trädgardinsvävnad, spetsar och spetsvävnader

Nuvarande tullförhållanden

Artiklar innehållande silke drager en tull av 20 kronor per kg; övriga artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete likaledes belagda med viktullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för dessa artiklar ändrats till 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att hithörande artiklar i fråga om manufakturingsgrad står närmare band och snören än vanliga vävnader och föreslår samma tullsatser som under nr 58.05—58.07 angivits beträffande de förstnämnda varuslagen.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar en tullsats av 12 % av värdet för tyll av annat material än silke och 14 % av värdet för övriga varuslag (för artiklar av syntetsilke dock 10 % under den tid då tullen på detta material är suspenderad).

Yttranden

Sveriges grossistförbund föreslår tullfrihet för slät och mönstrad tyll av enahanda skäl som anförts beträffande till nr 58.04 hänförliga vävnader i allmänhet. — *Sveriges köpmannaförbund* framhåller att inom dessa varuområden finnes flera produkter som icke tillverkas inom landet och anser att möjligheten till tullfrihet för sådana varor bör beaktas.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I likhet med tulltaxekommittén anser jag dessa artiklar böra — såsom även skett enligt 1955 års beslut — tullbeläggas efter samma grunder som till nr 58.05—58.07 hänförliga varuslag i allmänhet.

58.10. Broderier, som längdvara eller i form av s. k. motiv**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen för broderier på silke utgår efter den för motsvarande vävnad gällande viktullen med tillägg av 50 %; andra broderier var likaledes vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för dessa artiklar ändrats till 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tull utgå med 20 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke samt med 15 % av värdet för varor av annat material (sistnämnda tullsats föreslås även tillämpad på varor av syntetsilke under den tid då tullen på detta material är suspenderad).

Kommittén säger sig i princip kunna ansluta sig till ett från såväl industrins som handelns sida hos kommittén framställt förslag att belägga hithörande artiklar med samma tull som motsvarande vävnader. I syfte att åstadkomma förenkling och likformighet finner sig kommittén dock böra förorda att alla artiklar av annat material än rayon- eller syntetsilke beläggas med en enhetlig tull av 15 % av värdet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar en tullsats av 14 % av värdet för varor av rayon- eller syntetsilke (för varor av syntetsilke dock 10 % under den tid då tullen på detta material är suspenderad) och 12 % av värdet för varor av annat material.

Yttranden

Sveriges grossistförbund föreslår tullfrihet för rubriken i dess helhet av enahanda skäl som anförts beträffande till nr 58.04 hänförliga varor i allmänhet. — *Sveriges köpmannaförbund* påyrkar tullfrihet för artiklar, som ej är föremål för inhemsk tillverkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Tulltaxekommitténs förslag innebär att broderier skall tullbeläggas på samma sätt som till nr 58.05—58.09 hänförliga varor i allmänhet; jag ansluter mig till denna jämväl i 1955 års beslut iakttagna princip och får beträffande tullsatsernas storlek hänvisa till vad jag anfört under nr 58.05—58.06.

Kap. 59. Vadd och stampad filt; bind- och segelgarn; tågvirke och linor samt varor därav; vävnader för speciella ändamål; vävnader med impregnering eller överdrag; textilvaror för tekniskt bruk

59.01. Vadd samt varor av vadd; stoft, noppor o. d. produkter

Nuvarande tullförhållanden

Tullen för vadd utgick vid tiden för tulltaxekommitténs arbete med 10 eller 25 öre per kg men har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 10 % av värdet. För sanitetsbindor utgår tull liksom tidigare med 75 öre per kg, och för andra varor av vadd med 15 % av värdet. Stoft, noppor o. d. material är i regel tullfritt.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet för vadd samt andra varor av vadd än sanitetsbindor, en tull av 13 % av värdet för sanitetsbindor samt tullfrihet för övriga varuslag; av betänkandet framgår att de föreslagna tullsatserna i fråga om såväl vadd som sanitetsbindor ungefär motsvarar normaltullsatsen.

Yttranden

Apoteksvarucentralen Vitrum apotekare AB påyrkar i sin av Stockholms handelskammare överlämnade skrivelse tullfrihet för förbandsbomull.

Sveriges köpmannaförbund föreslår att tullarna för vadd sättes lika med motsvarande garntullar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Tulltaxekommitténs förslag i fråga om vadd överensstämmer med den år 1955 bestämda tullsatsen. Jag biträder kommitténs förslag i dess helhet med den jämkningen att med sanitetsbindor torde böra jämsställas sanitetstamponger.

59.02—59.03. Stampad filt och fiberduk samt varor av dessa material

Nuvarande tullförhållanden

Dessa varor var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika vikttullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12 % av värdet för impregnerade och 10 % av värdet för icke impregnerade varor.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 12 % av värdet under framhållande bl. a. av att stampad filt i viss mån kan sägas intaga en mellanställning mellan vadd och vävnader.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar med hänvisning till sin reservation i det allmänna avsnittet en tull av 10 % av värdet vid dessa rubriker.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Att impregnerad filt enligt 1955 års beslut drager högre tull än icke impregnerad filt sammanhänger med den tekniska utformningen av nuvarande tulltaxa. Jag förordar att den tullsats av 10 % av värdet, som år 1955 bestämts för den icke impregnerade varan, t. v. bibehålles och får avse jämväl den impregnerade varan.

59.04. Bind- och segelgarn samt tågvirke och linor**Nuvarande tullförhållanden**

Varor av natursilke drager en tull av kr. 5:—, 5:50 eller 30:— per kg, varor av rayon- eller syntetsilke en tull av kr. 2:— eller 15:— per kg; den högsta tullsatsen blir i regel tillämplig på grövre artiklar. (I fråga om grövre artiklar av syntetsilke har tullen genom GATT-förhandlingarna år 1956 maximerats till 25 % av värdet.) Bast-, säv- och halmrep ävensom visst för tillverkning av fisknät avsett hampgarn är tullfria. Övriga varor av vegetabiliska textiltfibrer drog vid tiden för tulltaxekommitténs arbete olika vikt-tullar, men tullen har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 9 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande varor av syntet- eller rayonsilke en tull av 20 % av värdet och beträffande varor av annat material en tull av 9 % av värdet för enkelt garn och 11 % av värdet för övriga varuslag.

Enligt kommitténs uppfattning framstår en likformig behandling av bindgarn och vanligt garn ur olika synpunkter såsom naturlig och önskvärd. Kommittén finner bl. a. av detta skäl lämpligt att hithörande artiklar av andra vegetabiliska spånadsämnen än bomull beläggas med samma tull som vanligt garn av dylikt material eller 9 % för enkelt och 11 % för flertrådigt garn. Dessa tullsatser torde böra tillämpas jämväl på hithörande artiklar av bomull, trots att tullen på vanligt garn av detta material föreslagits till allenast 8 % av värdet; fördelen av en så vitt möjligt enhetlig behandling av bind- och segelgarn m. m. anses av kommittén större än olägenheten av ett

särskiljande mellan dylika artiklar av bomull och vanligt garn av detta material. I fråga om artiklar av silke (syntetsilke) anför kommittén (före den år 1956 genomförda maximeringen av tullen) att tullen åtminstone för tågvirke och linor i egentlig bemärkelse är mycket hög men att detta icke bör inverka på det tullskydd som på längre sikt tillerkännes här ifrågavarande tillverkning, utan att det synes lämpligt att även dessa artiklar i princip belägges med samma tull som garn av enahanda material (jfr nr 51.01). Kommittén har dock funnit skäligt att hänsyn toges till det anförda förhållandet på så sätt, att man även under den tid då tullen på garn av syntetsilke skulle vara suspenderad låter tullen på hit hänförliga artiklar utgå med 20 % av värdet, varigenom de inhemska tillverkarna av exempelvis nylontågvirke erhåller en viss övergångsperiod för anpassning till de nya tullförhållandena.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår för artiklar av syntet- eller rayonsilke en tull av 14 % och för artiklar av annat material en tull av 8 % av värdet; beträffande frågan om differentiering i enkelt och flertrådigt garn hänvisar de till sin reservation beträffande lingarn (jfr nr 54.03—54.04).

Yttranden

Kommerskollegium framhåller bl. a. att tågvirke numera tillverkas även av syntetull.

Textilrådet föreslår en enhetlig tull av 11 % av värdet för alla hithörande varor av »annat textilmaterial». Även enkelt garn utgör en textil färdigvara på samma sätt som exempelvis sytråd, och rådet anser fördelarna av en enhetlig behandling av bind- och segelgarn större än olägenheten av att skilja dessa varor från vanligt garn.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

För varor av annat material än silke förordar jag i enlighet med min principiella ståndpunkt bibehållande tills vidare av den år 1955 bestämda tullsatsen 9 % av värdet. I fråga om varor av syntetsilke finner jag med hänsyn till mitt förslag rörande garn av sådant material en tull av 14 % av värdet lämpligt avvägd; av skäl som tulltaxekommittén anfört förordar jag att denna tull tills vidare tillämpas även under tid då tullen på garnet kan komma att vara suspenderad. Vad beträffar varor av rayonsilke biträder jag kommitténs förslag om en tull av 20 % av värdet.

59.05. Nät, tillverkade av material, upptaget i nr 59.04**Nuvarande tullförhållanden**

Nät av bomull är belagda med en tull av 25 öre per kg och andra nät med en tull av 45 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande fisknät en tull av 10 % av värdet, dock högst 2 kronor per kg, och beträffande övriga varuslag en tull av 20 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 11 % av värdet för varor av annat material; till stöd för sitt förslag anför kommittén följande.

Fisknätstillverkningen har för närvarande närmast ett negativt tullskydd, vilket med de föreslagna nya garntullarna skulle ytterligare accentueras, därest tullen på näten bibehölles oförändrad eller helt avskaffades. Kommittén har icke funnit denna produktionsgren äga så mycket bättre konkurrenskraft än textilindustrin i allmänhet att den under sådana förhållanden skulle kunna upprätthållas i nämnvärd omfattning. Enligt kommitténs åsikt är emellertid vidmakthållandet av fisknätstillverkningen ur olika synpunkter av intresse, förutsatt att härför icke erfordras ett tullskydd som ur förbrukarsynpunkt kan anses otillbörligt betungande. Vad tullsatsens storlek beträffar har kommittén, som icke ansett förhållandena beträffande denna speciella artikel vara direkt jämförbara med vad som gäller för exempelvis beklädnadstextilier, närmast stannat för en nivå av 10 %. Detta skulle emellertid innebära en högst betydande tullhöjning för de finare näten, vilka endast i begränsad omfattning tillverkas inom landet, och således utgöra en onödig belastning på förbrukarna av dylika nät. Med hänsyn härtill har kommittén funnit sig böra föreslå att tullen maximeras till 2:00 per kg, vilket innebär att tullen i fråga om finare fisknät kommer att motsvara en betydligt mindre del av värdet. Med nuvarande priser torde gränsen beträffande nät av bomull gå ungefär vid nr 30; för de finaste näten av detta material skulle tullen endast motsvara ett par procent av värdet. Förslaget är närmast utformadt med tanke på fisknät av bomull eller andra vegetabiliska material, men det synes innebära en lämplig lösning även i fråga om nät av syntetsilke (t. ex. nylon), så länge tullen på garn av detta material är suspenderad; när tullen sättes i kraft på dylikt garn torde böra övervägas, hurvida icke tullfrihet även i fortsättningen bör åtnjutas för garn för tillverkning av fisknät. De sålunda föreslagna bestämmelserna kan enligt kommitténs uppfattning icke anses innebära en oskälig belastning av fiskerinäringen eller fiskkonsumtionen. Framhållas må att fisket för närvarande är föremål för prisreglerande åtgärder och att en utredning pågår om översyn av riktlinjerna för denna prisreglering. Därvid bör vederbörligt beaktande kunna skänkas jämväl åt tullbelastningen på näten. En möjlighet att kompensera den förhöjda tullen på fisknät skulle måhända kunna ligga i en anordning liknande den som tillämpas i fråga om restitution av skatt på bensin som användes för framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske.

Till förevarande nr 59.05 hänföres även andra nät än fisknät, förutsatt att de är tillverkade av bind- och segelgarn eller andra i nr 59.04 upptagna varor; bland dylika nät kan nämnas kamouflagenät samt vissa hängmattor. Artiklarna i fråga torde icke vara av någon större betydelse. Kommittén har funnit dem lämpligen böra beläggas med samma tull som det material, av vilket de är tillverkade, varvid dock tullsatsen för enkelt bind- och segelgarn ansetts sakna aktualitet.

Mot kommitténs förslag beträffande fisknät har ledamöterna *Hansson* och *Spetz* med instämmande av ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anfört följande reservation.

Nuvarande tull för fisknät 25 öre per kg motsvarar på grövre nät en incidens av 1 à 1,5 %, medan den på finare nät (som delvis icke tillverkas inom landet) endast utgör 0,3 %. En tullsats av 10 % med en maximering av 2: 00 per kg innebär i stort sett en 8-dubbling av nuvarande tull.

Av statistiken framgår att industrin väl hävdar sin ställning, varför något behov av skydd icke synes föreligga. Slutsatsen blir att en så betydande tullhöjning som kommittémajoriteten ifrågasatt endast hindrar en rationalisering av den svenska tillverkningen. Vi finner det alltså rimligt att fisknät lämnas tullfria.

Herrar *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår dessutom beträffande andra artiklar än fisknät en tullsats av 14 % för varor av syntet- eller rayonsilke och 10 % för varor av annat material.

Yttranden

Textilrådet påyrkar samma tullskydd för nät som för motsvarande bomullsvävnad. Rådet erinrar om att större delen av tillverkningskapaciteten tillkommit på direkt initiativ av myndigheterna under senaste kriget. Till följd av hård utländsk konkurrens kan den utbyggda kapaciteten numera icke utnyttjas till mer än 50 %. De stora fasta kostnaderna medför därvid att kostnaden per kg nät blir onormalt hög. Ett tillräckligt tullskydd skulle möjliggöra tillverkning i mera ekonomiska serier och således verka direkt kostnadssänkande. *Textilrådet* anser därför att en inhemsk fisknätstillverkning ur bl. a. beredskaps- och prissynpunkt uppenbarligen är av största intresse såväl för det allmänna som för de enskilda konsumenterna. Fastställandet av de tullsatser kommittén förordat skulle med största sannolikhet äventyra en fortsatt inhemsk produktion. Ett återupptagande av en nedlagd nättillverkning under ett avspärrningsläge skulle enligt rådets uppfattning ta mycket lång tid.

AB Laxen fiskredskapsfabrik hemställer om ett tullskydd av 10 % för fisknät, varvid förutsättes tullfrihet för garn, vilket användes för nättillverkning. Bolaget framhåller bl. a. att fisknätstillverkarnas konkurrensmöjligheter väsentligt försämrades genom att år 1955 genomfördes tullhöjning på garn utan motsvarande justering av tullen för fisknät. Särskilt kännbart blev detta för tillverkarna av fina nät. Det nuvarande nettotullskyddet torde vara klart negativt. Vidare framhålles produktionens betydelse ur beredskapssynpunkt och dess prispressande effekt på marknaden.

Statens jordbruksnämnd går icke in på frågan om tullens storlek utan framhåller endast, att möjligheterna för fisket att inom ramen för gällande prisregleringar erhålla kompensation för eventuell kostnadsfördyring är tämligen begränsade. I en del fall föreligger icke sådana möjligheter, medan i vissa andra fall en kompensation kan leda till att fisket får en ur marknadssynpunkt olämplig inriktning. Härtill kommer att de gällande prisregleringarna är föremål för översyn inom 1954 års fiskeriutredning och att så-

lunda även de begränsade möjligheter, som nu föreligger att genom prisreglering lämna vissa fiskarekategorier en kompensation för inträdande kostnadsfördyringar, icke med visshet kan påräknas för framtiden.

Fiskeristyrelsen konstaterar att tullarna på varor, som har betydelse för fiskets utövande, enligt kommitténs förslag skulle höjas i betydande omfattning. I synnerhet gäller detta fisknäten. Ur synpunkten av de intressen styrelsen har att företräda är detta förslag helt oantagbart.

Vad beträffar möjligheten att kompensera den förhöjda tullen på fisknät genom en anordning liknande den som tillämpas i fråga om restitution av skatt på bensin som användes vid yrkesmässigt fiske, framhåller styrelsen, att den kollektiva återbäringen av fiskarens bensinskatt visserligen varit till betydande gagn för fiskerinäringen som helhet betraktad men lider av den väsentliga olägenheten, att den enskilde fiskarens ökade omkostnader vid fisket icke eller endast i mindre grad därigenom kompenseras, varjämte de åtgärder, som vidtages med hjälp av bensinskattemedlen, ofta verkar mycket ojämnt. Den kollektiva återbäringen av bensinskatten får därför betraktas som en nödlösning, som måst tillgripas enär annan form för kompensation för bensinskatten trots upprepade utredningar icke kunnat finnas. En kollektiv återbäring av tull å fisknät avstyrkes därför på det bestämdaste.

Enligt fiskeristyrelsens mening bör fisknäten av skäl som anförts av reservanterna göras tullfria eller i varje fall icke bli föremål för någon höjning av den nuvarande tullen. Vid bifall härtill bör, om den inhemska nätproduktionen skall kunna bibehållas, vilket givetvis särskilt ur beredskapsynpunkt är önskvärt, även tullen å det garn, varav näten tillverkas, vara tullfritt eller belagt med låg tull.

Sveriges fiskares riksförbund framför i huvudsak samma synpunkter och yrkande som fiskeristyrelsen.

Ostkustfisk centralförening u. p. a. hemställer att nuvarande tullar för fisknät m. m. samt garner för tillverkning av fisknät måtte helt slopas eller i varje fall icke höjas. Föreningen framhåller bl. a. att, eftersom det är textilindustrin som skall stödjas, detta icke bör ske genom att kostnaderna ökas för fisket som därefter kompenseras härför utan dessa komensationer bör lämnas direkt till den enligt tulltaxekommitténs mening nödlidande produktionsgrenen inom textilindustrin.

Svenska västkustfiskarnas centralförbund avstyrker likaledes kommitténs förslag beträffande fisknät. Förbundet framhåller bl. a. att den snabba rationaliseringen av fisket medfört betydligt ökade redskapskostnader. I stället för att påbörda fisket ytterligare utgifter på detta område borde undersökas vilka möjligheter som kan finnas till subsidier av ett eller annat slag. Beträffande frågan om kollektiv återbäring av tullen på fisknät är förbundet av samma mening som fiskeristyrelsen. Förbundet uttalar vidare att det i ofredstider visat sig värdefullt att den inhemska nätproduktionen hålles igång i största möjliga utsträckning. Man anser det därför ur beredskapsynpunkt synnerligen nödvändigt att garner, varav nät tillverkas, beläggas med så låg tull som möjligt, eller helst är helt tullfria.

Svenska fiskredskapshandlarnas förening yrkar att tullförhållandena beträffande fisknät bibehålles oförändrade. Föreningen anser bl. a. att nätfabrikationen inom landet har ytterst ringa omfattning och att det svenska fisket är tills vidare i största utsträckning beroende av importen av fisknät. Vid sådant förhållande kommer en ökad tullkostnad att oundgängligen avsevärt påverka fiskerinäringens omkostnadskonto och lönsamhet med oberäkneliga skador för livsmedelsförsörjning och sysselsättning m. m. som följd. Fabrikationsintresset i förevarande sammanhang måste därför enligt föreningens mening vika.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Frågan om tullen på fisknät har varit föremål för delade meningar. Tydligt är att ett avgörande i ena eller andra riktningen kan få betydande konsekvenser för de berörda näringsgrenarna. Såväl fiskerinäringen som textilindustrin inbegripes emellertid i de fortsatta utredningarna rörande en gemensam nordisk marknad, och resultatet av dessa utredningar bör enligt min mening icke föregripas genom att ändringar nu vidtages i tullsatserna för fisknät. Jag förordar därför att nuvarande tullsatser tills vidare bibehålles. Vid sådant förhållande finner jag emellertid skäligt att fisknätstillverkningen befrias från tullbelastningen på det vid tillverkningen använda garnet, vilken belastning genom de år 1955 vidtagna tullhöjningarna blivit avsevärt större än tidigare. Frågan om tullfrihet för garn för fisknätstillverkning kommer att behandlas i det förslag till ändringar i tulltaxeförordningen som jag har för avsikt att senare anmäla.

Vad beträffar andra nät än fisknät förordar jag, med beaktande av de förslag jag eljest framlagt på textilområdet, en tull av 20 % av värdet för varor av rayonsilke, 14 % av värdet för varor av syntetsilke och 10 % av värdet för varor av annat material.

59.06. Andra varor av garn, bind- eller segelgarn, tågvirke eller linor

Nuvarande tullförhållanden

Varor av silke drager en tull av kr. 6: — per kg; övriga varor var vid tiden för kommitténs arbete ävenledes belagda med viktull, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift utgår tullen numera i regel med 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår samma tullsatser som för andra nät än fisknät under nr 59.05, d. v. s. 20 % för artiklar av syntet- eller rayonsilke och 11 % för artiklar av annat material.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* påyrkar i en reservation liksom under nr 59.05 en tull av 14 resp. 10 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med tulltaxekommitténs enhälliga uppfattning föreslår jag att varorna belägges med samma tull som andra nät än fisknät (jfr nr 59.05).

59.07—59.09, 59.11—59.12. Impregnerade eller överdragna vävnader

Nuvarande tullförhållanden

Dessa vävnader var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar, och dessa gäller fortfarande i fråga om cordväv av silke (kr. 2: 50 per kg) och andra vävnader av silke (kr. 4: — per kg); beträffande vävnader av annat material än silke har tullen genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 8 % av värdet för bokbindarklot och vissa tekniska vävnader samt 12 % av värdet för andra varor.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 20 % av värdet för cordväv av syntet- eller rayonsilke (för cordväv av syntetsilke dock suspenderad under den tid då tullen på dylikt material är suspenderad), 8 % av värdet för bokbindarklot och 14 % av värdet för övriga varuslag.

Enligt kommitténs uppfattning behöver den bearbetning, varom här är fråga, icke i och för sig föranleda, att varorna åsättes annan tullsats än obehandlade vävnader av ifrågavarande material. Kommittén finner det emellertid lämpligt att tillämpa en enhetlig tullsats, åtminstone när det gäller vävnader av annat material än rayon- eller syntetsilke. Denna bör i så fall sättas till samma belopp som för vanlig bomullsvävnad eller 14 % av värdet. I fråga om vävnader av rayon- och syntetsilke, vilka i obehandlat skick skulle draga en tull av 20 %, får i princip en högre tullsats än 14 % anses vara motiverad. Då tillverkningen av hithörande vävnader, innehållande silke, i allmänhet torde vara mycket obetydlig, anser kommittén emellertid det lämpligt att låta dylika vävnader draga samma tull som vävnader av annat material.

Från denna enhetliga tullsats undantages, såsom nämnts, bokbindarklot samt cordväv av rayon- eller syntetsilke. Beträffande bokbindarklot beror undantaget på att kommittén icke ansett det motiverat att bryta gällande GATT-bindning. Vad angår cordväv avser undantaget att förhindra ett kringgående av tullen på den oimpregnerade varan (jfr nr 51.04).

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anser i likhet med kommittémajoriteten att hit hänförliga varor i allmänhet bör beläggas med samma tull

som vanlig bomullsvävnad, vilket enligt reservanternas förslag innebär en tull av 12 % av värdet; i fråga om bokbindarklot ansluter de sig till majoriteten, och beträffande cordväv av syntet- eller rayonsilke anser de tullen böra fastställas till 14 % med av majoriteten föreslagen suspendering beträffande sådan väv av syntetsilke.

Yttrande

Textilrådet framhåller att en tull av 8 % av värdet för bokbindarklot innebär en oformlighet genom att en negativ tullsats redan från början infördes i tulltaxan. Den svenska produktionen har under senare år minskat kraftigt till följd av den allt hårdare, i vissa fall dumpingartade konkurrensen från framför allt öststaterna. Vidare anser rådet den föreslagna uppdelningen medföra vissa tolkningssvårigheter; rullgardinsväv och tavelväv tillverkas efter liknande metoder som bokbindarklot. Dylig klot bör enligt rådets uppfattning beredas samma skydd som andra vävnader.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Inom tulltaxekommittén har enighet rått om att dessa vävnader, fränsett bokbindarklot samt cordväv av rayon- eller syntetsilke, skulle beläggas med samma tullsats som icke impregnerade vävnader i allmänhet. Jag delar denna uppfattning och föreslår, i enlighet med den ståndpunkt jag intagit till tullen på sistnämnda varuslag, att varorna i fråga tills vidare belägges med en tull av 12 % av värdet.

I fråga om bokbindarklot ansluter jag mig till kommitténs förslag om en tull av 8 % av värdet.

Vad beträffar cordväv av rayon- eller syntetsilke förordar jag, liksom för den icke impregnerade varan under nr 51.04, tillämpning av samma tullbestämmelser som för garn (nr 51.01).

59.10. Linoleummattor och med linoleummassa belagda vävnader

Nuvarande tullförhållanden

Varan drog vid tiden för tulltaxekommitténs arbete en tull av 25 öre per kg, men enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift utgår tullen numera med 10 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet, vilket ungefär motsvarar den tidigare utgående tullsatsen.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs förslag, vilket överensstämmer med 1955 års beslut.

59.13. Elastiska vävnader, andra än trikåväv**Nuvarande tullförhållanden**

Artiklar innehållande silke drager en tull av kr. 4: — eller 6: — per kg; för andra artiklar utgick tidigare likaledes viktullar, men enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift utgör tullen numera 12 % eller 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 18 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke (med viss modifikation beträffande varor av syntetsilke under den tid då tullen på detta material är suspenderad) och 14 % av värdet för varor av annat material; till stöd för sitt förslag anför kommittén följande.

Artiklar hänförliga till detta nummer karakteriseras till skillnad från de i nr 59.11 upptagna av att gummi ingår i själva vävnaden i form av (eventuellt överspunna) strängar. I fråga om varor av annat material än rayon- eller syntetsilke påverkas icke normaltullsatsen nämnvärt av detta förhållande, varför det får anses naturligt att sådana varor i analogi med de i nyssnämnda nummer upptagna belägges med samma tull som vanliga bomullsvävnader (d. v. s. 14 %). När det gäller artiklar av rayon- eller syntetsilke, vilka här är av sådan betydelse att hänsyn måste tagas till desamma, drages emellertid normaltullsatsen ned ett par enheter under den nivå, som gäller för vanliga vävnader av dessa material. Tullsatsen för dessa artiklar har därför ansetts lämpligen böra sättas till 18 %. I fråga om varor av syntetsilke bör denna tullsats gälla endast då tullen på garn av dylikt material utgår med 20 %, medan varorna under den tid då sistnämnda tull är suspenderad lämpligen bör beläggas med den för varor av bomull o. dyl. föreslagna tullen 14 % av värdet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* finner med hänsyn till sina förslag i övrigt på textilområdet tullsatsen böra fastställas till 14 % för varor av syntet- och rayonsilke (varor av syntetsilke 10 % under suspenderings-tiden) samt 12 % för varor av annat material.

Yttrande

Textilrådet framhåller beträffande elastiska band att det icke föreligger något egentligt motiv för att belägga dessa med lägre skydd än andra band. De elastiska banden tillverkas numera till övervägande del av omspunnen gummitråd, varigenom normaltullsatsen icke påverkas på sätt antytts av kommittén beträffande varor av rayonsilke.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Med beaktande av de förslag i övrigt som jag framlagt på textilområdet förordar jag en tull av 18 % av värdet för varor av rayonsilke, 14 % av värdet för varor av syntetsilke (10 % under den tid då garntullen kan komma att vara suspenderad) samt 12 % av värdet för varor av annat material.

59.14. Vekar, glödstrumpor m. fl. artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Efter genomförandet av 1955 års beslut om särskild tullavgift utgår tullen för hithörande artiklar med följande belopp, nämligen för vekar med 12 % av värdet, för glödstrumpor av silke med kr. 9: — per kg, för andra icke avbrända glödstrumpor med 14 % av värdet och för avbrända glödstrumpor med kr. 2: 50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 13 % av värdet, ungefär motsvarande normaltullsatsen för dessa artiklar.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i en reservation, med hänsyn till sina förslag i övrigt på textilområdet, en tull av 12 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning bör tullen, i anslutning närmast till den enligt 1955 års beslut fastställda tullen för vekar, tills vidare upptagas till 12 % av värdet.

59.15. Brandslangar och liknande slangar**Nuvarande tullförhållanden**

Slangar av bomull, hampa eller lin med ett högst 2 mm tjockt invändigt gummilager är fria från tull, och slangar av silke belagda med en tull av kr. 6: — per kg; andra slangar drog vid tiden för tulltaxekommitténs arbete en tull av 35 öre per kg, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för vissa slangar med invändig beklädnad samt en tull av 14 % av värdet för andra slag av slangar.

Beträffande slangar med invändig beklädnad anför kommittén följande.

För närvarande är slangar av bomull, hampa eller lin med ett högst 2 mm tjockt invändigt gummilager fria från tull, en bestämmelse som tillkommit på grund av att slangar av detta slag icke varit föremål för inhemsk produktion. Enligt uppgift har emellertid försökstillverkning av sådana slangar

numera påbörjats inom landet. Från producenthåll begär man icke tullskydd förrän varan kommit i marknaden men påyrkar då samma skydd som för annan brandslang. Kommittén har ansett sig icke böra på detta stadium taga ställning till denna fråga. På grund härav föreslås att nu gällande tullfrihet för slangar av ifrågavarande slag bibehålles. Numera förekommer förutom slangar av de förut uppräknade textilmaterialen även dylika artiklar av syntetiskt material, t. ex. nylon, varjämte gummibeläggningsen i vissa fall börjar ersättas med beläggning av konstplast. Då anledning icke synes föreligga att behandla slangar i dessa modifierade utföranden annorlunda än de ursprungligen avsedda har tullfriheten ansetts böra gälla även för dylika slangar.

Vad beträffar andra slag av slangar, av vilka de viktigaste är vanliga brandslangar av lin eller hampa, anser kommittén, som finner dylika artiklar närmast vara att jämställa med vävnader av nämnda textilmaterial men i fråga om manufakturingsgrad ligga något under genomsnittet för vanliga vävnader, en tull av 14 % innebära ett lämpligt tullskydd.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför i en reservation följande.

Beträffande brandslang synes oss skäl icke ha framförts för att förstärka tullskyddet i sådan utsträckning, som den av kommittémajoriteten beräknade normaltullsatsen skulle innebära. Vi föreslår en tull av 8 %, vilket innebär fyra gånger nu utgående tull.

Yttranden

Beträffande slangar med invändig beläggning anför *Textilrådet* följande.

Under de väl två år som förflutit sedan tullskyddet för brandslang diskuterades med tulltaxekommittén har i kommittéyttrandet omnämnd försökstillverkning av belagd slang resulterat i anläggandet av en fabrik för tillverkning därav. Kapaciteten inom denna kommer innan den nya tulltaxan hunnit träda i kraft att uppgå till ungefär 60 % av det svenska behovet. Gjorda undersökningar av marknaden visa, att lanserandet av den svenskproducerade slangen på marknaden med största sannolikhet kommer att medföra en icke obetydlig reducering av priserna för importprodukterna. Denna slangens manufakturingsgrad kommer att ligga icke obetydligt över manufakturingsgraden för annan slang. Normaltullsatsen kommer att uppgå till något över 12 %. I likhet med vad som från industrihåll påyrkades vid hearing inför kommittén anser *Textilrådet* att denna slang bör få samma tullskydd som annan slang, d. v. s. 15 %.

Sveriges kemiska industrikontor anser beträffande samma varuslag att ett principbeslut bör fattas om införande av tull, vilken bör sättas till 14 %, d. v. s. samma tull som föreslagits beträffande icke belagda slangar; i avvaktan på att varan i fråga blivit föremål för väsentlig produktion inom landet kan tullen suspenderas.

Vad beträffar andra slangar framhåller *Textilrådet* att tillverkningen är ytterst komplicerad och att manufakturingsandelen absolut sett är mycket större än för vanlig väv. De höga fasta kostnaderna samt brandslangens karaktär av typisk beredskapsvara medför tidvis mycket pressande utländsk konkurrens. Rådet anser det motiverat att brandslang får samma skydd som motsvarande vävnad, d. v. s. 15 % av värdet.

Sveriges grossistförbund ansluter sig däremot i fråga om detta varuslag till det av reservanterna framförda yrkandet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Tullen för brandslangar i allmänhet höjdes år 1955 i den utsträckning som är medgiven i förordningen om rätt för Kungl. Maj:t att åsätta särskild tullavgift. Enligt min uppfattning kan emellertid den tull av 8 % av värdet, som därigenom provisoriskt fastställdes, icke anses tillfredsställande avvägd i förhållande till den allmänna nivå som karakteriserar nämnda beslut. Jag finner sålunda skäl tala för en viss jämkning av tullsatsen och föreslår att den bestämmes till 10 % av värdet. Med hänsyn till den numera förekommande inhemska tillverkningen av slangar med invändig beklädnad finner jag icke skäl undantaga dylika slangar från tillämpningen av nämnda tullsats.

59.16. Driv- och transportremmar av textilmaterial

Nuvarande tullförhållanden

Driv- och transportremmar av silke drager en tull av kr. 1:75 per kg; dylika remmar av annat material var vid tiden för kommitténs arbete belagda med en tull av 35 öre per kg, men tullen har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner tullen lämpligen böra upptagas till samma belopp som föreslagits för remmar impregnerade eller belagda med gummi eller 10 % av värdet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i en reservation liksom för remmar impregnerade eller belagda med gummi en tull av 6 % av värdet.

Yttrande

Sveriges grossistförbund uttalar sin anslutning till reservanternas uppfattning beträffande detta varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Inom tulltaxekommittén har enighet rått om att hithörande remmar bör draga samma tull som remmar av gummi. Med biträdande av denna upp-

fattning och med hänvisning till mitt förslag beträffande sistnämnda varuslag (jfr nr 40.10) förordar jag en tull av 10 % av värdet.

59.17. Andra textilvaror för tekniskt bruk

Nuvarande tullförhållanden

Hithörande artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar. Av dessa kvarstår den för flertalet varor innehållande silke gällande tullen 6 kronor per kg. För övriga varor har tullen genom 1955 års beslut om särskild tullavgift eller i anledning av GATT-förhandlingar ändrats och utgår numera, för maskinfilt innehållande högst 20 % syntetsilke med 18 %, för maskinfilt av ull eller bomull med 8 %, för andra vävnader med 12—13 % samt för konfektionerade artiklar med 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en enhetlig tullsats av 12 % av värdet med följande motivering.

Från produktionsteknisk synpunkt torde i regel icke föreligga sådana skilligheter mellan vävnader för tekniskt bruk och andra vävnader att en lägre tullsats i förhållande till varuvärdet på grund därav är motiverad. Emellertid rör det sig här otvivelaktigt om specialartiklar, för vilka avsättningsförhållandena kan vara helt annorlunda än för exempelvis beklädnadstextilier. Beträffande det utan jämförelse viktigaste varuslaget inom denna varugrupp, nämligen maskinfilt av ull, domineras sålunda den inhemska marknaden av den svenska produktionen, vilken år 1952 uppgick till 33 mkr, under det att importen stannade vid ett belopp av 1,8 mkr. Det vill synas som om den inhemska produktionen, trots att tullen är mycket låg, väl har hållit sin ställning på marknaden. Under sådana förhållanden har kommittén icke ansett motiverat att här tillgripa en tull av den storlek, som föreslagits beträffande yllevävnader i allmänhet, men å andra sidan icke heller ansett lämpligt att avvika alltför mycket från vad som eljest tillämpas på textilområdet. Kommittén har funnit en tullsats av 12 % innebära en ändamålsenlig avvägning. En tullsats av denna storlek har ansetts lämplig även för andra till här ifrågakommande rubrik hänförliga artiklar. I fråga om varor av rayonsilke kan den förefalla väl låg, men detta material torde endast sällan finna användning för artiklar av här ifrågakommande slag, varför det icke syntns nödvändigt att införa en särskild underrubrik med högre tull för sådana artiklar. Även för varor av syntetsilke kan tullen måhända bli väl låg, sedan den förutsatta suspenderingen av syntetsilketullen upphört, men prövningen av denna fråga torde kunna anstå till dess saken blir aktuell. Självfallet kan under en rubrik av den karaktär varom här är fråga förekomma varuslag, som icke eller endast i obetydlig omfattning är föremål för inhemsk tillverkning, men kommittén har icke funnit tillräckliga skäl att av denna anledning bryta ut något särskilt varuslag.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför följande reservation mot den föreslagna tullsatsen.

I likhet med kommittémajoriteten anser vi, att andra för tekniskt bruk avsedda textilvaror i allmänhet icke företer några likheter i avsättningsför-

hållandena med andra textilvaror. Då industrin också under nuvarande tullförhållanden synes vara konkurrenskraftig bör ett tullskydd om 10 % vara fullt tillräckligt.

Yttranden

Handelskammaren i Göteborg refererar ett uttalande från importörer av maskinpackningar, vari påyrkas enhetlig tulltaxering av maskinpackningar och tätningsplattor.

Sveriges grossistförbund anser att tullsatsen för maskinfilt samt silkeband för tekniskt bruk bör begränsas till högst 10 % av värdet och att tullfrihet bör medges för mangelbeklädnad (s. k. padding) samt bomullsfilt med en bredd överstigande 2 m, vilka sistnämnda varuslag uppges icke vara föremål för inhemsk tillverkning.

Textilrådet framhåller beträffande maskinfilt av ull att denna vara bör erhålla samma tullskydd som annan yllevävnad. Varan utgör en ovanligt högförädlad produkt, som har högre normaltullsats än vanlig vävnad. För en uppjustering av den föreslagna tullsatsen talar även det förhållandet att tullsatsen skall gälla jämväl för maskinfilt innehållande konstfibrer, för vilken filt den föreslagna tullsatsen innebär en avsevärd sänkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Här ifrågavarande artiklar faller i nuvarande tulltaxa under många olika rubriker. Då de i den nya taxan samlats i en särskild position, torde de i enlighet med vad tulltaxekommittén enhälligt förordat böra åsättas en enhetlig tullsats. Denna synes tills vidare böra, på sätt i regel skedde vid 1955 års beslut, fastställas i enlighet med reservanternas förslag. Jag förordar således vid denna rubrik en tullsats av 10 % av värdet.

Kap. 60. Trikåvaror

60.01—60.04. Trikåväv samt vantar, strumpor och underkläder av trikå

Nuvarande tullförhållanden

Till dessa nummer hänförliga artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar, och dessa kvarstår beträffande varor av silke med undantag av strumpor av syntetsilke; sålunda utgår tull för strumpor av rayonsilke med kr. 20:— per kg, för underkläder av syntet- eller rayonsilke med kr. 9:— per kg, för andra varor av syntet- eller rayonsilke med kr. 12:— per kg och för varor av natursilke med kr. 30:— per kg. För övriga hithörande varuslag har tullen genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats, beträffande strumpor av syntetsilke

till 15 % av värdet och beträffande trikåvaror av annat material än silke till 14 % av värdet; sistnämnda tullsats är i viss utsträckning kombinerad med minimitullar av kr. 3: 50 eller 4: 50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 20 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 15 % av värdet för varor av annat material (under den tid då tullen på syntetsilke är suspenderad skulle dock tullen på varor av detta material reduceras, för strumpor av kräpperat garn till 8 %, för andra strumpor till 16 % och för övriga artiklar till 11 % av värdet); förslaget motiveras sålunda.

Enligt vad som framgår av det inledande avsnittet till kap. 50—60 har kommittén ansett skäl föreligga att vid avvägningen av textilindustrins tullskydd godtaga en nivå något över normaltullsatsen och i stort sett behandla trikåvaror och vävnader efter samma grunder. Beträffande trikåvaror har kommittén emellertid funnit det möjligt att tillämpa en enhetlig tullsats för artiklar av annat material än rayon- och syntetsilke. Denna tullsats har med hänsyn till att trikåvaror genomsnittligt företer en något högre manufaktureringsgrad än vävnader satts till 15 % av värdet mot 14 % beträffande flertalet vävnader. Tullsatsen i fråga tar närmast sikte på underkläder men bör äga tillämpning för artiklar hänförliga till samtliga nr 60.01—60.04. För artiklar av rayon- och syntetsilke med undantag av strumpor har kommittén funnit tullen böra fastställas till samma belopp som föreslagits för vävnader av nämnda material eller 20 % av värdet.

Vad särskilt beträffar tullen på strumpor av syntetsilke påpekar kommittén att förslaget innebär en mycket betydande höjning av tidigare utgående tull; denna låg emellertid enligt kommitténs uppfattning på en i förhållande till tullen på andra silkevaror anmärkningsvärt låg nivå. Kommittén finner därför icke berörda omständighet ge anledning till avvikelse från den för trikåvaror av rayon- och syntetsilke i allmänhet föreslagna 20 % tullen. Den reduktion av nämnda tullsats som bör inträda under den tid då tullen på garn av syntetsilke är suspenderad kommer emellertid på grund av skiljaktigheter i garnets andel av varuvärdet att avvika från vad som föreslagits beträffande andra trikåvaror; enligt det förebragta kalkylmaterialet bör tullfriheten för garnet medföra en nedsättning av tullen till 8 % för strumpor av kräpperat garn och 16 % för andra strumpor.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför i en reservation, att de med hänsyn till sina förslag på övriga textilområden funnit en tullsats av 14 % lämpligt avvägd. Med deras förslag beträffande tullen på garn av syntet- och rayonsilke kan nämnda tullsats tillämpas även på hit hänförliga varor av dessa material. Under den tid då tullen på syntetsilke förutsättes vara suspenderad föreslår reservanterna följande tullsatser för varor av detta material, nämligen för strumpor av kräpperat garn 6 %, för andra strumpor 11 %, samt för övriga artiklar 8 % av värdet.

Yttranden

Kommerskollegium anser tullsatserna för syntetsilkestrumpor böra omprövas till följd av prisfall på syntetsilket.

Textilrådet påyrkar en tullsats av 25 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 18 % av värdet för varor av bomull men accepterar 15 % för varor av ull (under tiden för suspenderingen av tullen på syntetsilke bör enligt rådets uppfattning tullen på varor av detta material reduceras till 15 % av värdet); vidare yrkar rådet att värdetullarna kombineras med specifika minimitullar.

Rådet framhåller att lönsamheten för trikåindustrin i princip företer ungefär samma bild som för övrig textilindustri. Den för flertalet andra textilbranscher markanta försämringen under senare år har dock icke varit lika markerad för trikåindustrin som helhet betraktad. Denna något gynn-sammare utveckling anses utan tvekan bottsna i att de år 1955 införda provisoriska värdetullarna kombinerades med vissa minimiviktullar på bl. a. bomullstrikå.

Vad beträffar avvägningen av tullskyddet förmodar textilrådet att en bidragande orsak till att kommittén stannat vid en tullsats om 15 % för trikåvaror av annat material än silke torde ha varit, att trikåvaror av ull bundits vid just denna nivå i GATT. Någon ändring av denna tullsats påyrkas heller icke av industrin. Att på grund härav ge även trikåvaror av bomull ett så lågt tullskydd finner rådet däremot icke motiverat. Då bomullsvaror dels har en normaltullsats, som med några enheter överstiger normal-tullsatsen för ylletrikå, dels icke är bundna i GATT, dels är utsatta för betydligt starkare utländsk konkurrens än ylletrikå, torde alla skäl tala för en högre tull. Beträffande varor av silke åberopas likartade förhållanden. Vad särskilt angår silkestrumpor framhålles vidare artiklarnas karaktär av internationell konsumtionsvara, fraktkostnadernas ringa betydelse och industrins höga fasta kostnader genom strumpmaskinernas relativt korta ekonomiska livslängd. Nämda faktorer medför, anför *Textilrådet*, att strumpindustrin är utsatt för oproportionerligt hård internationell konkurrens, vilken i vissa fall är av dumpingkaraktär.

Förslaget angående tullen på varor av syntetsilke under den tid syntetsilketullen är suspenderad motiveras med att tullen under denna tid i analogi med vad som föreslagits beträffande vävnader bör sättas på samma nivå som för trikåvaror i allmänhet.

Beträffande den av kommittén föreslagna uppdelningen av syntetsilkestrumpor under den tid, då tullen på garn av syntetsilke är suspenderad, framhåller rådet att den skillnad i pris som förelegat mellan kräppgarn och annat garn och som föranlett den gjorda uppdelningen tenderar att försvinna. Rådet anser därför, att det icke längre är motiverat att göra någon åtskillnad i tullhänseende mellan olika slag av syntetsilkestrumpor.

Mot bakgrunden av de goda erfarenheter man haft av de minimiviktullar, vilka vid vissa positioner kompletterar de provisoriska värdetullarna, anser *Textilrådet* det synnerligen angeläget att även övriga trikåpositioner,

där våra GATT-åtaganden icke utgör hinder för en sådan anordning, kombineras med specifika minimitullar, i fråga om strumpor beräknade efter dussin par.

Svenska textilarbetareförbundet ansluter sig till det av Textilrådet framförda kravet på specifika minimitullar.

Skånes handelskammare framför beträffande strumpor av syntetsilke i huvudsak samma synpunkter som textilrådet; under suspenderingstiden bör tullen å detta varuslag enligt handelskammarens mening utgå med 20 % av värdet.

Sveriges grossistförbund ifrågasätter tullfrihet för bomullsvantar under åberopande av att inhemsk tillverkning icke förekommer i nämnvärd omfattning och *Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening* framför med liknande motivering yrkande om låg tull på trikåvantar i allmänhet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Varor av annat material än silke bör, enligt principen att tills vidare bibehålla 1955 års tullsatser, beläggas med en tull av 14 % av värdet. Den år 1955 för vissa artiklar genomförda anordningen med minimitull har huvudsakligen åsyftat underkläder och torde tills vidare böra bibehållas för detta varuslag (nr 60.04).

Även beträffande strumpor av syntetsilke (bl. a. nylonstrumpor), vilka är den enda silkevara som beröres av 1955 års beslut, förordar jag att tullskyddet bibehålles vid sin då bestämda nivå. Det bör emellertid observeras att den härvid fastställda tullsatsen, 15 % av värdet, motsvarar ungefär 18 % av värdet vid den av mig i princip föreslagna garntullen och 14 % av värdet vid den förutsedda suspenderingen av garntullen. I enlighet härmed förordar jag för strumpor av syntetsilke en tullsats av 18 % av värdet med reduktion till 14 % under suspenderingstiden.

För andra varor av syntetsilke finner jag 14 % av värdet utgöra en lämpligt avvägd tull, under suspenderingstiden dock reducerad till 8 % av värdet.

Vad slutligen beträffar varor av rayonsilke biträder jag tulltaxekommitténs förslag om en tull av 20 % av värdet.

60.05. Överkläder av trikå

Nuvarande tullförhållanden

Dessa artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar, och tullen utgår fortfarande för varor av natursilke med kr. 30:— per kg och för varor av syntet- eller rayonsilke med kr. 12:— per kg; för varor av annat material än silke har tullen genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 14 % av värdet, beträffande vissa artiklar i förening med minimitullar av kr. 3:50 eller 4:50 per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 17 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 15 % av värdet för varor av annat material (under den tid då tullen på syntetsilke är suspenderad skulle dock tullen på varor av detta material reduceras till 15 % av värdet); förslaget motiveras med att ifrågasvarande artiklar i regel är att anse som alster av konfektionsindustri, och tullsatserna överensstämmer med dem som kommittén under kap. 61 föreslår för nämnda industris produkter.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i enlighet med sin reservation under kap. 61 en tull av 14 % av värdet (varor av syntetsilke 12 % under suspenderingstiden).

Yttrande

Textilrådet anser att överkläder av silketrikå bör draga samma tull som underkläder av detta material. Tillverkningsprocess, användningssätt och normaltullsats är praktiskt taget desamma för en herrskjorta, vilken hänföres till underkläder, som för en damblus, vilken klassificeras som överkläder.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

För varor av annat material än silke torde, i enlighet med principen att tills vidare bibehålla 1955 års tullsats, böra upptagas en tull av 14 % av värdet. Vad beträffar den år 1955 genomförda anordningen med minimitullar, vilken kan komma i tillämpning för vissa hithörande varuslag, har denna i första hand åsyftat underkläder (nr 60.04). Enligt min uppfattning finnes icke tillräckliga skäl att bibehålla anordningen vid förevarande rubrik.

I fråga om varor av silke förordar jag, i överensstämmelse med den av tulltaxekommittén angivna principen, samma tullsats som för konfektionsartiklar av motsvarande material (jfr kap. 61), nämligen för varor av syntetsilke 14 % av värdet, med reduktion till 12 % av värdet under suspenderingstiden, och för varor av rayonsilke 17 % av värdet.

60.06. Trikväv och andra trikvävaror, innehållande gummi**Nuvarande tullförhållanden**

Vid tiden för tulltaxekommitténs arbete utgick för dessa varor olika vikt-tullar, vilka fortfarande är i kraft för varor av silke (kr. 4:— eller 6:— per kg); för varor av annat material har tullen genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 12 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen utgå med 18 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 14 % av värdet för varor av annat material (under den tid då tullen på syntetsilke är suspenderad skall dock tullen även för varor av dylikt silke utgå med 14 % av värdet).

Kommittén framhåller att här ifrågavarande varor står mycket nära gummielastiska vävnader, vilka är upptagna i kap. 59 och för vilka där föreslagits tullsatser av 18 % för varor innehållande rayon- eller syntetsilke och 14 % för andra varor. Med hänsyn till de svårigheter och olägenheter som skulle vara förenade med ett särskiljande av dessa varuslag har kommittén funnit övervägande skäl tala för att nämnda tullsatser tillämpas även vid förevarande rubrik.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför i en reservation följande.

Även om det ur vissa synpunkter kan vara lämpligt att likställa hithörande artiklar med gummielastiska vävnader — för vilka vi föreslagit tullsatser av 14 och 12 % av värdet — har vi med hänsyn till önskvärheten av att tillämpa en enhetlig tullsats för hela kap. 60 funnit övervägande skäl tala för att rubriken i dess helhet åsättes en tull av 14 % (för artiklar av syntetsilke dock 10 % under suspenderingstiden).

Yttranden

Under nr 60.01—60.04 redovisade yttranden av vissa remissinstanser gäller i tillämpliga delar även här ifrågavarande position.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs uppfattning att hithörande varor bör beläggas med tull efter samma grunder som elastiska vävnader; beträffande tullsaternas storlek torde jag få hänvisa till vad som anförts under nr 59.13.

Kap. 61. Kläder och tillbehör därtill**Allmänna synpunkter****Nuvarande tullförhållanden**

Tullen på hithörande varuslag utgick vid tiden för tulltaxekommitténs arbete efter olika viktullsatser; genomsnittstullen år 1950 har av tulltaxekommittén angivits till ca 15 % på produktionen räknat och ca 10 % på importen räknat. Genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullsaternas för varor av annat material än silke ändrats till i regel 12 % av värdet för herrkonfektion och 14 % av värdet för andra varor.

Tulltaxekommittén

Kommittén redovisar inledningsvis vissa beräkningar angående tullskyddsförhållandena på detta område. Enligt dessa beräkningar skulle konfektionsindustrins *nettotullskydd* år 1954 genomsnittligt sett ha uppgått till omkring 7 % av varornas värde, vilket ungefär motsvarar nettotullskyddet vid tillämpning av normaltullsatserna på såväl textil- som konfektionsindustrins produkter, och även handelns hos kommittén framställda yrkanden beträffande textil- och konfektionsartiklar skulle innebära ett nettotullskydd för konfektionsindustrin av ungefär denna nivå, under det att industrins motsvarande yrkanden skulle innebära ett avsevärt högre tullskydd (ca 11 % av värdet).

Härefter anför kommittén beträffande avvägningen av tullskyddet bl. a. följande.

Konfektionsindustrin torde i de flesta länder vara en typisk hemmamarknadsindustri, och i vårt land behärskas marknaden helt av den inhemska produktionen. Någon omständighet av beskaffenhet att rent allmänt motivera ett högre tullskydd för denna industri än genomsnittet torde icke föreligga. Importökningen under den senaste tiden förändrar icke bilden i stort och utgör enligt kommitténs uppfattning icke skäl för ett starkare tullskydd. Framhållas må å andra sidan att nära samband råder mellan textil- och konfektionsindustrierna, varför ett stöd åt textilindustrin genom ökat tullskydd skulle kunna bli illusoriskt, om icke även konfektionsindustrin i stort sett kunde hålla sin ställning på marknaden. Kommittén har med hänsyn bl. a. till denna omständighet icke heller funnit skäl föreligga att i stort sett underskrida normaltullnivån. Denna ligger omkring 17 % för varor av rayon- eller syntetsilke och omkring 14 å 15 % för varor av annat material.

Emellertid föreligger vissa olikheter mellan skilda områden av konfektionsindustrin, varför kommittén anser det befogat att på vissa punkter avvika från normaltullsatsen; dylika spörsmål behandlas i det följande under resp. positioner.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför beträffande detta kapitel följande reservation.

Med de av oss föreslagna vävnadstullarna blir den skillnad som teoretiskt kan vara motiverad mellan varor av silke och av annat material så ringa att den enligt vår uppfattning icke kan uppväga de praktiska olägenheterna av en differentierad tull. Vi föreslår därför en enhetlig tull av 14 % för till detta kapitel hänförliga artiklar i allmänhet. För mansöverkläder (nr 61.01), näsdukar (nr 61.05) och schalar etc. (nr 61.06) av annat material än syntet- eller rayonsilke anser vi det dock tillräckligt med en tull av 12 %. Beträffande dylika överkläder har vi nämligen, i likhet med kommittémajoriteten, funnit konkurrensförhållandena vara sådana, att en tullsats uppgående till den av kommittémajoriteten beräknade normaltullsatsens storlek icke torde vara nödvändig, och i fråga om näsdukar och schalar har vi, likaledes i överensstämmelse med kommittémajoritetens uppfattning, ansett tullen böra upptagas till samma belopp som beträffande vävnader. Under den tid då tullen på syntetsilke förutsättes vara suspenderad föreslår vi att 14 % tullen för artiklar av sådant material reduceras till 12 % (beträffande näsdukar och schalar etc. till 10 %).

Yttranden

Stockholms handelskammare uttalar sin anslutning till reservanternas förslag. Handelskammaren framhåller härvid, att kommittémajoriteten och reservanterna är ense om konfektionsindustrins nettotullskydd; skiljaktigheterna hos de båda förslagen beror på olika uppfattning i fråga om tullarna för konfektionsindustrins råvaror, d. v. s. de egentliga textiltullarna.

Sveriges köpmannaförbund tillstyrker likaledes reservanternas förslag, dock i kombination med specifika maximitullsats. Vidare anser förbundet att tullfrihet ur alla synpunkter är motiverad för originalmodeller för modets anpassning.

Konfektionsindustriföreningen vidhåller sina tidigare tillulltaxekommittén framförda krav (vilka enligt vad som framgår av förut lämnade uppgifter skulle innebära tullsats som med i genomsnitt 4 enheter överstiger de av tulltaxekommittén föreslagna).

Föreningen anmärker särskilt på att skillnaden mellan vävnadstullarna och tullsatserna på de konfektionerade artiklarna är praktiskt taget obefintlig och i vissa fall negativ, ett förhållande som icke lär återfinnas i någon utländsk tulltaxa. Mest markant är nämnda förhållande beträffande silkevaror, där tullsatsen för färdigvarorna understiger halvfabrikatens med tre procentenheter. Enligt industrins bestämda uppfattning bör konfektionsartiklarna åtminstone ha samma tullsats som materialet.

Till stöd för sin uppfattning anför föreningen bl. a. att importen sedan år 1953 fördubblats, medan någon motsvarande ökning icke inträtt på produktionssidan. Den ökade importen har man sökt hålla tillbaka genom avkall i fråga om priser, varigenom branschens räntabilitet genomgått en successiv försämring med resultat att ett antal konfektionsindustriföretag fått lägga ned sina rörelser. Den ökning i konsumtion och efterfrågan som kan förutses på längre sikt befarar man komma att täckas genom ökad import till följd av de tullpolitiska handikappen (låga tullar på hemmamarknaden och höga tullar på exportmarknaderna).

Vidare framhåller föreningen att det manuella arbetet inom konfektionsindustrin spelar större roll än inom de flesta andra industrier, varigenom vårt höga löneläge fått motsvarande större betydelse. Det torde vara realistiskt att tro att svensk konfektionsindustri med den belastning avsevärt lägre tullar och högre löner än omvärlden medför skulle vara så mycket effektivare än andra länders industri att den i längden skall kunna bibehålla sin nuvarande position på marknaden. Den importökning industrin befarar till följd av en felaktig avvägning av tullskyddet kommer enligt föreningens åsikt att medföra allvarliga konsekvenser för vår valutabalans, varigenom en återuppbyggnad av den svenska konfektionsindustrin blir nödvändig i en relativt nära framtid.

Mot de på sina håll uttalade farhågorna för återverkningar på prisnivån anför föreningen, att de föreslagna tullsatserna kommer att möjliggöra en inhemsk rationell produktion, som erfarenhetsmässigt är en importprispressande faktor av stora mått.

Svenska beklädnadsarbetareförbundet anser att det till följd av svårigheterna att på längre sikt bedöma konfektionsindustrins behov av tullskydd är lämpligt att frågan ägnas fortlöpande uppmärksamhet genom en tullberedning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning finnes icke anledning frångå principen att tills vidare i stort sett bibehålla de år 1955 bestämda tullsatserna, vilka innebär ett nettotullskydd för konfektionsindustrin av ungefär samma storlek som enligt tulltaxekommitténs förslag. Även vad beträffar varor som icke beröres av 1955 års beslut, d. v. s. varor av rayon- eller syntetsilke, kan jag i huvudsak ansluta mig till kommitténs uppfattning i fråga om storleken av konfektionsindustrins nettotullskydd.

61.01. Överkläder för män eller gossar

Nuvarande tullförhållanden

Kläder av material innehållande silke är belagda med tullsats mellan kr. 6: — och 50: — per kg; även kläder av annat material drog vid tiden för tulltaxekommitténs arbete tull efter vikten, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 17 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 13 % av värdet för varor av annat material (för varor av syntetsilke dock 15 % under den tid då tullen på nämnda material är suspenderad).

Enligt kommitténs beräkningar skulle en tillämpning av normaltullsatserna i fråga om de viktigaste hithörande artiklarna, nämligen ylle- och bomullskonfektion, innebära en avsevärd höjning av den nuvarande tullen, och detta gäller icke blott bruttotullen (från ca 11 % år 1950 och ca 9 % år 1954 till 14 à 15 %) utan även konfektionsindustrins nettotullskydd (från 4 à 5 % år 1950 och 3 à 4 % år 1954 till ca 7 %). Då herrkonfektion torde vara den gren av nämnda industri som är minst utsatt för utländsk konkurrens, synes, anser kommittén, anledning icke föreligga att vidtaga en så stor tullhöjning, utan kommittén föreslår en jämkning nedåt av normaltullsatsen till 13 % av värdet. Denna tullsats anser kommittén kunna tillämpas jämväl för artiklar av annat spånadsämne med undantag av rayon- och syntetsilke.

För varor helt eller till huvudsaklig del bestående av rayon- eller syntetsilke (t. ex. morgonrockar) innebär förslaget samma tullsats som för damkonfektion av sådant material (jfr nr 61.02).

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår enligt sin under allmänna synpunkter återgivna reservation en tull av 14 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 12 % av värdet för varor av annat material (för varor av syntetsilke 12 % under suspenderingstiden).

Yttranden

Konfektionsindustriföreningen yrkar samma tullskydd för herrkonfektion som för annan konfektion (jfr följande positioner). Importtryck, konkurrensfrågor och andra förhållanden för herrkonfektion avviker enligt föreningen icke på något sätt från övrig konfektion. Föreningen erinrar även om att i fråga om vissa artiklar den enda skillnaden mellan herr- och damplagg ligger i knäppningen och finner det absurt att knäppningsförhållandena skall motivera en differens i tullskyddet på 2 procentenheter.

Skånes handelskammare delar de av konfektionsindustrin framförda synpunkterna på avvägningen av tullskyddet mellan herr- och damkonfektion.

Härjämte erinras om de yttranden rörande konfektionsindustrins produkter i allmänhet som redovisats i avsnittet med allmänna synpunkter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I fråga om varor av annat material än syntet- eller rayonsilke förordar jag i enlighet med vad tidigare anförts att den år 1955 bestämda tullsatsen 12 % av värdet tills vidare bibehålles.

Beträffande varor av syntetsilke föreslår jag, med beaktande av det förslag jag framlagt rörande vävnader av detta material (nr 51.04), att tullen upptages till 14 % av värdet, med reduktion till 12 % av värdet under suspenderingstiden.

Vad beträffar varor av rayonsilke finner jag icke anledning frångå tulltaxekommitténs förslag om en tull av 17 % av värdet.

61.02. Överkläder för kvinnor, flickor eller småbarn

61.03. Underkläder för män eller gossar

61.04. Underkläder för kvinnor, flickor eller småbarn

Nuvarande tullförhållanden

Beträffande tullförhållandena gäller vad som anförts under föregående rubrik med den skillnaden att tidigare utgående viktullar ändrats till 14 % av värdet för de flesta hithörande varuslagen.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 17 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 15 % av värdet för varor av annat material (för varor av syn-

tetsilke dock 15 % under den tid då tullen på nämnda material är suspenderad).

Enligt kommitténs beräkningar ligger normaltullsatsen för hithörande artiklar av annat material än rayon- eller syntetsilke vid en nivå av 14 à 15 % brutto och 7 à 8 % netto. För varor av ull skulle tillämpningen av normaltullsatsen enligt kommittén innebära en nedsättning av det nuvarande genomsnittliga tullskyddet (år 1954: brutto 17 à 18 %, netto 11 à 12 %), medan den i fråga om varor av bomull m. m. skulle innebära en höjning av den nuvarande tullnivån (1954: brutto 8 à 9 %, netto ca 4 %).

Nedsättningen i fråga om varor av ull hänför sig i huvudsak till kappor, under det att för klänningar av nämnda material en viss höjning skulle inträda. Även om dylika omkastningar i tullförhållandena kan vara förenade med vissa olägenheter, anser kommittén övertvägande skäl tala för att i enlighet med kalkylernas utslag tillämpa en enhetlig tullsats för artiklar av ifrågavarande slag. Då den utländska konkurrensen torde ha större möjligheter att göra sig gällande på detta område än när det gäller egentlig herrkonfektion (nr 61.01), har kommittén icke funnit anledning att här avvika från normaltullsatsen utan föreslår såsom nämnts en tullsats av 15 % av värdet.

Beträffande artiklar av syntet- eller rayonsilke har den föreslagna tullen bestämts i anslutning till normaltullsatsen för varor av rayonsilke.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår enligt sin under allmänna synpunkter återgivna reservation en tull av 14 % av värdet för samtliga varuslag (för varor av syntetsilke 12 % under suspenderingstiden).

Yttranden

Konfektionsindustriföreningen framhåller beträffande damkappor att produktionen är utpräglad säsong- och modebetonad samt allt som oftast utsättes för konkurrens genom dumpingutbud. Föreningen anser alla skäl finnas att utnyttja föreliggande GATT-bindning om 18 % av värdet och yrkar dessutom att tullen kombineras med minimiviktull. (Föreningens hos tulltaxekommittén gjorda yrkanden, vilka enligt vad förut anförts vidhålls, innebar vid här ifrågavarande rubriker en tull av 25 % av värdet för varor av silke, 22 % av värdet för varor av annat material i förening med silke samt 17,5—20 % av värdet för övriga varuslag.) — *Skånes handelskammare* anser ävenledes minimiviktull vara en tänkbar möjlighet att bereda industrin ett dumpingskydd för vissa varor.

Härjämte erinras om de yttranden rörande konfektionsindustrins produkter i allmänhet som redovisats i avsnittet med allmänna synpunkter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Vad som anförts under föregående rubrik gäller även här med den skillnaden att tullen för varor av annat material än silke i överensstämmelse med 1955 års beslut bör upptagas till 14 % av värdet.

61.05. Näsdukar**61.06. Sjalar, scarfar, halsdukar och liknande artiklar****61.07. Slipsar och liknande artiklar****61.08. Kragar, isättningar och liknande artiklar****Nuvarande tullförhållanden**

Artiklar av silke är belagda med olika tullsatser mellan kr. 5: 50 och 50: — per kg; även artiklar av annat material var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med viktullar av varierande storlek, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12, 13 eller 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår beträffande näsdukar samt sjalar, scarfar o. d. (nr 61.05 och 61.06) samma tullsatser som för motsvarande vävnader eller 20 % av värdet för rayon- och syntetsilkevaror samt 14 % av värdet för varor av annat material (för varor av syntetsilke 14 % under den tid då tullen på nämnda material är suspenderad). Slipsar (nr 61.07) anses av praktiska skäl böra beläggas med en enhetlig tull, vilken anknutits till tullen på konfektionsartiklar av rayonsilke (17 % av värdet). För kragar, isättningar etc. (nr 61.08) bör enligt kommittén gälla samma tullsatser som för damkonfektion i allmänhet, d. v. s. 17 % av värdet för rayon- och syntetsilkevaror och 15 % av värdet för övriga varor (för varor av syntetsilke 15 % under suspenderingstiden).

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår av deras ställningstagande beträffande andra rubriker betingade jämkningar i enlighet med den under allmänna synpunkter återgivna reservationen.

Yttranden

Konfektionsindustriföreningen framhåller att den föreslagna tullsatsen för slipsar innebär en sänkning av bruttotullskyddet samtidigt som råvarubelastningen ökar. Ifrågavarande artikel skiljer sig i de flesta avseenden icke på något avgörande sätt från sjalar, scarfar m. fl. varor i nr 61.06 och bör i varje fall tillerkännas samma tullskydd som dessa. Liknande synpunkter framföres av *Skånes handelskammare* samt av *Vica kravattfabrik* i den av Stockholms handelskammare överlämnade skrivelsen.

Sveriges grossistförbund ifrågasätter tullfrihet för näsdukar av bomull under åberopande av att tillverkning i nämnvärd omfattning icke förekommer inom landet, och *textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening* förordar införande av maximitull för näsdukar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Inom tulltaxekommittén har enighet rått om att varor hänförliga till nr 61.05 och 61.06 bör jämföras med vävnader, varor hänförliga till nr 61.08 med damkonfektionsartiklar och varor hänförliga till nr 61.07 med konfektionsartiklar av rayonsilke; jag biträder denna uppfattning och har låtit utarbeta departementsförslaget enligt nämnda principer med användande av de tullsatser jag föreslagit beträffande varugrupperna i fråga.

61.09. Korsetter, gördlar, höfthållare, bysthållare, hängslen m. fl. artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Till detta nummer hänförliga artiklar innehållande silke är belagda med tullar varierande mellan kr. 6:— och 50:— per kg; även övriga artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika vikttullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 12 eller 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen utgå med 17 % av värdet för varor av rayon- eller syntetsilke samt 15 % av värdet för artiklar av annat material (under den tid tullen på syntetsilke är suspenderad skall dock varor därav beläggas med en tull av 15 % av värdet).

Kommittén framhåller att nuvarande tullsatser för dessa artiklar företer mycket varierande incidenser. Det ligger därför i sakens natur att en rationalisering av tulltaxan för åtskilliga varuslag måste innebära en avsevärd tullsänkning och för andra en betydande tullhöjning. Kommittén finner dock icke tillräckliga skäl föreligga att behandla dessa artiklar annorlunda än konfektionsartiklar i allmänhet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår enligt sin under allmänna synpunkter återgivna reservation en tull av 14 % av värdet för samtliga varuslag (för varor av syntetsilke 12 % under suspenderingstiden).

Yttranden

Konfektionsindustriföreningen anser att tullsänkningarna för här ifrågasvarande artiklar är avgjort större och avser flerfaldigt större kvantitet än tullhöjningarna, varigenom totalresultatet blir ett betydligt försämrat skydd. Då vidare den utländska konkurrensen är synnerligen hård, hemställer föreningen att tullskyddet fastställs enligt industrins tidigare till tulltaxekommittén framställda önskemål (innebärande tullar på 17,5—30 % av värdet) med nuvarande vikttullar som minimitullar.

Skånes handelskammare förordar, under framhållande av i huvudsak samma synpunkter som konfektionsindustriföreningen, att tullen sättes något högre än vad kommittén föreslagit samt att de sänkningar, som kan komma att vidtagas i nuvarande tullskydd, genomföres successivt under en längre tidsperiod.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke anledning frångå tulltaxekommitténs enhälliga uppfattning att varorna bör behandlas som konfektionsartiklar i allmänhet; jag föreslår i enlighet härmed samma tullsatser som för nr 61.02 m. fl. rubriker.

61.10. Vantar, strumpor och sockor

61.11. Ärmlappar, axelvaddar, skärp och dylika tillbehör till kläder

Nuvarande tullförhållanden

Till dessa nummer hänförliga varuslag drager tull enligt en mångfald olika tullsatser i enlighet med vad som tidigare angivits i detta kapitel.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att ifrågavarande artiklar åsättes samma tull som konfektionsartiklar i allmänhet, d. v. s. 17 % av värdet för varor av rayon- eller syntetsilke samt 15 % av värdet för övriga varor (för varor av syntetsilke 15 % av värdet under den tid då tullen på nämnda material är suspenderad).

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår enligt sin under allmänna synpunkter återgivna reservation en tull av 14 % av värdet för samtliga varuslag (för varor av syntetsilke 12 % under suspenderingstiden).

Yttrande

Sveriges grossistförbund påyrkar tullfrihet för bomullsvantar (jfr nr 60.02).

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Vad som anförts under föregående rubrik äger tillämpning även här.

Kap. 62. Andra konfektionerade textilvaror**62.01. Res- och sängfiltar****Nuvarande tullförhållanden**

Dessa artiklar var vid tiden för kommitténs arbete belagda med olika viktullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen såvitt angår varor av ull eller bomull ändrats till 12 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att varorna belägges med samma tull som ylle- och bomullsvävnader eller 14 % av värdet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anser tullen böra upptagas till 12 % i enlighet med deras förslag på vävnadsområdet.

Yttrande

Vad som av *Textilrådet* under kap. 53 anförts om yllevävnader äger i tillämpliga delar giltighet även beträffande filtar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Varorna bör i överensstämmelse med tulltaxekommitténs uppfattning beläggas med samma tull som ylle- och bomullsvävnader, d. v. s. enligt vad jag tidigare förordat med den år 1955 bestämda tullsatsen 12 % av värdet.

62.02. Sänglinne, borddukar, handdukar, gardiner m. fl. artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Artiklar av silke drager tull enligt en mångfald olika viktullsats; även artiklar av annat material var vid tiden för kommitténs arbete belagda med tull efter vikten, men enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift utgår numera värdetullar om 12—14 %.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 20 % av värdet för varor av syntet- eller rayonsilke och 15 % av värdet för varor av annat material (för varor av syntetsilke dock 14 % under den tid då tullen på detta material är suspenderad).

Liksom de till föregående rubrik hänförliga varorna bör här avsedda artiklar enligt kommitténs åsikt beläggas med tull som motsvarande vävnader. Här föreligger emellertid större variation i fråga om materialet, i det att förutom bomull och ull även silke samt lin och rayonull kommer i fråga. Med hänsyn härtill skiljer kommittén mellan varor av rayon- och syntet-

silke och varor av annat material; för de senare har tullsatsen bestämts med särskilt beaktande av förekomsten av linne- och rayonullsvaror.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig och förordar i enlighet med sina förslag beträffande vävnader en tull av 14 % av värdet för artiklar av rayon- eller syntetsilke (artiklar av syntetsilke 10 % under suspenderingstiden) och 12 % av värdet för artiklar av annat material.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I likhet med kommittén anser jag dessa varor böra beläggas med tull som vävnader, såvitt angår varor av annat material än silke närmast som vävnader av lin. Jag föreslår i enlighet härmed för varor av syntetsilke en tull av 14 % av värdet, med reduktion till 10 % under suspenderingstiden, för varor av rayonsilke en tull av 20 % av värdet och för varor av annat material en tull av 13 % av värdet.

62.03. Säckar och påsar för förpackning av varor

Nuvarande tullförhållanden

Begagnade säckar är tullfria; för andra varor utgick vid tiden för kommitténs arbete olika viktullar, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 10 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för begagnade säckar och påsar samt i övrigt en tull av 11 % av värdet; till stöd för sistnämnda förslag anför kommittén följande.

Enligt kommitténs uppfattning föreligger här icke samma anledning som beträffande textilvaror i allmänhet att överskrida normaltullsatsen, vilken redan den skulle innebära ungefär fördubbling av det nuvarande tullskyddet, och viss tvekan har gjort sig gällande huruvida man har anledning att höja tullsatsen upp till denna nivå. Konkurrenten från utlandet synes dock ha skärpts under de senare åren och i vissa fall vara av mer eller mindre dumpingartad karaktär. Även om det kan vara tveksamt i vad mån man bör genom höjning av den vanliga tullen söka komma till rätta med företeelser av ifrågavarande slag har kommittén med hänsyn bl. a. till detta förhållande funnit sig icke böra underskrida normaltullsatsen. I överensstämmelse härmed föreslås att tullsatsen för hit hänförliga jutesäckar fastställs till 11 % av värdet. Denna tullsats torde i enlighet med vad som tidigare anförts böra tillämpas jämväl på vävnader av jute (nr 57.10). Av övriga till denna rubrik hänförliga artiklar torde säckar av pappersgarn vara de viktigaste. Kommittén har funnit tullen för dylika säckar böra fastställas till samma nivå som föreslagits beträffande jutesäckar. Liksom i fråga om jute har samma tullsats föreslagits för själva vävnaden (nr 57.12). Vad slutligen beträffar säckar av annat material än jute- eller pappersgarn torde dessa

vara av mindre betydelse, och kommittén har icke funnit tillräckliga skäl föreligga att specificera dem i tulltaxan utan föreslår att tullsatsen 11 % tillämpas även för sådana säckar.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anför följande reservation.

Beträffande säckar är enligt vår uppfattning konkurrensläget sådant, att det icke motiverar en tullsats, uppgående till den av kommittémajoriteten beräknade normaltullsatsen. Vi föreslår en tull av 8 %, vilket utgör en väsentlig förstärkning av nu förefintligt tullskydd. Bland annat med hänsyn till jordbrukets intresse avstyrkes en ytterligare tullhöjning.

Ledamoten *Hansson* reserverar sig ävenledes mot förslaget och anför följande.

Importincidensen för nya jutesäckar är 5,7 % om man räknar med importvärdet 1953, varför den av kommittén föreslagna tullen utgör ungefär en fördubbling av den nuvarande. Den svenska industrin på detta område torde vara väl skyddad genom den nu utgående tullsatsen, vilket uppgifter angående importpriserna för utländska säckar av motsvarande kvalitet utvisat. Därest ett prisfall skulle uppstå på den internationella jutemarknaden torde konkurrensläget icke förändras därav, enär detta kommer den svenska producenten till godo i form av sänkta råvarupriser.

Vad beträffar jutesäckar av indiskt fabrikat är dessa så väsentligt skiljaktiga gentemot de europeiska att någon konkurrens därifrån ej bör medräknas.

Någon anledning att ur beredskapssynpunkt uppehålla en högre prisnivå för att vara bättre skyddad i ett krisläge torde ej finnas, särskilt som industrin då har svårt att importera råvarorna.

Enligt min uppfattning bör därför tullen för nya säckar fastställas till samma nivå som nu gällande eller 6 %.

Yttranden

Textilrådet anser det ofrånkomligt med en tull av minst 15 % av värdet, därest man vill bibehålla en inhemsk produktion på detta område.

Rådet vänder sig mot kommitténs uttalande att det beträffande säckar icke föreligger samma anledning som beträffande textilvaror i allmänhet att överskrida normaltullsatsen. Lönsamhetsutveckling, importtrend etc. företer samma bild som för övriga textilvaror. Rådet framhåller även att de råvaruproducerande länderna bedriver en råvarupolitik, som är direkt diskriminerande mot andra länder; diskrimineringen anses motsvara en 14 %-ig tull på råvaran. Produktionen av färdigvarorna i ifrågavarande länder är högklassig och kvaliteten fullt jämförbar med vad som kan åstadkommas i Europa.

Vidare framhåller rådet att jutesäckar är en typisk säsongvara, som tillverkas under en längre period, men vars avsättning sker under några hektiska höstveckor. En felslagen skörd på någon större marknad ute i världen (vars skörd mognar tidigare än den svenska) innebär att den svenska marknaden utsättes för onormalt hård importkonkurrens. Som en följd härav måste den svenska produktionen dragas ned och kan ett följande år icke täcka det svenska behovet.

De rådande svårigheterna för den svenska produktionen är enligt textilarådets uppfattning av sådan storleksordning att ett tullskydd av kommittéförslagets höjd med största sannolikhet omöjliggör fortsatt inhemsk produktion. Förutom det begärda tullskyddet kan det med tanke på de råvaruproducerande ländernas pris- och tullpolitik bli nödvändigt att för import från ifrågavarande länder införa särskilda utjämningsavgifter.

Skånes handelskammare anser att de råvaruproducerande ländernas prispolitik talar för någon höjning av den föreslagna tullsatsen och hemställer, att frågan om tullsatsernas höjd för produkter av jute — såväl garner och vävnader som säckar — göres till föremål för förnyat övervägande under beaktande av detta förhållande.

Svenska textilarbetareförbundet föreslår i den av Landsorganisationen överlämnade skrivelsen under åberopande av enahanda skäl att samma tullsatser tillämpas på juteområdet som på linneområdet.

Sveriges grossistförbund påyrkar en tull av 8 % av värdet och åberopar till stöd härför en skrivelse från Svenska säck AB, Handelsaktiebolaget Ultramar samt Jean O. Erikson & Co. Företagen i fråga framhåller bl. a. att kommittébetänkandet ger en oriktig uppfattning om importutvecklingen genom att utgå från 1950 års import; i jämförelse med åren 1948 och 1949 har importen avsevärt sjunkit. Vidare bestrider de bl. a. förekomsten av dumping. Företagen anser att en tull av 8 % av värdet skulle ge rättvisa åt bägge parter i form av ett avsevärt förbättrat tullskydd för den inhemska juteindustrin och en möjlighet till fortsatt existens för importörerna. En naturlig balans mellan import och inhemsk tillverkning skulle uppnås och den svenske konsumenten skulle därigenom kunna tillföras ett billigt emballage.

I detta sammanhang torde få anmälas en tidigare av *Svenska textilarbetareförbundet* efter 1955 års tullhöjning gjord framställning om undersökning av möjligheterna att införa ett bättre tullskydd för juteindustrin. Framställningen i fråga är närmast föranledd av ett större köp av indiska säckar, som verkställdes av en av jordbrukets organisationer. Vissa jämförande prisuppgifter lämnas, varjämte redogöres för permitteringar, som förekommit inom branschen. Enligt förbundets mening bör juteindustrin icke komma i ett sämre läge än annan textilindustri, och med hänsyn till att jordbruket åtnjuter betydligt större skydd såväl i tullhänseende som i andra hänseenden vore det, anser förbundet, även ur den synpunkten rimligt, att den inhemska juteindustrin tillerkändes ett effektivare tullskydd. — Framställningen i fråga har föranlett en skrivelse från *Svenska säck AB, Handelsaktiebolaget Ultramar* och *Jean O. Erikson & Co*, d. v. s. samma företag som åberopas i det förut berörda remissyttrandet av Sveriges grossistförbund. Företagen lämnar här vissa kompletterande upplysningar angående prishållandena och framhåller att den prisdifferens som föreligger mellan svenska och indiska jutesäckar är väl motiverad med hänsyn till utförandet. Den svenske konsumenten är väl medveten om detta och använder därför indiska säckar endast för speciella ändamål. De säckar som kvalitetsmässigt

närmast kan jämföras med de svenska är av tyskt ursprung. Gentemot dessa har den inhemska industrin enligt företagens uppfattning icke några svårigheter att hävda sig. Svårigheterna för den svenska juteindustrin anses närmast vara att hänföra till vissa rationaliseringar inom jordbruket.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Anledning torde icke föreligga att frånga den eljest i allmänhet tillämpade principen att tills vidare bibehålla de år 1955 bestämda tullsatserna; jag förordar därför att tullen upptages till 10 % av värdet för detta varuslag.

62.04. Presenningar, segel, markiser m. fl. artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Dessa artiklar var vid tiden för tulltaxekommitténs arbete belagda med olika viktullar, men enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift utgår tullen numera i regel med 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 15 % av värdet; förslaget sammanhänger med att en tullsats av denna storlek föreslagits för lin- och hampvävnader samt för kläder av annat material än rayon- och syntetsilke.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig och föreslår med hänsyn till sina förslag i övrigt på textilområdet en tull av 12 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag föreslår att den år 1955 bestämda tullsatsen 13 % av värdet bibehålles och tillämpas för rubriken i dess helhet.

62.05. Andra konfektionerade textilvaror

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga artiklar var vid tiden för kommitténs arbete belagda med tullar av varierande storlek; enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift är dock flertalet varor av annat material än silke belagda med en tull av 12 à 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att tullen för här ifrågavarande artiklar bör bestämmas till samma belopp som beträffande flertalet konfektionsartiklar inom

kap. 61, d. v. s. 17 % för artiklar av rayon- eller syntetsilke och 15 % för artiklar av annat material (för artiklar av syntetsilke 15 % under den tid då tullen på nämnda material är suspenderad).

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i enlighet med sitt förslag beträffande kap. 61 en tull av 14 % av värdet (för varor av syntetsilke 12 % under suspenderingstiden).

Yttrande

AB Specialband har i en särskild framställning med anledning av genomförandet av de provisoriska tullarna år 1955 anmärkt på den försämring i tullskydd som bolaget fått vidkännas för hak- och hyskband av bomull. Den gamla vikttullen motsvarade ca 16 öre per meter medan den nya värdetullen icke uppgår till mer än 9 öre per meter vid ett inhemskt försäljningspris av 80 öre per meter. Tullsänkningen medför att handelsvinsten praktiskt taget bortfaller och att bolaget måste överväga att nedlägga sin produktion, varigenom den inhemska, prispressande konkurrensen skulle bortfalla.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag biträder kommitténs uppfattning att dessa varor bör beläggas med tull som konfektionsartiklar i allmänhet och föreslår i enlighet härmed samma tullsatser som vid nr 61.02 m. fl. rubriker.

Kap. 63. Begagnade kläder och andra begagnade textilvaror; lump

63.01. Kläder, faltar m. fl. textilvaror, skodon och huvudbonader, begagnade och inkommande oförpackade eller i balar eller liknande förpackningar

Nuvarande tullförhållanden

Hit hänförliga artiklar tulltaxeras efter vad i taxan är stadgat för obegagnade artiklar av ifrågavarande slag.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att det här är fråga om import av kommersiell natur och att den omständigheten att varorna är begagnade icke motiverar annan lättnad i tullhänseende än som vid tillämpning av värdetull automatiskt följer av den inträdda minskningen i varuvärdet. Av praktiska skäl bör en enhetlig tullsats tillämpas, och kommittén finner denna lämpligen böra fastställas till 15 % av värdet, vilket torde utgöra en ungefärlig genomsnittstull för de olika rubriker, till vilka ifrågavarande artiklar eljest skulle vara hänförliga.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Med hänsyn till att jag på textilområdet föreslår vissa nedsättningar i jämförelse med tulltaxekommitténs förslag finner jag en viss reduktion jämväl av den här föreslagna tullsatsen motiverad och förordar att tullen upptages till 14 % av värdet.

63.02. Lump samt avklipp och liknande avfall

Dessa varor är f. n. tullfria, och någon ändring i detta förhållande ifrågasättes icke av vare sig tulltaxekommittén eller nordiska ekonomiska samarbetsutskottet; rubriken är i enlighet härmed upptagen med tullfrihet i förslaget till ny tulltaxa.

AVDELNING XII

Skodon; huvudbonader; paraplyer och parasoller; bearbetade fjädrar samt varor av fjädrar; konstgjorda blommor; varor av människohår; solfjädrar

Kap. 64. Skodon, damasker och liknande artiklar samt delar därtill

64.01, ur 64.02. Skodon av gummi eller plast eller med sulor av dylikt material och överdelar av spånadsvara

Nuvarande tullförhållanden

Skodon av gummi drager en tull av kr 1:20 per kg, skodon med sulor av nämnda material och överdelar av spånadsvara en tull av kr. 1:50 per kg; skodon av plast liksom skodon med sulor av detta material och överdelar av spånadsvara är belagda med en tull av kr. 3:— per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 15 % av värdet för alla hithörande varuslag. Enligt kommitténs uppfattning kan det med hänsyn till nuvarande relativt höga tullskydd vara befogat att något överskrida normaltullsatserna (12 à 13 %), och kommittén finner den tullsats av 15 % av värdet, som föreslås för skodon av läder, lämplig även för här ifrågavarande slag av skodon. För en förstärkning av detta tullskydd genom minimiviktullar finner kommittén icke tillräckliga skäl förebragta.

Ledamoten *Westerlind* har, med instämmande av ledamoten *Gustafsson* i vad avser yrkandet, anfört följande reservation.

I fråga om här avsedda skodon erinrar jag om vad jag anfört under kap. 40 angående gummiindustrins allmänna läge. Mina synpunkter beträffande nämnda kapitel torde i huvudsak vara tillämpliga även beträffande skodon som tillverkats av gummi. Jag anser dock riskerna för en kommande starkare konkurrens med utlandet något mera påtagliga beträffande gummiskodon än i fråga om tekniska varor i allmänhet och föreslår därför en tullsats av 12 %.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor yrkar att den föreslagna värdetullen kombineras med nuvarande viktullar som minimitullar. Till stöd för sitt yrkande åberopar kemikontoret i första hand vad som anförts om gummi-

industrins förhållanden i allmänhet under kap. 40. Vidare anföres bl. a. att importen av här ifrågakarande skodon framför allt består av lägre kvaliteter, vilka är så billiga att de trots en hög tullincidens kan tränga in på den svenska marknaden. Det framhålles i detta sammanhang att kvaliteten ofta icke kan bedömas av den köpande allmänheten, som därför lätt lockas av låga priser till ofördelaktiga inköp. Kemikontoret anser det uppenbart att när det är fråga om import av så extrem karaktär som det här ofta gäller är den av kommittén föreslagna tullen otillräcklig.

Förslag om specifika minimitullar framställes även av *Skånes handelskammare*, vars yrkande beträffande tullsatsens storlek överensstämmer med kemikontorets, samt av *Sveriges skomakarmästarförbund*, som i det av Sveriges hantverks- och småindustriorganisation redovisade yttrandet hemställer, vid nr 64.01 om en tull av 25 % av värdet med en minimitull av kr. 1: 50 per par och vid nr 64.02 om en tull av 17 % av värdet med en minimitull av kr. 3: — per par.

Sveriges grossistförbund ansluter sig till reservanternas förslag om en tull av 12 % för gummiskodon under det att *Sveriges köpmannaförbund* med åberopande bl. a. av vad som anföres i reservationen förordar en tull av 10 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Tullskyddet för dessa varor är f. n. relativt högt, och jag anser mig icke kunna förorda en så kraftig sänkning som den, vilken föreslagits av reservanternas inom tulltaxekommittén. Å andra sidan finner jag det tveksamt huruvida tullen bör sättas fullt så högt som kommittémajoriteten föreslagit. Enligt min uppfattning innebär den tullsats av 14 % av värdet, som jag i det följande föreslår för läderskodon, en lämplig avvägning av tullen jämväl för här ifrågakarande slag av skodon.

Vad beträffar yrkandena om minimitullar torde få hänvisas till vad jag anfört om dylika tullar i det allmänna avsnittet om kvantitets- eller värdetullar.

Ur 64.02. Skodon med sulor av läder eller konstläder samt skodon med sulor av gummi eller plast och med överdelar av annat material än spånadsvara

Nuvarande tullförhållanden

Här avsedda varor utgöres huvudsakligen av skinnskodon, vilka i allmänhet drager en tull av kr. 4: 50 eller 6: — per kg (den lägre tullen gäller för skodon med en vikt överstigande 750 g per par, den högre tullen för lättare skodon); för skodon med bottnarna fastsatta medelst pligg e. d. ävensom för skodon av pälsverk utgår tullen dock med kr. 2: — per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen utgå med 15 % av värdet, vilket motsvarar i GATT föreliggande bindning av tullen för tyngre skodon.

Kommittén framhåller att den nuvarande tullen ligger på en relativt hög nivå och anser sig icke böra föreslå en så kraftig nedsättning som tillämpning av normaltullen (11 å 12 %) skulle innebära. Vad beträffar ett yrkande om specifik minimitull finner kommittén — frånsatt de skäl som ur praktisk synpunkt kan anföras mot en sådan anordning — icke en dylik förstärkning av tullskyddet påkallad.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig mot förslaget och anför följande.

Den av kommittémajoriteten föreslagna tullen för skodon överskrider väsentligt den av kommittémajoriteten beräknade normaltullsatsen. Detta kan vi icke anse försvarbart, vare sig med hänsyn till konsumentintresset eller med hänsyn till önskvärdheten av att genom konkurrens utifrån tvånget till strukturrationalisering inom branschen underhålles. Vi föreslår därför, att riktpunkten för tullsättningen beträffande skodon blir 12 %.

Yttranden

Svenska skofabrikantföreningen vidhåller ett tidigare till tulltaxekommittén framfört krav om en tull av 17 % av värdet med en minimitull av kr. 3:— per par.

Föreningen framhåller bl. a. att importen av läderskor, som före kriget var obetydlig, efter kriget successivt ökat mycket starkt. Samtidigt har läget för den svenska skoindustrin försämrats. Lönsamheten inom industrin är svag och ett 20-tal fabriker har tvingats nedlägga sin verksamhet. Skulle importen öka ytterligare och den svenska produktionen minska i motsvarande omfattning, föreligger stor risk att det inom branschen uppbyggda systemet för beredande av jämn sysselsättning komme att äventyras. De påfrestningar på den bestående industrin, som skulle bli följden av en ytterligare importökning, kan skapa stora sociala problem, bl. a. på grund av skoindustrins lokalisering till vissa centra.

Vidare framhåller föreningen att en betydande del av den starkt ökade importen ligger i prisklasserna under 20 kronor och utgöres av skor av lägre kvalitet. Det är inte minst mot en import av ifrågavarande slag, som den svenska skoindustrin behöver ett rimligt tullskydd, och det är med tanke därpå, som föreningen yrkar på en minimitull. Enligt föreningens mening råder på skoområdet så speciella förhållanden, att en dylik anordning mycket väl kan tillämpas här utan att detta behöver medföra konsekvenser för tulltaxans utformning i stort.

Förslag om specifika minimitullsats framföres även av *Skånes handelskammare* och *Sveriges skomakarmästarförbund*, vilkas yrkanden beträffande tullens storlek överensstämmer med skofabrikantföreningens, samt av *Svenska sko- och läderindustriarbetareförbundet* i den av Landsorganisationen överlämnade skrivelsen; förbundet förordar däri en kombinerad tull anpassad så att nivån kommer att bli den av kommittén föreslagna.

Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare tillstyrker kommitténs förslag.

Stockholms handelskammare förordar, med instämmande av *Norrbottnens och Västerbottens läns handelskammare*, den av reservanterna påyrkade tullen 12 % av värdet, under framhållande av att detta innebär ett ungefär lika starkt tullskydd för skodon som handelskammaren tillstyrkt beträffande textilvaror.

Sveriges köpmannaförbund förordar med åberopande bl. a. av vad som anförts i reservationen en tullsats av 10 % av värdet, och *Sveriges grossistförbund* överlämnar en skrivelse från ett importföretag med enahanda yrkande.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Skoindustrin har länge hört till de högt tullskyddade industrierna här i landet, och dess tullskydd ligger fortfarande betydligt över genomsnittet. Tulltaxekommitténs majoritet har endast ansett sig böra föreslå en mindre sänkning, under det att två reservanter förordat en omedelbar nedsättning till normalnivån. I likhet med kommittémajoriteten finner jag en viss varsamhet i fråga om sänkning av tullskyddet tillrådlig, men jag ifrågasätter huruvida icke en något lägre nivå än majoritetsförslaget är motiverad. Med beaktande jämväl av att jag beträffande läder föreslår en lägre tullsats än kommittén, förordar jag att tullen för skodon bestämmes till 14 % av värdet.

Beträffande yrkandena om minimitullar får jag hänvisa till vad jag anfört därom vid behandlingen av frågan om kvantitets- eller värdetullar.

64.03—64.04. Andra slag av skodon

Nuvarande tullförhållanden

Träskor drager en tull av 10 öre per kg och träbottnade skodon en tull av 25 öre per kg; andra här avsedda skodon drager tull efter olika viktullsatter beroende på beskaffenheten.

Tulltaxekommittén

Kommittén anser att dessa skodon bör beläggas med samma tull av 15 % av värdet som i övrigt föreslagits på detta område.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig med hänvisning till vad de anfört beträffande läderskodon för en tullsats av 12 % av värdet.

Yttranden

Under nr 64.01 och 64.02 redovisade synpunkter från vissa remissinstanser gäller i tillämpliga delar även här ifrågavarande skodon.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med det förslag jag framlagt beträffande skodon i allmänhet förordar jag en tullsats av 14 % av värdet.

64.05. Delar till skodon**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen utgår för nåtlade överdelar av skinn med 6 kronor per kg, för klackar och sulor av gummi med 50 öre per kg, för klackar och toffelbottnar av trä med 30 öre per kg, för inläggssulor med 20 eller 40 öre per kg samt för bakkappor med 8 % av värdet (efter 1955 års beslut om särskild tullavgift; tidigare 1 kr. 20 öre per kg).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 15 % av värdet för nåtlade överdelar och 10 % av värdet för övriga varuslag.

Nåtlade överdelar bör enligt kommitténs uppfattning av såväl praktiska som principiella skäl beläggas med samma tull som kompletta skodon.

Beträffande delar i övrigt framhåller kommittén att klackar och sulor av gummi samt klackar av trä torde vara de viktigaste, och förslaget innebär att dessa varor belägges med samma tullsats som förordats för varor i allmänhet av nämnda material. Övriga till detta nummer hänförliga delar torde icke enligt kommitténs uppfattning vara av den betydelse att en differentiering av tullen efter ingående material är nödvändig utan en tull av 10 % bör gälla även för dessa.

Reservation mot kommittémajoritetens förslag beträffande nåtlade överdelar har avgivits av ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind*, vilka i enlighet med sitt förslag beträffande kompletta skodon förordar en tull av 12 % av värdet även för överdelarna.

Yttranden

Svenska skofabrikantföreningen vidhåller beträffande nåtlade överdelar sitt i kommitténs betänkande redovisade önskemål om en tull av 17 % av värdet med en minimitull av 1 kr. 50 öre per par.

Träindustrins branschorganisation önskar samma tull för träklackar som tidigare yrkats för block och läster (nr 44.25), d. v. s. 15 % av värdet.

AB United Shoe Machinery Company hemställer om ett tullskydd motsvarande 18 % av värdet för bakkappor till skodon; bolaget har startat tillverkning av dylika artiklar och därvid räknat med dåvarande tull (kr. 1: 20 per kg), vilken beräknats motsvara en incidens av nyssnämnda storlek.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med det förslag jag framlagt beträffande kompletta skodon bör tullen för nåtlade överdelar upptagas till 14 % av värdet; i övrigt finner jag icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

64.06. Damasker, benläder och liknande artiklar

Nuvarande tullförhållanden

Vid tiden för kommitténs arbete drog dessa varor tull efter olika vikttullsatser, men enligt 1955 års beslut om särskild tullavgift utgår numera tullen för artiklar av läder med 8 % och för artiklar av textilmaterial med 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår för artiklar av textilmaterial samma tull som för konfektionsartiklar i allmänhet eller 15 % av värdet och för övriga varor en tull av 10 % av värdet, d. v. s. en tull av samma storlek som föreslagits för lädervaror.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår i enlighet med sitt förslag beträffande konfektionsartiklar i allmänhet en tull av 14 % av värdet för artiklar av textilmaterial.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Liksom kommittén finner jag tullsatserna böra fastställas i överensstämmelse med vad som skall gälla för konfektionsartiklar och lädervaror; med beaktande av de förslag jag framlagt på dessa områden förordar jag en tull av 14 % av värdet för varor av textilmaterial och 8 % av värdet för varor av annat material.

Kap. 65. Huvudbonader och delar därtill

Allmänna synpunkter

Nuvarande tullförhållanden

Tulltaxan skiljer i fråga om huvudbonader mellan hattar och mössor. Hattar är belagda med stycketullar, differentierade bl. a. efter materialets beskaffenhet och hattarnas utstyrsel, under det att mössor tulltaxeras som

varor av det material, varav de tillverkats, vilket innebär att de tidigare i regel drog tull efter vikten men numera, till följd av 1955 års beslut om särskild tullavgift, oftast drager en tull av 14 % av värdet. Beträffande de specifika tullarnas höjd torde få hänvisas till resp. rubriker.

Tulltaxekommittén

Beträffande hattar konstaterar kommittén att gällande tullsats, frånsett hattar av silke, vilka dock är av mindre betydelse, i allmänhet ligger under de beräknade normaltullsatserna. Det förefaller kommittén som om den inhemska industrin skulle ha svårt att med ett tullskydd av nuvarande storlek hålla sin ställning i konkurrensen med importen, även om man icke kan bortse från att särskilt de minskade produktionssiffrorna för herrhattar kan sammanhånga med ändrade konsumtionsvanor. Enligt kommitténs uppfattning får det anses befogat att hattindustrin tillerkännes ett tullskydd som ungefär motsvarar normalnivån. Praktiska hänsyn talar vidare för en såvitt möjligt enhetlig tullsats på hela varuområdet. Kommittén finner i enlighet härmed lämpligt att inrikta sig på en tullnivå av 14 % av värdet, i den mån icke gällande GATT-bindningar lägger hinder i vägen för en tullsats av denna storlek.

Kommittén anser icke de skäl som anförts för bibehållande av stycketullar övertygande; tvärtom synes det kommittén som om nackdelarna med värdetull vore mindre än nackdelarna av stycketull. Beträffande mössor uttalar kommittén att det av bl. a. praktiska skäl är önskvärt att dessa åsättes samma tullsats som hattar och framhåller att detta vid tillämpning av värdetull låter sig väl genomföra.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* uttalar i en reservation att de icke anser någon anledning föreligga att höja nuvarande tullar upp till eller över normalnivån. Den minskade konsumtionen av i första hand herrhattar och därmed följande svårigheter för den inhemska produktionen får i huvudsak antas vara beroende av andra faktorer än utländsk konkurrens. Enligt deras uppfattning uppnår man en rimlig avvägning av tullskyddet genom en enhetlig tullsats av 10 % av värdet.

Yttranden

Statens priskontrollnämnd och *Sveriges köpmannaförbund* biträder reservanternas förslag om en 10 %-ig tullnivå för detta kapitel, och samma ståndpunkt intages i ett av Stockholms handelskammare redovisat uttalande av *AB Nordiska kompaniet*.

Karlskrona hattfabriks AB yrkar i den av Smålands och Blekinge handelskammare överlämnade skrivelsen, i första hand att tullsatserna återföres till det procentuella värde de hade år 1939, kombinerade med vissa angivna minimitullar, i andra hand att tullsatserna sättes lika med GATT-bindningarna (med minimitullar) och i tredje hand att tullsatserna sättes till 14 % (med minimitullar och utan viss av kommittén föreslagen maximering).

Till stöd för yrkandet framhålles bl. a. att fabriken under det senaste

decenniet undergått en genomgripande modernisering och rationalisering med anskaffande av moderna maskiner. Genom att de svenska arbetslönerna ligger högre än motsvarande i utlandet har tanken varit att så mycket som möjligt rationalisera och övergå till maskindrift för att därigenom kompensera de högre lönekostnaderna. Skulle tullskyddet förbli vid nuvarande nivå eller höjas endast obetydligt bedömes det medföra allvarliga konsekvenser. F. n. täckes icke de fasta kostnaderna, någon avskrivning på maskiner kan ej göras, och någon vinst uppstår ej heller. Konsekvensen av ett icke tillräckligt tullskydd kommer att bli, anför bolaget, att fabrikationen under i övrigt lika förhållanden inom en mycket nära framtid måste nedläggas. Detta innebär ur beredskapssynpunkt att landet blir utan möjlighet till inhemsk hattförsörjning i ett eventuellt avspärrningsläge. Bolaget framhåller vidare att en minskad sysselsättning eller ett nedläggande av driften skulle vara särdeles olyckligt för Blekinge läns vidkommande, enär detta län uppvisar en i förhållande till övriga landet dålig sysselsättningsgrad.

Sveriges industriförbunds allmänna avdelning hemställer att tullen för herrhattar under inga omständigheter måtte sättas lägre än 14 % av värdet.

Sveriges damhattfabrikanters förening yrkar med åberopande av sina tidigare inlagor till tulltaxekommittén i första hand stycketullar (för hattar av annat material än silke höjda, beträffande ogarnerade hattar från kr. 1: — till kr. 2: — och beträffande garnerade hattar från kr. 1: 50 à 1: 75 till kr. 2: 60 per styck) och i andra hand att värdetullen icke sättes lägre än 15 %.

Departementschefen

I fråga om hattar överstiger nuvarande tullnivå, bortsett från hattar av silke, endast på enstaka punkter 12 %, och den ligger i många fall avsevärt under denna siffra. Enligt min uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att fastställa den allmänna tullnivån för hattar till högre siffra än den nu nämnda.

Mössor drager i enlighet med 1955 års provisoriska beslut en tull av 14 % av värdet. Denna tullsats är emellertid i och för sig icke tillkommen med tanke på behovet av tullskydd för mössor, ehuru den på grund av taxans konstruktion blir tillämplig jämväl på detta varuslag. Med hänsyn bl. a. till önskvärdheten av en såvitt möjligt enhetlig tullsats för alla huvudbonader finner jag övervägande skäl tala för en tullnivå av 12 % av värdet även för mössor.

Tullen bör enligt min uppfattning, icke minst med hänsyn till nyssnämnda önskemål om en enhetlig tullsats, såsom kommittén föreslagit beräknas efter värdet. Beträffande yrkandena om minimitullar får jag hänvisa till vad jag anfört om sådana tullar vid behandlingen av frågan om vikt- eller värdetullar.

65.01—65.02. Hattstumpar**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen utgår med 3 kronor, 40 öre och 50 öre per styck för hattstumpar av resp. silke, halm eller annat material.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår standardtullsatsen 14 % av värdet med undantag för stumpar av hårfilt, beträffande vilka enligt kommitténs uppfattning icke föreligger tillräckliga skäl att bryta en vid 10 % av värdet liggande GATT-bindning.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår med hänvisning till sin reservation i det allmänna avsnittet en tull av 10 % av värdet för samtliga varuslag.

Yttranden

Generaltullstyrelsen framhåller att den av tulltaxekommittén föreslagna differentieringen mellan hårfilt och ullfilt tulltekniskt är mycket vanskelig och finner det tveksamt om GATT-bindningen kan anses utgöra tillräcklig motivering för en sådan åtgärd. Enligt styrelsens uppfattning kan det ifrågasättas huruvida icke det föreslagna underskridandet av föreliggande GATT-bindningar beträffande huvudbonader av annat material än hårfilt ger sådana kompensationsmöjligheter att en brytning av bindningarna för artiklar av hårfilt bör tagas i övervägande.

Beträffande yttrandena i övrigt hänvisas till det allmänna avsnittet i detta kapitel.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med vad jag anfört i det inledande avsnittet till detta kapitel förordar jag en tull av 12 % av värdet med undantag för hattstumpar av hårfilt, beträffande vilket varuslag jag i likhet med kommittén icke finner tillräckliga skäl föreligga att bryta GATT-bindningen vid 10 % av värdet.

65.03—65.05. Hattar och andra huvudbonader i allmänhet**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen utgör för capeliner samt ogarnerade herrhattar kr. 0: 50 per styck, för garnerade herrhattar kr. 0: 75, 1: — eller 1: 25 per styck, för ogarnerade damhattar kr. 1: — eller 3: — per styck, för garnerade damhattar kr. 1: 50, 1: 75, 4: 50 eller 5: — per styck samt för mössor (efter 1955 års beslut om särskild tullavgift) 14 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet för capeliner av hårfilt och 14 % av värdet, dock högst 5 kronor per styck, för övriga hithörande varuslag.

Beträffande capeliner av hårfilt sammanhänger förslaget, liksom i fråga om stumpar av samma material (ur nr 65.01), med en vid 10 % av värdet liggande GATT-bindning.

Maximeringen av värdetullen för övriga hattar sammanhänger också i viss mån med GATT-avtalet. I fråga om damhattar monterade med blommor eller plymer har nämligen den nuvarande tullen, kr. 5: — per styck, bundits i GATT med rätt att övergå till en tull av 10 % av värdet. Emellertid skulle det uppenbarligen kunna leda till mindre önskvärda konsekvenser, framhåller kommittén, om tullen på dylika hattar sattes till 10 %, medan den för hattar i allmänhet fastställdes till 14 % av värdet; i dylikt fall skulle man genom anbringande mer eller mindre provisoriskt av en enkel blomma eller fjäder kunna kringgå den högre tullsatsen. Kommittén anser emellertid vissa skäl tala för en maximering av 14 % tullen till visst belopp per styck, och om detta belopp sattes till kr. 5: — per styck, kan damhattar monterade med blommor eller plymer utan brytande av GATT-bindningen inrangeras under standardtullsatsen.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår under hänvisning till sin reservation i det allmänna avsnittet en tull av 10 % av värdet för samtliga varuslag men ansluter sig till kommittémajoriteten i fråga om tullens maximering.

Yttranden

Förut berörda erinringar från *generaltullstyrelsens* sida mot en differentiering mellan hårfilt och ullfilt gäller även motsvarande förslag under dessa nummer.

Sveriges industriförbunds allmänna avdelning framhåller att den för maximitullen avgörande GATT-bindningen gäller damhattar, varför avdelningen icke kan finna någon anledning att maximeringen även skall omfatta herrhattar.

Sveriges grossistförbund ifrågasätter tullfrihet för baskermössor under åberopande av att tillverkning av nämnvärd omfattning icke förekommer inom landet, och *Textilsektionen inom Svenska handelsagenters förening* föreslår av samma anledning införande av maximitull för nämnda varuslag.

Beträffande yttrandena i övrigt hänvisas till det allmänna avsnittet i början av detta kapitel.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Med hänvisning till den ståndpunkt jag intagit beträffande den allmänna tullnivån på detta område förordar jag i princip en tull av 12 % av värdet; i fråga om tullen på capeliner av hårfilt samt maximeringen av tullen på övriga varuslag biträder jag emellertid kommitténs förslag.

65.06. Hattar och andra huvudbonader av gummi, plast, läder m. fl. material**Nuvarande tullförhållanden**

Hithörande artiklar tulltaxeras i regel såsom varor av det material, varav de tillverkats, vilket innebär att en mångfald olika tullsatsen kan bli tillämpliga.

Tulltaxekommittén

Kommittén framhåller att dessa varuslag i allmänhet icke är alster av hatt- och mössindustri i egentlig mening utan tillverkas av de industrier som bearbetar material av ifrågavarande slag. Enligt kommitténs uppfattning talar emellertid övervägande skäl för en enhetlig tull, och kommittén finner denna lämpligen böra bestämmas till 10 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som föreslagits för varor i allmänhet av gummi eller läder, vilka ämnen hör till de viktigaste material som här ifrågakommer.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs förslag.

65.07. Svettremmar, foder m. fl. delar till huvudbonader**Nuvarande tullförhållanden**

Dessa varor är enligt gällande taxa belagda med tullar av varierande storlek; för i det följande omnämnda svettremmar utgick vid tiden för kommitténs arbete en tull av kr. 1:— å 1:20 per kg, men tullen har genom 1955 års beslut om särskild tullavgift ändrats till 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén finner det mest praktiskt att här tillämpa den för hattområdet i allmänhet föreslagna tullsatsen 14 % av värdet.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* anser med hänsyn till sina förslag angående hattar att tullen bör upptagas till 10 % av värdet.

Yttrande

Karlskrona hattfabriks AB påyrkar tullfrihet för svettremmar, vilken artikel uppgives icke vara föremål för inhemsk tillverkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med den av kommittén angivna principen förordar jag en tull av 12 % av värdet. Tillräckliga skäl för medgivande av tullfrihet för svettremmar anser jag icke föreligga.

**Kap. 66. Paraplyer, parasoller, promenadkäppar, piskor
och ridspön samt delar därtill**

66.01. Paraplyer och parasoller**Nuvarande tullförhållanden**

Vanliga paraplyer och parasoller drager en tull av kr. 3:75 per styck, om de innehåller silke, och eljest en tull av kr. 1:35 per styck; trädgårdsparasoller var vid tiden för kommitténs arbete belagda med en tull av kr. 1:50 per kg, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen för dessa artiklar ändrats till 13 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall vanliga paraplyer (inkl. käppparaplyer) och parasoller beläggas med en tull av kr. 3:— per styck samt trädgårdsparasoller och liknande varor med en tull av 15 % av värdet.

Kommittén framhåller att nettotullskyddet för paraplyindustrin genom olika tulländringar kommit att bli anmärkningsvärt högt och att en ytterligare höjning av detsamma enligt kommitténs uppfattning icke kan ifrågakomma. Kommittén finner icke anledning föreligga att — i varje fall på längre sikt — stödja tillverkningen genom högre tullskydd än som motsvarar normaltullsatsen, vilken beräknats till omkring 15 % av värdet. För att icke alltför mycket rubba de nuvarande tullförhållandena finner sig kommittén emellertid, trots de invändningar som ur olika synpunkter kan göras, böra förorda att tullen även i fortsättningen utformas som en stycketull. Denna har ansetts lämpligen kunna baseras på ett uppskattat medelpris av kr. 20:— och följaktligen upptagits till det förut angivna beloppet kr. 3:— per styck.

I fråga om trädgårdsparasoller och liknande varor, vilka för närvarande tulltaxeras enligt samma bestämmelser som tält, finner kommittén denna princip lämplig även i fortsättningen, varför tullen föreslås till samma belopp som vid nr 62.04.

Yttranden

Sveriges industriförbunds allmänna avdelning hemställer att den nuvarande stycketullen åtminstone icke måtte sänkas. Avdelningen framhåller

att prisklyftan mellan de importerade och de svensktillverkade paraplyerna icke kan helt överbryggas medelst tull, men att det framstår som ett önskemål från industrins sida att tullen sättes så högt som möjligt, och erinrar om att samtliga paraplyfabrikanter i skrivelse till tulltaxekommittén anfört, att en stycketull av kr. 5:50 betraktas som ett absolut minimum för industrins fortbestånd. Här må också nämnas att avdelningen beträffande vissa delar till paraplyer (jfr nr 66.03) anmärker på att kommitténs förslag innebär en höjning av tullen och yrkar att delarna i fråga befrias från tull. — För ett bibehållande av nuvarande tullsats kr. 3:75 per styck uttalar sig även *Skånes handelskammare*, som uttrycker farhågor för att den föreslagna tullsatsen skall medföra ett nedläggande av paraplyindustrin.

G. Johansson fabriks- & handelsaktiebolag framför i en till kommerskollegium ställd skrivelse vissa synpunkter, som i huvudsak överensstämmer med vad som från industrins sida anförts hos tulltaxekommittén och redovisats i dess betänkande.

Sveriges grossistförbund uttalar sig för att paraplyer och parasoller, tillverkade av papper på bambu- eller trästomme, upptages i en underrubrik med samma tullsats som för pappersvaror i allmänhet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår beträffande rubriken i dess helhet en tull av 15 % av värdet, dock minst ett belopp motsvarande i svenskt mynt 3 kronor per styck.

Departementschefen

Med hänsyn till den nordiska samordningen förordar jag i enlighet med samarbetsutskottets förslag för rubriken i dess helhet en tull av 15 % av värdet, dock minst 3 kronor per styck, vilket för vissa prislägen kan innebära någon förstärkning av tullskyddet i jämförelse med tulltaxekommitténs förslag.

66.02. Promenadkäppar, piskor, ridspön m. m.

Nuvarande tullförhållanden

Promenadkäppar drager en tull av kr. 2:70 per kg; piskor och ridspön var tidigare belagda med en tull av kr. 1:20 per kg, men genom 1955 års beslut om särskild tullavgift har tullen ändrats till 8 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tullsats av 10 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som föreslagits för trä- och lädervaror i allmänhet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag överensstämmer på denna punkt med tulltaxekommitténs.

Departementschefen

I enlighet med kommitténs och utskottets förslag förordar jag en tullsats av 10 % av värdet.

66.03. Delar, beslag och tillbehör till paraplyer och andra varor, hänförliga till nr 66.01—66.02**Nuvarande tullförhållanden**

Tullen utgår för spröt med 50 öre per kg, för ställningar med 80 öre per kg samt för skaft och kryckor med 25 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet under framhållande av att en differentiering av tullskyddet med hänsyn till artiklarnas relativt ringa betydelse icke synts nödvändig.

Yttrande

Sveriges industriförbunds allmänna avdelning yrkar tullfrihet för spröt och ställningar till paraplyer under åberopande av att någon tillverkning av ifrågavarande artiklar numera icke förekommer inom landet. *Skånes handelskammare* framför enahanda yrkande samt anser att tullfriheten bör utsträckas att omfatta jämväl skaft och kryckor, vilka produkter säges icke vara föremål för nämnvärd inhemsk tillverkning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén en tull av 10 % av värdet för rubriken i dess helhet.

Departementschefen

Jag finner icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Kap. 67. Bearbetade fjädrar och dun samt varor av fjädrar eller dun; konstgjorda blommor; varor av människohår; solfjädrar**67.01. Fjädrar, delar av fjädrar, dun samt varor därav****Nuvarande tullförhållanden**

De viktigaste hit hänförliga varuslagen, nämligen prydnadsfjädrar, drager en tull av 90 kronor per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet, vilket ungefär motsvarar importincidensen för de viktigaste varorna.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Kommitténs förslag ger icke anledning till erinran från min sida.

67.02. Konstgjorda blommor, blad och frukter**Nuvarande tullförhållanden**

För besättning eller montering avsedda artiklar drager en tull av kr. 40:— per kg, för annat ändamål avsedda artiklar en tull av kr. 10:— per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen för samtliga varor utgå med 15 % av värdet.

Kommittén betecknar de nuvarande tullarna som höga (importincidenterna uppgår till 20 à 30 %) och finner icke anledning skydda ifrågavarande produktion med högre tull än som ungefär motsvarar normaltullsatsen (13 à 15 %).

Yttranden

Blomsterfabriks AB jämte fem andra företag hemställer i gemensam skrivelse om bibehållande av nuvarande tullsatser. Företagen i fråga uttrycker farhågor för industrins framtid, därest kommitténs förslag sättes i kraft, och betonar särskilt svårigheter till följd av östeuropeisk konkurrens, vilken säges vara av ren dumpingkaraktär. — *Skånes handelskammare* anför i stort sett liknande synpunkter och delar även industrins uppfattning om skyddets höjd och utformning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Enligt min uppfattning föreligger icke anledning frångå tulltaxekommitténs förslag.

67.03—67.04. Människohår och annat hår för perukmakeriarbeten samt färdiga peruker och liknande artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Hår för tillverkning av perukmakeriarbeten är tullfritt, medan färdiga arbeten är belagda med en tull av 2 kronor per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår att tullfriheten utvidgas till att omfatta samtliga hithörande artiklar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs förslag.

67.05. Solfjädrar och delar därtill**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga artiklar är belagda med tullsats av varierande storlek.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs uppfattning är en tullsats av 10 % av värdet lämplig för rubriken i dess helhet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke hithörande varuslag.

Departementschefen

Anledning till erinran mot kommitténs förslag torde icke föreligga.

AVDELNING XIII

Varor av sten, gips, betong, asbest, glimmer eller liknande material; keramiska produkter; glas och varor därav

**Kap. 68. Varor av sten, gips, betong, asbest, glimmer
eller liknande material**

68.01. Gatsten, kantsten och trottoarsten

68.02. Varor av naturlig monument- eller byggnadssten

68.03. Bearbetad skiffer och varor av skiffer

Nuvarande tullförhållanden

Arbeten huvudsakligen avsedda för prydnad är belagda med en tull av 1 krona per kg (för vikt över 5 kg per styck utgår tullen med 10 öre per kg), takskiffer, flertalet artiklar för tekniskt bruk samt opolerade och oslipade arbeten av mjuka stenarter (andra än skivor av marmor) med en tull av 1 öre per kg och polerade eller slipade arbeten av andra slag än förut nämnts med en tull av 10 öre per kg (för vikt över 100 kg per styck utgår tullen i regel med 4 öre per kg); övriga hit hänförliga varor är tullfria.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för gatsten och andra till nr 68.01 hänförliga varor ävensom för oslipade och opolerade artiklar under nr 68.02 och 68.03 samt en tull av 10 % av värdet för övriga varuslag.

Kommittén framhåller att importen av sten är obetydlig, att stenindustrin i allmänhet torde åtnjuta ett avsevärt fraktskydd och att de svårigheter, som industrin tidtals haft att kämpa med, icke i nämnvärd grad torde ha berott på utländsk konkurrens på den svenska marknaden. Det ifrågasättes huruvida tullskydd är erforderligt, men kommittén finner dock icke tillräckliga skäl föreligga att allmänt avskaffa tullskyddet för artiklar, som för närvarande är tullbelagda. Att bibehålla nuvarande tullsats anser kommittén dock icke böra ifrågakomma, då de synes innebära en föga rationell avvägning av tullskyddet. Kommitténs förslag innebär en viss utjämning av det nuvarande tullskyddet för varor av hårda och mjuka stenarter.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag och påyrkar en tullsats av 5 % för de polerade eller slipade varuslagen under framhållande av att ett tullskydd av denna storleksordning — kompletterat med det fraktskydd som föreligger för det övervägande antalet artiklar — torde få anses fullt betryggande.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Hittills framlagt förslag till gemensam marknad omfattar icke rubrikerna 68.01 och 68.02; vid nr 68.03 överensstämmer utskottets förslag med tulltaxekommitténs förslag.

Departementschefen

Jag biträder tulltaxekommitténs förslag, som i berörda delar överensstämmer med nordiska utskottets.

68.04. Kvarnstenar, defibrörstenar, slipstenar, slipskivor och liknande artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Artiklar av naturlig sten är i allmänhet fria från tull. För konstgjorda defibrörstenar utgår tull med 1 öre per kg för konstgjorda kvarn- och kollerångsstenar med 2 öre per kg, för diamantslipskivor med 15 öre per kg och för andra konstgjorda slipstenar med 8 % av värdet (vid tiden för tulltaxekommitténs arbete var de två sistnämnda varuslagen belagda med en tull av 25 öre per kg; nuvarande tullsats har tillkommit, beträffande diamantslipskivor som resultat av GATT-förhandlingar år 1956 och beträffande andra konstgjorda slipskivor genom 1955 års beslut om särskild tullavgift).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för alla artiklar av naturlig sten, för konstgjorda kvarn-, defibrör- och kollerångsstenar samt för diamantslipskivor och en tull av 10 % av värdet för övriga varuslag.

Den föreslagna tullsatsen för konstgjorda slipskivor i allmänhet motiveras av kommittén på följande sätt.

Tillgängligt utredningsmaterial ger knappast några säkra hållpunkter för bedömande av konkurrensförhållandena på slipmaterialområdet. Importens storlek torde sålunda i väsentlig mån ha varit beroende av den förda licenspolitiken, och såväl import som produktion torde ha påverkats av en lagerökning 1951—52. Tillverkningen inom landet domineras vidare av ett enda företag, och mellan detta och importörerna föreligger en överenskomst av konkurrensbegränsande innebörd. Kommittén har emellertid icke funnit sådana omständigheter föreligga att en mera väsentlig avvikelse från ett mot normaltullsatserna (ca 12 %) svarande tullskydd i och för sig kan anses motiverad. Med hänsyn bl. a. till att tullen för närvarande ligger vid en avsevärt lägre nivå har kommittén dock funnit sig böra stanna något under normaltullsatserna. I överensstämmelse härmed föreslår kommittén beträffande slipskivor i allmänhet en tullsats av 10 %.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig och föreslår beträffande konstgjorda slipskivor i allmänhet en tull av 8 % av värdet med följande motivering.

Till en början må erinras om att den inhemska industrin kunnat förskaffa sig en stark position även med nuvarande låga tullsats. Det må också framhållas, att tullskyddet för ifrågavarande varuslag var jämförelsevis lågt

under mellankrigstiden. Produktionen domineras helt av ett enda företag. Mellan detta och importörerna föreligger en överenskommelse av konkurrensbegränsande innebörd. Tilläggas må även, att det förefaller sannolikt, att normaltullsatsen icke torde vara helt representativ för det importerade materialet. Flera länder med en allmänt sett betydligt högre tullnivå än den, som blir resultatet av kommitténs förslag, upprätthåller på detta område — oaktat att de har en betydande inhemsk produktion — ett lägre tullskydd än det av majoriteten föreslagna. Främsta orsaken härtill är sannolikt, att man i länder med en utvecklade verkstads- och stålindustri funnit det vara av stor betydelse, att tekniska förbättringar i fråga om slipmedel så snabbt som möjligt kan komma den förbrukande industrin till godo såväl genom import som därigenom att den inhemska industrin av konkurrens utifrån tvingas att ligga väl framme i den tekniska utvecklingen. Dessa skäl synes oss även bärande för frågans bedömning i Sverige. Uppgifterna om hotet från utlandets sida mot den inhemska produktionen förefaller väsentligt överdrivna. Prisbildningen i Sverige på in- och utländska slipmedel synes även ge belägg härför. Om man å andra sidan tar hänsyn till betydelsen för landet att äga en livskraftig slipmaterialindustri, finner vi en tullsats om 8 %, vilket innebär ungefär en fördubbling av nuvarande tullbelastning på importen, vara lämpligt avvägd.

Yttranden

Sveriges kemiska industrikontor åberopar en promemoria från AB Slipmaterial-Naxos och understryker däri framfört yrkande om bifall till kommitténs förslag. Promemorian ger vid handen bl. a. att bolaget icke anser sig intaga en så stark och i fråga om den inhemska produktionen dominerande ställning som göres gällande särskilt av reservanterna. Bolaget har visserligen trots lågt tullskydd undergått en kraftig utveckling, men konkurrensen har numera blivit en helt annan än under mellankrigstiden. Minst ett 20-tal utländska företag konkurrerar på den svenska marknaden. Inom landet finns ytterligare fyra företag som tillverkar slipmaterial; dessa uppges tillsammans ha ca 90 arbetare mot ca 290 hos bolaget. Alla konkurrentfabrikat med undantag av två säges betinga lägre priser än bolagets noteringar. Bolaget hävdar vidare att en i kommittébetänkandet omnämnd överenskommelse med importörerna icke är konkurrensbegränsande i egentlig mening och f. ö. kan upphöra vilken dag som helst. Att avtalet icke i praktiken har någon betydelse anses framgå av att bolaget under de senaste fjorton åren icke höjt sina priser på slipskivor mer än 18 %, trots att råvarorna stigit med 65 % och arbetarlönerna med 160 %. Tullhöjningen år 1955 säges icke heller ha medfört någon prishöjning från bolagets sida. Vad beträffar reservanternas uttalanden angående tullförhållandena i utlandet anföres i promemorian att man icke kunnat finna mer än två industriländer med en allmänt sett betydligt högre tullnivå som på slipskivor har lägre tull än 10 %, nämligen Västtyskland och Belgien. Vad det förstnämnda landet beträffar uppges detta i stället ha haft kraftiga importrestriktioner, och bolaget anser det vara just detta starka skydd som gjort det möjligt för den tyska slipmaterialindustrin att växa sig så stark att den i dag kan nöja sig med ett tullskydd av 5 % av värdet. I fråga om Belgien anses den inhemska

industrin föra en tynande tillvaro, då den icke kunnat tillkämpa sig en sådan andel av marknaden att den kunnat följa med i utvecklingen.

Sveriges grossistförbund hävdar i sitt yttrande att importpriserna i fråga om österrikiska och engelska varor ligger 5—10 % och i fråga om amerikanska varor ca 30 % högre än motsvarande inhemska. Att relativt stor import likväl förekommer beror enligt förbundet dels på att den svenska industrin icke förmår täcka landets behov, dels på att de importerade varorna är av helt annat slag vad beträffar kvalitet än de inhemska. Man understryker i detta sammanhang vad reservanterna anfört om betydelsen av att tekniska förbättringar i fråga om slipmedel så snabbt som möjligt kommer den förbrukande industrin till godo. Förbundet framhåller att den år 1955 införda tullsatsen innebär ett återställande av tullnivån före kriget, vilket sällan är fallet med kommitténs förslag, och ifrågasätter, huruvida icke den från handelsns sida hos tulltaxekommittén påyrkade tullsatsen 7 % av värdet vore ett mera lämpligt avvägt tullskydd. — Vissa andra remissinstanser har i sina yttranden refererat eller eljest bragt till kännedom liknande synpunkter från importörhåll.

Sveriges verktygsmaskinaffärers förening förordar såsom i annat sammanhang närmare kommer att utvecklas tullfrihet för slipskivor liksom för andra verktyg till verktygsmaskiner.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa överensstämmer med tulltaxekommitténs förslag utom beträffande kvarn-, defibrör- och kollergångsstenar av annat material än naturlig sten, vilka i det nordiska förslaget upp-tagits med en tull av 5 % av värdet i stället för med tullfrihet.

Departementschefen

Tulltaxekommitténs och nordiska utskottets förslag skiljer sig endast i fråga om kvarn-, defibrör- och kollergångsstenar av annat material än naturlig sten. Den nuvarande tullen för dessa varuslag motsvarar endast omkring 1 % av värdet och torde sakna betydelse ur skyddssynpunkt. Med hänsyn därtill finner jag övervägande skäl tala för att varorna, i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad, i enlighet med kommitténs förslag upptages med tullfrihet. I fråga om övriga hithörande varuslag finner jag icke skäl frånga kommitténs och utskottets samstämmiga förslag.

68.05. Brynstenar, polerstenar och andra dylika handverktyg

Nuvarande tullförhållanden

Artiklar av naturlig sten samt trippelsten och wienerpimsten är tullfria; brynen av trä med beläggning av slipmedel drager en tull av 10 öre per kg, medan övriga varuslag är belagda med en tull av 8 % av värdet (vid tiden för tulltaxekommitténs arbete var sistnämnda varuslag belagda med en tull av 25 öre per kg; nuvarande tullsats har införts genom 1955 års beslut om särskild tullavgift).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår bibehållen tullfrihet för artiklar av naturlig sten samt trippelsten och wienerpimsten och finner sig beträffande andra varuslag kunna stanna vid en något lägre tullsats än vid nr 68.04 och föreslår här en tull av 8 % av värdet.

Yttranden

Vad som anförts av vissa remissinstanser under nr 68.04 gäller i tillämpliga delar även denna rubrik.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager tullfrihet för artiklar av naturlig sten samt en tull av 5 % av värdet för övriga artiklar.

Departementschefen

Jag finner icke skäl att i detta sammanhang frångå tulltaxekommitténs förslag om bibehållande av gällande tullfrihet icke blott för varor av naturlig sten utan även för trippelsten och wienerpimsten. Beträffande övriga varuslag förordar jag med hänsyn till den nordiska samordningen att tullen i enlighet med samarbetsutskottets förslag upptages till 5 % av värdet.

68.06. Slipduk, slippapper och liknande artiklar**Nuvarande tullförhållanden**

Numera utgår för slipduk en tull av 8 % och för slippapper en tull av 5 % av värdet (vid tiden för tulltaxekommitténs arbete utgick tull med 35 resp. 10 öre per kg; nuvarande tullsatser har införts genom 1955 års beslut om särskild tullavgift).

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 10 % av värdet för slipduk och andra hit hörande artiklar med undantag av slippapper och en tull av 5 % av värdet för sistnämnda varuslag samt anför till stöd härför följande.

När det gäller slipduk har kommittén, som i överensstämmelse med vad tidigare (under nr 68.04) sagts funnit sig böra stanna något under normaltullsatsen, ansett tullen böra fastställas till 10 % av värdet, d. v. s. samma tullsats som föreslagits för slipskivor i allmänhet. Slippapper företer en avsevärt lägre normaltullsats än slipduk, bl. a. på grund av att tillverkningen icke belastas av höjda textiltullar, och tullen är i GATT bunden vid 5 %; enligt kommitténs uppfattning föreligger icke tillräckliga skäl att bryta denna bindning.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* föreslår med hänvisning till sin reservation under nr 68.04 en tull av 8 % för slipduk.

Yttranden

Vad som av vissa remissinstanser anförts under nr 68.04 gäller i tillämpliga delar även denna rubrik. *Sveriges grossistförbunds* yrkande avser här en tull av 7 % för slipduk och 3 % för slippapper; förbundet framhåller särskilt beträffande slippapper att importvaran endast utgöres av vissa specialartiklar.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till nordisk tulltaxa upptager en tull av 6 % för slippapper och 10 % för slipduk.

Departementschefen

I fråga om slipduk och därmed jämställda artiklar finner jag icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag. Beträffande slippapper förordar jag med hänsyn till föreliggande GATT-bindning tulltaxekommitténs förslag i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad.

68.07. Slaggull, stenull och liknande mineralull, expanderad vermikulit m. fl. isolerande produkter**Nuvarande tullförhållanden**

För slaggull, stenull och liknande mineralull utgår tull med 15 % av värdet enligt tulltaxans slumprubrik; vermikulit och isolermassa är tullfria, under det att varor av isolermassa drager en tull av 4 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 8 % av värdet för slaggull, stenull och liknande mineralull samt varor därav och tullfrihet för övriga varuslag.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet upptager i sitt förslag till nordisk tulltaxa en tull av 8 % för rubriken i dess helhet.

Departementschefen

Vad angår slaggull, stenull och liknande mineralull samt varor därav bi-träder jag kommitténs och utskottets samstämmiga förslag om en tull av 8 % av värdet; i fråga om övriga artiklar förordar jag med hänsyn bl. a. till föreliggande GATT-bindningar kommitténs förslag om tullfrihet.

68.08. Varor av naturasfalt eller liknande material**Nuvarande tullförhållanden**

Hit hänförliga varor är belagda med en tull av kr. 1:25 per 100 kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet vid denna rubrik under framhållande bl. a. av att någon nämnvärd tillverkning av hithörande varor icke torde förekomma inom landet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag till nordisk tulltaxa upptager en tullsats av 8 % av värdet för detta varuslag.

Departementschefen

För de varor som förekommer till import är den nuvarande tullen mycket obetydlig. Med hänsyn därtill förordar jag, i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad, att rubriken i enlighet med kommitténs förslag upptages med tullfrihet.

68.09. Plattor, block och liknande varor av vegetabiliska fibrer agglomererade med mineraliskt ämne som bindemedel

Nuvarande tullförhållanden

Tull för här ifrågavarande artiklar utgår med 15 % av värdet enligt tulltaxans slumprubrik.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår i likhet med vad fallet är beträffande slaggull o. d. under nr 68.07 en tull av 8 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Även nordiska ekonomiska utskottets förslag upptager en tull av 8 % av värdet vid denna rubrik.

Departementschefen

Jag finner icke anledning frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

68.10. Varor av gips eller av blandningar på basis av gips

Nuvarande tullförhållanden

Formar för industriella ändamål är tullfria; för prydnadsartiklar utgår tull med 1 krona per kg (för vikt över 5 kg per styck utgår tullen med 10 öre per kg), för byggnadsplattor med 2 öre per kg och för övriga artiklar med 20 öre per kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall alla hithörande varor beläggas med en tull av 8 % av värdet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk marknad upptager hithörande varuslag med en tull av 8 % av värdet.

Departementschefen

Kommitténs och utskottets samstämmiga förslag föranleder icke någon erinran från min sida.

68.11. Varor av betong eller konstgjord sten m. m.**Nuvarande tullförhållanden**

Prydnadsartiklar drager en tull av 1 krona per kg (för vikt över 5 kg per styck utgår tullen dock med 10 öre per kg); i övrigt utgår tull med 80 öre — 2 kronor 50 öre för 100 kg, dock med undantag för varor av gasbetong, för vilka den tidigare utgående tullen avskaffats år 1957.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för hela rubriken. Till stöd härför framhålls att den inhemska produktionen bl. a. på grund av transportkostnaderna i stort sett torde sakna utländsk konkurrens och att den svenska industrin synes ha nått en sådan utveckling att den är mycket konkurrenskraftig. Att cement är tullbelagd anser kommittén i detta sammanhang ha mera teoretisk än praktisk betydelse.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår en tull av 5 % av värdet för varor av armerad betong och tullfrihet för övriga varuslag.

Departementschefen

Nordiska utskottets förslag om tull för varor av armerad betong torde sammanhånga med speciella förhållanden som icke gäller vårt land; med hänsyn därtill finner jag icke skäl att i detta sammanhang frångå tulltaxekommitténs förslag om tullfrihet för hela rubriken.

68.12. Varor av asbestbetong eller annan fiberbetong**Nuvarande tullförhållanden**

Plattor med en tjocklek av högst 3 cm drager en tull av kr. 1:25 per 100 kg och övriga varor en tull av kr. 0:80 per 100 kg.

Tulltaxekommittén

Enligt kommitténs förslag skall tullen för samtliga varuslag utgå med kr. 1:25 för 100 kg.

Kommittén konstaterar i fråga om plattor, att utlandets konkurrensmöjligheter är avsevärt större än då det gäller vanliga betongarbeten, vilket yttrar sig däri att en betydande import av varor av asbestbetong förekommer.

Kommittén finner därför icke såsom vid föregående rubrik skäl föreligga att avskaffa tullen, men är å andra sidan icke heller övertygad om angelägenheten av en från industrins sida påyrkad tullhöjning. Att bryta den i GATT gjorda tullbindningen (kr. 1: 25 för 100 kg, alternativt 5 % av värdet) torde sålunda icke böra ifrågakomma. Kommittén finner övervägande skäl tala för bibehållande av nuvarande vikttull; den anses böra gälla icke blott för plattor utan även för andra hithörande arbeten.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager vid denna rubrik en tullsats av 8 % av värdet.

Departementschefen

Med hänsyn till föreliggande GATT-bindning förordar jag att tullen tills vidare upptages i enlighet med tulltaxekommitténs förslag.

68.13. Bearbetad asbest och varor av asbest

Nuvarande tullförhållanden

Packningar och tätningar drager en tull av 25 öre per kg, medan övriga varuslag är fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för hela rubriken under framhållande av att inhemsk tillverkning av hithörande varuslag förekommer endast i obetydlig omfattning.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår tullfrihet för bearbetad asbest, garn, väv och papp samt en tull av 8 % för övriga varuslag.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad förordar jag tulltaxekommitténs förslag.

68.14. Bromsband, kopplingsbelägg och dylika friktionselement

Nuvarande tullförhållanden

Tullen utgår för bromsband med 25 öre per kg och för kopplingsbelägg med 10 % av värdet.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår en tull av 5 % av värdet för hela rubriken och anför till stöd härför följande.

Tillverkningen av här ifrågavarande artiklar torde, icke minst ur beredskapssynpunkt, få anses vara en för vårt land värdefull industri, och den synes i tekniskt avseende stå på hög nivå. Även om importstatistiken icke

tyder på någon skärpning av den utländska konkurrensen, förefaller det som om det nuvarande tullskyddet skulle vara alltför lågt för att i längden skydda industrin. Tillverkningen utgör emellertid endast en mindre del av förbrukningen, och även om den i enlighet med industrins uppgift skulle kunna fördubblas, skulle likväl en stor del av behovet komma att täckas genom import. Att märka är vidare att tullen för bromsband i GATT är bunden vid 5 %. Under för handen varande omständigheter har kommittén icke funnit tillräckliga skäl föreligga att bryta den i GATT föreliggande bindningen. I den mån det särskilt av beredskapskäl kan finnas påkallat att lämna tillverkningen ytterligare stöd, torde detta lämpligen böra ske genom beställningar från militära och andra statliga myndigheter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tullsats av 10 % av värdet vid denna rubrik.

Departementschefen

Med hänsyn till den nordiska samordningen förordar jag att tullen på andra hithörande varor än bromsband i enlighet med samarbetsutskottets förslag upptages till 10 % av värdet; i fråga om bromsband biträder jag med hänsyn bl. a. till föreliggande GATT-bindning tulltaxekommitténs förslag om en tull av 5 % av värdet.

68.15. Bearbetad glimmer och varor av glimmer

Nuvarande tullförhållanden

Till denna rubrik hänförliga varuslag är enligt gällande tulltaxa fria från tull.

Tulltaxekommittén

Kommittén ifrågasätter icke någon ändring av gällande tullfrihet.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptager en tull av 6 % av värdet vid denna rubrik.

Departementschefen

I avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad ansluter jag mig till tulltaxekommitténs förslag att bibehålla den nuvarande tullfriheten.

68.16. Varor av mineraliska ämnen, ej hänförliga till annat nummer

Nuvarande tullförhållanden

För kolpackningar nedsattes tullen vid GATT-förhandlingarna år 1955 från 10 till 5 % av värdet; för övriga varuslag utgör tullen 15 % av värdet enligt tulltaxans slumprubrik.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet under framhållande av att någon inhemsk produktion av beskaffenhet att påkalla tullskydd knappast torde föreligga på detta område.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottet föreslår i likhet med tulltaxekommittén tullfrihet för hit hänförliga varuslag.

Departementschefen

Jag finner icke anledning till erinran mot tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag.

Kap. 69. Keramiska produkter

69.01. Värmeisolerande produkter av kiselgur o. d. material

69.02. Eldfast tegel och liknande konstruktionsmaterial

69.03. Andra eldfasta varor, såsom retorter, deglar och mufflar

Nuvarande tullförhållanden

Här avsedda produkter är i regel belagda med viktullar varierande mellan 10 och 30 öre per 100 kg.

Tulltaxekommittén

Kommittén föreslår tullfrihet för produkter hänförliga till nr 69.01 och 69.03; i fråga om nr 69.02 föreslår kommittén tullfrihet för magnesittegel och en tull av 5 % av värdet för övriga varuslag.

Förslagen om tullfrihet sammanhänger med att varorna i fråga enligt kommitténs uppfattning endast i obetydlig omfattning är föremål för inhemsk tillverkning.

Beträffande andra till nr 69.02 hänförliga varuslag än magnesittegel framhåller kommittén, med anledning av vissa uttalanden från industrins sida, att det knappast förefaller som om industrins ställning på hemmamarknaden skulle vara allvarligare hotad. Enligt kommitténs uppfattning kan dock en viss höjning av tullen vara befogad, då därigenom skapas en viss buffert mot tillfälliga störningar. Med hänsyn bl. a. till det icke obetydliga skydd i form av frakter m. m. som industrin åtnjuter finner kommittén en tullsats av 5 % av värdet vara för ändamålet tillräcklig.

Ledamöterna *Gustafsson* och *Westerlind* reserverar sig mot kommitténs förslag beträffande nr 69.02; enär nu utgående tullsats saknar betydelse och det oaktat import endast synes förekomma då den svenska produktionen är otillräcklig eller då mera speciella kvaliteter kräves, beträffande vilka pris- och tullfrågan är av underordnad betydelse, föreslår de tullfrihet för hela denna position.

Yttranden

Beträffande eldfast tegel (nr 69.02) föreligger följande remissyttranden.

Statens priskontrollnämnd samt *Sveriges grossistförbund* delar de av reservanterna framförda synpunkterna.

Sveriges kemiska industrikontor påyrkar en tull av 8 % av värdet för annat eldfast tegel än magnesittegel. Enligt kemikontorets uppfattning har kommittén på detta område uppställt betydligt skarpare krav på konkurrens från utlandets sida än för flertalet andra varor. Kemikontoret framhåller att de utländska leverantörerna för varje år vinner insteg på den svenska marknaden, samtidigt som de undantränger den svenska industrin från dess traditionella exportmarknader. Den omfattande importen av dylikt tegel har sin orsak i en kraftig utbyggnad av den utländska produktionskapaciteten och är icke en följd av otillräcklig produktion inom landet eller begränsning i sortiment. Kemikontoret anser en tullsats av normaltullens storlek (av kommittén uppgiven till 10 à 15 % av värdet) motiverad, men med hänsyn till förefintligheten av ett visst fraktskydd, hemställes endast att tullen icke sättes lägre än 8 % av värdet. — *Skånes handelskammare* anför liknande synpunkter men föreslår tillämpning av normaltullen.

Vad angår andra eldfasta varor (nr 69.03) påyrkar *Sveriges kemiska industrikontor* en tull av 8 % av värdet med undantag för deglar och retorter samt produkter av magnesit. Kemikontoret framhåller att dessa artiklar i motsats till vad som angives i betänkandet är föremål för inhemsk tillverkning i betydande skala; den sammanlagda kvantiteten motsvarar 20 à 25 % av hela den inhemska tillverkningen av eldfast tegel. Konkurrensituationen är densamma vid båda numren, varför industrin yrkar samma tullskydd för de artiklar, som är föremål för inhemsk tillverkning. Denna tullsättning skulle innebära en brytning av gällande GATT-bindning för mufflar, men då importen av mufflar är tämligen obetydlig kan detta enligt kemikontorets uppfattning icke beräknas medföra några allvarligare olägenheter.

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utskottets förslag sammanfaller med tulltaxekommitténs i vad gäller nr 69.01 och 69.02; vid nr 69.03 föreslås tullfrihet för artiklar av magnesit ävensom för deglar och retorter, oavsett materialet, och en tull av 5 % av värdet för övriga varuslag.

Departementschefen

I fråga om nr 69.01 och 69.02 finner jag icke skäl frångå tulltaxekommitténs och nordiska utskottets samstämmiga förslag. Vad beträffar nr 69.03 förordar jag i avvaktan på prövning av frågan om en nordisk marknad tulltaxekommitténs förslag.